STEPHEN KING

LANGOLJERAI

Stephen King. Rinktiniai raštai, 40 tomas

THE LANGOLIERS
New York, Signet, 1991

UDK 820(73)-3
Ki-108

www.eridanas.lt

ISBN 9986-97-083-0

LANGOLJERAI

PIRMAS SKYRIUS

Blogos naujienos kapitonui Englui. Maža akla mergaitė. Daltono gauja atvyksta į Tombstouną. 29-ojo reiso keistenybės

1

Brajenas Englas prirideno ir sustabdė aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" keleivinį lainerį "L-1011" prie 22-osios galerijos ir išjungė švytinčius lentelių "Prisisekite diržus" užrašus lygiai 22:14. Garsiai iškvėpęs atsisegė saugos diržą.

Neprisiminė atvejo, kad skrydžio pabaiga būtų jį taip džiuginusi. Ir pavargo jis kaip niekad. Skėlė galvą; vakarą susiplanavo galutinai ir nė neabejodamas. Jokių išgertuvių pilotų poilsio kambaryje, jokios vakarienės, netgi jokios vonios atvykus į Vestvudą. Nusirengti - ir į lovą. Jis ketino išmiegoti keturiolika valandų.

7-ąjį reisą, Tokijas - Los Andželas, pradžioje atidėjo dėl stipraus vėjo, o paskui dėl painiavos LAX'e*, Englo nuomone, pačiame blogiausiame Amerikos oro uoste, jeigu, žinoma, neminėsime bostoniškio Logano. Negana to, įpusėjus skrydžiui išsihermetizavo salonas. Iš pradžių nežymiai, bet padėtis tolydžio tebeblogėjo ir pagaliau ėmė bauginti. Jie jau pradėjo baimintis sprogstamosios dekompresijos... bet šito pavyko išvengti: viskas kažkaip savaime stabilizavosi. Panašių dalykų nutikdavo neretai, pasitaikė ir šį kartą. Keleiviai jau lipo iš lėktuvo nė neįtardami, jog šis jų skrydis iš Tokijo galėjo būti paskutinis. Tačiau Brajenas tai žinojo... ir dėl to jam tiesiog skėlė galvą.

- Šį mėšlą tiesiai iš čia nutemps buksyru į diagnostikos centrą, - pareiškė antrasis pilotas.

- Ar ten žino, kas nutiko?

Antrasis pilotas linktelėjo:

- Jiems tai nepatinka, bet žino.

- Man nusispjaut, ar jiems patinka, ar ne, Deni. Šiandien mes vos nepadžiovėme autų.

Denis Kinas linktelėjo. Jis irgi žinojo, kad vos nepadžiovė.

Brajenas atsiduso, pasitrynė sprandą. Galva jį kamavo labiau nei skaudantis dantis.

- Galbūt tokiam darbui jau tampu per senas?

Retsykiais, paprastai po ypač sunkaus skrydžio, tokią frazę iš-

*LAX - vienas iš Los Andželo oro uostų.

tardavo daugelis pilotų, bet Brajenas velniškai gerai žinojo, kad pats anaiptol nėra senas. Keturiasdešimt treji civilinės aviacijos pilotui - pats žydėjimo metas. Ir vis dėlto dabar jis bemaž patikėjo tuo, ką pasakė. Viešpatie, kaip jis pavargo!

Pasibeldė. Stivas Sirlzas, šturmanas, pasisuko kėdėje ir nesikeldamas atidarė duris. Ant slenksčio stovėjo vyriškis žalia striuke - tai firminė "Amerikos pasididžiavimo" spalva. Atrodė jis kaip galerijos budėtojas, tačiau Brajenas žinojo, jog tai kur kas svarbesnė persona. Džonas (o galbūt Džeimsas) Diganas, "Amerikos pasididžiavimo" LAX'e valdymo skyriaus viršininko pavaduotojas.

- Kapitonas Englas?

- Taip? - jis akimirksniu įsitempė.

Visų pirmiausia pamanė (ši mintis gimė iš nuovargio ir galvos skausmo), kad jam pasiūlys prisiimti atsakomybę už prakiurusį lėktuvą. Paranoja, žinoma, bet šiuo metu Brajenas Englas galėjo įsivaizduoti, ką tiktai nori.

- Turiu jums blogų naujienų, kapitone.

- Dėl išsihermetizavimo? - staigiai paklausė Brajenas, ir keletas keleivių, einančių pro pilotų kabinos duris, atsigręžė, bet žodis - ne žvirblis, išskrido - nesusigrąžinsi.

Diganas papurtė galvą:

- Dėl jūsų žmonos, kapitone Englai.

Englas nepajėgė perprasti, ko gi iš jo reikia šiam žmogui, todėl tylėdamas spangino į Diganą. Pagaliau susivokė. Suprantama, buvo kalbama apie Enę.

- Ji mano buvusi žmona. Mudu išsiskyrėme prieš aštuoniolika mėnesių. Kas jai?

- Nelaimingas atsitikimas. Galbūt paėjėkime į kontorą?

Brajenas susidomėjęs pažvelgė į jį. Po trijų nervingų skrydžio valandų čionykščiai įvykiai jam atrodė tarsi kažkokie nerealūs. Jis vos užgniaužė norą pasiūlyti Diganaui keliauti po velnių. Bet, aišku, nepasiūlė. Aviacinėse kompanijose nepriimta pokštauti su pilotais, juo labiau su ką tiktai pralėkusiais pačiu bedugnės kraštu.

- Ar Enei kas nors atsitiko? - jau kiek švelniau pakartojo Brajenas pajutęs, kad antrasis pilotas žvelgia į jį su užuojauta.

Diganas apžiūrinėjo savo švariai nušiūruotus batus, ir Brajenas suprato, kad naujienos išties prastos ir Enei anaiptol ne viskas gerai. Suprato, bet nenorėjo tuo patikėti. Trisdešimt ketverių Enė pasižymėjo puikia sveikata ir įpročių santūrumu. Englas taip pat pamanė, jog

sveikesnės nuovokos vairuotojos nėra visame Bostone... galbūt visoje Masačūsetso valstijoje.

Jis išgirdo savo paties užduodamą dar vieną klausimą... Brajenui pasirodė, jog kažkoks nepažįstamasis prasiskverbė jam į smegenis ir naudojasi jo burna kaip garsiakalbiu.

- Enė negyva?

Džonas arba Džeimsas Diganas apsižvalgė sakytum ieškodamas paramos, bet prie liuko stovėjo tiktai vienintelė stiuardesė, linkėdama keleiviams Los Andžele praleisti malonų vakarą ir svaidanti pilotų pusėn neramius žvilgsnius. Veikiausiai ją jaudino tas pat, kas prieš minutę Brajeną: kad įgulos neapkaltintų dėl oro nutekėjimo, kuris paskutines skrydžio valandas pavertė tikru košmaru. Taigi Diganui beliko pasikliauti vien savimi. Jis vėl pažvelgė į Brajeną ir linktelėjo:

- Taip... manau, kad negyva. Ar eisite su manimi, kapitone Englai?

2

Penkiolika minučių po pusiaunakčio Brajenas Englas jau buvo įsitaisęs aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" 29-ojo reiso (Los Andželas - Bostonas) 5a krėsle. Šį reisą nuolatiniai skrydžių per visą kontinentą keleiviai vadino "raudonąją akimi"*. Iki pakilimo buvo likęs ketvirtis valandos. Brajenas prisiminė, kad po Logano LAX'as laikomas pavojingiausiu oro uostu. Išeitų, per aštuonias valandas jis pabuvos abiejuose: LAX'e - kaip pilotas, Logane - kaip keleivis.

Kai nutūpė, skausmas ne atlėgo, o tiktai sustiprėjo. *Mano galva dega kaip ugnis*, galvojo Brajenas. *Tiesiog liepsnoja. Kas atsitiko gaisro detektoriams? Juk lėktuve įrengta geriausia automatika...*

Per paskutiniuosius keturis ar penkis mėnesius Englas Enės praktiškai nė karto neprisiminė. Pirmaisiais metais po skyrybų Enė tiesiog neišėjo jam iš galvos. Ką ji daro, kaip rengiasi ir, žinoma, su kuo susitikinėja? Enė nuolat stovėdavo Brajenui prieš akis. Jis pakankamai daug skaitė apie skyrybas, taigi žinojo, kaip išvengti tokios būsenos: jokie vaistai čia negelbėjo, o štai kita moteris - galėjo. Žinia, nuo ko susirgai, tuo ir gydykis.

Bet kitos moters Brajenas nesusirado, bent jau kol kas. Keli nieko nereiškiantys pasimatymai, vienas atsargus seksualinis kontaktas (jis buvo tvirtai įsitikinęs, kad AIDS epochoje visi nevedybiniai sek-

*Taip vadinami naktiniai reisai, kurių bilietai pigesni.

sualiniai kontaktai privalo būti atsargūs), bet ne kita moteris. Jis tiesiog... išgijo.

Brajenas stebėjo į lėktuvą lipančius keleivius. Jauna šviesiaplaukė moteris ėjo vedina maža mergaite. Mažylė buvo su tamsiais akiniais ir laikėsi už moters alkūnės. Šviesiaplaukė kažką tyliai mergaitei pasakė. Vaikas tuoj pat pasisuko į balsą, ir iš šio judesio Brajenas suprato, jog mergaitė akla. *Įdomu*, pamanė jis, *kaip daug gali pasakyti smulkmenos.*

Enė, priminė jam vidinis balsas. *Ar ne laikas pagalvoti apie Enę?*

Bet pervargęs jo protas stengėsi nuo šios temos atsiriboti. Nesinorėjo galvoti apie Enę, dabar jau velionę, savo buvusią žmoną, vienintelę moterį, kuriai jis iš pykčio sudavė.

Galbūt jam laikas skaityti paskaitas? Išsiskyrusiems vyrams, gal net ir moterims - kodėl gi ne? Tema: skyrybos ir gebėjimas užsimiršti. "Optimaliausias laikas skyryboms - pati penktųjų vedybinių metų pradžia, - pasakytų jiems Brajenas. - Kad ir mano atvejis. Metus po skyrybų aš praleidau tarsi skaistykloje, kamuojamas klausimo, kiek yra mano kaltės, o kiek jos, spėliodamas, ar teisingai elgiausi, vis prašnekdamas ir prašnekdamas apie vaikus. Dėl to mes niekaip neįstengėme sutarti, nors skersai kelio nestojo jokie narkotikai ar vedybinė neištikimybė. Vaikai prieš karjerą, nieko daugiau. O paskui mano galvoje tarytum išdygo greitaeigis liftas: Enė buvo kabinoje, ir liftas nugarmėjo žemyn".

Taip. Nugarmėjo. Pranyko drauge su Ene. Ir keletą paskutinių mėnesių apie Enę jis visiškai negalvojo... net kai priartėdavo eilinis alimentų mokėjimo terminas. Jie išsiskyrė draugiškai. Enė pati uždirbdavo aštuoniasdešimt tūkstančių dolerių per metus atskaičius mokesčius. Pinigai buvo išmokami per jo advokatą, įprasti du tūkstančiai dolerių kasmėnesinėms išlaidoms, žinoma, daugiau nei sąskaita už elektrą, bet mažiau nei įnašas už butą.

Brajenas stebėjo, kaip pro šalį praėjo jaunuolis su šlike, po pažastimi pasikišęs smuiko futliarą. Neramus ir sujaudrintas, į ateitį nukreiptas žvilgsnis. Brajenas jam pavydėjo.

Paskutiniaisiais bendro gyvenimo metais jie išliejo vienas ant kito nemažai pykčio ir kartėlio, kol pagaliau, prieš keturis mėnesius iki išsiskiriant, atsitiko tai, kas tikriausiai buvo neišvengiama: Brajeno ranka sureagavo anksčiau, nei protas spėjo ją sulaikyti. Jis nemėgo to

prisiminti. Enė viename vakarėlyje gerokai įkaušo, o sugrįžusi namo išdėjo jį į šuns dienas.

"Palik mane ramybėje, Brajenai. Sakau tau, atstok. Kad daugiau nebegirdėčiau jokių kalbų apie vaikus. Nori pasitikrinti savo spermą - eik pas daktarą. Mano darbas - reklama, o ne vaikų gamyba. Įgriso man tavo vyriškas šovi..."

Tuomet jis Enei ir trinktelėjo, stipriai, per lūpas. Smūgis išdaužė jai iš burnos paskutinį žodį. Jiedu stovėjo vienas priešais kitą bute, kuriame jai vėliau teko mirti, išsigandę ir ištikti šoko (anuomet nedrįso to prisipažinti, bet dabar, sėdėdamas 5a krėsle ir stebėdamas į lėktuvą lipančius 29-ojo reiso keleivius, galėjo tokią prabangą sau leisti). Enė palietė pirštais lūpas, kurios pradėjo kraujuoti. Ištiesė į jį ranką.

Tu man trenkei. Balse girdėjosi ne pyktis, o nuostaba. Veikiausiai tai buvo pirmasis atvejis, kai kažkas įtūžęs trenkė Enei Kuinlen Engl.

"Taip, - tąsyk atsakė jis. - Gali neabejoti. Ir trenksiu vėl, jeigu neužsičiaupsi. Daugiau neplaksi manęs liežuviu. Geriau užsikabink ant jo spyną. Sakau tai tavo pačios labui. Daugiau šito nepakęsiu. Nori ką nors spardyti namuose - įsigyk šunį".

Jie pragyveno kartu dar keturis mėnesius, bet šeimyninis gyvenimas baigėsi anuokart, kai Brajeno delnas prisilietė prie Enės lūpų. Jį išprovokavo, Dievas matė, jog išprovokavo, bet Brajenas vis tiek nežinia ką atiduotų, kad to nebūtų įvykę.

Į lėktuvą kilo paskutinieji keleiviai, ir Brajenas kažkodėl pagalvojo apie Enės kvepalus. Kvapą jis prisiminė, o štai pavadinimo - ne. Kaipgi jie vadinosi? "Lissome"? "Lithesome"? Gal "Lithium"? Šilčiau, šilčiau. Tačiau pavadinimo prisiminti jam taip ir nepavyko.

"Man jos trūksta, - rūškanai nusprendė Brajenas. - Dabar, kai ji išėjo visiems laikams, man jos trūksta. Nieko sau!"

"Lawnboy"? Kas per kvailystės!

"Gal jau užteks? - paklausė jis vidinio balso. - Baikim, gerai?"

Gerai, nesunkiai sutiko vidinis balsas. *Be problemų. Galiu pabaigti. Kai tiktai panorėsiu, tai ir pabaigsiu. Galbūt "Lifebuoy"? Ne, tai muilas. Atleisk. "Lovebite"? "Lovelorn"?*

Brajenas užsisegė saugos diržą, atšlijo į sėdynės atkaltę, užmerkė akis ir įkvėpė kvepalų aromato, kurių pavadinimo niekaip nepajėgė prisiminti.

Tuomet stiuardesė į jį ir kreipėsi. O kaipgi kitaip! Brajenas Englas tiksliai žinojo, jog būtent šito merginas mokė specialiajame kurse, kai jos gaudavo mokymo įstaigos baigimo pažymėjimus: palūkėti,

kol keleivis užmerks akis, ir tuoj pat jam pasiūlyti kokią nors nežymią paslaugą. Pavyzdžiui, keleiviui vos tik užsnūdus pasidomėti, gal jis pageidauja antklodės ir pagalvės.

- Prašyčiau atleisti... - kreipėsi ji ir nutilo. Brajenas pastebėjo, kaip merginos žvilgsnis nuo jo antpečių nukrypo į uniforminę kepurę, gulinčią ant gretimos tuščios sėdynės.

Tačiau stiuardesė greitai užgniaužė savo nuostabą ir pamėgino dar kartą.

- Atleiskite man, kapitone, galbūt pageidaujate išgerti kavos arba apelsinų sulčių? - Brajenas atkreipė dėmesį, kad jo žvilgsnis privertė merginą šiek tiek parausti. Ji parodė į nedidelį staliuką po televizoriumi. Ant šio stovėjo pora kibirėlių su ledu, iš kurių kyšojo du žali butelių kakliukai. - Suprantama, mes turime ir šampano.

Englas pasvarstė, ar neišgėrus jam šampano, bet tuoj pat nuvijo šią mintį.

- Nieko nereikia, dėkoju. Ir skrendant man nieko neprireiks. Manau, miegosiu iki paties Bostono. Koks oras?

- Debesys dvidešimties tūkstančių pėdų aukštyje virš Didžiųjų lygumų iki paties Bostono, tačiau tai ne problema. Mes skrisime trisdešimt šešių tūkstančių aukštyje. Tiesa, mums pranešė apie šiaurės pašvaistę virš Mohavio dykumos. Ko gero, norėsite į ją pasižiūrėti.

- Tikriausiai juokaujate! Šiaurės pašvaistė virš Kalifornijos? Šiuo metų laiku? - Brajeno antakiai šoktelėjo aukštyn.

- Taip mums sakė.

- Kažkas padaugino pigių narkotikų. - Stiuardesė nusijuokė. - Ne, jau verčiau aš pamiegosiu.

- Labai gerai, kapitone, - mergina sutrypčiojo. - Jūs esate tas pats kapitonas, ką tik praradęs žmoną, ar ne?

Smilkiniuose tvinkčiojo skausmas, bet Englas prisivertė nusišypsoti. Ši moteris, tiksliau mergina, aiškiai jį užjautė.

- Buvusią žmoną. Taip, tai esu aš.

- Priimkite mano užuojautą.

- Dėkoju.

- Ar aš su jumis esu skridusi?

- Lyg ir ne, - kapitono veidą vėl nušvietė šypsena. - Pastaruosius ketverius metus skraidžiau tiktai į užsienį, - jis ištiesė ranką manydamas, kad jau būtų pats metas susipažinti. - Brajenas Englas.

Stiuardesė pagarbiai ją paspaudė.

- Melanė Trevor.

Englas vėl jai nusišypsojo, atsilošė ir užsimerkė. Snūduriavo, bet neužmigo: pranešimai prieš skrydį tuoj pat būtų jį prižadinę. Nusprendė, kad laiko išsimiegoti pakaks.

29-asis reisas, kaip ir visi "raudonakiai reisai", startavo laiku: jie dar buvo patrauklūs ir tikslumu. "Boingo-767" salonuose mažiau kaip pusė vietų buvo laisvos. Pirmąja klase, be Brajeno, skrido šeši žmonės. Girtuoklių ir mėgėjų patriukšmauti Brajenas tarp jų nepastebėjo. Todėl *viltis išsimiegoti* tiktai sustiprėjo.

Jis klausėsi, kaip Melanė Trevor rodo avarinius išėjimus, aiškina, kaip naudotis kauke slėgio kritimo atveju (šią procedūrą Brajenas visai neseniai kartojo savo galvoje), kaip iš po sėdynės išsitraukti gelbėjimo liemenę ir ją prisipūsti. Lėktuvas atsiplėšė nuo pakilimo juostos, ir Melanė, vėl prisiartinusi prie jo, pasidomėjo, ar kapitonas nenorėtų ko nors atsigerti. Brajenas neigiamai pakratė galvą, padėkojo stiuardesei, o paskui nuspaudė krėslą atlošiantį mygtuką. Jau kelintą kartą užmerkė akis ir tuoj pat užsnūdo.

Melanės Trevor jis daugiau nebepamatė.

3

Praėjus trims valandoms po pakilimo, maža mergytė, Daina Belman, prabudo ir paklausė tetos Vikos, ar galėtų atsigerti vandens.

Teta Vika neatsakė, ir Daina pakartojo klausimą. Atsakymo neišgirdo, tad mergaitė ištiesė ranką paliesti tetos petį, nors jau iš anksto žinojo, jog apčiuops tiktai tuščio krėslo atkaltę. Taip ir atsitiko. Daktaras Feldmanas jai sakė, kad iš prigimties akliems vaikams dažnai išsivysto ypatingas jausmas, leidžiantis nustatyti - nelyginant radaru, - ar netoliese yra, ar nėra žmonių. Dainai to nė nereikėjo sakyti. Mergaitė ir pati žinojo, kad toks jausmas egzistuoja. Jis pasireikšdavo ne visuomet, bet daugeliu atvejų... ypač kai tie atvejai buvo susiję su jos vedle.

Teta tikriausiai nuėjo į tualetą ir netrukus sugrįš, pamanė Daina, tačiau ją vis tiek apėmė nesąmoningas nerimas. Prabudo jinai ne staiga kaip nuo stumtelėjimo; atvirkščiai - budo pamažu, it koks plaukikas, tolydžio iš gelmės kylantis paviršiun. Jeigu teta Vika, kuri sėdėjo prie lango, per paskutiniąsias dvi ar tris minutes būtų sprausdusis pro ją, Daina šitai būtų pajutusi.

"Vadinasi, ji išėjo anksčiau, - pamanė Daina. - Ko gero, didesniam reikalui... nieko čia ypatinga. Arba užgaišo su kuo nors besišnekučiuodama".

Tačiau Daina negirdėjo, kad kas nors lėktuvo salone kalbėtų. Vien tolygiai gaudė varikliai. Nerimo jausmas augo.

Ir mergaitės galvoje ūmai pasigirdo mis Li, jos psichoanalitikės (tiktai Daina visuomet laikydavo ją savo nerege mokytoja) balsas: "Tu neturi bijoti to, ko bijai, Daina. Visi vaikai retsykiais jaučia baimę, ypač neįprastomis jiems aplinkybėmis. Juo labiau neregiai vaikai. Patikėk manimi, aš žinau, - ir Daina ja tikėjo, nes Li, kaip ir mergaitė, buvo iš prigimties akla. - Neslopink savo baimės... tačiau ir nepasiduok jai. Pasėdėk ir pasistenk ramiai viską išsiaiškinti. Labai padeda, užtikrinu tave."

Ypač neįprastomis vaikui aplinkybėmis.

Ką gi, būtent tai jai ir atsitiko: Daina skrido pirmą kartą, be to, nuo vienos pakrantės į kitą, dideliu transkontinentiniu laineriu.

Pasistenk ramiai viską išsiaiškinti.

Taigi ji prabudo neįprastoje sau vietoje ir patyrė, kad dingo jos vedlė. Suprantama, tai baugina, net jeigu žinai, kad vedlės nėra tiktai laikinai. Galų gale juk tetai Vikai negalėjo kilti noras išlipti iš lėktuvo, skrendančio trisdešimt septynių tūkstančių pėdų aukštyje. O dėl keistos tylos salone... vis dėlto tai "raudonoji akis". Keleiviai veikiausiai miega.

"Visi miega? - negalėjo nepaklausti savęs Daina. - Kad jie visi miegotų? Ar tai įmanoma?" Ir čia atsakymas atėjo pats savaime: "Kinas. Tie, kurie nemiega, žiūri kiną. Suprantama".

Daina nusiramino. Teta Vika sakė, jog rodys filmą "Kai Haris sutiko Selę" su Bilu Kristalu ir Mege Rajan pagrindiniuose vaidmenyse. Ji pati ketino pasižiūrėti šį filmą... jeigu pavyktų neužmigti.

Mergaitė perbraukė ranka per tetos krėslą ieškodama ausinių, tačiau jų nerado. Užtat apčiuopė knygelę popieriniais viršeliais. Be abejonės, vienas iš meilės romanų, kurie tetai Vikai patikdavo. Apie tuos laikus, kai vyrai buvo vyrais, o moterys - ne.

Dainos piršteliai pajudėjo toliau ir susidūrė su glotnia oda. Paskui su užtrauktuku, su rankenėle.

Tetos Vikos rankinukas.

Nerimas grįžo. Ausinių nėra, o rankinukas yra. Kartu su visais kelionės čekiais. Daina žinojo apie čekius, kadangi jos mama ir teta Vika kalbėjo apie juos prieš išvažiuojant iš namų Pasadenoje.

Ar galėjo teta Vika nueiti į tualetą ir palikti rankinuką ant sėdy-

nės? Ar ji taip pasielgtų žinodama, kad jos pakeleivė, dešimtmetė mergaitė, tuo metu miega?

Daina tuo labai abejojo.

Neslopink savo baimės... tačiau ir nepasiduok jai. Pasėdėk ir pasistenk viską ramiai išsiaiškinti.

Bet Dainai nepatiko tuščias krėslas ir nepatiko tyla lėktuvo salone. Be abejo, gali būti, jog daugelis keleivių miega, o likusieji žiūri kiną ir stengiasi nekelti triukšmo, idant nieko nepažadintų, bet mergaitei šitai vis tiek nepatiko. Joje prabudo ir ėmė urgzti žvėris su stebėtinai aštriais dantimis bei nagais. Daina žinojo, kad šitas žvėris - panika, ir suprato, jog privalo jį skubiai sutramdyti, antraip savo elgesiu ji gali pridaryti nemalonumų ir sau, ir tetai Vikai.

Kai galėsiu matyti, pamanė Daina, *kai gydytojai grąžins man regėjimą, tokios mintys daugiau manęs nebekamuos.*

Viskas teisingai, tačiau tai, kas galėjo būti ateityje, jokiu būdu negalėjo jai pagelbėti dabar.

Daina netikėtai prisiminė, kaip teta Vika, vos jiedvi susėdo į savo vietas, paėmė jos ranką ir uždėjo ant mažo valdymo pultelio krėslo šone. Pultelį mergaitė perprato nesunkiai. Du maži ratukai, kurie buvo naudojami kartu su ausinėmis: vienas rasdavo reikalingą radijo stotį, antrasis reguliavo garso stiprumą. Stačiakampis jungiklis lemputei virš sėdynės. “Tau jo neprireiks, - pasakė teta Vika su šypsena balse. - Bent jau kelyje į ten”. Ir pagaliau kvadratinis mygtukas stiuardesei išsikviesti.

Dainos pirštas palietė kvadratinį mygtuką, paglostė įgaubtą paviršių. “Ar tikrai nori nuspausti mygtuką? - paklausė ji savęs ir neužsikirsdama atsakė: - Taip, noriu”.

Daina nuspaudė mygtuką ir išgirdo melodingą skambutį. Palaukė.

Niekas nepriėjo.

Tiktai tolygiai, vos girdimai gaudė lėktuvo varikliai. Niekas nekalbėjo. Niekas nesijuokė (galbūt filmas ne toks juokingas, kaip to tikėjosi teta Vika). Niekas nekosėjo. Krėslas greta jos, tetos Vikos krėslas, kaip ir anksčiau, tebebuvo tuščias, ir ties Daina nepalinko stiuardesė, apgaubdama ją kvepalų ir šampūno aromatu bei paklausdama, ar ji norėtų ko nors užkąsti arba atsigerti vandens.

Tylą trikdė tiktai variklių ūžimas.

Panika vis atkakliau veržėsi laukan. Idant su ja susidorotų, Daina susitelkė į sąmonėje įtaisytą radarą, neregimą spindulį, kuriuo ji apvedė saloną. Šiaip jau pavykdavo neblogai. Jeigu jai pasisekdavo susi-

koncentruoti, ji mažne sugebėdavo regėti kitų akimis. Bent jau taip atrodydavo jai pačiai. Kartą Daina apie tai papasakojo mis Li, ir ūmi pastarosios reakcija labai nustebino mergaitę. "Sudvejinta rega - dažna aklųjų fantazija, - anuomet pasakė mis Li. - Ypač nereginčių vaikų. Nepasikliauk šiuo jausmu, Daina, antraip gali nusiristi nuo laiptų arba išeiti gatvėn priešais atlekiantį automobilį".

Todėl ji daugiau nebemėgino žvelgti į pasaulį kito žmogaus akimis, bet sykiais tai atsitikdavo nepriklausomai nuo jos pačios, ir tuomet Daina viską matė mamos arba tetos Vikos akimis.

O dabar mergaitė paprasčiausiai bijojo, ir todėl stengėsi rasti aplinkui kitų žmonių, pajusti juos, bet nieko neužtiko.

Ir tada Dainą apėmė siaubas, panika ją kone slėgė po savimi. Pajuto, kaip iš burnos veržiasi šauksmas, ir tvirtai suspaudė dantis, idant jį sulaikytų. Kadangi būtų išsiveržęs ne šauksmas, o klyksmas: mergaitė būtų sustaugusi nelyginant gaisrinės sirena.

Aš negaliu šaukti, įsakė sau. *Aš negaliu šaukti, nes tuomet teta Vika pasijustų labai nesmagiai. Aš negaliu šaukti ir žadinti dabar miegančių, ir gąsdinti būdraujančių. Atskubėję jie pasakys: "Tik pažvelkite į šią bailią mažą mergaitę, pažvelkite į šią bailią mažą mergaitę".*

Bet radaras, padedantis kompensuoti regėjimo trūkumą, o kartais suteikiantis svetimųjų "akis" (kad ir ką kalbėtų mis Li), mergaitės baimes tiktai didino.

Kadangi jai signalizavo, jog arti nieko nėra.

Nė vieno žmogaus.

4

Brajenas Englas susapnavo labai blogą sapną. Jis vėl pilotavo lėktuvą, skrendantį 7-uoju reisu iš Tokijo į Los Andželą. Tiktai dabar nuotėkis buvo dar didesnis. Pilotų kabinoje viešpatavo neviltis. Stivas Sirlzas raudodamas kimšo paplotėlius.

- Jeigu taip sielojiesi, kodėl valgai? - paklausė Brajenas. Netikėtai pasigirdo veriantis švilpesys (taip švilpia virdulys, kai užverda vanduo), kuris, kaip pasirodė Brajenui, reiškė salono išsihermetinimą. Suprantama, kvaila. Juk jeigu atsiveria plyšys, tai oras pro jį eina be garso - iki to laiko, kol nugriaudėja sprogimas, bet sapne viskas įmanoma.

- Kadangi man patinka paplotėliai ir daugiau jais neteks pasigardžiuoti, - vis garsiau raudodamas atsakė Stivas.

O paskui švilpimas liovėsi kaip kirviu nukirstas. Į pilotų kabiną įžengė besišypsanti stiuardesė, beje, Melanė Trevor, ir pasakė, kad nuotėkio vieta rasta ir užtaisyta. Brajenas atsistojo ir nusekė jai iš paskos į didįjį saloną, kur Enė Kuinlen Engl, jo buvusi žmona, stovėjo nedidelėje nišoje su išimtomis sėdynėmis. Virš artimiausio jai iliuminatoriaus kažkas buvo užrašęs keistą frazę: "TIKTAI KRINTANČIOMS ŽVAIGŽDĖMS". Raudona pavojaus spalva.

Enė vilkėjo tamsiai žalia "Amerikos pasididžiavimo" stiuardesės uniforma, ir tai Brajeną nustebino. Juk jinai užėmė aukštas pareigas vienoje iš Bostono reklamos agentūrų ir visuomet įtariai nužiūrinėdavo su jos vyru skrisdavusias stiuardeses. Enės ranka buvo uždėta ant plyšio fiuzeliaže.

- Matai, brangusis? - išdidžiai šūktelėjo ji. - Aš viskuo pasirūpinau. Nesvarbu, kad man trenkei. Aš tau atleidau.

- Nedaryk to, Ene! - sušuko Brajenas, bet pavėlavo.

Jos plaštaką įtraukė į plyšį. Iš pradžių pradingo vidurinysis pirštas, paskui bevardis, įkandin jo smilius, o galiausiai mažylis. Kažkas pokštelėjo, tarsi iš šampano butelio būtų išlėkęs kamštis nemokšos padavėjo rankose, ir plyšyje pranyko visa plaštaka.

Ir vis dėlto Enė tebesišypsojo.

"Tai "L'Envoi", mielasis, - pasakė ji, kai įkandin plaštakos įsmuko ranka. Ištrūko segė, prilaikanti plaukus, ir šie pasklido ant pečių. - Aš visuomet jais kvėpinuosi, nejau neprisimeni?"

Jis prisiminė... dabar prisiminė. Tačiau tai jau nebeturėjo jokios reikšmės.

- Ene, sugrįžk! - sušuko Brajenas.

Jinai vis tebesišypsojo, o ranką lėtai tebesiurbė lėktuvą supančion tuštumon.

- Visiškai neskauda, Brajenai, patikėk manimi.

- "L'Envoi", prisimeni? - tarė Enė, kai ją traukė pro plyšį.

Dabar Brajenas vėl girdėjo tą garsą. Sykį poetas Džeimsas Dikis jį pavadino "žvėrišku erdvės švilpimu". Šis garsas augo ir augo, veržėsi iš sapno į realybę, kol oro šnypštimas pavirto žmogiškuoju riksmu.

Brajenas atsimerkė. Iš miego į būdravimą jis peršoko akimirksniu: Brajenas buvo profesionalas, o jo itin atsakingas ir rizikingas darbas pirmiausia reikalavo staigios bei tikslios reakcijos ypatingomis aplinkybėmis. Jis skrido 29-uoju, o ne 7-uoju reisu, ne iš Tokijo į Los Andželą, o iš Los Andželo į Bostoną. Enė jau mirė, ir mirties prie-

žastis buvo ne plyšys oro lainerio korpuse, o gaisras jos namuose Atlantiko aveniu, visiškai netoli pakrantės.

Tačiau garsas tebeaidėjo. Veriančiai klykė mažoji mergaitė.

5

- Prašau atsiliepti, - tyliai, bet aiškiai pratarė Daina Belman. - Labai apgailestauju, tačiau mano teta pasišalino, o aš esu neregė.

Atsakymo neišgirdo. Priekyje, per keturiasdešimt eilių ir dvi pertvaras nuo jos, Brajenas Englas sapnavo, kaip jo šturmanas verkia ir valgo paplotėlius.

Tik tolygiai gaudė varikliai.

Panika grasino užkariauti protą, ir Dainai beliko vienintelis būdas ją pažaboti: atsisegė saugos diržą, atsistojo ir išėjo į praėjimą.

- Ei? - pašaukė ji garsiau. - Ei, ar yra kas nors?!

Atsakymo neišgirdo. Daina pravirko. Ir vis dėlto stengėsi tvardytis.

Skaičiuok eiles, desperatiškai sučirpė vidinis balsas. *Skaičiuok, kiek eilių nuslinkai, nes niekuomet nesurasi kelio atgal.*

Ji sustojo prie kairiosios krėslų eilės, pasilenkė, ištiesė ranką. Žinojo, kad ten sėdėjo vyriškis, nes teta Vika šnekučiavosi su juo minutę ar dvi prieš išskrendant. Kai jis kalbėjo, balsas sklido nuo krėslo tiesiai priešais Dainą. Ji iš tikro šitai gerai žinojo, nes balsai jai padėjo išgyventi - visai kaip kvėpavimas. Miegantis vyriškis, pajutęs jį čiuopiančius kažkieno pirštus, būtų pašokęs iš siaubo. Bet Dainos tatai nebejaudino.

Kas iš to - krėslas buvo tuščias.

Visai tuštutėlis.

Daina atsitiesė - drėgnais nuo ašarų skruostais, išsigandusi. Juk negalėjo visi drauge nueiti tualetan, ar ne? Aišku, kad ne.

Galbūt tualetai keli? Tokiame didžiuliame lėktuve, be abejo, jų yra du.

Tačiau tualetų kiekio klausimas jau seniai tapo nebeaktualus.

Teta Vika be savo rankinuko niekur neitų. Daina tuo neabejojo.

Mergaitė lėtai pajudėjo toliau, vis sustodama prie kiekvienos eilės, apčiupinėdama artimiausią krėslą - kairėje ir dešinėje.

Ant vieno rado rankinę, ant kito - portfelį, ant trečio - plunksnakotį ir bloknotą. Ant dviejų apčiuopė ausines. Kitoje eilėje prisilietė prie kažko lipnaus. Pasitrynė vieną į kitą pirštus, susiraukė, nusišluostė pirštus į galvai paremti skirtą servetėlę. Ausų siera. Tai jau tikrai. Ypatinga, su niekuo nesulyginama konsistencija.

Daina Belman aklino vis toliau, jau nesibaimindama ką nors sutrikdyti. Ji nepataikė niekam į akį, nebrūkštelėjo per skruostą, neužčiuopė plaukų.

Visi krėslai, kuriuos mergaitė lietė, buvo tušti.

Vienu metu, kol ji miegojo, jos teta ir visi 29-ojo reiso keleiviai pranyko.

"Ne, - jai paprieštaravo mis Li balsas, išlaikęs savybę mąstyti logiškai. - Ne, tai neįtikėtina, Daina! Jeigu visi apleido lėktuvą, tuomet kas gi sėdi prie šturvalo?"

Mergaitė paspartino žingsnį, kabindamasi į krėslų ranktūrius, plačiai išplėtusi akis už tamsių akinių. Skaičių ji seniai pamiršo, tačiau ją jaudino kitkas: tyla.

Ji vėl sustojo. Palinko virš krėslo dešinėje. Bet šįsyk mergaitės rankos apčiuopė plaukus... tačiau keistoje vietoje. Plaukai ant sėdynės - ar gali taip būti?

Pirštai susigniaužė... ir ji tuos plaukus pakėlė. Dainai akimoju atsivėrė siaubinga tiesa.

Plaukai yra, o žmogaus, kuriam jie priklausė, nėra. Tai skalpas. Ji rankoje laikė negyvo žmogaus skalpą.

Tuomet Daina Belman ir prapliupo klyksmu, kuris išplėšė Brajeną Englą iš miego.

6

Albertas Kausneris sėdėjo prie baro, gėrė viskį "Branding Iron". Broliai Erpai, Vajetas ir Virdžilas, buvo įsitaisę jam iš dešinės, daktaras Holidėjus - iš kairės. Pastarasis kaip tik pakėlė stiklą, kad paskelbtų tostą, kai į salūną "Sergio Leone" įsiveržė vyriškis su mediniu protezu vietoje kairės kojos.

Vajetas pasisuko į jį. Ramus, įdegęs saulėje, simpatiškas. Tiesiog nulietas Hugas O'Brajenas*.

- Tai Tombstounas, Mafinai. Čia blaškytis nepriimta.

- Taigi jie atjoja čia! - šūktelėjo Mafinas. - Ir jie įniršę, Vajetai! Sakau tau, įniršę!

Tarsi patvirtindami jo žodžius, iš gatvės pasigirdo šūviai: keturiasdešimt ketvirto kalibro armijos revolverių (veikiausiai pavogtų iš kareivių) sunkūs trenksmai, pavieniai šautuvų pyškėjimai.

- Neprisidirbk į kelnes, Mafinai, - daktaras Holidėjus stumtelėjo kepurę ant pakaušio. Albertas visiškai nenustebo, kad daktaras atro-

---

*Tokiu bendriniu vardu ir pavarde pavadinami amerikiečių kino aktoriai, dažnai besifilmuojantys vesternuose.

dė kaip Robertas De Niro. Jis visuomet buvo įsitikinęs: jeigu kas ir gali suvaidinti kaubojų-dantistą, tai tiktai De Niro.

- Apie ką jūs čia šnekučiuojatės, vaikinai? - apsižvalgė Virdžilas Erpas.

Jis Albertui nieko nepriminė.

- Eime, - Vajetas pakilo. - Mane šie prakeiti Klentonai jau galutinai užkniso.

- Tai Doltonai, Vajetai, - lygiu balsu pataisė jį Albertas.

- Tebūnie kad ir Džonas Dilindžeris arba Gražuolėlis Floidas. Tu su mumis, Tūzai, ar ne?

- Su jumis.

Albertas Kausneris kalbėjo švelniai ir meilikaujamai, apsigimusio žmogžudžio intonacijomis. Viena jo ranka nusileido ant ilgavamzdžio "Buntline Special", kita pakilo prie galvos įsitikinti, kad šlikė savo vietoje. Įsitikino.

- Puiku, vaikinai! - atsistojo ir daktaras. - Pasvilinsime Doltonams šikną.

Jie išsinešdino iš salūno kaip tik tuo momentu, kai Tombstouno baptistų bažnyčios varpas ėmė mušti pusiaudienį.

Doltonai šuoliais skuodė Pagrindine gatve, šaudydami į langus ir vitrinas. Cisterną su vandeniu priešais Diuko krautuvę jie pavertė fontanu.

Aikas Doltonas dulkėtoje gatvėje pirmasis išvydo keturis vyriškius atsagstytomis striukėmis, kad šios netrukdytų mitriai išsiplėšti revolverius. Aikas staigiai trūktelėjo už pavadžio, jo žirgas protestuodamas sužvengė ir atsistojo piestu. Nuo žąslų dribo putos. Aikas Doltonas vos pastebimai priminė Rutgerį Hauerį.

- Tiktai pasižiūrėkite, kas pasirodė, - prunkštelėjo jis. - Ar tik ne Vajetas Erpas su broliuku Virdžilu? O gal sesutė?

Emetas Doltonas (Donaldas Saterlendas po mėnesio naktinių girtuoklysčių) sustabdė žirgą šalia Aiko.

- Ir dar jų draugelis dantistas, - suurzgė jis. - Kas gi čia panorėtų... - tuosyk jis dirstelėjo į Albertą ir pastebimai išbalo.

Tėtušis Doltonas pasislinko arčiau sūnų. Senio išvaizdoje nesunku buvo įžvelgti Slimą Pikensą.

- Viešpatie, - iškvėpė Tėtušis. - Bet juk tai Tūzas Kausneris!

Frenkas Džeimsas prisiplakė arčiau Tėtušio. Jo veido spalva priminė purviną pergamentą.

- Kad jus velniai nujotų, vaikinai! - riktelėjo Frenkas. - Aš niekad

neprieštarauju iš nuobodulio apiplėšti kokį nors miesteliūkštį, bet man nesakė, kad čia bus Arizonos Žydas!

Albertas Tūzas Kausneris, nuo Sedalijos iki Stimbouto žinomas kaip Arizonos Žydas, žingtelėjo priekin. Jo ranka nusviro ant "Buntlaino" rankenos. Kausneris išspjovė kramtomąjį tabaką, įrėmęs šaltas pilkas akis į raitelius, sustingusius už dvidešimties pėdų nuo jo.

- Jūsų ėjimas, vaikinai, - prakošė Arizonos Žydas. - Mano paskaičiavimais, pragare dar pakankamai laisvų vietų.

Doltonų gauja išsitraukė revolverius su paskutiniuoju baptistų bažnyčios varpo dūžiu. Tūzui tai pavyko kur kas sparčiau. Bet vos tiktai jis ėmė šventinti Doltonus švino lietumi, ant "Longhorno" viešbučio laiptų ėmė klykti mažytė mergaitė.

"Kas nors privalo užčiaupti šią mažę, - pamanė Tūzas. - Ko ji šitaip rėkia? Padėtis kontroliuojama. Juk ne veltui mane vadina pačiu mikliausiu šauliu žydu į vakarus nuo Misisipės".

Tačiau klyksmas stiprėjo plėšydamas orą, sapną jungdamas su realybe.

Akimirką Albertas atsidūrė visiškoje tamsoje, tarpe tarp miego ir būdravimo. Tiktai riksmas draskė ausų būgnelius, tarsi kažin kas nė už ką nenorėtų nuimti nuo viryklės seniai užvirusį virdulį.

Pagaliau jaunuolis atsimerkė ir apsižvalgė. Jis sėdi savo krėsle, 29-uoju reisu skrendančio lėktuvo pagrindinio salono pirmoje dalyje. Praėjimu tarp sėdynių slenka mažytė mergaitė, maždaug dešimties, rožine suknute ir juodais akiniais.

Ar ji kino žvaigždė? - kažkodėl pamanė Albertas, jau ne juokais persigandęs. Iš mėgstamiausio sapno jį ištraukė kaip ropelę iš žemės.

- Ei! - jis negarsiai pašaukė, kad nepažadintų kitų keleivių. - Ei, mergaite! Kas atsitiko?

Mažoji į jo balsą akimoju grįžtelėjo galvą. Paskui pasisuko visu kūnu, bet užkliudė vieną iš centrinės eilės krėslų. Dainą atmetė į šalį, ir ji per ranktūrį įvirto į kairiosios eilės krėslą, jos kojelės vikstelėjo aukštyn.

- Ar yra čia kas nors? - sušuko mergaitė. - Padėkite man! Padėkite!

- Ei, stiuardese! - neramiai pašaukė Albertas ir atsisegė saugos diržą.

Atsistojo, išslinko į tarpueilį, patraukė prie mažylės... ir sustingo. Jaunuolis vėpsojo į lėktuvo uodegą, ir tai, ką ten matė, stingdė jam kraują.

Regis, galėjau ir nesijaudinti, kad pažadinsiu likusius keleivius, beregint pamanė jis.

Plačiai išplėstomis akimis Albertas žvelgė į - kaip jam atrodė - visiškai tuštutėlį pagrindinį "Boingo-767" saloną.

7

Brajenas Englas beveik susilygino su pertvara, skiriančia pirmosios ir biznio klasės salonus, kai jam netikėtai toptelėjo, jog pirmosios klasės salone nėra nė gyvos dvasios. Jis netgi stabtelėjo ir tiktai po sekundės kitos patraukė toliau nusprendęs, jog likusieji, ko gero, išgirdo šauksmą anksčiau nei jis ir nuskubėjo pasižiūrėti, kas gi atsitiko. Nors tuo labai abejojo. Brajenas Englas pakankamai ilgai skraidino keleivius ir neblogai išmanė grupės psichologiją. Jeigu vienas pradėdavo pokštauti, likusieji paprastai būdavo linkę nekreipti į tai dėmesio. Daugelis oro keliauninkų atsisakydavo individualių veiksmų teisės, vos tiktai pakildavo į sidabriško paukščio denį ir prisisegdavo saugos diržus. Patys sau jie pasilikdavo spręsti tik pačias paprasčiausias problemas, o visa kita perkeldavo ant įgulos pečių. Aviatoriai tokius žmones laikė kvailiais, bet veikiau derėjo juos vadinti avinais. Todėl ir elgėsi su keleiviais kaip su kaimene. Tai leido laikyti pažabotus pačius nervingiausius.

Brajenas dar galutinai neišsibudino, ir dalis jo sąmonės tvirtino, neva šaukia Enė, kad netrukus ras ją pagrindiniame salone su ranka plyšyje, virš kurio raudonavo užrašas: "ŠAUDYMAS DAR TIKTAI PRASIDĖJO".

Biznio klasės salone Brajenas užtiko vos vieną keleivį, pagyvenusį vyriškį trijų dalių eilute. Jo plikė blizgėjo skaitymo lempos šviesoje. Pirštai, artrito susukinėtais išsipūtusiais sąnariais, gulėjo ant saugos diržo sagties. Vyriškis kietai miegojo, drebindamas saloną garsiu knarkimu. Riksmai jam visiškai netrukdė.

Brajenas nuskubėjo į pagrindinį saloną ir sustingo sukrėstas to, ką ten išvydo. Jis paprasčiausiai nepatikėjo savo akimis. Jaunuolis stovėjo šalia mažos mergaitės, kuri buvo įvirtusi į kairiosios eilės krėslą. Tačiau vaikinas žvelgė ne į ją, o salono gilumon, ir jo apatinis žandikaulis jau buvo įveikęs ilgą atstumą nuo viršutiniojo iki apvalios apykaklės marškinėlių su užrašu "HARD ROCK CAFE".

Pirmoji Brajeno reakcija nieko nesiskyrė nuo Alberto Kausnerio reakcijos: "Dieve mano, lėktuvas tuščias!"

Paskui jis išvydo, kaip dešinėje eilėje atsistojo moteris ir žengė į tarpueilį apsidairyti, kas gi atsitiko. Atsistojusioji svyrinėjo, veido ir

akių išraiška bylojo neseniai ją kietai miegojus ir dar galutinai neprabudus. Salono viduryje, centrinėje eilėje, vyriškis vilnoniu džersio megztiniu stiebėsi aukštyn, nerodydamas ypatingo dėmesio mažajai mergaitei. Dar vienas vyriškis, kokių šešiasdešimties, neryžtingai dairydamasis pakilo iš krėslo netoli nuo Brajeno. Šešiasdešimtmetis vilkėjo raudonais flaneliniais marškiniais, ir jis visiškai nesusigaudė, kur esantis ir kaip čia pateko. Vyriškio plaukai styrojo į visas puses.

- Kas čia šaukia? - paklausė jis Brajeno. - Lėktuvas patyrė avariją? Kaip manote, mes krentame?

Mažoji mergaitė liovėsi rėkti. Išsikeberiojo iš krėslo, į kurį buvo įpuolusi, ir vėl vos neparpuolė. Tačiau jaunuolis spėjo ją sugriebti, nors jo judesiams aiškiai stigo miklumo.

Kurgi jie pradingo? - galvojo Brajenas. *Viešpatie, kurgi jie visi pradingo?* O kojos jau nešė prie jaunuolio ir mažosios mergaitės. Jis prasilenkė su dar vienu keleiviu, apie septyniolikos metų mergina. Toji giliai miegojo. Burna žiojėjo pravira, ir su kiekvienu iškvėpimu alsavimas skleidė kiek nemalonius ausiai garsus.

Brajenas prisiartino prie vaikino ir mažylės rožine suknele.

- Kur visi žmonės? - paklausė Albertas Kausneris. Jo ranka gulėjo ant kūkčiojančios mergytės peties, bet į vaiką jis nežiūrėjo: vaikino akys be paliovos šmirinėjo po tuščią saloną. - Kol miegojau, mes kažkur nutūpėme ir visi išėjo?

- Mano teta išėjo! - pro ašaras iškvėpė mergaitė. - Mano teta Vika! Maniau, lėktuve nieko nebėra! Maniau, kad likau viena! Pasakykite, kur mano teta? Aš noriu pas savo tetą!

Brajenas pritūpė prie mažylės, jo akys atsidūrė priešais jos tamsius akinius. Prisiminė, kaip mergaitė ėjo greta šviesiaplaukės moters.

- Tau nieko neatsitiko. Nesijaudink, tau nieko neatsitiko. Kuo tu vardu?

- Daina, - vėl ašaros. - Aš negaliu rasti savo tetos. Esu akla ir negaliu jos pamatyti. Prabudau, o šalia nieko nė...

- Kas čia darosi? - paklausė vyriškis džersio megztiniu; į Brajeną ir Dainą jis nekreipė dėmesio ir savo klausimą skyrė jaunuoliui su "HARD ROCK CAFE" marškinėliais bei vyrui flaneliniais marškiniais. - Kur likusieji?

- Tau nieko neatsitiko, Daina, - pakartojo Brajenas. - Čia yra ir daugiau žmonių. Tu juos girdi, ar ne?

- T-taip. Aš juos girdžiu. Bet kur teta Vika? Ir ką nužudė?

- Nužudė? - staigiai paklausė moteris.

Toji pati, kuri sėdėjo prie dešiniojo borto. Brajenas dėbtelėjo į ją, atkreipė dėmesį, kad yra jauna, graži, juodaplaukė.

- *Ką nors* nužudė? Mus pagrobė?

- Nieko nenužudė, - atsakė Brajenas. Tiktai panikos ir betrūko. Tačiau galva jam sukosi. - Nusiramink, brangioji.

- Aš radau jo plaukus! - spyrėsi Daina. - Kažkas nurėžė jo PLAUKUS!

Apie nurėžtus plaukus galvoti nesinorėjo. Juo labiau kad jis prisiminė vieną Dainos frazę ("Maniau, lėktuve nieko nebėra"), ir nugara perbėgo nemalonus šaltukas. O kas, velniai rautų, sėdi prie šturvalo?

Brajenas pakilo, pasisuko į vyriškį raudonais marškiniais:

- Aš privalau kai ką patikrinti. Pasilikite su mažyle.

- Gerai, - linktelėjo vyriškis. - Bet kas gi čia dedasi?

Prie jų prisijungė dar vienas vyras, apytikriai trisdešimt penkerių, išlygintais džinsais ir oksfordietiškais marškiniais. Priešingai nei kiti, jis atrodė visiškai ramus. Išsitraukė iš marškinių kišenės akinius raginiais rėmeliais ir pasibalnojo jais nosį.

- Lėktuve šiek tiek sumažėjo keleivių, ar ne? - paklausė vyriškis britišku akcentu. - O kaip įgula? Ar kas nors nutuokia?

- Kaip tik tai aš ir ketinau išsiaiškinti, - ir Brajenas patraukė pilotų kabinos link.

Išeidamas iš pagrindinio salono, jis atsigręžė. Prie mažosios mergaitės tamsiais akiniais prisiartino dar dviese: mergina, kuri kietai miegojo pravira burna (ją dar mėtė į šalis, tarytum būtų gerokai įgėrusi arba prisirūkiusi), ir pagyvenęs ponas gerokai nutrintu sportinio kirpimo švarku. Aštuoni žmonės. Plius jis ir vyriškis biznio klasės salone, kuris pramiegojo viską, kas tiktai įmanoma.

Dešimt.

Bet kas gi, vardan Dievo, atsitiko kitiems?

Tačiau laiko apie tai svarstyti nebuvo - dabar derėjo aiškintis kitus pačius rimčiausius klausimus. Brajenas nuskubėjo į priešakinę lėktuvo dalį pro vyriškį, kaip ir anksčiau, taikiai knarkiantį biznio klasės salone.

8

Tarnybinė zona, įsprausta tarp kino ekrano ir dviejų pirmosios klasės salonų, buvo tuščia. Štai ten Brajenas ir išvydo vežimėlį su

gėrimais, nustumtą ties tualeto durimis prie dešiniojo borto. Ant apatinės vežimėlio lentynėlės stovėjo panaudotos stiklinės.

Jie kaip tik ketino išvežioti gėrimus, pamanė Brajenas. *Kai tai įvyko, jau nė nežinau, kas būtent, jie tiktai išrideno vežimėlį. Panaudotus stiklus surinko prieš išskrendant. Vadinasi, viskas įvyko vos atsiplėšus nuo žemės, per pirmąsias trisdešimt minučių ar panašiai. Sinoptikai lyg ir pranešė apie atmosferos trikdžius virš dykumos. Taip, taip, svaičiojo kažkokius niekus apie šiaurės pašvaistę.*

Brajenas jau pamanė, kad susapnavo ir šitai, bet prisiminė tai išgirdęs iš Melanės Trevor, 29-ojo reiso stiuardesės.

O iš ko dabar būtų galima išgirsti, kas gi čia atsitiko?

Regint pamestą gėrimų vežimėlį, Englą apėmė siaubas ir kažkokia antgamtiška baimė. Tikriausiai tokius pačius jausmus išgyveno žmonės, pirmieji pakilę į "Marijos Celestės" denį ir išvydę, jog laive nėra nė gyvos dvasios, nors burės visiškai tvarkingos, kapitono kajutėje padengtas pietų stalas, o kubrike dar teberūksta vieno iš jūreivių pypkė...

Nesuvokiamomis valios pastangomis Brajenas nuginė šalin šias ryžtą paralyžiuojančias mintis ir žengė prie durų tarp tarnybinės zonos ir pilotų kabinos. Pasibeldė. Kaip ir būgštavo, niekas neatsiliepė. Brajenas pradėjo kumščiu pliekti į duris, nors ir žinojo, jog tai beviltiška.

Beprasmiška.

Pabandė pasukti rankeną. Nieko neišėjo. Tvarkaraščiuose nenumatytų reisų į Havaną, Libaną ir Teheraną epochoje įėjimas į įgulos kabiną buvo griežtai apribotas: duris pilotai atidarinėdavo tiktai iš vidaus. Brajenas *galėjo* sėstis už šio lėktuvo šturvalo... bet iš pradžių reikėjo patekti į kabiną.

- Ei! - šūktelėjo jis. - Ei, vaikinai! Atidarykite duris!

Jis jau numanė, jog niekas neatsilieps. Stiuardesės pranyko podraug su dauguma keleivių, taigi Brajenas Englas buvo pasirengęs kirsti lažybų iš paskutinio dolerio, kad pilotų kabina irgi tuščia.

Ir į rytus skrendantis lėktuvas valdomas autopiloto.

ANTRAS SKYRIUS

Tamsa ir kalnai. Pasakiški turtai. Džersio nosis. Nelojantys šunys. Panika neleistina! Kurso pakeitimas

1

Brajenas paprašė vyriškį raudonais marškiniais prižiūrėti Dainą, bet mergaitė išgirdo moters balsą, jauną ir malonų, žengė prie jo šeimininkės ir tvirtai sugriebė jai už rankos. Po tiekos metų, praleistų su mis Li, Daina iš balso išsyk atpažino moterį esant mokytoją. Tamsiaplaukė rankos neatitraukė.

- Tai tavo vardas Daina, brangioji?

- Taip, - linktelėjo mergaitė. - Aš - neregė, bet po operacijos Bostone vėl galėsiu matyti. *Tikiuosi,* kad galėsiu. Gydytojai mano, jog yra septyniasdešimt procentų tikimybės, kad regėjimas bent iš dalies atsistatys, ir keturiasdešimt procentų - kad visiškai. O koks jūsų vardas?

- Lorelė Stiveson, - atsakė juodaplaukė moteris.

Ji vis apžiūrinėjo pagrindinį saloną didžiai nustebusi.

- Lorelė - tai augalas*, ar ne? - paklausė Daina jausdama, kaip pokalbis padeda nuslopinti baimę.

- Atleiskite man, - vyriškis raginiais akiniais ir britišku akcentu kiek linktelėjo. - Eisiu palaikyti kompaniją mūsų bičiuliui.

- Aš irgi su jumis, - prie jo prisijungė vyriškis raudonais marškiniais.

- O aš norėčiau žinoti, kas čia dedasi! - sušuko vyriškis džersio megztiniu, ir tuo pat metu jo veidas išbalo kaip kreida, o ant skruostų ryškiai išsiskyrė raudonos dėmės. - Aš noriu žinoti, kas čia dedasi, ir *tuojau pat!*

- Manęs šitai nestebina, - atsakė anglas ir patraukė į priešakinę lėktuvo dalį.

Raudonai vilkintis vyras prisiplakė įpėdžiui. Mergaitė irgi patraukė paskui, tačiau prie pertvaros tarp pagrindinio ir biznio klasės salonų neryžtingai sustojo abejodama, ar eiti toliau, ar sugrįžti atgalios.

Pagyvenęs vyriškis sportinio kirpimo švarku palinko prie kairiojo borto iliuminatoriaus.

**Laurel* - angliškai ir lauro augalas, ir moteriškas vardas.

- Ir ką gi jūs matote? - pasidomėjo Lorelė Stivenson.
- Tamsą ir kalnus, - atsakė vyriškis.
- Uolinius?* - pasitikslino Albertas.

Vyriškis sportinio stiliaus švarku linktelėjo:

- Manau, taip, jaunuoli.

Albertas nutarė, kad ir jam laikas persikelti į priešakinę lėktuvo dalį. Kaip septyniolikmetis, jis buvo ganėtinai nuovokus, todėl ir jo neaplenkė Pagrindinis Klausimas: "O kas gi valdo lėktuvą?"

Paskui, tiesa, jis pamanė, kad tai nelabai ir svarbu... bent jau kol kas. Jie skrenda tolygiai, vienodame aukštyje, vadinasi, *kas nors* valdo, o galbūt ir kažkas, pavyzdžiui, autopilotas, bet, kad ir kaip ten būtų, asmeniškai jis nieko negalėjo pakeisti.

Ir apskritai kas jis toks? Jeigu Albertas Kausneris - tai talentingas smuikininkas (tačiau ne genijus), kuris skrenda mokytis į Berklio muzikos kolegiją. Jeigu Tūzas Kausneris (tai jau iš sapnų), tai pats mikliausias šaulys iš visų į vakarus nuo Misisipės gyvenančių žydų, nusikaltėlių medžiotojas, šeštadieniais besiilsintis, nesigulantis į lovą su batais, viena akimi stebintis auką, o kita ieškantis kavinės su košeriniu maistu. Įsivaizduodamas save Tūzu, jis, žinoma, vadavosi nuo pernelyg didelės tėvų meilės, katrie neleido jam žaisti Mažojoje beisbolo lygoje vien tik iš baimės, kad sūnus susižeis pirštus, ir šventai tikėjo, jog bet kuris berniuko nusičiaudėjimas liudija pirmąją plaučių uždegimo stadiją.

Šaulys-smuikininkas, be jokios abejonės, įdomi kombinacija! Teisybės dėlei, jis nieko neišmanė apie lėktuvų valdymą. O dar mažytė mergaitė ištarė jį sudominusią frazę: "Aš radau jo plaukus. Kažkas nurėžė jo PLAUKUS!"

Jis paliko Dainą su Lorele (vyriškis padėvėtu sportinio kirpimo švarku persikėlė prie dešiniojo borto, idant paspoksotų, kas dedasi anapus, o vyras savuoju džersio megztiniu, plėšriai prisimerkęs, jau dūlino į priešakinę lėktuvo dalį) ir patraukė uodegos linkui, pakartodamas Dainos kelią, tik jau iš kito galo.

Kažkas nurėžė jo PLAUKUS!

Albertui neprireikė labai daug laiko suprasti, ką akloji mergaitė turėjo galvoje.

---

*Uoliniai kalnai, didžiausia kalnų sistema Šiaurės Amerikos Kordiljeruose, sudaranti šiaurinę jų dalį.

2

- Aš meldžiuosi, sere, kad piloto kepurė, kurią pastebėjau pirmosios klasės salone, priklausytų jums.

Brajenas stovėjo priešais uždarytas pilotų kabinos duris nuleidęs galvą ir giliai susimąstęs, bandydamas rasti teisingą sprendimą. Kai anglas prabilo už jo nugaros, Brajenas iš netikėtumo krūptelėjo ir staigiai atsigręžė.

- Nuolankiausiai prašyčiau atleisti, jeigu jus išgąsdinau, - toliau kalbėjo anglas. - Aš - Nikas Hopvelas, - jis ištiesė ranką.

Brajenas ją paspaudė. Tuo metu jam vėl pasivaideno, kad visa tai vyksta sapne. Tame pačiame, kurio priežastis - sunkus skrydis iš Tokijo ir žinia apie Enės mirtį.

Dalis jo sąmonės suvokė, kad šiaip jau dabar jis nebemiega, lygiai taip pat, kaip anksčiau toji pati sąmonės dalis buvo pažymėjusi, jog mažos mergaitės riksmas - disonansas žmonių ištuštėjusiame pirmosios klasės salone, nors Brajenas ir stengėsi save įtikinti: visi nuskuodė pagelbėti mergaitei. Jeigu tokios mintys buvo naudingos, kam jas vyti šalin? Be to, ir šiaip jau viskas apsivertė aukštyn kojom, ir netgi bandymas pagalvoti, išsiaiškinti, kas čia atsitiko, kėlė galvos skausmą. Laiko galvoti paprasčiausiai nebuvo, visiškai nebuvo, ir jį tai tiktai džiugino.

- Brajenas Englas, - prisistatė jis. - Malonu susipažinti su jumis, nors aplinkybės... - jis gūžtelėjo pečiais.

O kokiomis aplinkybėmis jie pažindinosi? Parinkti apibūdinimą nesisekė. Jis nerado žodžių šioms aplinkybėms tiksliau nusakyti.

- Neįprastos, ar ne? - atėjo pagalbon Hopvelas. - Manau, dabar geriau apie tai negalvoti. Įgula neatsiliepia?

- Ne, - Brajenas vėl trinktelėjo kumščiu į duris.

- Ramiau, ramiau, - sulaikė jį Hopvelas. - Papasakokite man apie kepurę, misteri Englai. Jūs netgi įsivaizduoti nepajėgiate, kokią laimę ir palengvėjimą pajusiu, jeigu man bus leista jus vadinti kapitonu Englu.

Brajenas nesusilaikė nenusišypsojęs.

- Aš ir esu kapitonas Englas, bet įvertindamas ypatingas aplinkybes vadinkite mane tiesiog Brajenu.

Nikas Hopvelas sugriebė kairiąją Brajeno ranką ir skambiai ją pabučiavo.

- Būčiau linkęs jus vadinti Gelbėtoju. Tikiuosi, jūs neprieštarausite?

Brajenas nusikvatojo. Ir Nikas taip pat. Jiedu stovėjo prie užrakintų durų ir kvatojo visa gerkle, kol prie jų prisiartino vyriškis raudonais marškiniais ir vyras džersio megztiniu. Sprendžiant iš pastarųjų veido išraiškos, jie nusprendė, jog Brajenas su Niku kuoktelėjo.

3

Albertas Kausneris kelias akimirkas laikė rankoje peruką, įdėmiai jį apžiūrinėdamas. Plaukai juodi, žvilgantys po lempų šviesa, pačiupinėjus neatskirtum nuo tikrų. Nieko keista, kad mažoji mergaitė taip išsigando, palaikiusi peruką skalpu. Albertas irgi išsigąstų, sugriebęs šį peruką užrištomis akimis.

Jis metė peruką atgalios ant krėslo, dirstelėjo į rankinuką šalia ant sėdynės, paskui įsižiūrėjo atidžiau. Šalia rankinuko gulėjo auksinis vestuvinis žiedas. Albertas jį apžiūrėjo ir padėjo į vietą. Lėtai nuslinko į lėktuvo galą. Nepraėjo nė minutė, kai vaikinas galutinai pamiršo jį kamuojantį klausimą: kas valdo lėktuvą ir kaip jie nutūps, jeigu tai autopilotas?

29-ojo reiso keleiviai pradingo, bet liko pasakiški jų turtai. Kone ant kiekvienos sėdynės Albertas vis rasdavo brangenybių, daugiausia vestuvinių žiedų, bet pasitaikydavo ir kitokių, su briliantais, smaragdais, rubinais. Pakako ir auskarų, tarp jų, Alberto nuomone, netgi pakankamai brangių. Jo motina turėjo neprastų papuošalų, bet palyginti su kai kuriais radiniais anie atrodė kaip pigi bižuterija. Ant sėdynių taip pat gulėjo kaklaryšių segtukai, sąsagos, apyrankės ir identifikacinės lentelės. Ir laikrodžiai, laikrodžiai, laikrodžiai. Nuo "Taimekso" iki "Rolekso", nemažiau kaip du šimtai laikrodžių ant sėdynių, ant grindų tarpueiliuose, praėjimuose. Su žibančiais ciferblatais.

Be laikrodžių, salone mėtėsi gausybė akinių. Jų buvo ne mažiau kaip šešios dešimtys. Plonais metaliniais, raginiais, auksiniais rėmeliais. Tokių firmų, kaip "Ray-Bans", "Polaroid", "Foster Grant".

Albertas regėjo diržų sagtis, kniedes, kitus niekniekius. Popierinių pinigų nebuvo, tačiau monetomis po dvidešimt penkis, dešimtį, penkis ir vieną centą susidarė mažne keturi šimtai dolerių. Albertas suskaičiavo ir apie dešimtį piniginių - tiek iš geros odos, tiek plastikinių; keletą peiliukų pieštukams padrožti, apie šešis kalkuliatorius.

Pasitaikė ir kur kas keistesnių daiktų. Nuo krėslo jaunuolis pakėlė plastikinį rožinės spalvos cilindrą, žvelgė į jį geras trisdešimt sekundžių, kol susivokė, jog tai dirbtinis falas, ir skubriai padėjo jį atgalios. Ant kito krėslo aptiko mažytį aukso šaukštelį su auksine grandinėle.

Tai šen, tai ten žvilgėjo sidabro bei aukso gabalėliai. Keletą pakėlęs įsitikino, jog spėjo teisingai: dantų karūnėlės ir plombos. Vienoje iš tolimųjų eilių Albertas aptiko du metalo cilindrus. Ir pakankamai greitai suvokė, jog tai chirurginiai virbai, kurių vieta ne ant ištuštėjusio lėktuvo grindų, o kelio arba peties sąnaryje.

Rado jis ir dar vieną keleivį, barzdotą jaunuolį, išsidrėbusį ant dviejų paskutinės eilės sėdynių. Keleivis garsiai knarkė ir dvokė nelyginant alaus statinė.

Toje pat eilėje Albertas pastebėjo miniatiūrinį prietaisą, kaip jis spėjo, implantuojamą širdies stimuliatorių.

Albertas nužvelgė didžiulį ir tuščią pagrindinį saloną.

- Kas gi čia vyksta? - sušnabždėjo drebančiu balsu.

4

- Norėčiau žinoti, kas gi čia vyksta? - pabrėždamas kiekvieną skiemenį, paklausė vyriškis džersio megztiniu.

Jis plačiu žingsniu įžengė į tarnybinę zoną tarp pirmosios klasės salono ir pilotų kabinos. Tarsi naujasis kontrolinio akcijų paketo turėtojas, užvaldęs kompaniją prieš jos vadovybės norą.

- Šiuo momentu? - pasitikslino Nikas Hopvelas, apdovanodamas Džersį šypsena. - Mes kaip tik ketinome išlaužti šias duris. Atrodo, kad lėktuvo ekipažas prapuolė drauge su likusiaisiais keleiviais, bet mums dėl to nė kiek ne geriau. Visiškai netikėtai paaiškėjo, jog naujasis mano draugas - pilotas, kuris miegojo it baslys ir...

- *Kažkas* iš tiesų daug ką pramiegojo, ir, patikėkite manimi, aš ketinu išsiaiškinti, kas būtent, - Džersis praslinko pro Niką ir įbedė grėsmingą žvilgsnį į Brajeną. - Jūs dirbate "Amerikos pasididžiavime"?

- Taip, bet gal geriau tarpusavio santykių aiškinimą mums atidėti vėlesniam laikui? Dabar svarbiausia...

- Aš jums pasakysiu, kas dabar svarbiausia! - sušuko Džersis, piloto veidą apipurkšdamas smulkiausiais seilių lašeliais.

Brajenas vos užgniaužė kuo stipriausią norą sugriebti šį niekšą už sprando ir eksperimento dėlei pasukti jam galvą, kad viduje kas nors trakštelėtų.

- Devintą ryto privalau dalyvauti pasitarime Finansų centre su "Internacionalinio banko" atstovais. *Lygiai* devintą ryto! Nusipirkau bilietą į šį reisą visiškai įsitikinęs, jog atvyksime į Bostoną tiksliai pagal tvarkaraštį. Vėluoti neketinu! Todėl norėčiau išsiaiškinti tris da-

lykus: kas sankcionavo neplanuotą nutūpimą, kol aš miegojau, *kur* mes buvome nutūpę ir *kodėl?*

- Ar jūs kada nors žiūrėjote "Žvaigždžių kelią"? - netikėtai paklausė Nikas Hopvelas.

Džersis pasuko į jį iš įsiūčio paraudusį veidą. Regis, anglą jis laikė bepročiu.

- Apie ką čia kalbate?

- Tai puikus amerikietiškas serialas, - paaiškino Nikas. - Mokslinė fantastika. Keistų naujų pasaulių, kurie dabar egzistuoja jūsų galvoje, tyrinėjimas. Ir jeigu tuoj pat neužsičiaupsite, kiauliškas kretine, aš jums pademonstruosiu įžymųjį migdantį misterio Spoko gniaužtą.

- Jūs neturite teisės su manimi kalbėti tokiu tonu! - suurzgė Džersis. - Ar žinote, kas aš toks?

- Suprantama, - linktelėjo Nikas. - Piktas niekingas žmogeliūkštis, leidimą nusileisti įvertinęs kaip Kūrėjo asmens liudijimą. Be to, esat labai išsigandęs. Čia nieko bloga, tačiau painiojatės po kojomis.

Džersis taip nuraudo, jog Brajenas rimtai ėmė būgštauti, ar vyrui nesprogs galva. Tokį dalyką jis jau buvo matęs kine. Ir netrośko, kad šitai pasikartotų realiame gyvenime.

- Nedrįskite su manimi taip kalbėti! Jūs netgi nesate Amerikos pilietis!

Nikas Hopvelas sureagavo taip staigiai, kad Brajenas vos pastebėjo jo rankos mostą. Dar prieš akimirksnį vyriškis džersio megztiniu šaukė ant Niko, šis stovėjo greta Brajeno įsisprendęs rankomis į išlygintais džinsais aptemptus klubus. O po akimirkos suspausti smilius ir didysis dešinės Niko rankos pirštai žnybo Džersio nosį.

Šis pamėgino išsisukti. Niko pirštai sustiprino gniaužtą... o paskui jo riešas kiek pasisuko, tarsi verž
damas varžtą arba prisukinėdamas žadintuvą. Džersis suklykė iš skausmo.

- Galiu jums sulaužyti nosį, - suburkavo Nikas. - Niekų darbas, užtikrinu jus.

Džersis atšlijo ir abiem rankom pabandė atplėšti Niko pirštus. Riešas vėl pasisuko, Džersis dar sykį suklykė.

- Rodos, kad manęs negirdite. Galiu jums sulaužyti nosį. Ar supratote? Parodykite, kad supratote.

Ir trečią kartą suktelėjo Džersio nosį. Tuomet vyriokas iš skausmo tiesiog subliuvo.

- Klasiškai, - pakomentavo prie jų prisiartinusi apsirūkiusi mergina. - Nosinė ataka.

- Aš neturiu laiko aptarinėti jūsų dalykinius susitikimus, - toliau

kalbėjo Nikas. - Neturiu laiko tiems, kurie savo isteriją maskuoja agresyvumu. Mes patekome į kebeknę, rimtą kebeknę. Jūs, sere, niekaip negalite padėti ištaisyti susidariusią padėtį, o aš savo ruožtu negaliu leisti jums kelti papildomų problemų. Todėl ketinu jus pasiųsti į pagrindinį saloną. Šis džentelmenas raudonais marškiniais...

- Donas Gafnis, - prisistatė džentelmenas, su nuostaba spitrydamas į Niką.

- Dėkoju jums, - linktelėjo Nikas.

Jis, kaip ir anksčiau, laikė Džersį už nosies, ir Brajenas pastebėjo iš vienos šnervės nuvinguriuojančią srovelę kraujo. O Nikas prisitraukė Džersį dar arčiau ir prakalbo švelniu, meilikaujamu balsu:

- Misteris Gafnis jus palydės. Pagrindiniame salone, mano rėksmingasis drauge, jūs atsisėsite į krėslą ir prisisegsite saugos diržu. Po to, kai kapitonas mus patikins, kad neįsirėšime į kalną, pastatą arba kitą lėktuvą, galėsime kiek ilgiau padiskutuoti apie dabartinę padėtį. Ar suprantate, ką sakau?

Nuo Džersio lūpų atitrūko kažin kas tūžminga ir nerišlu.

- Jeigu suprantate, prašyčiau pakelti ranką nykščiu į viršų.

Džersis pakėlė dešiniąją ranką su atkragintu nykščiu. Brajenas atkreipė dėmesį, kad vyriškis naudojasi manikiūrininkės paslaugomis.

- Puiku. Ir štai dar kas. Kai paleisiu jūsų nosį, jūs, ko gero, užsigeisite atkeršyti. Geismas - šventas dalykas. O štai bandymas jį praktiškai realizuoti bus siaubinga klaida. Norėčiau, kad įsidėmėtumėte: kaip pasielgiau su jūsiške nosimi, lygiai taip pat lengvai galiu pasielgti su jūsų kiaušiais. Tiktai kai juos paleisiu, jūs lakstysite po saloną nelyginant vaikiškas aeroplanas. Viliuosi, ramiai išeisite su misteriu...

Jis klausiamai pažvelgė į vyriškį raudonais marškiniais.

- Gafnis, - pakartojo vyras.

- Gafnis, teisingai. Viliuosi, išeisite su misteriu Gafniu. Nereikšdamas savo nepasitenkinimo. Neprotestuodamas. Turėkite omeny, kad jeigu pratarsite bent žodelį, sužinosite, kas yra tikrasis skausmas. Pakelkite ranką nykščiu į viršų, jeigu gerai mane supratote.

Džersis desperatiškai sumojavo ranka su atkištu nykščiu, tarsi stabdydamas pakeleivingą mašiną.

- Štai ir puiku! - ir Nikas paleido Džersio nosį.

Šis žengė žingsnį atatupstas, dėbsodamas į Niką piktai ir su nuostaba. Džersis labai priminė katiną, kurį netikėtai perliejo šaltu vandeniu. Brajenas jo pykčiui liko abejingas. Bet Džersio nuostaba kėlė gailestį. Vis dėlto šis žmogus ir pats nesuprato, kas vyksta.

Džersis palietė ranka nosį - norėdamas įsitikinti, ar ši tebėra savo vietoje. Kraujo srovelė, labai siaurutė, dabar tekėjo iš kiekvienos šnervės ir nudažė pirštų pagalvėles. Džersis spoksojo į jas netikėdamas savo akimis. Jau buvo bepraveriąs burną.

- Nepatariu, - įsiterpė Donas Gafnis. - Šis vaikinas žodžių tuščiai nesvaido. Jau geriau eime su manimi.

Ir paėmė Džersį už rankos, bet tasai eiti nenorėjo ir vėl pravėrė burną.

- Be reikalo, - pakratė galvą, kaip pasirodė Brajenui, prisirūkiusi mergina.

Džersis užsičiaupė ir leidosi Gafnio nuvedamas į pirmosios klasės saloną. Dar kartelį atsigręžė - jo akyse taip ir liko sustingusi nuostaba.

Nikas jau žvelgė pro iliuminatorių.

- Lyg ir skriejame virš Uolinių kalnų saugiu aukščiu.

Žvilgtelėjo ir Brajenas. Taip, tikrai. Skrydžio aukštis apytikriai trisdešimt penki tūkstančiai pėdų. Kaip ir sakė Melanė Trevor. Vadinasi, viskas kaip reikiant... bent jau kol kas.

- Eikšekit, - pasikvietė jis Niką. - Padėkite išlaužti duris.

- Gal leistumėte operacijai vadovauti man, Brajenai? Šioje srityje esu šiek tiek patyręs.

- Būkite toks malonus, - Brajenas nevalingai uždavė sau klausimą: kur Nikas Hopvelas išmoko sukti nosis bei laužti duris? Ir nusprendė, jog veikiausiai tai ilga istorija.

- Būtų įdomu sužinoti, ar labai stipri spyna. Jeigu pernelyg smarkiai spustelėsime, galime įskristi į kabiną. O aš nenorėčiau sudaužyti, ko nederėtų.

- Nežinau, - susimąstęs atsakė Brajenas. - Bet nemanau, jog tai seifo spyna.

- Na, ir gerai! Dabar pasisukite į mane veidu, dešiniu petimi į duris. Aš atitinkamai pasisuksiu kairiuoju.

Brajenas pasisuko.

- Skaičiuosiu aš. Kai ištarsiu "trys", trenkiam pečiais į duris. Kojas sulenkite. Labiau tikėtina išmušti spyną, jeigu jėgą sukoncentruosime žemiau. Mušam ne visa jėga. Jeigu jos neužteks, daugiau panaudosime antrą sykį. Aišku?

- Tikrai taip.

Mergina, jau kur kas sąmoningiau suvokianti aplinką, netikėtai

paklausė:

- Atsarginį raktą tikriausiai palieka po kilimėliu, ar ne?

Nikas nustebęs dėbtelėjo į ją, paskui pasisuko į Brajeną:

- Gal tikrai esama atsarginio rakto?

Brajenas pakratė galvą:

- Labai abejoju. Kam teroristams suteikti papildomą šansą?

- Žinoma, - linktelėjo Nikas. - Savaime aišku, - ir pamerkė merginai: - Šaunuolė, galva tam ir reikalinga, kad ja galvotumei.

Mergina išspaudė šypseną.

Nikas vėl pažvelgė į Brajeną:

- Pasirengęs?

- Taip.

- Tada pirmyn. Viens... du... trys!

Jiedu sutartinai trenkė į duris, ir šios atsilapojo nuostabiai lengvai. Tarp tarnybinės zonos ir kabinos buvo mažas laiptelis, kokių trijų colių, nė laipteliu jo nepavadinsi. Brajeno koja slystelėjo, ir jis būtų lėkęs galva į priekį, jeigu jam už peties nebūtų sugriebęs Nikas. Anglo reakcija buvo stebėtinai gera.

- Su durimis susidorojome, - pasakė veikiau sau nei Brajenui. - Dabar pasižiūrėsim, kas čia gero, ar ne?

5

Brajenas pamatė, kad pilotų kabina tuščia, ir jo rankomis bei kaklu perbėgo skruzdės. Vienas dalykas žinoti, jog 767-asis gali nuskristi tūkstančius mylių autopilotu, vadovaudamasis borto navigacijos sistemoje esančia informacija (Viešpatie, jis ir pats begalę kartų perdavinėjo valdymą autopilotui), ir visiškai kas kita - pirmojoje kabinos eilėje savo akimis išvysti du tuščius krėslus. Brajeną tarsi perkūnas trenkė. Tokio dalyko jis nebuvo regėjęs per visą savo pilotavimo laiką.

Bet dabar teko. Valdymo rankenėlė sukinėjosi pati savaime, išlaikydama lėktuvą nustatytu kursu. Prietaisų skydelis žibėjo žaliomis švieselėmis. Du maži sparneliai aukščio indikatoriuje svyravo aukščiau jūros lygį žyminčios ribos. O danguje švietė milijonai žvaigždžių.

- Ir vis dėlto... - iškvėpė mergina.

- Viešpatie! - tuo pat metu išsiveržė Nikui. - Žvilgtelėkite čia, draugužiai.

Nikas rodė į pusiau ištuštintą puodelį kavos ant staliuko-konsolės kairėje piloto krėslo pusėje. Šalia puodelio gulėjo porą kartų atkąsta bandelė. Brajenas bematant prisiminė sapną, ir jį kone nupurtė.

- Kad ir kas tai būtų, viskas įvyko netikėtai ir labai staiga, - pastebėjo jis. - Dirstelėkite čia. Ir čia.

Jis rodė į piloto krėslą ir į grindis prie antrojo piloto krėslo. Ten, prietaisų skydelio šviesoje, žibėjo laikrodžiai: vandens nepraleidžiantis "Roleksas" ir "Pulsaras".

- Jeigu jums reikia laikrodžių, tai turite iš ko pasirinkti, - pasigirdo balsas jiems už nugaros. - Salone jų - kiek širdis geidžia.

Atsigręžęs Brajenas išvydo Albertą Kausnerį, tvarkingą ir labai jauną, su šlike ir "HARD ROCK CAFE" marškinėliais. Šalia jo stovėjo pagyvenęs vyriškis sportinio stiliaus švarku.

- Tikrai? - paklausė Nikas.

Regis, jis pirmą sykį prarado sau būdingą pasitikėjimą.

- Laikrodžių, brangenybių ir akinių, - patikslino Albertas. - Taip pat rankinukų bei piniginių. Bet keisčiausia... esu įsitikinęs, jog ten esama daiktų, kurie anksčiau buvo žmonių *viduje*. Kaip antai chirurginių kaiščių ir širdies stimuliatorių.

Nikas pažvelgė į Brajeną. Anglas pastebimai išblyško.

- Atvirai šnekant, linkau prie mūsų šiurkštaus ir žodingo draugo nuomonės. Maniau, jog man bemiegant lėktuvas kur nors buvo nutūpęs. O paskui įgula ir didesnė keleivių dalis nepastebimai išlipo.

- Lėktuvui pradėjus leistis, būčiau prabudęs. Tai įprotis, - Brajenas pačiam sau netikėtai pajuto, kad niekaip neįstengia atitraukti žvilgsnio nuo tuščių krėslų, nebaigto gerti puodelio kavos, nesuvalgytos bandelės.

- Savo ruožtu galėčiau pasakyti tą patį, - sutiko Nikas, - todėl nusprendžiau, jog man šliūkštelėjo migdomųjų.

Nežinau, kaip šis vyrukas užsidirba pragyvenimui, pamanė Brajenas, *bet jis tikrai neprekiauja senais automobiliais.*

- Man migdomųjų pakišti negalėjo, kadangi nieko negėriau, - atsakė Brajenas.

- Aš irgi, - pritarė Albertas.

- Bet kuriuo atveju, kol mes miegojome, lėktuvas netūpė ir nepakilo, - patikino juos Brajenas. - Lėktuvas *gali skristi* autopilotu, "Konkordas" *gali tūpti* autopilotu, tačiau be žmogaus lėktuvas į orą nepakils.

- Vadinasi, mes netūpėme, - linktelėjo Nikas.

- Ne.

- Tuomet kurgi jie pasidėjo, Brajenai?

- Nežinau, - Brajenas žingtelėjo prie piloto krėslo, atsisėdo.

6

"Boingas-767" skrido 36 tūkstančių pėdų aukštyje, kaip ir sakė Melanė Trevor, 090-uoju kursu. Po valandos ar dviejų jie turėjo pakeisti kursą ir pasukti į šiaurę. Brajenas paėmė šturmano knygą, užmetė akį į greičio daviklį, atliko kelis skubius skaičiavimus. Paskui užsidėjo ausines.

- Denverio centre, kalba "Amerikos pasididžiavimas", dvidešimt devintasis reisas, jungiuosi.

Jis persijungė į priėmimo režimą ir... nieko neišgirdo. Visiškai nieko, netgi statinių trukdžių. Patikrino radijo dažnį. 7700, kaip ir priklauso. Grįžo prie perdavimo režimo.

- Denverio centre, prašyčiau atsakyti, kalba "Amerikos pasididžiavimas", dvidešimt devintasis reisas, kartoju, "Amerikos pasididžiavimas". Mums iškilo problemų, Denveri, problemų.

Priėmimo režimas. Ir nieko.

Nuo kito Brajeno judesio Alberto "Tūzo" Kausnerio širdis suplakė tankiau. Kiekvienas išsigąs matydamas, kaip pilotas delno kraštu kerta per kontrolinį skydelį. "Boingas-767" - kone moderniausias, elektronikos prigrūstas keleivinis laineris. O jautrioji elektronika nemėgsta, kai su ja taip elgiamasi. Panašūs metodai taikytini nebent senam radijo imtuvui, kurį nusiperki už dolerį kokiame nors išpardavime.

Brajenas vėl iškvietė Denverio centrą. Ir vėl nesulaukė atsakymo. Jokio atsakymo.

7

Iš pradžių Brajenas neįstengė nieko suprasti. O paskui išsigando, labai rimtai išsigando. Ligi šio momento nebuvo kada bijoti. Beje, jis dar neišnaudojo visų galimybių. Brajenas persijungė į avarinį radijo dažnį. Vėl nesulaukė jokio atsakymo. Lygiai tas pat, jei Manhetene surinktum numerį 911, o autoatsakiklis tau praneštų, esą visi išvykę smagiai praleisti savaitgalio. Jeigu kreipiesi pagalbos avariniu radijo dažniu, atsakymo sulauki *visuomet.*

Bent jau iki šios nakties, mintyse pasitikslino Brajenas.

Jis perėjo prie UNICOM, dažnių diapazono, kuriuo privačių lėktuvų pilotai gaudavo instrukcijas apie nusileidimus mažuose oro uostuose. Ir nieko neišgirdo. Englas netikėjo savo ausimis. Paprastai privačių lėktuvų pilotai tarškėjo be paliovos. Merguželė iš "Paiperio" domėjosi oru. Vaikinas iš "Sesnos" nėrėsi iš kailio, reikalaudamas

paskambinti jo žmonai ir pasakyti, kad pietums atvyks trejetas svečių. "Lyro" pilotas prašė Arvados oro uosto budėtojos pranešti užsakiusiems jo lėktuvą keleiviams, kad jis užtruks penkiolika minučių, tačiau į beisbolo rungtynes Čikagoje jie suspėsią.

Dabar eteryje tvyrojo mirtina tyla. Pokalbiai buvo tarytum atkirsti.

Brajenas grįžo prie avarinio FAV* radijo dažnio.

- Denveri, atsakykite! Nedelsdami atsakykite! Kalba "AP", dvidešimt devintasis reisas, atsakykite man, velniai jus nujotų!

Nikas spustelėjo jam ant peties ranką:

- Ramiau, drauguži.

- Sarginis šuo neloja! - Brajeno balse pasigirdo isteriškos natos. - Tai neįmanoma, bet visgi taip atsitiko! Viešpatie, kas ten, apačioje? Atominis karas?

- Ramiau, - pakartojo Nikas. - Tvardykitės, Brajenai, ir pasakykite man, kuo čia dėtas šuo, kuris nebeloja.

- Kalbu apie Denverio skrydžių valdymo centrą! Tai sarginis šuo! Kalbu apie avarinį FAV radijo dažnį! Tai *irgi* sarginis šuo! Ir UNICOM *taip pat* sarginis šuo! Aš niekuomet...

Brajenas spragtelėjo kitą jungiklį.

- Matote, trumpabangis diapazonas. Stotys turėtų pertraukinėti viena kitą kaip varlės kūdroje, o tvyro absoliuti tyla.

Brajenas metė baugštų žvilgsnį į virš jo palinkusius Niką ir Albertą Kausnerį.

- Iš Denverio nėra nukreipiamojo spindulio.

- O tiksliau?

- O tiksliau, nei galiu susisiekti su Denveriu radijo ryšiu, nei sugauti radiolokacinės stoties nukreipiamojo spindulio. Borto prietaisai byloja, kad Denverio skrydžių valdymo centras nefunkcionuoja. Bet juk tai visiška nesąmonė! Taip tiesiog *negali būti.*

Ūmai Brajeną persmelkė siaubinga mintis. Jis išbalo kaip drobė. Pažvelgė į Albertą.

- Žinai, vaikine, dirstelėk pro langą. Už kairiojo borto.

Albertas Kausneris pažvelgė. Ir į Brajeną su Niku ilgai neatsisuko.

- Nieko, - pagaliau ištarė jis. - Visiškai nieko. Paskutinės Uolinių kalnų atšakos ir pradžia lygumos.

- Žiburių nėra?

- Ne.

---

*Federalinis aviacijos valdymas.

Brajenas pakilo. Kojos pasidarė tarsi vatinės. Ilgai žvelgė žemyn.

- Denveris pradingo, ar ne? - Nutraukė užsitęsusią tylą Nikas.

Šturmano žemėlapiai, borto navigacinės sistemos rodė, kad lėktuvas skrenda per penkiasdešimtį mylių piečiau Denverio... bet apačioje Brajenas regėjo tiktai tamsą: Uoliniai kalnai tolygiai perėjo į Didžiąsias lygumas.

- Taip, - iškvėpė jis. - Denveris pradingo.

8

Kurį laiką pilotų kabinoje tvyrojo kapų tyla, o paskui Nikas pasisuko į auditoriją, kurią tuo metu sudarė Albertas, vyriškis padėvėtu sportinio kirpimo švarku ir mergina. Nikas pliaukštelėjo delnais kaip vaikų darželio auklėtoja. Ir prabilo būtent jos intonacija:

- Vadinasi, taip! Grįžkite į savo vietas. Manau, mums pravers tyla ir ramybė.

- Mes ir netriukšmaujame, - pagrįstai paprieštaravo mergina.

- Man regis, šis džentelmenas turi omeny ne tylą, o galimybę pasikalbėti su pilotu akis į akį, - iš vyriškio padėvėtu švarku balso galėjai justi, jog tai inteligentiškas, daug žinantis ir suprantantis žmogus. Į Brajeną nukreiptame jo žvilgsnyje atsispindėjo nerimas.

- Kaip tik tai aš ir turiu omeny, - sutiko Nikas. - Prašyčiau.

- Ar jam nieko neatsitiks? - pažeminęs balsą paklausė vyras sportiniu švarku. - Misteris Brajenas labai susijaudinęs.

- Taip. Bet jis atsipeikės. Aš tuo pasirūpinsiu, - atsakė Nikas tokiu pat pasitikėjimą keliančiu tonu.

- Eime, vaikeliai, - sukomandavo švarkuotasis vyriškis, vieną ranką užkeldamas ant Alberto peties, antrąją - ant merginos. - Grįšime į saloną, susėsime į savo vietas. Mūsų pilotas turi daug rūpesčių.

Jeigu jie pritildė balsą, kad netrikdytų Brajeno Englo, tai be reikalo stengėsi. Dabar jis jautėsi panašiai kaip žuvis, plaukianti upe, virš kurios sklendė būrelis paukščių. Šie klegėjo, tasai garsas žuvį pasiekė, bet šioji nekreipė į jį nė menkiausio dėmesio. Štai ir Brajenas karštligiškai šokinėjo nuo vieno radijo bangų diapazono prie kito, borto radaru bandydamas užčiuopti bent vienos ant žemės dirbančios radiolokacinės stoties signalą.

Jautė, kaip skruostais nelyginant ašaros srūva prakaitas, jautė prie nugaros prilipusius marškinius.

Tikriausiai dvokiu kaip kiaulė, galvojo Brajenas, *arba...*

Čia jį tarytumei žaibas perskrodė. Pilotas persijungė į armijos ra-

dijo dažnį, nors instrukcijos tai kuo griežčiausiai draudė. Strateginė aviacijos vadovybė praktiškai buvo okupavusi Omahą. Jie tai jau tikrai turėtų būti likę eteryje. Jie, žinoma, įsakys nešdintis iš savojo dažnio, galbūt netgi pagrasins pasiskųsti FAV, tačiau Brajeno tai negąsdino. Rasi jis bus pirmasis, pranešęs kariškiams, kad Denverio miestas "išėjo atostogų".

- Karine aviacijos kontrole, karine aviacijos kontrole, kalba "Amerikos pasididžiavimas", dvidešimt devintasis reisas. Turiu problemų, rimtų problemų, ar mane girdite? Priimu.

Ir šitas šuva nesulojo.

Štai tuomet Brajenas pajuto, kaip iš vidaus, ko gero, iš pasąmonės, lenda kažin kas didelis ir baisus. Lenda, kad jo protą įsitrauktų tamsion gelmėn.

9

Nikas Hopvelas uždėjo ranką Englui ant peties, prie pat kaklo. Brajenas pašoko krėsle ir vos neriktelėjo iš netikėtumo. Atsigręžė, išvydo Niko veidą per tris colius nuo savojo.

Dabar jis sugriebs man už nosies ir pasuks, pamanė Brajenas.

Bet Nikas nesugriebė jam už nosies. Jis prabilo tvirtai ir ryžtingai, neatitraukdamas žvilgsnio nuo Brajeno akių:

- Aš matau, kas jumyse verda, mano drauge... bet man nereikia žiūrėti jums į akis, idant tai žinočiau. Girdžiu tai iš jūsų balso; norint šį tą suprasti, taip pat užtenka pamatyti, kaip jūs sėdite krėsle. O dabar labai įdėmiai manęs pasiklausykit: PANIKA NELEISTINA!

Brajenas spoksojo į jį it pakerėtas.

- Ar jūs mane suprantate?

- Į mano pareigas nepriima tų, kurie gali supanikuoti, Nikai, - žodžius Brajenas tarė sunkiai.

- Žinau, bet situacija unikali. Vis dėlto privalote suprasti, jog lėktuve yra dešimt ar daugiau žmonių, ir jūsų darbas išlieka toks pat, kaip ir anksčiau - sugrąžinti juos žemėn sveikus ir gyvus.

- Jums nebūtina aiškinti apie mano darbą! - atkirto Brajenas.

- Manau, kad tokia būtinybė atsirado, - pakratė galvą Nikas. - Bet dabar jūs atrodote kur kas geriau, ir aš tuo džiaugiuosi.

Brajenas ne šiaip atrodė geriau - jis kone galutinai atsigavo. Nikas palietė pačią *jautriausią* stygelę - priminė jam atsakomybę už keleivius. *O juk ten jis ir taikė,* pamanė pilotas.

- Iš ko jūs užsidirbate pragyvenimui, Nikai? - paklausė Brajenas. Jis atgavo mažne visą savitvardą.

Nikas užvertė galvą ir nusijuokė:

- Didžiosios Britanijos pasiuntinybėje užimu jaunimo reikalų atašė postą, seni.

- Ar tikrai?

Nikas gūžtelėjo pečiais:

- Na... bent jau taip parašyta mano popieriuose, ir šitai visus tenkina. Jeigu kas nors užsigeis paprieštarauti, teks persikvalifikuoti į Jos Didenybės mechanikus. Aš galiu suremontuoti viską, kam tiktai reikalingas remontas. Štai dabar reikia suremontuoti jus.

- Dėkoju, - sausai atsakė Brajenas, - bet aš jau suremontuotas.

- Puiku. Tuomet... ką ketinate daryti? Ar galite orientuotis erdvėje be visų tų antžeminių daikčiukų? Sugebėsite išvengti susidūrimo su kitais lėktuvais?

- Kursui žymėti visiškai pakanka borto navigacinės įrangos. O dėl kitų lėktuvų... - Brajenas parodė į radaro ekraną. - Šis ponas tvirtina, kad *kitų* lėktuvų nėra.

- Gali ir būti, - pakratė galvą Nikas. - Tikriausiai pasikeitė esminės sąlygos, bent jau kuriam laikui. Jūs, Brajenai, užsiminėte apie atominį karą. Manau, jei būtų apsikeista atominiais smūgiais, mes tai žinotume. Bet incidento tikimybė išlieka. Ar jums žinomas elektromagnetinio impulso fenomenas?

Brajenas prisiminė Melanę Trevor. “Mums pranešė apie šiaurės pašvaistę virš Mohavio dykumos. Gal panorėsite pasižiūrėti?”

O jeigu čia ir slypi visa esmė? Ir visa tai, kas aplinkui vyksta - nepaaiškinamo gamtos reiškinio pasekmė?

Žinoma, įmanomas ir toks dalykas. Bet kodėl tuomet jis negirdėjo statinių trukdžių? Kodėl radaro ekrane nėra interferencinių bangų? Kodėl jis visiškai tuščias? Ir vargu ar galima kaltinti šiaurės pašvaistę dėl bemaž dviejų šimtų keleivių dingimo.

- Tai kaip? - paklausė Nikas.

- Jūs, Nikai, žinoma, esate puikus mechanikas, - po ilgos pauzės atsakė Brajenas, - bet aš manau, jog elektromagnetiniai impulsai čia niekuo dėti. Visa borto įranga, įskaitant ir kompasą, veikia normaliai, - Englas nurodė į skrydžio kryptį žyminčius skaičius. - Jeigu būtume veikiami elektromagnetinio impulso, prietaisų skydelyje užvirtų pragaras. O juk pats matote, kad jame žiba tiktai žalios lemputės.

- Aišku. Tai jūs nusprendėte skristi į Bostoną?

Tai jūs nusprendėte... šie žodžiai iš Brajeno sąmonės išginė paskutinius panikos likučius.

Viskas teisingai, pamanė jis. *Kas gi dar turėtų atsakyti į šį klausimą, jeigu ne aš. Dabar aš - šio lainerio vadas... ir tai, beje, yra svarbiausia. Derėjo man tai priminti iš pat pradžių, mano drauge, ir tuomet mums nebūtų tekę išgyventi tiek nemalonių minučių.*

- Tūpti Logane auštant, netgi neįsivaizduojant, kas dedasi oro uosto apylinkėse, kaip, beje, ir visame pasaulyje? Jokiu būdu.

- Tai kur mums skristi? Ar jums reikia laiko apie tai pamąstyti?

Laiko Brajenui nereikėjo: gavęs išeities tašką, jis greitai sudarė tolesnių veiksmų planą.

- Žinau, kur mums skristi. Ir manau, jog laikas pasišnekėti su keleiviais. Na, tais, likusiais lėktuve.

Jis paėmė mikrofoną, ir tuomet į pilotų kabiną įkišo galvą plikas vyriškis, kuris miegojo biznio klasės salone.

- Ar nesiteiks kuris nors iš džentelmenų man paaiškinti, kas atsitiko aptarnaujančiam šio lėktuvo personalui? - irzliu tonu pasiteiravo jis. - Aš kuo puikiausiai išsimiegojau... bet dabar noriu valgyti.

10

Daina Belman jautėsi kur kas tvirčiau. Kaip gerai, kad šalia žmonės, kaip malonu jausti jų buvimą. Mergaitę apsupo Albertas Kausneris, Lorelė Stivenson ir padėvėtu sportinio kirpimo švarku vilkįs vyras, prisistatęs Robertu Dženkinsu. Jis pasisakė parašęs daugiau kaip keturiasdešimt detektyvų ir skrendąs į šio žanro gerbėjų suorganizuotą kongresą Bostone.

Visas ketvertas įsitaisė pagrindinio salono priekinės dalies centrinėje eilėje. Vyriškis su džersio megztiniu užėmė krėslą dešinėje eilėje, kiek arčiau uodegos. Sėdėjo jis priglaudęs nosinę prie nosies, nors toji daugiau nebekraujavo, ir lėtai kaupėsi tūžmasties. Donas Gafnis įsitaisė netoliese, nervingai dirsčiodamas į Džersį. Prabilo Gafnis tiktai sykį, paklausdamas Džersio, kuo šis vardu. Džersis neatsakė. Tiktai nuvėrė Gafnį piktu žvilgsniu, tad pastarasis nuo tolesnių klausimų susilaikė.

- Ar kas nors įsivaizduoja, kas čia vyksta? - Lorelės balsas skambėjo maldaujančiai. - Pirmą kartą per dešimtį metų išsiruošiau į tikras atostogas, ir štai koks siurprizas.

Taip jau išėjo, kad mis Stivenson tariant pastaruosius žodžius į ją žvelgė Albertas. Ir atkreipė dėmesį, jog paminėdama pirmąsias tikras atostogas per dešimtį metų ji tris ar keturis kartus staigiai sumirksėjo,

tarytum į akį būtų patekusi dulkelė. Ir jaunuolis kažkodėl pagalvojo: *O juk damutė meluoja. Dėl jai vienai žinomos priežasties, bet meluoja.* Albertas įsižiūrėjo į mis Stivenson įdėmiau: ant veido vystančio grožio pėdsakai, dar šiek tiek, ir Lorelė pereis į vidutinio amžiaus moterų kategoriją, taps bespalve pelyte (jaunuoliui atrodė, jog vidutinis amžius prasideda nuo trisdešimties metų). Užtat dabar jos skruostai tiesiog plieskė raudoniu. Albertas nežinojo, ką slepia šis melas, tačiau matė, kaip moteris ūmai sužydėjo, virsdama kone gražuole.

Šiai damai reikėtų dažniau meluoti, nusprendė Albertas.

Bet prieš tai, nei kas nors spėjo atsakyti į mis Stivenson klausimą, iš garsiakalbių atsklido Brajeno balsas:

- Ponios ir ponai, su jumis kalba laivo vadas.

- Irgi mat vadas, - prunkštelėjo Džersis.

- Užsičiaupk! - riktelėjo Gafnis.

Džersis dėbtelėjo į jį, bet daugiau nieko nepasakė.

- Kaip jūs visi, be abejonės, žinote, mes atsidūrėme visiškai neįprastoje situacijoje, - tęsė Brajenas. - Man nėra reikalo pasakoti, kas nutiko. Jums pakanka apsidairyti, kad viską suprastumėte.

- Aš nieko nesuprantu, - sumurmėjo Albertas.

- Tiesa, aš dar šį bei tą žinau. Manau, negaliu jums nieko gera pasakyti, bet kadangi visi įsivėlėme į šią istoriją, pasistengsiu būti kuo atviresnis. Nėra ryšio su žeme. Maždaug prieš penkias minutes turėjome pamatyti Denverio šviesas. Bet nepamatėme. Kol kas galiu nurodyti tiktai vieną priežastį: kažkas pamiršo susimokėti sąskaitą už elektrą. Ir kol neturėsime papildomos informacijos, manysime, kad kitos priežasties nė negali būti.

Įsivyravo pauzė. Lorelė laikė Dainą už rankos. Albertas švilptelėjo. Robertas Dženkinsas, detektyvinių romanų autorius, susidėjęs rankas ant kelių žvelgė į niekur.

- Visa tai - blogos naujienos, - vėl prabilo Brajenas. - Tačiau yra ir gerų. Visos lėktuvo sistemos veikia normaliai, degalų yra, esu pakankamai kvalifikuotas šią mašiną valdyti. Ir nutupdyti ją ant žemės. Manau, visi sutiksite, jog saugiai nusileisti - pagrindinis mūsų tikslas. Ir kol jo nepasiekėme, daugiau nieko negalime padaryti. Norėčiau jus patikinti, jog dėl nusileidimo problemų neiškils. Ir paskutinis dalykas, apie ką šiuosyk norėčiau jums pranešti: dabar mes skrendame į Bangorą, Meino valstiją.

Džersis kone pašoko ir suriaumojo:

- *Ka-a-a-ip?*

- Mūsų borto navigacinei įrangai nieko neprikiši, bet to negalėčiau pasakyti apie antžemines radiolokacines stotis, kurių informacija visuomet pasinaudojama atliekant sudėtingus manevrus; prie šių priskiriamas ir nusileidimas. Dėl susiklosčiusių aplinkybių manau, jog neįmanoma skrieti į Logano oro uosto erdvę. Negaliu su niekuo susisiekti radijo ryšiu nei ore, nei ant žemės. Borto įranga funkcionuoja normaliai, tačiau man atrodo, kad, esant tokioms aplinkybėms, šito nepakanka. Bangoro tarptautinis oro uostas turi tam tikrų privalumų: priskriejimo sritis driekiasi virš žemės, o ne virš vandens, lėktuvų mūsų atvykimo metu, pusę devynių ryto, turėtų būti nedaug, jeigu jų apskritai bus. Ir pagaliau Bangoro tarptautinis oro uostas, prieš tai buvusi karinių oro pajėgų bazė, turi ilgiausią nusileidimo taką iš visų JAV rytų pakrantės civilinių oro uostų. Mūsų draugai iš Prancūzijos ir Anglijos ten tupdo "Konkordus", jeigu negali nusileisti Niujorke.

- Šį rytą, devintą valandą, turiu svarbų susitikimą Finansų centre, - sušuko Džersis, - IR AŠ DRAUDŽIU JUMS SKRISTI Į SUKNISTĄ MEINO ORO UOSTĄ!

Daina pašoko, išsigandusi Džersio riksmo, skruostu prisiglaudė prie Lorelės krūtinės. Mergaitė dar neverkė, bet Lorelė pajuto, jog mažylė netrukus ims raudoti.

- AR GIRDITE? - siautėjo Džersis. - MANĘS LAUKIA BOSTONE APSVARSTYTI SVARBIĄ PROBLEMĄ, SUSIJUSIĄ SU STAMBIU VALSTYBINIŲ OBLIGACIJŲ SANDĖRIU, IR AŠ KETINU NUVYKTI TEN LAIKU!

Vyriškis atsisegė saugos diržą, kiek pakilo. Jo skruostai degė raudoniu, kakta, atvirkščiai, išbalo. Ypač Lorelę išgąsdino tuštuma Džersio akyse.

- AR SUPRAN...

- Prašyčiau, - nuoširdžiai kreipėsi Lorelė. - Prašyčiau nusiraminti, misteri, jūs gąsdinate mažą mergaitę.

Džersis atsigręžė, ir tuščių akių žvilgsnis sustojo ties ja. Lorelė neįstengė išspausti nė žodžio.

- GĄSDINU MAŽĄ MERGAITĘ? MES SKRENDAME VELNIAI ŽINO KUR, Į KAŽKOKĮ SUMAUTĄ ORO UOSTĄ, O JUS JAUDINA, KAD TIK NEIŠ...

- Sėskis ir užsičiaupk, antraip aš tau užvažiuosiu, - atsistojo Gafnis, kokiais dvidešimčia metų vyresnis už Džersį, bet stambesnis ir kur kas platesnių pečių.

Raudonų flanelinių marškinių rankoves jis pasiraitojo iki alkūnių, o kai jo pirštai susigniaužė į kumščius, visi išvydo, kokiais gumburais

išpampo bicepsai. Vyras panėšėjo į neseniai pensijon išėjusį ir dar nepraradusį buvusios jėgos medkirtį.

Viršutinė Džersio lūpa žvėriškai prasišiepdama pasislinko aukštyn. Lorelė persigando dar labiau pajutusi, kad jis jau nebesivaldo. Jai pirmąi toptelėjo mintis, jog Džersis pamišo.

- Nemanau, kad tau pavyks susidoroti su manimi vienas prieš vieną, - prakošė Džersis.

- O aš jam padėsiu, - įsiterpė plikasis vyriškis iš biznio klasės salono. - Su malonumu tau trinktelėsiu, jeigu neužsikimši.

Tuomet drąsą sukaupė ir Albertas Kausneris.

- Ir aš taip pat, bjaurus pakvaišėli, - pridūrė jis, jausdamasis kaip vienas iš Alamo herojų, peržengiančių ribą, smėlyje nubrėžtą pulkininko Treiviso.

Džersis apsižvalgė. Viršutinė lūpa nusileido ir vėl tokiu pat žvėrišku vypsniu pakilo aukštyn.

- Aš matau. Matau. Jūs visi prieš mane. Gerai, - jis atsisėdo, permetė visus tūžmingu žvilgsniu. - Jeigu ką nors žinotumėte apie Pietų Amerikos valstybinių obligacijų rinką... - ir užsikirto.

Šalia jo, ant kaimyninio krėslo ranktūrio, gulėjo popierinė servetėlė. Džersis paėmė ją, atidžiai apžiūrėjo ir ėmė gniaužyti.

- Pykti ant mūsų nereikia, - prabilo Gafnis. - Nemanykit, misteri, kad aš koks nors brūklys. - *Jis stengiasi sušvelninti įtampą,* pamanė Lorelė, *bet galima justi, kad ant Džersio yra gerokai įtūžęs.* - Nusiraminkite, atsipalaiduokite. Pasistenkite visame šiame reikale pamatyti šviesiąją pusę. Aviakompanija veikiausiai atlygins jums bilieto kainą į abi puses.

Džersis akimirksnį dvilktelėjo į Doną Gafnį ir vėl pasižiūrėjo į servetėlę. Dabar jos jau nebeglamžė, o plėšė ilgomis juostomis.

- Ar kas nors moka naudotis krosnele kambuze? - paklausė Plikis, tarsi nieko nebūtų įvykę. - Valgyti norisi.

Jam niekas neatsakė.

- Tikriausiai niekas nemoka, - liūdnai atsiduso Plikis. - Specializacijos era. Kokiais siaubingais laikais gyvename, - su šiuo filosofiniu tvirtinimu jis ir patraukė į biznio klasės saloną.

Lorelė pažvelgė į mergaitę ir pastebėjo, kad iš po juodų akinių skruostais teka ašaros. Ji beregint pamiršo savąsias baimes ir tvirtai prisispaudė Dainą prie savęs.

- Neverk, mieloji... šis vyriškis paprasčiausiai susijaudino. Dabar jam geriau.

Kad ir kaip ten būtų, bent jau ramiai sėdi ir kaip pakerėtas plėšo servetėlę, pamanė Lorelė.

- Man baisu, - sukuždėjo mergaitė. - Mes visi šiam vyrui atrodome kaip pabaisos.

- Ne, aš taip nemanau, - Lorelės balse suskambo nustebimo gaidelės. - Kodėl tau taip atrodo?

- Nežinau.

Dainai ši moteris patiko, patiko išsyk, vos tiktai išgirdo jos balsą, tačiau mergaitė nesirengė sakyti Lorelei, jog vieną akimirksnį regėjo juos visus, taip pat ir save, skardžiabalsio vyriškio akimis. Ji pabuvojo skardžiabalsio vyriškio, lyg ir misterio Tumso, lyg ir misterio Tunio, o galbūt jo pavardė buvo visai kitokia, sąmonėje, tačiau jam visi keleiviai atrodė kaip piktų, egoistiškų trolių gauja.

Jeigu Daina tokį dalyką pasakytų mis Li, šioji pamanytų, jog auklėtinė išsikraustė iš proto. Kodėl gi ši moteris, kurią mergaitė ką tik sutiko, turėtų tai suprasti kitaip?

Todėl Daina ir nutylėjo.

Lorelė pabučiavo mergaitę į ugnimi degantį skruostą.

- Nebijok, mieloji. Mes turime laivo kapitoną, jis žino, ką reikia daryti - juk tu tai jauti, ar ne? - ir po keleto valandų vėl sugrįšime ant žemės.

- Tai gerai. Tiktai norėčiau, kad su manimi būtų ir teta Vika. Kur jinai, kaip jūs manote?

- Nežinau, mieloji, - atsakė Lorelė. - Bet norėčiau žinoti.

Daina vėl pagalvojo apie veidus, kuriuos regėjo rėkusiojo vyriškio akimis: piktus veidus, žiaurius. Pagalvojo apie savo veidą, putlų vaikišką veidelį su akimis, paslėptomis po didžiuliais tamsiais akiniais. Štai tuomet drąsa ją apleido, ir mažylė įsiraudojo, spausdamasi prie Lorelės krūtinės. Moteris glaudė ją prie savęs nežinodama, ką daryti, ir netrukus pati pradėjo verkti. Taip jos paverkė kokias penkias minutes, o paskui Daina pradėjo rimti. Lorelė dirstelėjo į liesą jaunuolį - jį vadino lyg Albertu, lyg Lavinu - ir išvydo, jog ir šio akys sudrėkusios. Vaikinas pastebėjo Lorelės žvilgsnį ir skubiai įsispitrijo į savo rankas.

Daina paskutinį sykį sukūkčiojo ir nurimo.

- Atrodo, ašaros negelbsti, ar ne? - paklausė mergaitė po kurio laiko.

- Atrodo, ne, - sutiko Lorelė. - Kodėl gi tau nenusnūdus, Daina?

Mergaitė atsiduso, jos gerklėje kažkas suklaksėjo.

- Nemanau, kad sugebėsiu. Aš *miegojau.*

Aš irgi miegojau, pamanė Lorelė.

767-asis toliau skriejo rytų kryptimi 36 tūkstančių pėdų aukštyje, kas valandą paskui save palikdamas penkis šimtus mylių į tamsą nugrimzdusios centrinės Amerikos dalies.

TREČIAS SKYRIUS

Dedukcinis metodas. Atsitiktinumai ir statistika.
Spėlionės. Slėgis įdubimuose.
Betanės problema. Nusileidimo pradžia.

1

- Prieš valandą mažoji mergaitė išsakė labai įdomią mintį, - netikėtai tylą nutraukė Robertas Dženkinsas.

Mažoji mergaitė jau seniai kietai miegojo, nepaisant savo pačios abejonių, ar galės užsnūsti. Albertas Kausneris irgi knapsėjo nosimi, svajodamas vėl sugrįžti į slaptingas Tombstouno gatves. Iš bagažinės skyrelio virš krėslo jis išsitraukė smuiką, ir dabar šis gulėjo jam ant kelių.

- Kaip? - jis atsitiesė.

- Atleisk. Tu miegojai.

- Ne, - atsakė Albertas. - Ne miegas dabar man galvoje, - ir pasisuko į Dženkinsą, tikriausiai norėdamas tai įrodyti.

Po paraudusiomis akimis tamsėjo šešėliai. Dženkinsas pamanė, jog šis jaunuolis šiek tiek primena meškėną, kurį kažkas išgąsdino šniukštinėjantį po šiukšlių konteinerius.

- Tai kokią mintį ji išsakė?

- Mažylė pasakė mis Stivenson, kad *nesugebės* užmigti, nes jau miegojo. Anksčiau.

Albertas pažvairakiavo į Dainą.

- Bet jinai miega.

- Matau, kad miega, brangusis berniuk. Bet ne tai svarbiausia, visiškai ne tai.

Albertas jau norėjo pasakyti, jog Tūzui Kausneriui, pačiam mikliausiam šauliui žydui į vakarus nuo Misisipės ir vieninteliam teksasiečiui, išgyvenusiam mūšyje prie Alamo, nepatinka, kai jį vadina brangiuoju berniuku, tačiau nusprendė neteikti tam ypatingesnės reikšmės... kol kas.

- Tuomet kas?

- Aš irgi miegojau. Atsijungiau dar prieš tai, kai kapitonas, mūsų pirmasis kapitonas, užgesino lentelę su užrašu "NERŪKYTI". Taip man visuomet nutinka. Traukiniai, autobusai, lėktuvai - aš užmiegu nelyginant kūdikis, vos tiktai jie užveda variklį. O kaip tu, brangusis berniuk?

- O ką aš?

- Tu miegojai? Miegojai, ar ne?

- E... taip.

- Mes *visi miegojome.* O štai būdraujantys žmonės pradingo.

Albertas susimąstė.

- Galbūt...

- Jokių galbūt, - numojo Dženkinsas. - Aš rašau detektyvinius romanus, tuo užsidirbu pragyvenimui. Dedukcija, galima sakyti, mano duona kasdieninė. Jeigu kas nors būtų nemiegojęs tuo momentu, kai pradingo visi šie žmonės, nejaugi manai, kad jis būtų nesurikęs ir mūsų nepažadinęs?

- Būtų, - sutiko Albertas. - Tiktai to vaikino, tysančio pačiame gale, jis nebūtų prižadinęs. Manau, jo neprižadintų nė sirena.

- Prieštaravimas priimamas. Bet niekas nerėkė, ar ne? Ir niekas nepasisiūlė mums papasakoti, kas gi atsitiko. Todėl ir manau, kad lėktuvą apleido tiktai nemiegoję keleiviai. Suprantama, podraug su būdraujančia įgula.

- Taip. Ko gero, taip.

- Tavo akyse nerimas, brangusis berniuk. Iš veido išraiškos aiškiai matyti, kad mano idėja tau nepatinka, nepaisant viso jos patrauklumo. Leisk paklausti kodėl? Ar aš ko nors neįvertinau? - iš Dženkinso tono buvo aišku, kad jis tuo netiki, bet buvo justi motinos jam įdiegtos geros manieros.

- Nežinau, - sąžiningai prisipažino Albertas. - Kiek mūsų? Vienuolika?

- Taip, įskaitant tą vaikiną, kuris knarkia gale, mūsų vienuolika.

- Jeigu jūs teisus, mūsų neturėtų būti daugiau?

- Kodėl?

Bet Albertas neatsakė, kadangi ūmai mintyse jam iškilo vienas vaikystės paveikslas. Teologiškai jis buvo auklėjimas tarsi kokioje prieblandos zonoje, kadangi jo tėvai jau nebuvo ortodoksai, bet dar netapo agnostikais. Jis su savo broliais laikėsi dietologinių tradicijų (ar įstatymų, kad ir kaip tai pavadintum), visi šventė barmicvą, visi žinojo, kas jie tokie, iš kur atėję ir ką savimi išreiškia. O tai, ką dabar prisi-

minė, jam papasakojo sinagogoje. Istoriją apie paskutiniąją Egipto bausmę, apie tai, ką naktį Viešpaties valia įvykdė mirties angelas.

Bet dabar Albertas regėjo angelą keliaujantį ne per Egiptą, o per 767-ojo salonus, skrendantį 29-uoju reisu, glaudžiantį keleivius prie savo siaubingos krūtinės... ne todėl, kad jie pamiršo patepti durų staktas (arba sėdynių atkaltes) angelo krauju, o todėl...

Kodėl? Kodėl?

Atsakymo Albertas nerado, ir per jo kūną perbėgo drebulys. Jau geriau būtų neprisiminęs *šios istorijos.*

- Albertai? - Dženkinso balsas atsklido iš kažkur toli. - Albertai, ar tau nieko neatsitiko?

- Ne. Tiesiog užsigalvojau, - jaunuolis kostelėjo. - Jeigu visi miegantys keleiviai būtų likę krėsluose, mūsų būtų apie šešiasdešimt. Gal net daugiau. Noriu pasakyti, jog tai "raudonoji akis".

- Brangusis berniuk, o tu...

- Ar negalėtumėte manęs vadinti Albertu, misteri Dženkinsai? Toks mano vardas.

Dženkinsas paplekšnojo Albertui per petį.

- Prašau atleisti. Nuoširdžiai. Tik nepamanyk, jog žiūriu į tave iš aukšto. Aš nervinuosi, o kai nervinuosi, turiu įprotį nulįsti... žinai, kaip vėžlys slepiasi po šarvais. Tiktai aš slepiuosi susigalvotame pasaulyje. Įsivaizduoju, kad žaidžiu Filą Vensą. Tai detektyvas, didis detektyvas, kurį sukūrė S.S.Van Dainas. Numanau, kad jo knygų neskaitei. Vargu ar kas mūsų dienomis skaito jo knygas, ir dėl to belieka tiktai apgailestauti. Bet vis tiek man atleisk.

- Nieko baisaus.

- Nuo šiol tu, Albertai, ir būsi Albertas per amžių amžius, - pažadėjo Robertas Dženkinsas. - Bet norėjau paklausti, ar kada nors anksčiau skraidei "raudonąja akimi"?

- Ne. Aš apskritai pirmą kartą skrendu per visą šalį.

- O aš skraidžiau. Daug kartų. Keletą sykių netgi pasipriešinau savo įpročiams ir kurį laiką neužmigau. Kai buvau jaunesnis ir varikliai kėlė kur kas didesnį triukšmą. Veikiausiai tau pasirodysiu nelyginant visiškas senis, jeigu prisipažinsiu, kad pirmąjį kartą nuo vienos pakrantės iki kitos skridau lėktuvu su turbosraigtiniais varikliais ir dviem tarpiniais sustojimais, kadangi visam skrydžiui neužteko degalų.

Tai štai aš pastebėjau, jog per pirmąją skrydžio valandą užmiega labai mažai žmonių... užtat po to - bemaž visi. Šią pirmąją valandą

žmonės prisitaiko prie naujų sąlygų, susipažįsta su bendrakeleiviais, perleidžia per gerklę taurelę ar porą...

- Norite pasakyti - įsikuria, - pritarė Albertas.

Jis visiškai neabejojo Dženkinso žodžiais, nors pats įsikūrė stebėtinai greitai. Tikriausiai todėl, kad praktiškai dvi paskutines naktis nemiegojo, vis galvodamas apie kelionę ir naująjį gyvenimą, kuris jo laukė Bostone. Dėl to nugrimzdo į miegą, vos tik 767-asis atsiplėšė nuo pakilimo tako.

- Suka sau mažus lizdelius, - sutiko Dženkinsas. - Ar tu kartais nepastebėjai vežimėlio su gėrimais prie pilotų kabinos... Albertai?

- Taip, mačiau.

- Žinoma! - Dženkinso akys žybtelėjo. - Ar *įdėmiai* jį apžiūrėjai?

- Tikriausiai ne, jeigu jūs pamatėte tai, ko nepastebėjau aš.

- Pastebi ne akys, o *smegenys*, Albertai. Dedukcinių pratimų treniruotos smegenys. Aš ne Šerlokas Holmsas, bet pastebėjau, kad vežimėlį išrideno iš mažos kamarėlės, kur jis paprastai laikomas, o ant apatinės lentynėlės *dar* tebestovėjo praėjusiame skrydyje panaudoti stiklai. Todėl, vadovaudamasis dedukciniu metodu, padariau išvadą: lėktuvas pakilo kaip įprasta; tolygiai pasiekė reikiamą aukštį, kapitonas jau rengėsi perleisti valdymą autopilotui ir užgesino lentelę “PRISISEKITE DIRŽUS”. Tam prireikė apytikriai trisdešimties minučių, tai yra, jeigu mano prielaidos atitinka tikrovę, visa tai vyko maždaug pirmą valandą nakties, suprantama, Los Andželo laiku. Stiuardesės pakilo iš savo vietų ir ėmėsi pirmojo darbo: pagirdyti šimtą penkiasdešimt (arba apie tiek) keleivių. Kapitonas per tą laiką užprogramavo autopilotą palaikyti lėktuvą 36 tūkstančių pėdų aukštyje ir skristi į rytus. Keletas keleivių, tiksliau, vienuolika, jau miegojo. Kažkas snūduriavo, bet dar neužmigo, todėl irgi neišsigelbėjo; likusieji būdravo.

- Suko sau lizdelius, - įsiterpė Albertas.

- Visiškai teisingai! Suko sau lizdelius! - Dženkinsas išlaikė teatrališką pauzę. - O paskui tai ir įvyko!

- Kas *tai*, misteri Dženkinsai? - paklausė Albertas. - Ar turite kokių nors idėjų?

Dženkinsas ilgai neatsakė, o kai pagaliau prakalbo, ankstesnio linksmumo balse jau nebuvo justi. Ir Albertas pirmą kartą suprato, kad Dženkinso demonstruojamas pasitikėjimas savimi suvaidintas, o iš tikrųjų rašytojas išsigandęs nemažiau už jį, Albertą. Jaunuolį visa tai tik nudžiugino: pagyvenęs detektyvininkas daug ką mačiusiu švarku jam tapo artimesnis ir suprantamesnis.

- Nusikaltimo tyrimas uždarame kambaryje - štai kur išsamiausiai pasireiškia dedukcinis metodas. Šia tema parašiau kelis detektyvus, netgi daugiau nei kelis, bet nė įsivaizduot neįsivaizdavau, kad tapsiu vieno iš jų dalyviu.

Albertas nežinojo, ką atsakyti. Jis prisiminė vieną iš pasakojimų apie Šerloką Holmsą, kuris vadinosi "Margoji juosta". Jame nuodinga gyvatė patekdavo į žymųjį uždarą kambarį per ventiliacijos angą. Nemirtingajam Holmsui netgi neteko per daug įsitempti sprendžiant šį galvosūkį. Bet jeigu bagažo narveliai virš sėdynių buvo kimšte prikimšti nuodingų gyvačių, tai kur pradingo kūnai? *Kur kūnai?*

Į Alberto sielą vėl ėmė sėlinti baimė. Vaikinas pamanė, jog dabar jis visai nepanašus į Tūzą Kausnerį, įžymųjį šaulį.

- Jeigu būtų kalbama vien apie lėktuvą, - lėtai prabilo Dženkinsas, - aš, ko gero, galėčiau pateikti pakankamai įtikinamą versiją. Galų gale būtent taip paskutiniuosius dvidešimt penkerius metus užsidirbu duonai. Ar nori ją išklausyti?

- Žinoma.

- Labai gerai, Albertai. Įsivaizduokime, kad kokia nors valstybinė agentūra, nelinkusi į viešumą, pavadinkim ją Kontora, nusprendė atlikti eksperimentą, o mes tapome bandomaisiais triušiais. Tokio eksperimento tikslas - nustatyti grupės vidutinių amerikiečių emocinio streso efektą. Jie, eksperimentą atliekantys mokslininkai, į oro padavimo sistemą įpurškė bekvapį migdomąjį preparatą...

- O ar tokie preparatai egzistuoja? - pasidomėjo Albertas.

- Be abejo. Pavyzdžiui, diazalinas. Arba metoprominolis. Pamenu, kaip skaitytojai, laikantys save "rimtais žmonėmis", juokėsi iš Sakso Romero romanų apie Fu Manči, vadindami juos bevertėmis melodramomis, - Dženkinsas palingavo galvą. - Dabar, išvysčius biologinius tyrimus ir įsikūrus daugybei agentūrų, kaip antai CŽV, mes gyvename pasaulyje, kokio Saksas Romeras negalėjo susapnuoti net baisiausiame sapne.

Diazalinas, iš esmės nervinės dujos, tiktų geriausiai. Veikia jis labai greitai. Paleidus jas į kondicionavimo sistemą, užmigtų visi, išskyrus pilotą, kuris kvėpuotų švariu oru pro deguonies kaukę.

- Bet... - prasižiojo Albertas.

Dženkinsas nusišypsojo ir pakėlė ranką.

- Tavo prieštaravimai man aiškūs, Albertai, ir aš galėsiu viską paaiškinti. Leisi?

Albertas linktelėjo.

- Pilotas nutupdo lėktuvą slaptame oro uoste, tarkim, Nevadoje.

Keleivius, kurie dujų paleidimo metu nemiegojo, ir, suprantama, stiuardeses išneša kokie nors žmonės baltais apsauginiais kostiumais kaip filme apie Andromedos štamą, prisimeni? Keleiviai, kurie užmigo prieš paleidžiant dujas, tarp jų tu ir aš, miega toliau, galbūt kiek giliau nei prieš tai. Paskui pilotas sugrąžina 767-ąjį į apskaičiuotą aukštį ir kursą. Įjungia autopilotą. Kai lėktuvas pasiekia Uolinius kalnus, dujų poveikio efektas baigiasi. Diazalinas priklauso vadinamiesiems "švariems narkotikams", tai yra liekamieji požymiai, kaip antai: galvos skausmas, akių raižymas ar pagirios, nepasireiškia. Per vidinio ryšio sistemą išgirdęs mažos aklos mergaitės šauksmus, pilotas žino, kad ji pažadins likusiuosius. Eksperimentas pereina į lemiamą fazę. Todėl kapitonas atsistoja, išeina iš pilotų kabinos, uždaro paskui save duris.

- Kaip jis tai padaro? Išorėje nėra rankenos.

Dženkinsas numojo ranka.

- Vieni niekai, Albertai. Jis paprasčiausiai užšauna duris.

Alberto lūpos ėmė plėstis į šypseną ir sustingo.

- Tokiu atveju pilotas - vienas iš mūsų?

- Ir taip, ir ne. Mano versija tokia, Albertai: pilotas ir yra pilotas. Atsitiktinai lėktuve atsidūręs pilotas, neva skrendantis į Bostoną. Jis privalo sėdėti pirmosios klasės salone, per trisdešimtį pėdų nuo pilotų kabinos.

- Kapitonas Englas, - iškvėpė Albertas.

Dženkinsas savimi patenkintas nusišypsojo kaip mokslininkas, ką tik įrodęs sudėtingą teoremą.

- Kapitonas Englas, - sutiko jis.

Jie nepastebėjo, kad Džersis jau seniai nenuleidžia nuo jų akių. Bet dabar Džersis iš kišenės ant krėslo atkaltės išsitraukė aviakompanijos platinamą žurnalą, atsivertė jį ir pradėjo plėšyti viršelį į ilgas juosteles. Juostelės krito ant žemės, ant jau suplėšytos servetėlės, ant rudų jo batų.

Džersio lūpos be garso krutėjo.

2

Jeigu Albertas būtų studijavęs Naująjį Testamentą, jis būtų supratęs, ką pajuto Saulius, šis pats pikčiausias pirmųjų krikščionių persekiotojas, kai praregėjo pakeliui į Damaską. Albertas įsispoksojo į Robertą Dženkinsą spindinčiom akim, paskutiniuosius miego likučius tarsi vėjas nupūtė.

Suprantama, kai apie tai pagalvoji... Kai kas nors, toks, kaip misteris Dženkinsas, išsaugojęs gebėjimą aiškiai mąstyti, padėvėtu

švarku ar be jo, paaiškina tau, kas atsitiko, atsiveria akivaizdi tiesa: kitaip ir būti negali. Bemaž visi keleiviai ir aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" lėktuvo "Boingas-767", skridusio 29-uoju reisu, įgula pranyko tarp Mohavio dykumos ir Didžiosios takoskyros*... tačiau tarp išlikusiųjų lėktuve (o stebukle! stebukle!) pasirodė esąs *dar* vienas "Amerikos pasididžiavimo" pilotas, apmokytas valdyti būtent šio modelio lėktuvą.

Dženkinsas atidžiai pažvelgė į Albertą, paskui nusišypsojo. Beje, rašytojo akys atrodė liūdnos.

- Įdomi versija, ar ne?

- Mes privalome areštuoti jį, vos tiktai nusileisime! - su įkarščiu šūktelėjo Albertas. - Jūs, aš, misteris Gafnis ir tasai anglas. Jis, matyti, vaikinas tvirtas. Tiktai... jeigu ir anglas su jais išvien? Gal jis kapitono Englo asmens sargybinis. Netikėtam atvejui, jeigu kas nors, kaip mes, atskleistų jų užmačias.

Dženkinsas jau norėjo atsakyti, bet Albertas kalbėjo toliau, neleisdamas rašytojui pratarti nė žodžio:

- Mums teks imti juos abu. Tik nežinau kaip, - vaikinukas sausai nusišypsojo misteriui Dženkinsui: Tūzo Kausnerio šypsenėle, šalta ir negailestinga, šypsena žmogaus, kuris išsitraukia revolverį greičiau už žaibą ir tai žino. - Galbūt aš ir ne pats protingiausias žmogus, misteri Dženkinsai, bet nenoriu būti kažkieno laboratorine žiurke.

- Bet, žinai, atrodo, kad ši versija neatlaiko gyvenimo patikrinimo, - įsiterpė Dženkinsas.

Albertas sumirksėjo.

- Nesupratau.

- Versija, kurią dabar tau išdėsčiau. Ji nereali.

- Bet... jūs pasakėte...

- Aš pasakiau, "jeigu būtų kalbama vien apie lėktuvą, galėčiau pateikti įtikinamą versiją". Ir pateikiau. Ir labai neblogą. Išdėsčius ją knygoje, mano literatūrinis agentas veikiausiai šią parduotų. Visa bėda, jog lėktuvu reikalas neapsiriboja. Pavyzdžiui, Denveris galėjo būti po mumis, bet nedegė nė viena švieselė, ir jo, regis, nėra. Pagalvojau, pro kokius miestus privalėjome praskristi, ir galiu tau pasakyti, kad Denveriu reikalas taip pat neapsiriboja. Nėra nei Omahos, nei Di Moino. Apačioje tamsu, mano drauge. Negaliu įžiūrėti nė vieno žiburėlio. Nei fermų, nei elevatorių, nei greitkelių išsišakojimų. Paprastai jie gerai matomi net iš šešių mylių aukščio. Žemė likusi be elektros

*Dar vienas pavadinimas Uolėtųjų kalnų, kurie skiria upes, besidriekiančias į Ramųjį ir Atlanto vandenynus.

srovės. Įmanoma patikėti, jog yra kokia nors valstybinė agentūra, galinti pripumpuoti mus narkotikų, o paskui patyrinėti mūsų reakciją. Bet nė įsivaizduoti nepajėgiu, kad kokia nors Kontora įtikintų visus ir kiekvieną, esančius po mumis, užgesinti šviesą, idant būtų sustiprinta mūsų vienišumo iliuzija.

- O gal... tai gudrus triukas? - spėjo Albertas. - Galbūt mes ant žemės ir viskas, ką stebime pro iliuminatorius - kino projekcija. Mačiau tokį filmą.

Dženkinsas liūdnai pakratė galvą:

- Esu tikras, kad filmas buvo labai įdomus, bet realiame gyvenime nieko panašaus neišeis. Jeigu tiktai mūsų hipotetinė slaptoji agentūra neišmoko kurti gigantiškų trimačių projekcijų, kuo aš smarkiai abejoju. Tai, kas atsitiko, lėktuvo vidaus erdve neapsiriboja, Albertai, todėl dedukcinis metodas šiai mįslei įminti netinka.

- Bet pilotas! - sušuko Albertas. - Juk jis atsidūrė reikiamoje vietoje ir reikalingu laiku!

- Ar tu beisbolo sirgalius, Albertai?

- Kaip? Ne. Aš, aišku, kartais per televizorių žiūriu, kaip žaidžia "Dodžeriai", bet nedaugiau.

- Tuomet leisk tave supažindinti su pačiais nuostabiausiais statistiniais duomenimis, užfiksuotais statistiką mėgstančių šio žaidimo žinovų. 1957 metais Tedas Viljamsas nubėgo iki bazės per šešiolika padavimų iš eilės. Per šešis žaidimus. 1941 metais Džo Dimadžio sėkmingai padavinėjo penkiasdešimt šešiuose žaidimuose iš eilės, bet tikimybė, kad jis padaugins savo pasiekimus, nublanksta, kai ją palygini su Viljamso sėkme. Tikimybė viena iš dviejų milijardų. Beisbolo fanai sako, jog pakartoti Viljamso žygdarbį neįmanoma. Aš su tuo nesutinku. Bet esu pasirengęs pastatyti paskutinį centą už tai, kad per artimiausią tūkstantmetį, jeigu Žemėje, kaip ir anksčiau, bus žaidžiamas beisbolas, Viljamso rekordas išsilaikys.

- Ir ką visa tai reiškia?

- Tai reiškia, jog kapitono Englo buvimas lėktuve - lygiai toks pat atsitiktinumas, kaip ir unikali Viljamso padavimų serija. Turint omeny aplinkybes, mums laimingas atsitiktinumas. Jeigu gyvenime kaip detektyviniame romane nebūtų atsitiktinumų ir neįvyktų neįtikėtinų atsitikimų, ko gero, Žemėje būtų ramiau ir nuobodžiau. Tačiau aš įsitikinau, kad realybėje sutapimai - veikiau taisyklė nei išimtis.

- Kas gi tuomet įvyko? - sukuždėjo Albertas.

Dženkinsas sunkiai atsiduso:

- Deja, šito klausti reikia ne manęs. Gaila, kad tarp mūsų nėra Lario Naiveno arba Džono Varli.

- O kas jie tokie?

- Rašytojai fantastai, - atsakė Dženkinsas.

3

- Tikiuosi, jūs skaitote mokslinę fantastiką? - netikėtai paklausė Nikas Hopvelas.

Brajenas pasisuko į jį. Po to, kai Englas ėmė valdyti lėktuvą, Nikas mažne dvi valandas prasėdėjo šturmano krėsle, stebėdamas nesėkmingus Brajeno bandymus susisiekti su žeme.

- Vaikystėje tiktai ją ir teskaičiau. O jūs?

Nikas nusišypsojo:

- Iki aštuoniolikos metų rimtai tikėjau, kad Šventąją trejybę sudaro Robertas Hainlainas, Džonas Kristoferis ir Džonas Vindemas. Štai sėdžiu ir perkratinėju galvoje jų romanus, drauguži. Ir galvoju apie tokią fantastiką, kaip laiko deformacija, erdvės deformacija, ateivių iš kitų planetų įsiveržimas.

Brajenas linktelėjo. Sieloje jam palengvėjo. Malonu suvokti, jog ne tave vieną lanko beprotiškos mintys.

- Mes niekaip negalime sužinoti, kas gi darosi apačioje, ar ne?

- Taigi, - patvirtino Brajenas.

Virš Ilinojaus debesys tankia skraiste buvo uždengę tamsią žemę. Brajenas neabejojo, kad vis dar skrenda virš sausumos: Uoliniai kalnai jam tai garantavo, bet daugiau ką nors garantuoti jis negalėjo. O ir ką galėjo pilotas žinoti, jei skrydžių saugumo tarnyba pasitraukė iš žaidimo. Debesys galėjo driektis iki paties Bangoro. Brajenas apsvarstė keletą variantų, tarp jų ir patį nemaloniausią: išneria jie iš debesų, o visi žmonių civilizacijos pėdsakai pradingę, taip pat ir oro uostas, ant kurio nusileidimo juostos jis rengėsi nutūpti. Ir ką tuomet jam daryti su šiuo sidabrišku paukšteliu?

- Man visuomet atrodė, jog laukimas - pati sunkiausia lemtis.

Kokia lemtis? Brajenas buvo suglumęs, tačiau balsu nepaklausė.

- O jeigu nusileistume iki penkių tūkstančių pėdų? - netikėtai pasiūlė Nikas. - Pasižiūrėtume, kas nutiko? Galbūt mažų miestelių ir plačių greitkelių vaizdas mus nuramintų.

Brajenas apie tai jau galvojo. Apmąstė šią idėją visapusiškai.

- Norėtųsi, žinoma, bet negaliu.

- Kodėl?

- Kaip ir anksčiau, visų pirma atsakau už keleivius, Nikai. Jie, ko gero, supanikuos, net jei iš anksto viską paaiškinsiu. O ypač mane trikdo tasai gerklingas tipas, kuriam jūs nusukote nosį ir kurio niekaip nesulaukia Finansų centre.

- Su juo aš išsiaiškinsiu. Ir su kitais, kurie pradės spurdėti.

- Esu tikras, jog išsiaiškinsite, bet vis dėlto manau, kad neverta jų be reikalo gąsdinti. O kas darosi apačioje, mes būtinai sužinosime. Juk negalime amžinai pasilikti šiame aukštyje.

- Tai jau tikrai, drauguži, - sausai sutiko Nikas.

- Nusileisčiau žemiau, jeigu tik žinočiau, kad keturių ar penkių tūkstančių pėdų aukštyje mes išnirsime iš debesų, tačiau be skrydžių valdymo tarnybos ir radijo ryšio su kitais lėktuvais nesu įsitikinęs, jog mums tai pasiseks. Aš netgi nežinau, koks apačioje oras, ir tiesiog neįsivaizduoju, kas gali ten mūsų laukti. Juokitės iš manęs, jeigu norite, tačiau...

- Aš nesijuokiu, drauguži. Dar daugiau - man visiškai nejuokinga. Užtikrinu jus.

- Tarkim, mes pralindome kiaurai laiko skylę kaip fantastiniame romane. O jeigu staiga išnersime iš debesų ir pamatysime kaimenę brontozaurų, rupšnojančių žolytę fermerio Džono ganykloje, o kitą akimirksnį mus sudraskys ciklonas arba pakepins žaibai?

- Negi išties manote, jog visa tai įmanoma? - paklausė Nikas.

Norėdamas įsitikinti, ar anglas iš jo nesišaipo, Brajenas netgi paskersakiavo į jį. Lyg ir ne, bet ką gali žinoti. Juk anglai garsėja ypatingu humoro jausmu, ar ne?

Brajenas jau ketino pasakyti, jog kažką panašaus matė filme “Prieblandos zona”, bet nusprendė, kad su reikalo esme tai nesusiję.

- Veikiausiai ne, bet turite mane suprasti: visiškai nieko nenutuokiame, su kuo susidūrėme. Mes galime įsirėžti į naujutėlaitį kalną, kuris išaugo Niujorko valstijoje. Arba į kitą lėktuvą. Velniai rautų, netgi į kosminę šaudyklę! Galų gale, jeigu tai skylė laike, ji gali nublokšti ne tiktai į praeitį, bet ir į ateitį.

Nikas pažvelgė į langą.

- Jaučiuosi taip, tarytum, išskyrus mus, danguje daugiau nieko nebūtų.

- Šiame aukštyje - taip. O štai apačioje... kas žino? Oro lainerio pilotui situacija labai nemaloni. Ketinu praskrieti pro Bangorą, jeigu šie debesys, kaip ir anksčiau, dengs žemę. Apsisuksiu virš Atlanto vandenyno ir ten pramušiu debesis. Turėsime daugiau šansų sėkmin-

gai nutūpti, jei besileisdami didesnę kelio dalį pralėksime virš vandens.

- O kol kas skrendame pirmyn?
- Tikrai taip.
- Ir laukiam.
- Tikrai taip.

Nikas atsiduso:

- Ką gi, laivo vadas - jūs.

Brajenas nusišypsojo:

- Vėlgi negaliu jums nepritarti.

4

Giliose įdubose, raižančiose Ramiojo bei Indijos vandenynų dugną, esama žuvų, kurios gyvena ir nudvesia nematydamos ir nejausdamos saulės. Šie neįprasti gyviai kiurkso gelmėse tarsi vaiduokliški, iš vidaus švytintys burbulai. Nors jos atrodo labai gležnos, iš tikrųjų šios žuvys - biologijos stebuklas, kadangi atlaiko slėgimą, kuris akimirksniu suplotų žmogų labiau nei asfalto volas. Galingas jų privalumas - tuo pat metu ir didelis trūkumas. Savo kūnų belaisvės, jos pasmerktos plaukioti tamsiose gelmėse. Jeigu jas sugauna ir ištraukia okeano paviršiun, arčiau saulės, tai jos paprasčiausiai susprogsta. Sunaikina jas ne išorinis slėgimas, o kaip tik pastarojo nebuvimas.

Kreigas Tumis buvo auklėjamas štai tokioje įduboje, gyveno tokio pat aukšto slėgio atmosferoje. Jo tėvas užėmė pakankamai aukštą postą "Amerikos banke", dažnokai nebūdavo namuose ir reikalavo tobulumo ne tik iš savęs, bet ir iš kitų. Savo vieninteliam sūnui jis juo labiau nenuolaidžiavo. Istorijos, kurias jis prieš naktį pasakojo mažajam Kreigui, berniukui kėlė siaubą. Ir nieko nuostabaus, kadangi būtent šito ir siekė Rodžeris Tumis. Šios istorijos dažniausiai buvo apie baisius padarus, vadinamus langoljerais.

Jų darbas, jų gyvenimo uždavinys (Rodžerio Tumio pasaulyje kiekvienas turėjo savo darbą, kurį atlikti visi stengėsi labai rimtai) buvo medžioti tingius, tuščiai laiką eikvojančius vaikus. Septynerių metų Kreigas jau visa kuo mėgdžiojo tėvą. Ir jis tvirtai nusprendė: langoljerai jo nepasieks.

Pažangumo pažymėjimą, kurio skalėje aukščiausias pažymys buvo "A", Rodžeris Tumis vertino kaip asmeninį įžeidimą. Jeigu jis matydavo tiktai "A", apsiribodavo paskaita, ką reiškia visą gyvenimą kasti griovius ir tuštinti šiukšlių bakelius. Už vienintelę "B" buvo skiriama bausmė: savaitės įkalinimas kambaryje. Per šią savaitę Krei-

gui buvo leidžiama išeiti iš kambario tiktai į mokyklą ir prie stalo. Už gerą elgesį jokių pamaloninimų nepriklausė. Svarios pergalės - pavyzdžiui, kažin kaip sykį Kreigas laimėjo trijų mokyklų dešimtkovės pirmenybes - pagyrimo irgi negarantavo. Kai Kreigas parodė tėvui už pergalę jam įteiktą medalį, tasai iš padilbų jį nužvelgė, kažką nerišlaus burbtelėjo ir vėl įsikniaubė į laikraštį.

Kreigui buvo devyneri, kai tėvas mirė nuo širdies smūgio. Berniukui jo mirtis sukėlė palengvėjimą.

Kreigo motina buvo alkoholikė, kurią prilaikydavo tiktai baimė vyrui. Vos Rodžerį Tumį nuleido į kapą ir atėmė iš jo galimybę šniukštinėti jos paslėptų butelių, šiuos daužyti, skaldyti žmonai antausius ir kartoti, kad ji privalo valdytis, Keterina Tumi visiškai atsidavė mėgstamam užsiėmimui. Savo sūnų ji kartais švelniai mylėjo, kartais neapkentė - priklausė nuo nuotaikos, tai yra nuo jos kraujotakoje cirkuliuojančio džino kiekio.

Kartais motinos elgesys, švelniai kalbant, kėlė nuostabą. Kai Kreigui sukako dešimt metų, jinai įstatė liepsnojantį degtuką tarp dviejų sūnaus dešiniosios kojos pirštų ir užgiedojo "Happy Birthday to You", bet iš pradžių Kreigą perspėjo, kad jeigu šis sukrutės, atiduos jį į našlaičių prieglaudą. "Teks tave atiduoti, tikrai teks. Tu toks pats, kaip ir tavo tėvas. Jis nežinojo, kaip žmonės linksminasi, ir tu nežinai. Tu *lepšis*, Kreigai. Degtuką Keterina užpūtė, kai antrojo ir trečiojo piršto, tarp kurių jis kyšojo, odą jau gerokai svilino, bet Kreigas visam gyvenimui įsiminė prie jo pirštų slenkančią mažą geltoną liepsnelę, ir motušę, besipinančiu liežuviu linkinčią jam laimingos gimimo dienos.

Slėgis.

Slėgis įdubose.

Kreigas Tumis toliau mokėsi vien tiktai "A" pažymiais ir toliau daug laiko praleisdavo savo kambaryje. Iš kameros šis pavirto berniuko slėptuve. Dažniausiai jis ten graužė mokslo granitą, bet sykiais, jeigu kas nors nesisekdavo, jeigu pasijusdavo "priremtas prie sienos", Kreigas plėšydavo iš bloknoto lapą po lapo ir draskė juos į siauras juostas. Šios juostelės krisdavo prie jo kojų, o akys nieko nereginčiu žvilgsniu spitrijo į niekur. Bet tokie nevilties periodai pasitaikydavo nedažnai. Bent jau anuomet.

Išleistuvių vakare jam buvo suteikta garbė pasisakyti visos klasės vardu. Jo motina neatėjo. Gulėjo namuose girta kaip pantis. Los Andželo menedžmento mokyklą Kreigas baigė devintuoju. Jo motina

nepasirodė ir įteikiant diplomus. Ji mirė. Širdies gilumoje Kreigas Tumis žinojo: langoljerai vis dėlto prisikasė iki jos.

Į Kalifornijos bankų korporaciją "Dykumos saulė" Kreigas pateko praktikos metu. Ten pat jį pakvietė dirbti baigus universitetą. Jam iškart pradėjo neblogai sektis, kas, beje, nė trupučio nestebino: Kreigą Tumį iš jaunų dienų auklėjo taip, kad jis bet ką atliktų pažymiui "A", jo negąsdino didelių gylių slėgimas. Bet kartais, grįžęs po darbo į savo butą Vestvude, vos už pusės mylios nuo daugiabučio namo, kuriame po skyrybų įsikūrė Brajenas Englas, Kreigas valandų valandas plėšydavo popieriaus lapus į ilgas juostas. Jis tai darė vis dažniau ir dažniau.

Pirmuosius penkerius darbo korporacijoje metus Kreigas priminė kurtą, skuodžiantį įkandin mechaninio triušio. Jau sklido kalbos, kad jis taps jauniausiu "Dykumos saulės" viceprezidentu per visą šlovingą keturiasdešimties metų korporacijos istoriją. Tačiau kiekviena žuvis gali pakilti tiktai į atitinkamą aukštį. Metras perviršų, ir ji sprogsta, peržengusi gamtos nustatytą ribą.

Prieš aštuonis mėnesius Kreigą Tumį paskyrė vadovauti pirmam dideliam projektui, kuris korporacijos matais maždaug atitiko darbą daktaro disertacijai apginti. Projektą sukūrė valstybinių obligacijų skyrius. Užsienio valstybių ir aukšto rizikos laipsnio obligacijos (dažniausiai teko kalbėti apie tas pačias obligacijas) buvo Kreigo "arkliukas". Šis projektas numatė Pietų Amerikos valstybių atitinkamo kiekio obligacijų pirkimą (kartais jas vadino beviltiškomis skolomis) pagal kruopščiai apskaičiuotą grafiką. Buvo atlikti pakankamai rimti teoriniai skaičiavimai: toks pirkinys galėjo duoti ne tiktai spekuliatyvų pelną, bet ir parūpinti žymias mokesčių lengvatas, o tai galų gale leistų dar labiau padidinti pelną (Dėdė Semas nėrėsi iš kailio, kad sudėtingas Pietų Amerikos įsiskolinimų statinys nesugriūtų kaip kortų namelis). Vis dėlto šiai idėjai realizuoti reikėjo juvelyrinio meistriškumo.

Kreigo Tumio pristatytas planas sukėlė nemenką nusistebėjimą. Jis buvo pagrįstas stambiu Argentinos obligacijų, ko gero, rizikingiausių iš visų, užpirkimu. Kreigas desperatiškai gynė savo planą, pateikdamas faktus, grafikus, skaičiavimus ir įrodinėdamas, jog Argentinos obligacijų patikimumas kur kas didesnis, nei atrodo daugeliui lošėjų. Vienu mostu, tvirtino jis, "Dykumos saulė" taps pačiu rimčiausiu ir pačiu turtingiausiu užsienio obligacijų pirkėju Vakaruose. Negana, kad korporacija iš viso to uždirbs pinigų, bet dargi įgis pasitikėjimo kreditą.

Po begalės diskusijų, tarp jų ir labai karštų, Kreigo projektui įžiebė žalią šviesą. Tomas Hoblis, vyresnysis viceprezidentas, po lemiamo posėdžio pasivedėjo Kreigą į šalį pasveikinti ir... perspėti:

- Jeigu finansinių metų pabaigoje viskas bus taip, kaip tu sakai, tuomet tapsi visų numylėtiniu. Jeigu ne, bijau, pavirsi visuotiniu taikiniu. Manau, tau jau iš anksto reikėtų pasirūpinti slėptuve.

- Man nereikia slėptuvės, misteri Holbi, - tvirtai atsakė Kreigas. - Kadangi po slėptuvės ateis eilė pasirūpinti kartuvėmis. Tai bus pats sėkmingiausias amžiaus sandėris... panašiai kaip nusipirktame sandėlyje rastum briliantų. Pamatysite.

Tą dieną į namus jis išėjo anksčiau, ir kai spynoje pasuko raktą tris kartus, pasitikėjimo savimi kaukė nuslydo nuo jo veido. Kreigo akys buvo tuščios. Pakeliui jis nusipirko šūsnį žurnalų. Nusinešė juos į virtuvę, tvarkinga krūvele sudėjo ant stalo ir pradėjo plėšyti ilgomis siauromis juostelėmis. Plėšė šešias valandas. Kol "Newsweek", "Time" ir "U.S. News & World Report" pavirto kupeta popieriaus prie jo kojų, po kuria pradingo "Gucci" firmos batai. Atrodė jis, kaip vienintelis likęs gyvas po sprogimo bilietų fabrike.

Kreigo pasiūlytajame Argentinos obligacijų sandėryje slypėjo kur kas didesnė rizika, nei buvo nurodoma jo pristatytoje medžiagoje. Jis išsikovojo pritarimą savajam projektui išryškindamas vienus faktus, pridengdamas kitus... išgalvodamas trečius. Be to, išgalvojo Tumis ne taip jau mažai. Bet sugrįžęs į namus ir suplėšęs keletą žurnalų susimąstė, kodėl taip pasielgė. Kreigas nieko nežinojo apie žuvis, tūnančias vandenyno duburiuose, kurios gyvena ir nudvesia, nė sykio neišvydusios saulės. Jis nežinojo, kad egzistuoja žuvys ir žmonės, kurių nelaimė slypi ne išoriniame slėgyje, o jo nebuvime. Kreigas tiktai žinojo, kad jam labai jau norėjosi nusipirkti šias obligacijas, ir dabar, gavęs reikalingas lėšas, jis pavojingai iškišo galvą.

Į Bostoną skrido susitikti su penkių stambių bankinių korporacijų, užsiiminėjančių valstybinių obligacijų operacijomis, atstovais. Susirinkę į Finansų centrą, jie rengėsi apsvarstyti susiklosčiusias aplinkybes, pasišnekėti apie valstybinių obligacijų rinkos ateitį, išsamiai padiskutuoti apie stambiausius šių obligacijų pirkimus per paskutiniuosius šešiolika mėnesių ir šių pirkimų rezultatus. Ir dar prieš pasibaigiant pirmajai iš trijų konferencijos dienų jie sužinotų tai, ką Kreigas Tumis žinojo paskutines devyniasdešimt dienų: jų nupirktos obligacijos parduodant galėjo grąžinti tik šešis centus nuo kiekvieno išleisto dolerio.

O netrukus "Dykumos saulės" vadovybė būtų sužinojusi ir visa kita: Kreigas daugiau kaip tris kartus viršijo pirkimui skirtą lėšų limi-

tą. Taip pat į Argentinos obligacijas jis sukišo visus savo pinigus... Bet vargu ar vadovybė tai įvertintų kaip nuopelną.

Užuot sudegęs iš gėdos, Kreigas Tumis sėdo į aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" lėktuvą, išskrendantį 29-uoju reisu į Bostoną, jausdamas beribį palengvėjimą ir su niekuo nepalyginamą laimę. Vyrukas jautė, kad netrukus susprogs, tačiau jo tai visiškai nejaudino. Atvirkščiai, jis tiesiog troško šio sprogimo. Jautė, kaip tolydžio kylant į paviršių jo odą apleidžia slėgimas. Ir pirmą kartą per paskutiniąsias savaites nekilo nė menkiausias troškimas plėšyti popierių. Kreigas užmigo dar prieš 767-ajam išriedant į pakilimo juostą, o pažadino jį šios mažos nenaudėlės šauksmai.

Ir tuomet jam pareiškė, kad viskas pasikeitė, bet to leisti tiesiog nevalia. Nevalia, ir baigta! Kreigas Tumis pateko į tinklus, jis jautė, kaip tempiasi jo oda, stengdamasi kompensuoti slėgio svyravimą. Jie neturi teisės persigalvoti ir vėl jį mesti į vandenyno gelmes.

Bangoras?

Bangoras, Meino valstija?

Ne. Niekuomet!

Kreigas Tumis lyg ir suvokė, kad didžioji 29-ojo reiso keleivių dalis pradingo, bet šiam faktui neteikė jokios reikšmės. Kas jie jam? Lėktuvo keleiviai nebuvo dalis to, ką jo tėvas vadino BENDRUOJU PLANU. Štai pasitarimas Finansų centre įėjo į BENDRĄJĮ PLANĄ.

Ši beprotiška idėja skristi į Bangorą, Meino valstiją... Kam ji galėjo šauti į galvą?

Suprantama, pilotui. Žinoma, tai Englo idėja. Vadinamojo kapitono.

Englui, vadinasi... Englas laisviausiai galėjo tapti BENDROJO PLANO dalimi. Taip pat PRIEŠIŠKU AGENTU. Kreigas tai įtarė nuo tos pačios akimirkos, kai Englo balsas nuskambėjo per ryšio garsiakalbius, bet šiuo atveju jis galėjo ir nesiremti vien tik nuojauta, ar ne? Jis pasiklausė pokalbio tarp liesojo vaikino ir vyriškio, vilkinčio per kažkokį išpardavimą pirktu švarku. Vyriškis neturėjo jokio skonio, bet kalbėjo jis protingus dalykus... bent jau taip atrodė Kreigui Tumiui.

"Tokiu atveju pilotas - vienas iš mūsų", - ištarė jaunuolis.

"Ir taip, ir ne, - atsakė jam vyriškis padėvėtu sportinio kirpimo švarku. - Mano versija tokia: pilotas ir yra pilotas. Atsitiktinai lėktuve atsidūręs pilotas, neva skrendantis į Bostoną. Jis privalo sėdėti pirmosios klasės salone, per trisdešimtį pėdų nuo pilotų kabinos".

Kitaip tariant - Englas.

Ir dar kitas vyrukas, tasai, kuris vos nesulaužė jam, Kreigui, nosies. Tikriausiai išvien su Englu, saugo pseudokapitoną nuo tų, kurie gali jį perprasti.

Tolesnio pokalbio tarp jaunuolio ir vyriškio padėvėtu sportiniu švarku Kreigas nesiklausė, kadangi vyriškis ėmė taukšti kažkokias nesąmones apie Denverio, Di Moino, Omahos dingimą. Kur galėjo prapulti trys dideli Amerikos miestai? Bet šitos nesąmonės dar nereiškė, jog seniokas klysta ir dėl kitko.

Be jokios abejonės, tai eksperimentas. Dalykiška, teisinga mintis. O štai kita idėja, kad eksperimentuojama su visais, kas pasiliko lėktuve, jau abejotina.

Eksperimentuojama su manimi, pamanė Kreigas. *Tiktai su manimi. Bandomasis objektas - aš, ir niekas daugiau.*

Visą gyvenimą Kreigas laikė save bandomuoju objektu štai tokiame eksperimente. "Klausimas, ponai, kokį spaudimo ir sėkmės santykį pasirinkti. Optimalus santykis leidžia tikėtis geriausio rezultato. Kaip jį nustatyti? Ogi pasitelkus mūsų bandomąjį triušį misterį Kreigą Tumį!"

Ir štai tuomet Kreigas Tumis padarė tai, ko jie nesitikėjo, ko padaryti nesiryžo jų pelės, žiurkės ir jūros kiaulytės: pasakė jiems, kad pasitraukia iš žaidimo.

"Bet tu negali taip pasielgti, - suklego eksperimentuotojai. - Tu susprogsi!"

"Susprogsiu? Puiku!" Taigi viskas aišku, aiškiau nė negali būti.

"Likusieji keleiviai - pašaliniai arba specialiai pasamdyti žmonės. Viskas daroma turint vienintelį tikslą: neįleisti manęs į Bostoną, neleisti man pamojuoti ranka eksperimentuotojams. Bet aš jiems dar parodysiu".

Kreigas atvertė dar vieną žurnalo puslapį, pažvelgė į jį. Išvydo laimingą vyriškį, kuris nė girdėt nebuvo girdėjęs apie langoljerus, žinot nežinojo, kad jie šmirinėja visur, slepiasi už kiekvieno medžio ar krūmo, kiekviename tamsiame kampe. Laimingasis vyriškis važiavo kaimo keliuku automobiliu, kurį buvo išsinuomojęs kompanijoje "Avis". Reklaminis skelbimas bylojo, jog kortelės "Nuolatinis "Amerikos pasididžiavimo" klientas" turėtojams užtenka ją parodyti kompanijos "Avis" automobilių nuomos punkte, idant gautų štai tokį automobilį, o galbūt ir simpatišką vairuotoją merginą, kuri nuveš reikiamu adresu. Kreigas ėmė plėšyti puslapį ilgomis juostomis. Plyštančio popieriaus garsas ramino.

Aš jiems parodysiu, galvojo Kreigas. *Jeigu pasakiau, kad daugiau nepageidauju dalyvauti jų eksperimente, vadinasi, taip ir bus.*

Vyriškis paleido juostelę ant grindų, pradėjo plėšti kitą. "Svarbiausia popierių plėšti lėtai. Svarbiausia atplėšti siaurą juostelę. Tačiau nepernelyg siaurą, nes juostelė nutrūks nepasiekusi apatinio krašto". Nustatyti reikalingam juostos pločiui reikėjo aštrios akies ir tvirtos rankos.

Aš sučiupsiu juos už gerklės, galvojo Kreigas. *Galite manimi patikėti. Patariu manimi patikėti.*

Dryyykst.

"Turbūt teks užmušti pilotą".

Jo rankos apmirė, nebaigusios plėšti juostos. Kreigas pažvelgė pro iliuminatorių, išvydo savo ištįsusio blyškaus veido atspindį. "Turbūt teks nudėti ir anglą".

Kreigas Tumis ligi šiol dar nieko nebuvo nužudęs. Ar galės nužudyti? Pamąstęs nusprendė, kad galės. Suprantama, ne ore. Anglas pernelyg mitrus, pernelyg stiprus, o ginklo čia nesurasi. Bet štai nusileidus?

Taip, teks užmušti abudu, nusprendė Kreigas.

Galų gale konferencija Finansų centre tęsis tris dienas. Į pradžią jis jau pavėlavo, tačiau blogiausiu atveju galės pasiteisinti: slaptoji valstybinė agentūra pripumpavo jį narkotikų ir pagrobė įkaitu. Jis jau matė apstulbusius veidus bankininkų, susirinkusių iš visos šalies apsvarstyti valstybinių obligacijų ir skolinių įsipareigojimų rinką. Vietoje šito jie išgirs tiesą apie tai, kokių nešvarių metodų imasi valstybė. "Bičiuliai mano, mane pagrobė..."

Dryyykst.

"...ir aš sugebėjau pasprukti tiktai..."

Dryyykst.

"Jeigu reikės užmušti, nudėsiu juos abu, - dar tvirčiau pasiryžo savo priimtam sprendimui Kreigas. - Jeigu prireiks, galiu nugalabyti juos visus".

Kreigo Tumio rankos vėl ėmė judėti. Baigė plėšti juostą, metė ją ant žemės, ėmėsi kitos. Žurnale puslapių užteko, iš kiekvieno išėjo daug juostelių, o tai reiškė, kad ligi lėktuvui nusileidžiant jo laukė didžiulis darbas.

Bet Kreigas Tumis darbo niekuomet nevengė.

5

Lorelė Stivenson ne užmigo, o tik nugrimzdo į lengvą snūdą. Ir jos mintys, o galbūt svajos, sugrįžo prie kelionės į Bostoną tikrosios priežasties.

Apie pirmąsias tikras atostogas per dešimtį metų ji sumelavo. Žinoma, dalelė tiesos jos žodžiuose buvo, nors Lorelė abejojo, kad kalbėjo pakankamai įtikinamai. Meluoti mergina neįprato, taip buvo auklėjama, todėl vargu ar jai kas nors pavyko. Antra vertus, vargu ar kuriam nors iš likusių 29-ojo reiso keleivių buvo įdomu, melavo ji ar ne. Šiuo metu ne tai atrodė svarbiausia. Ir Lorelės ketinimas skristi į Bostoną susitikti ir bemaž neabejotinai permiegoti su žmogumi, kurio ji niekada gyvenime nematė, atrodė niekniekis palyginti su įvykusia tragedija: įgulos ir kone visų keleivių dingimu iš skrendančio į rytus lėktuvo.

Brangi Lorele!

Aš taip nekantriai laukiu susitikimo su tavimi! Tau nereikės žiūrėti į mano nuotrauką prieš išlipant iš lėktuvo. Mano pilve tiek plaštakių, kad tau užteks paieškoti palubėje sklandančio vyro...

Vadino jį Darenu Krosbiu.

Jai tikrai netektų žiūrėti į fotografiją. Įsiminė jo veidą kaip ir daugelį iš jo gautų laiškų. Bet išliko klausimas: kodėl? Atsakymo nebuvo. Tikriausiai jos poelgis buvo dar vienas Dž.R.R. Tolkieno pastebėjimo įrodymas: kiekvieną kartą, išėjus pro duris, reikia būti labai atsargiam, kadangi ties priebučiu prasidedantis takelis iš tiesų yra kelias, o kelias yra begalinis. Ir jeigu pamirši atsargumą, gali atsidurti... be galo toli ir apsižiūrėti, jog esi svetimas svetimoje šalyje, o kaip ten patekai, nežinai nė pats.

Lorelė papasakojo visiems, kur skrenda, tačiau nutylėjo kelionės priežastį ir tikslą. Ji baigė Kalifornijos universitetą, gavo bibliotekininkės diplomą. Žinoma, į modelius Lorelė nepretendavo, bet veidas ir figūra - netgi labai nieko. Turėjo keletą gerų bičiulių, kurie negalėjo nė įsivaizduoti, kad žavingoje Lorelės galvelėje subręstų panašus planas: nuvykti į Bostoną ir praleisti keletą dienų bei naktų su vyriškiu, su kuriuo susipažino per individualių skelbimų skiltį žurnale "Bičiuliai ir meilužiai" ir kurį jinai pažinojo tiktai iš laiškų.

Lorelė ir pati neįtarė, kad galėtų žengti tokį žingsnį.

O pastūmėjo į tai mėlynakis Darenas Krosbis, metro aštuonias-

dešimt penkių ūgio, sveriantis aštuoniasdešimt du kilogramus. Jis mėgo škotiškąjį viskį (bet žinojo saiką), turėjo katiną, pravarde Stenlis, buvo prisiekęs heteroseksualių santykių šalininkas, save vadino tikru džentelmenu (bent jau taip užsirekomendavo viename iš pirmųjų laiškų) ir "Lorelę" laikė pačiu nuostabiausiu iš moteriškų vardų. Iš Dareno gautos nuotraukos žvelgė malonaus, inteligentiško, atviro veido vyriškis. Lorelė numanė, kad šis vyras imtų atrodyti klaikokai, jeigu nesiskustų du sykius per dieną. Duomenys apie Dareną Krosbį tuo ir baigėsi.

Per paskutiniuosius šešerius metus Lorelė susirašinėjo su penkiais ar šešiais vyriškiais (žinote, toksai hobis), tačiau apie kitą žingsnį, štai tokį žingsnį, nė nemanė. Galbūt ją paviliojo ypatingas sausokas Dareno humoras. Bet Lorelei užteko proto suvokti, kad tikrųjų apsisprendimo priežasčių reikia ieškoti ne jame, o savyje. Galbūt ji norėjo išsiveržti iš tų rėmų, kuriais save ribojo? Gal tikėjosi stebuklo, stačia galva puldama į sūkurį?

"Ką tu darai?" - vis klausinėjo savęs Lorelė.

Lėktuvą kiek krestelėjo, bet jis beregint išsitiesino. Lorelė pakėlė galvą, apsidairė. Paauglė sėdėjo priešingoje praėjimo pusėje. Žvelgė pro iliuminatorių.

- Matyti kas nors? - paklausė Lorelė.

- Saulė patekėjo. Bet nieko daugiau.

- O kaip žemė? - Lorelė nenorėjo persėdinėti į kitą vietą, kad pasižiūrėtų pati. O ir miegančios Dainos galvutė kaip anksčiau ilsėjosi jai ant peties.

- Nematau. Vieni debesys, - mergina atsisuko, ir Lorelė atkreipė dėmesį, kad jos žvilgsnyje "migla" pragiedrėjo, ant skruostų įsiplieskė raudonis. - Aš Betanė Sims. O jūs?

- Lorelė Stivenson.

- Kaip galvojate, viskas bus gerai?

- Manau, taip, - atsakė Lorelė ir nenoriai pridūrė: - Tikiuosi šito.

- O aš bijau to, kas gali būti po šiais debesimis, - prisipažino Betanė, - bet aš ir šiaip bijojau. Bostono. Mano mama netikėtai nusprendė, jog man būtų neblogai kelias savaites praleisti su teta Šana, nors pamokos mokykloje prasideda po dešimties dienų. Manau, sumanymas buvo toks, kad aš išlipčiau iš lėktuvo kaip vargšė avelė, o jau po to teta Šana skubiai mane prigriebtų.

- Prigriebtų?

- Ten neisi, dviejų šimtų dolerių negausi, o tiesiu taikymu keliauk į reabilitacijos centrą, kad tave ten kaip reikiant pagydytų, - Betanė

persibraukė ranka per trumpus tamsius plaukus. - Aš ir lipdama į lėktuvą negalėjau atskirti realybės nuo iliuzijos, taigi man, ko gero, niekas nepasikeitė, - ji įdėmiai pažvelgė į Lorelę. - Viskas vyksta iš tikrųjų, ar ne? Jau apsižnaibiau. Kelis sykius. Niekas nepasikeitė.

- Iš tikrųjų.

- O man atrodo, kad visa tai *nerealu*. Tarsi būčiau patekusi į vieną iš tų kvailų filmų apie katastrofas. "Oro uostas-1990" ar kažką panašaus. Vis žvalgausi ieškodama senųjų aktorių, Vilfordo Brimlio, pavyzdžiui, arba Olivijos de Hevilend. Jie lyg ir turėtų susitikti šiame pragare ir įsimylėti vienas kitą.

- Nemanau, kad jie yra mūsų lėktuve, - labai rimtai atsakė Lorelė.

Jiedvi susidūrė žvilgsniais ir vos nenusijuokė. Paprastai bendras juokas žmones suartina... bet čia, dabar, tai neįvyko. Kad ir kaip būtų, jeigu ir suartino merginas, tai ne itin.

- O kaip jums, Lorele? Ar nesijaučiate tarytum filme?

- Manau, kad ne, - atsakė Lorelė... ir netikėtai pačiai sau vis dėlto nusijuokė, kadangi jos smegenyse tarsi plykstelėjo ryškus užrašas: "Na, tu ir melagė!"

Betanė prisidengė burną ranka ir taip pat sukikeno.

- Viešpatie, - prabilo ji po minutėlės. - Juk tai visiškas iškritimas, ar ne?

- Sutinku su tavimi, - Lorelė linktelėjo ir patylėjusi pridūrė: - Ar tau tikrai reikalingas reabilitacijos centras, Betane?

- Nežinau, - mergina vėl nusigręžė į iliuminatorių. Šypsena pranyko, žvilgsnis užgeso. - Galbūt ir reikalingas. Maniau, jog visa tai tik pramoga, bet dabar nesu įsitikinusi. Bijau, padėties imu nebekontroliuoti. Bet kai tave ten varo... Jaučiuosi kaip kiaulė skerdykloje.

- Man labai gaila, - pratarė Lorelė, bet gailėjosi ji ir savęs.

Akloji mergaitė jau suteikė jai savo motinos statusą. Antros įdukterės jai nereikėjo. Dabar, galutinai išsibudinusi, Lorelė nejautė nieko, išskyrus baimę, kone gyvulišką baimę. Ji nenorėjo, kad dar ir Betanė užkrautų jai savąsias problemas. Lorelė prieš savo valią nusišypsojo prisiminusi, kaip paauglė apibūdino tai, kas čia vyksta. Iš tiesų visiškas iškritimas.

- Ir man gaila, - linktelėjo Betanė, - bet, manau, dabar jaudintis reikia ne dėl to, ar ne?

- Taip, tu teisi.

- Tuose filmuose apie oro uostus pilotas niekuomet nedingdavo , tiesa?

- Neprisimenu.

- Beveik šešta valanda. Dar dvi su puse valandos skrydžio.

- Taip.

- Jeigu tiktai pasaulis tebeegzistuoja. Kaip norėtųsi, kad jis niekur nebūtų dingęs! - Betanė vėl pasilenkė prie Lorelės. - Kaip suprantu, "žolytės" jūs neturite?

- Deja, ne.

Betanė gūžtelėjo pečiais ir atsiduso:

- Tikriausiai kitaip ir negalėjo būti.

6

Brajenas Englas patikrino kursą, greitį, lėktuvo koordinates, dirstelėjo į žemėlapį. Pagaliau pažvelgė į laikrodį. Dvi minutės po aštuonių.

- Ką gi, - nepasisukdamas metė jis Nikui, - manau, laikas. Kas bus, tas bus.

Jis palinko į priekį ir spragtelėjo jungiklį, uždiebiantį lenteles "PRISISEKITE DIRŽUS". Melodingai skimbtelėjo skambutis. Po to Brajenas įjungė garsinio ryšio sistemą ir paėmė mikrofoną.

- Sveikinu jus, ponios ir ponai. Vėl kalba kapitonas Englas. Šiuo metu esame virš Atlanto vandenyno, maždaug už trisdešimties mylių nuo Meino pakrantės, ir netrukus pradėsime leistis į Bangorą. Įprastomis aplinkybėmis taip anksti neprašyčiau jūsų prisisegti diržus, bet aplinkybės toli gražu ne įprastos, o mano motina visuomet sakydavo, jog atsargumas - viena iš pagrindinių dorybių. Todėl ir noriu, kad diržai tvirtai laikytų jus krėsluose. Atmosferiniai reiškiniai, regis, kol kas mums negraso, bet kadangi radijo ryšio nėra, oras gali pateikti mums bet kokį siurprizą. Ir toliau viliuosi, jog debesys išsisklaidys, netgi mačiau kelias prošvaistes virš Vermonto, bet, gaila, jos vėl užsitraukė. Iš savo patirties galiu jums pasakyti, kad debesų pobūdis nežada smarkių liūčių ir perkūnijos. Manau, Bangore apsiniaukę, gal netgi nesmarkiai lynoja. Pradedu leistis. Prašau laikytis ramybės. Mano prietaisų skydelyje dega tiktai žalios lemputės, tai reiškia, jog visos sistemos dirba normaliai.

Nusileidimui Brajenas autopiloto neperprogramavo: ėmėsi valdyti savarankiškai. Lėktuvas nubrėžė platų puslankį ir pradėjo artintis prie debesų.

- Skambėjo raminančiai, - linktelėjo Nikas. - Jums, drauguži, laikas pasukti į politiką.

- Abejoju, ar keleiviai visiškai nusiramino, - paprieštaravo Brajenas. - Štai man iki ramybės oi kaip toli.

Tiesą sakant, dar niekados sėdėdamas už lėktuvo šturvalo jis nejautė tokios baimės. Oro nutekėjimas 7-ajame reise iš Tokijo, palyginti su dabartine situacija, atrodė vieni niekai. Piloto širdis plakė retai ir gaudžiai tarytum laidotuvių būgnas. Brajenas garsiai įkvėpė, pajuto, kaip spragtelėjo ausyse. 767-asis perkirto trisdešimties tūkstančių pėdų ribą. Balti debesys pastebimai priartėjo. Jie driekėsi nuo horizonto iki horizonto.

- Aš mirtinai persigandęs, drauguži, - Niko Hopvelo balsas nupuolė. - Mačiau, kaip žuvo žmonės Folklendo salose, patsai gavau kulką į koją, dabar mano kelio sąnarys tefloninis. Tik per stebuklą likau gyvas aštuoniasdešimt antraisiais metais Beirute, kai driokstelėjo sprogmenų prigrūstas sunkvežimis, bet dar niekad nejutau tokios baimės kaip dabar. Taip ir norisi sugriebti jus ir priversti grąžinti šį paukštelį į ankstesnį aukštį. O galbūt pakilti dar aukščiau.

- Nieko gero iš to neišeitų, - Brajenas girdėjo, kaip dreba jo balsas, jautė, kaip sustiprėjo širdies plakimas. - Prisiminkite mano žodžius: negalime amžinai čia pasilikti.

- Žinau. Bet mane gąsdina tai, kas yra *po* debesimis. Arba *pačiuose* debesyse.

- Netrukus viską ir išsiaiškinsim.

- Nėra iš ko rinktis, ar ne, drauguži?

- Nėra.

767-ąjį nuo žemės jau teskyrė dvidešimt penki tūkstančiai pėdų. Jie leidosi toliau.

7

Visi keleiviai susirinko į pagrindinį saloną. Netgi plikasis vyriškis, atkakliai kabinęsis į savo vietą biznio klasės salone, prisijungė prie likusiųjų. Niekas nemiegojo, išskyrus barzdylą pačiame lėktuvo gale, iš kur sklido jo knarkčiojimas. Albertas Kausneris barzdočiui netgi pavydėjo. Irgi mat, prabus ant žemės, kai visos baimės jau bus praeityje, ir paklaus: "O kurgi mes, velniai rautų?"

Juos pasiekė ir dar vienas garsas: dryykst... dryykst... dryykst. Kreigas Tumis toliau draskė tarp keleivių platinamą žurnalą. Jo batų jau nebesimatė iš po popieriaus juostelių krūvos.

- Gal liausiesi? - paklausė susinervinęs Donas Gafnis. - Tavo užsiėmimas varo iš proto, bičiuli.

Kreigas pažvelgė į Doną Gafnį tuščiomis akimis. Vėl nuleido galvą. Ir ėmė plėšyti kitą puslapį, kuriame "Amerikos pasididžiavimas" vaizdavo savo skrydžių schemą.

Dryyykst.

Gafnis norėjo kažką pasakyti, jau buvo bepraveriąs burną, bet paskui vėl užsičiaupė.

Lorelė dešiniąja ranka apglėbė Dainos pečius. O jos kairiąją mergaitė laikė savo delniukuose.

Albertas sėdėjo su Robertu Dženkinsu, priekyje - Gafnis. O priešais jį įsitaisė paauglė trumpais tamsiais plaukais. Ji žvelgė pro iliuminatorių. Merginai iš priešakio atsisėdo Plikis iš biznio klasės salono.

- Apačioje bent jau galėsime rasti ką nors valgoma, - ištarė jis.

Niekas neatsiliepė. Pagrindinis salonas nuo įtampos sustingo. Albertas Kausneris jautė, kaip kiekvienas plaukelis ant jo kūno įsitempė nelyginant styga. Pabandė pagalbon pasitelkti Tūzą Kausnerį, dykumos kunigaikštį, "bantlaino" baroną, tačiau nepavyko. Tūzas išėjo atostogų.

Užslinko debesys. Daugiau jie nebeatrodė kaip lygus baltas paviršius. Juose atsirado apvalaini kalnai ir šešėlių pripildyti slėniai. Pažvelgusi į juos, Lorelė pagalvojo, ar tebelaukia jos Darenas Krosbis, nekantriai dirsčiodamas į galeriją, kuria į Logano oro uosto pastatą atvyksta "Amerikos pasididžiavimo" keleiviai. Moteris nė kiek nenustebo suvokusi, kad iš principo jai vis tiek, tebelaukia jos, ar ne. Lorelės žvilgsnis vėl nusileido į debesis, ir ji visiškai užmiršo Dareną Krosbį, kuris mėgo škotiškąjį (bet žinojo saiką) ir save vadino tikru džentelmenu.

Lorelė įsivaizdavo ranką, milžinišką žalią ranką, netikėtai išnyrančią iš baltų debesų ir čiumpančią 767-ąjį už uodegos, kaip supykęs vaikas čiumpa žaislą. Ji įsivaizdavo, kaip pirštai susigniaužia ir lėktuvą apglėbia oranžiniai liepsnos liežuviai. Iš baimės moteris net užsimerkė.

"Nereikia leistis! - iš krūtinės veržėsi riksmas. - Labai prašau, nereikia leistis!"

Bet ką jie galėjo pasirinkti? Ką?

- Man labai baisu, - Betanės Sims dantys kaukšėjo; ji persikėlė į centrinę eilę, prisisegė saugos diržą, apsiglėbė rankomis. - Netrukus aš atsijungsiu.

Kreigas Tumis dėbtelėjo į ją ir ėmė plėšti kitą juostelę. Po minutėlės Albertas atsisegė saugos diržą ir nuėjo pas Betanę, atsisėdo greta jos, prisisegė. Vos tiktai vaikinas įsitaisė, mergina sugriebė jo ranką. Savo šaltu kaip marmuras delnu.

- Viskas bus gerai, - tarė Albertas.

Jaunuolis pasistengė išvengti virpulio balse ir kalbėti tonu, pritinkančiu pačiam mikliausiam šauliui žydui į vakarus nuo Misisipės. Ir vis dėlto jo balsas priklausė Albertui Kausneriui, septyniolikmečiui studentui smuikininkui, kuris bet kuriuo momentu galėjo iš baimės prileisti į kelnes.

- Aš tikiuosi... - prakalbo Betanė, ir tuomet lėktuvą smarkokai krestelėjo.

Mergina suklykė.

- Kas atsitiko? - susirūpinusi paklausė Daina ir pasuko galvelę į Lorelę. - Kas nors lėktuvui? Mes sudušime?

- Tai įprasta turbulencija, - iš garsiakalbių pasigirdo Brajeno balsas. - Prašau nesijaudinti. Įskrendant į debesų sluoksnį neįmanoma išvengti oro duobių. Daugelis iš jūsų skrenda ne pirmą kartą ir gerai tai žino. Viskas normalu.

Dryyykst.

Donas Gafnis pažvelgė į vyrą džersio megztiniu. Gafniui labai knietėjo ištraukti jam iš rankų žurnalą ir aptalžyti juo Džersio fizionomiją.

Debesys plytėjo visiškai greta. Robertas Dženkinsas matė juodą 767-ojo šešėlį, slenkantį per gruoblėtą baltumą. Netrukus lėktuvas susidurs su savo paties šešėliu ir pranyks. Niekuomet anksčiau detektyvų autorius neišgyveno tokios blogos nuojautos, o štai dabar pajuto, ir labai aštriai. "Išnirę iš debesų mes pamatysime tai, kas dar nebuvo atsivėrę žmogaus akiai, - galvojo jis. - Patikėti tuo bus neįmanoma... tačiau teks patikėti. Nieko kita mums nelieka".

- Ar viskas bus gerai? - baugščiai paklausė Daina, ir jos delniukai suspaudė Lorelės ranką: mažyčiai, o gniaužė stipriai, iki skausmo. - Tikrai bus viskas gerai?

Lorelė žvilgtelėjo pro iliuminatorių. 767-asis jau pjovė debesų viršūnes, anapus iliuminatoriaus skriejo balti dribsniai. Lėktuvą vėl sudrebino, ir pro Lorelės lūpas vos neprasiveržė dejonė. Pirmą kartą gyvenime siaubas jai sukėlė fizinį skausmą.

- Tikiuosi, taip, mieloji, - atsakė ji. - Labai tikiuosi, bet nežinau.

8

- Ką rodo radaras, Brajenai? - paklausė Nikas. - Ar matote ką nors neįprasta? Ar apskritai ką nors matote?

- Ne. Radaras rodo, kad po mumis žemė, tačiau nieko daugiau. Mes...

- Palūkėkite, - išsiveržė Nikui. - Kilkime atgal. Dar kartą viską apmąstysime. Palauksime, kol išsisklaidys debesys.

- Nėra laiko ir nėra degalų, - Brajenas neatplėšė akių nuo prietaisų; lėktuvą supurtė, Brajenas atliko reikalingas korekcijas. - Taigi leisimės.

Ir pastūmėjo į priekį valdymo svirtį. Aukščio matuoklio rodyklė sujudo sparčiau. 767-asis nėrė į debesis. Kurį laiką iš jų kyšojo lėktuvo uodega, primenanti ryklio peleką, netrukus pranyko ir jis. Dangus ištuštėjo... tarytum lėktuvo nė nebūtų buvę.

KETVIRTAS SKYRIUS

Debesyse. Sveiki atvykę į Bangorą. Aplodismentai. Lovys ir konvejerio juosta. Neskambantys telefonai. Kreigas Tumis autonominiame plaukiojime. Mažosios neregės perspėjimas

1

Į iliuminatorius mušančius saulės spindulius pakeitė pilkas rūkas, pagrindinį saloną užpildė prieblanda, lėktuvą kratė vis labiau. Po vieno itin stipraus krestelėjimo Albertas ant dešiniojo peties pajuto svorį ir išvydo nusvirusią Betanės galvą, sunkią kaip prinokęs spalio moliūgas. Mergina prarado sąmonę.

Lėktuvą bloškė žemyn, ir tuoj pat pirmosios klasės salone kažkas parvirto. Šį kartą klyktelėjo Daina, o Gafniui išsiveržė:

- Kas tai? Vardan dievo, kas tai?

- Gėrimų vežimėlis, - sausai atsiliepė Bobas Dženkinsas ir prakalbo garsiau, kad jį išgirstų visi. - Gėrimų vežimėlis, kuris liko tarnybinėje zonoje, prisimenate? Manau, jis ėmė ristis ir...

Lėktuvą vėl bloškė žemyn, į šalį, ir vežimėlis griausmingai trenkėsi į žemę. Suskambo dūžtantys stiklai. Daina vėl šūktelėjo.

- Viskas gerai, - pabandė ją nuraminti Lorelė. - Daina, nespausk man taip rankos. Nieko baisaus...

- Labai prašau, aš nenoriu mirti! Aš nenoriu mirti!

- Įprastos oro duobės, bičiuliai, - iš garsiakalbių sklindantis Brajeno balsas skambėjo ramiai ir užtikrintai... bet Bobui Dženkinsui pasirodė, kad ir kapitonas vos sulaiko baimę. - Taigi...

Dar vienas krestelėjimas. Likusios stiklinės ir buteliai pažiro iš riogsančio ant šono vežimėlio.

- ...nesijaudinkite.

Dryyykst.

Donas Gafnis grįžtelėjo į Džersį:

- Liaukis, ožy, nes žurnalo liekanas sugrūsiu tau į nasrus.

Kreigas pažvelgė į jį tuščiomis akimis:

- Tik pabandyk, sena subine.

Lėktuvą mėtė aukštyn, žemyn, blaškė į šalis. Albertas pasilenkė virš Betanės pažvelgti pro iliuminatorių. Vaikinas atsitiktinai prisilietė prie jos minkštos krūtinės, tačiau pirmą kartą per paskutiniuosius penkerius metus šis jausmas nepriverte jaunuolio užmiršti viską pasaulyje. Jis gręžė žvilgsniu iliuminatorių, vildamasis debesyse pastebėti properšą, tarytum norėdamas valios pastangomis padaryti tokią prošvaistę. Tačiau viską dengė pilka skraistė.

2

- Kokiame aukštyje pramušime debesis, drauguži? - paklausė Nikas.

Kai tiktai lėktuvas įskrido į debesis, jis pastebimai nusiramino.

- Tiksliai nežinau, - atsakė Brajenas. - Tačiau žemiau, nei tikėjausi.

- O kas atsitiks, jei debesys labai žemai?

- Jeigu prietaisai neklaidina, iki soties prisigersime vandenyno vandens. Jeigu nusileisime iki penkių šimtų pėdų ir neišvysime žemės, pakilsiu aukštyn ir skrisiu į Portlendą.

- Gal išsyk derėjo ten skristi?

Brajenas pakratė galvą:

- Orai ten visuomet prastesni.

- O kaip Presk Ailas? Argi ne ten išsidėsčiusi strateginės aviacijos bazė?

Brajenas pamanė, kad šis vaikinas žino kur kas daugiau, nei jam priderėtų.

- Jos mes nepasieksime. Nukrisime į miškus.

- Vadinasi, nenuskrisime ir ligi Bostono.

- Būtent.

- Kyla įspūdis, kad sprendimas buvo nesėkmingas, dranguži.

767-asis vėl pateko į oro duobių juostą ir ėmė drebėti kaip šuva dideliame šaltyje. Iš pagrindinio salono atsklido prislopinti riksmai. Brajenas neėmė raminti, jog "Boingui-767" vieni niekai ir kur kas didesnis blaškymas. Pilotą labiau jaudino kita problema: kokiame aukštyje jie išners iš debesų.

- Žemės dar nesimato.

- Mes... - iš džiaugsmo Brajenui užėmė kvapą. - Prasiveržėme! Priešais 767-ojo nosį debesys staigiai retėjo. Jau buvo matyti švininis Atlanto vandenyno paviršius.

Brajenas prabilo į mikrofoną:

- Ponios ir ponai, debesys liko virš mūsų. Aš tikėjausi, kad teks susidurti su atmosferos turbulencija. Po keleto minučių iš apačios atsklis duslus spragtelėjimas. Aš išleisiu šasi. Mes leidžiamės į Bangoro oro uostą.

Jis išjungė mikrofoną ir pažvelgė į šturmano kėdėje sėdintį vyriškį.

- Palinkėkite man sėkmės, Nikai.

- Linkiu, dranguži, linkiu!

3

Lorelė pažvelgė pro iliuminatorių, ir jai nusmelkė širdį. Debesys praktiškai išsisklaidė. Ji matė vandenyną: bangas, putotas jų keteras, tarsi milžino dantis kyšančią uolą. Moters žvilgsnis užgriebė kažkokį oranžinį tašką, tikriausiai plūdurą.

Jie praskriejo virš medžiais apaugusios salelės. Ištempusi kaklą, Lorelė įstengė pamatyti tolumoje besidriekiantį krantą. Paskui debesys keturiasdešimt penkioms sekundėms uždengė iliuminatorių. Kai jie vėl išsisklaidė, Lorelė pamatė, kad lėktuvas jau skrieja virš sausumos. Jie pralėkė virš lauko, miško, vandens saugyklos.

"Bet kurgi namai? - juo stebėjosi Lorelė. - Kur keliai ir mašinos? Kur miestai ir aukštos įtampos laidai?"

Ir tuomet pro jos lūpas prasiveržė riksmas.

- Kas atsitiko? - išsigando Daina. - Kas atsitiko, Lorele?

- Nieko! - džiugiai iškvėpė ši, apačioje išvydusi siaurą kelią, vedantį į nedidelį pakrantės miestuką. Žaisliniai namukai išsirikiavo išilgai Pagrindinės gatvės, kurioje stovėjo žaislinės mašinos. Lorelė pamatė ir bažnyčios smailę, ir prekybos centrą, ir beisbolo aikštę. - Viskas gerai! Viskas savo vietose! *Viskas, kaip ir anksčiau, savo vietose!*

Jai už nugaros pasigirdo Roberto Dženkinso balsas. Lygus, ramus, bet labai jau liūdnas:

- Madam, manau, jūs klystate.

4

Ilgas baltas keleivinis oro laineris slydo virš žemės už trisdešimt penkių mylių į rytus nuo Bangoro tarptautinio oro uosto. Ant uodegos puikavosi skaičiai "767". Fiuzeliažą puošė užrašas "AMERIKOS PASIDIDŽIAVIMAS" su kiek atgal užverstomis raidėmis, vaizduojančiomis greitį. Priekinę dalį iš abiejų pusių buvo apglėbęs firminis kompanijos ženklas: didelis raudonas erelis su mėlynomis žvaigždėmis ant sparnų. Kaip ir lėktuvas, erelis tarytum rengėsi tūpti.

Šešėlio lėktuvas ant žemės nemetė: nelijo, bet rytas pasitaikė pilkas ir rūškanas. Atsidarė liukai, išlindo šasi.

Aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" lėktuvas, skrendantis 29-uoju reisu, suko kairėn, Bangoro link. Kapitonas Englas dabar galėjo koreguoti kursą vizualiai. Tiesą sakant, jis tai ir darė.

- Aš jį matau! - sušuko Nikas. - Aš matau oro uostą! Viešpatie, koks nuostabus reginys!

- Jeigu matote, vadinasi, atsistojote iš krėslo, - neatsigręždamas tarstelėjo Brajenas. Gręžiotis nebuvo laiko. - Atsisėskite, prisisekite ir patylėkite.

Tačiau ilga nusileidimo juosta džiugino ir Englą.

Brajenas nutaikė į ją lėktuvo nosį ir iš tūkstančio pėdų nusileido iki aštuonių šimtų. Po 767-ojo sparnais driekėsi bekraštis miškas. Pagaliau miškas užleido vietą plačiai išsibarsčiusiems namams. Brajeno smegenys automatiškai fiksavo motelius, degalines, greitojo aptarnavimo užkandines. Jie praskriejo virš Penobskoto upės ir įlėkė į oro uosto zoną.

- Valdymo centre, kalba 29-asis reisas. Ypatingos aplinkybės. Prašau atlaisvinti kilimo ir tūpimo juostą. Aš leidžiuosi.

Brajenas dirstelėjo į greičio daviklį ir su pasitenkinimu pastebėjo, jog rodyklė peršoko skaičių 140 - leistiną susilietimo su žeme greitį. Paskutiniai medžiai liko už nugaros, dabar lėktuvas skrido virš golfo lauko. Akies kampučiu Brajenas užgriebė žalią "Holiday Inn" iškabą, nusileidimo žiburėlius, žyminčius kilimo ir tūpimo juostos kraštus. Ant betono baltavo du trejetai, o štai žiburėliai nešvytėjo nei žaliai, nei raudonai: paprasčiausiai nedegė, ir viskas.

Tačiau Brajenas nesuko sau dėl to galvos. Kaip ir dėl to, jog

priešpriešiais galėjo kilti “Lirdžetas” arba nedidelė “Doika” su stūmokliniu varikliu. Visą dėmesį jis sutelkė į pagrindinį dalyką - 767-ojo nutupdymą.

Žvirgždo, pro kurį spraudėsi piktžolės, atkarpa, ir štai jau per trisdešimtį pėdų po šasi nusidriekė betoninis nusileidimo juostos liežuvis. Jie praskriejo virš baltų skersinių juostų, paskui virš padangų gumos paliktų juodų žymių - gali būti, kad šioje vietoje betoną paliesdavo reaktyviniai Nacionalinės gvardijos lėktuvai.

Brajenas 767-ąjį spaudė prie betono juostos. Po jais šmėstelėjo antroji skersinių juostų eilė ir praktiškai iš karto lengvu stuktelėjimu šasi prisilietė prie žemės. Dabar lėktuvas kiek užversta nosimi riedėjo 33-iąja nusileidimo juosta šimto dvidešimties mylių per valandą greičiu. Brajenas iki galo pasuko vožtuvų sklendes ir įjungė priešpriešinę variklių eigą. Dar vienas stuktelėjimas, silpnesnis už pirmąjį, ir prie betono prisilietė priekinis šasi.

Lėktuvo greitis lėtėjo: nuo šimto dvidešimties mylių iki šimto, aštuoniasdešimties, keturiasdešimties, pagaliau iki bėgančio žmogaus greičio.

Brajenas savo darbą atliko. Jie nutūpė.

- Įprastas nusileidimas, - pakomentavo Brajenas. - Nieko ypatingo.

Jis garsiai iškvėpė ir sustabdė lėktuvą už keturių šimtų jardų nuo artimiausios stovėjimo vietos. Ūmai Brajeną apėmė drebulys. Jis pakėlė ranką, nusibraukė nuo kaktos prakaitą. Pažvelgė į šlapią delną, nervingai nusijuokė.

Jam ant peties nusileido Niko ranka.

- Ar viskas gerai, Brajenai?

- Taip, - ir kapitonas paėmė mikrofoną. - Ponios ir ponai, sveiki atvykę į Bangorą.

Iš pagrindinio salono iki jo atsklido džiaugsmingi šūksniai ir aplodismentai. Kapitonas vėl nusijuokė.

O štai Nikas Hopvelas nesijuokė. Jis atidžiai spitrijo pro kabinos langą. Jokio judėjimo lėktuvų riedėjimo takuose. Jokio judėjimo markiruotose lėktuvų stovėjimo vietose. Po betoninį kilimo ir tūpimo lauką nezujo nei sunkvežimiukai, nei saugos tarnybos automobiliai. Jis regėjo keletą autobusų, matė transportinį armijos lėktuvą, nutemptą į vieną iš tolimųjų aikštelių, taip pat aviakompanijos “Delta” “Boingą-727”, stovintį prie kilnojamosios įlaipinimo rankovės. Visi jie buvo sustingę tarsi paminklai.

- Ačiū, kad pasveikinote mus, atvykusius į Bangorą, drauguži, - Nikas sutrikdė užsitęsusią tylą. - Kyla įspūdis, jog, išskyrus jus, sveikinti mūsų čia daugiau nebėra kam. Oro uostas tuščias.

5

Nepaisant radijo ryšio tylos, Brajenas su Niko išvada nelabai norėjo sutikti. Bet kai nuvairavo lėktuvą tarp dviejų takų prie oro uosto pastato, tai negalėjo nepripažinti, jog Nikas teisus. Čia ne tiktai nebuvo žmonių, ne tiktai prie atvykėlių neatriedėjo saugos automobilis, idant išsiaiškintų, iš kur radosi šis niekieno nelauktas 767-asis. Bangoro tarptautinis oro uostas buvo tarsi seniai praradęs bet kokią gyvybę, o paskutinis žmogus, jeigu čia ir pabuvojo, tai veikiausiai prieš tūkstantį metų.

Po "Deltos" aviakompanijos lėktuvu stovėjo džipas su prie jo prikabintais keliais bagažo vežimėliais. Ant šių gulėjo lagaminai, prie kurių vis sugrįždavo Brajeno žvilgsnis, kai jis rideno 767-ąjį prie oro uosto pastato. Lagaminai atrodė labai senoviški tarsi rasti kasinėjant kokį nors garsų senovės miestą. *Įdomu*, pamanė Brajenas, *nejaugi žmogus, atradęs Tutanchamono kapavietę, patyrė tokius pat jausmus, kaip ir aš?*

Pilotas užgesino variklius, įsiklausydamas pasėdėjo. Uodegoje buvo girdėti dirbančio pagalbinės galios įrenginio, vieno iš keturių, skleidžiamas triukšmas. Brajenas siektelėjo jungiklio su užrašu "ENERGETINĖ BORTO SISTEMA", netgi jį palietė, tačiau paskui ranką atitraukė. Jam nesinorėjo palikti laivą be elektros srovės. Priežasčių tam lyg ir nebuvo, bet intuicija, vidinis balsas, reikalavo, kad kapitonas paliktų jungiklį ramybėje.

Be to, nusprendė Brajenas, vargu ar kas ims priekabiauti dėl veltui išeikvoto kuro... vis tiek jo beveik nebeliko.

Jis atsisegė saugos diržą, atsistojo.

- Kas dabar, Brajenai? - pakilo ir Nikas.

Brajenas pirmą kartą pastebėjo, jog anglas už jį aukštesnis gerais keturiais coliais. "Iki šiol paradui vadovavau aš, - pamanė jis. - Nuo pat pradžių, kai visa tai atsitiko... tiksliau, nuo pat pradžių, kai mes sužinojome apie įvykį, paradui vadovavau aš. Tačiau netrukus viskas turi pasikeisti".

Ir suprato, kad jis dėl to neprieštarautų. Skrydis debesyse išsekino jo narsumo atsargas, pagyrimo Brajenas nesitikėjo: jis dirbo savo darbą, o mokėjo jam dar ir už narsumą. Prisiminė vieno piloto žodžius: "Mums moka po šimtą tūkstančių dolerių per metus, Brajenai, o kar-

tais ir daugiau, tik dėl vienos priežasties. Jie žino, kad per visą piloto karjerą pasitaiko trisdešimt arba keturiasdešimt sekundžių, kai jis tikrai gali ką nors pakeisti. Mums moka už tai, kad atėjus šioms sekundėms mes nesustingsime kaip stulpai".

Žinoma, protas gali tau sakyti, jog privalai leistis, yra debesys, ar jų nėra, jog paprasčiausiai neturi iš ko pasirinkti. Tačiau kaip nelengva sugniaužti į kumštį nervus, klykiančius iš siaubo priešais nežinomybę. Netgi Nikas vienu metu pareikalavo, kad jie liautųsi leistis. Lėktuvui nutupdyti jam buvo reikalingas Brajenas. Ir jam, ir likusiems. Bet štai jie nutūpė, ir po debesimis jų nelaukė jokios pabaisos. Tiktai nepaaiškinama tyla ir palikti bagažo vežimėliai po "Deltos" aviakompanijai priklausančio "Boingo-727" papilve.

Taigi, jeigu pageidauji tapti kapitonu, mano drauge, štai tau mano palaiminimas, Brajenas mintyse kreipėsi į Niką. *Jeigu nori, netgi galiu tau atiduoti kepurę. Tačiau tik už lėktuvo ribų. O kol keleiviai tebėra lėktuve, už juos atsakau aš.*

Bet Nikas jam uždavė klausimą ir nusipelnė atsakymo.

- Dabar išlipsime iš lėktuvo ir viską išsiaiškinsime, - ir Brajenas prasispraudė pro anglą.

Nikas prilaikė jį už peties.

- Tu manai...

Ūmai Brajenas pyktelėjo ir nusimetė jo ranką.

- Aš manau, mes paliksime lėktuvą. Niekas nepririds trapo ir neištemps įlaipinimo rankovės, taigi teks pasinaudoti gelbėjimosi loviu. O paskui galvosi tu, drauguži.

Englas patraukė į pirmosios klasės saloną... ir vos nepargriuvo ant grindų, kluptelėjęs už skersai kelio parvirtusio vežimėlio. Grindis dengė stiklo šukės, išsiliejęs alkoholis dvelktelėjo į akis. Nikas pasivijo pilotą prie biznio klasės salono.

- Brajenai, jeigu kuo nors įžeidžiau, atleisk. Tu padarei stebuklą.

- Tu manęs neįžeidei. Paprasčiausiai per paskutines dešimt valandų man teko patirti kone visišką išsihermetizavimą virš Ramiojo vandenyno, sužinojau apie savo buvusios žmonos mirtį, o paskui dar ir pamačiau, kad visi Jungtinių Valstijų gyventojai persikraustė gal į kitą kontinentą, o gal į kitą planetą. Štai ir pratrūkau.

Jis įžengė į pagrindinį saloną. Brajeną pasitiko tyla: saujelė keleivių spoksojo į jį išpūtusi akis.

Pirmasis pradėjo ploti Albertas Kausneris.

Po akimirkos prie jo prisijungė Bobas Dženkinsas... Donas

Gafnis... Lorelė Stivenson. Plikasis vyriškis apsižvalgė ir taip pat ėmė ploti.

- Kas yra? - paklausė Daina. - Kas atsitiko?

- Atėjo kapitonas, - Lorelės veidu pasruvo ašaros. - Kapitonas, kuris sėkmingai nutupdė lėktuvą.

Suplojo katučių ir Daina.

Brajenas žvelgė į juos nežinodamas, ką bepasakyti. Už nugaros stovintis Nikas irgi prisijungė prie plojančiųjų. Jie atsisegė diržus, atsistojo ir plojo jam stovėdami. Tiktai trejetas liko savo vietose: dar neatsigavusi Betanė; kaip ir anksčiau, užpakalinėje eilėje knarkiantis barzdočius; ir Kreigas Tumis, kuris metė į juos tuščią žvilgsnį ir ėmėsi eilinio puslapio.

6

Brajenas pajuto, kad raudonuoja: prie tokio pagerbimo jis nebuvo pratęs. Pakėlė rankas, bet kurį laiką visi ir toliau pliaukšėjo delnais.

- Ponios ir ponai, prašau... prašau... Užtikrinu jus, tai buvo visiškai eilinis nusileidimas...

- Niekai, ponia... ką čia ir kalbėti, - Bobas Dženkinsas labai vykusiai pamėgdžiojo teksasietišką Gario Kuperio akcentą.

Albertas nusijuokė. Tuomet ir Betanė atmerkė akis: apsižvalgė nesuprasdama, kur atsidūrė ir kas čia vyksta.

- Mes nusileidome gyvi, ar ne? - paklausė mergina. - Dieve mano! Kaip gerai! Jau maniau, susiplosime į blyną!

- Prašau jūsų, - Brajenas pakėlė rankas aukščiau, jausdamasis kaip Ričardas Niksonas, sutinkantis su partijos nutarimu iškelti jį kandidatu į prezidento postą antrai kadencijai.

Kapitonui teko užslopinti jį sprogdinantį juoką: keleiviai būtų nesupratę. Jiems trūko herojaus, štai ir buvo pasirinktas jis. Brajenas galėjo su keleiviais sutikti... ir tuo pasinaudoti. Vis dėlto dar reikėjo išlaipinti juos iš lėktuvo.

- Prašyčiau skirti man minutėlę dėmesio!

Aplodismentai nutilo, visi laukdami žvelgė į Englą, visi, išskyrus Kreigą, kuris netikėtai numetė į šalį žurnalą. Atsisegė saugos diržą, atsistojo, žarstydamas popieriaus juosteles išėjo į tarpueilį ir ėmė susikaupęs raustis bagažo skyrelyje virš sėdynės.

- Jūs žvalgėtės pro iliuminatorius, todėl žinote tai, ką žinau aš. Daugelis keleivių ir visas šio lėktuvo ekipažas pradingo, kol mes miegojome. Tai, žinoma, beprotybė, tačiau dabar susidūrėme su dar beprotiškesne situacija. Kyla įspūdis, jog prapuolė dauguma žmonių...

tačiau logika teigia: vis dėlto kažkur turėtų būti išlikusių žmonių. Jeigu jau išgyvenome mes, vadinasi, esama ir kitų išgyvenusių.

Bobas Dženkinsas, detektyvinių romanų autorius, kažką sau po nosimi sušnabždėjo. Albertas jį išgirdo, bet žodžių nesuprato. Jis pasisuko į Dženkinsą kaip tik tą akimirką, kai rašytojas vėl sumurmėjo tuos pačius du žodžius. Štai tuomet Albertas ir suvokė: *klaidinga logika.*

- Manau, kad susiklosčiusiomis aplinkybėmis užduotis reikia spręsti tokiu nuoseklumu, kokiu jos iškyla. Pirmasis uždavinys - išlipti iš lėktuvo.

- Aš nusipirkau bilietą į Bostoną, - netikėtai pareiškė Kreigas Tumis lygiu, ramiu balsu. - Ir aš noriu skristi į Bostoną.

Nikas išniro virš kapitono peties. Kreigas pažvelgė į anglą, jo akys susiaurėjo. Vėl jis atrodė kaip bjauraus charakterio naminis katinas. Nikas pakėlė ranką su dviem sulenktais ir kiek praskėstais pirštais. Tais pačiais, kuriais suko Džersiui nosį. Ir Kreigas Tumis, kuriam jau teko laukti, kol skambant motušės, sveikinančios jį su gimimo diena, girtiems sapaliojimams baigs degti tarp jo kojų pirštų suspaustas degtukas, išsyk suprato, ką norėjo pasakyti anglas. Kreigas apskritai viską suprasdavo iš pusės žodžio. Be to, jis galėjo palaukti.

- Mums teks pasinaudoti gelbėjimosi loviu, - tęsė Brajenas, - todėl norėčiau jums priminti, kaip tai daroma. Įdėmiai klausykitės, o paskui rikiuokitės į eilę po vieną ir eikite paskui mane į priekinę lėktuvo dalį.

7

Po keturių minučių aviakompanijos “Amerikos pasididžiavimas” “Boingo-767”, skridusio 29-uoju reisu, pilotų kabinos liukas atsivertė. Vidun siūbtelėjo šalto oro gūsis. Visos kalbos nutilo. Tuoj pat kažkas sušnypštė, ir prie slenksčio išsiskleidė neįprasta oranžinė gėlė. Pradėjo tįsti ir, krisdama žemyn, įgavo lovio formą. Apatinė jo dalis prigludo prie betono didžiuliu oranžiniu čiužiniu.

Brajenas su Niku stovėjo mažos kolonos priešaky.

- Oras kažkoks nenormalus, - pastebėjo Nikas.

- Kaip suprasti? - paklausė Brajenas ir pritildė balsą: - Manai, užnuodytas?

- Ne... vargu. Tačiau jis neturi nei skonio, nei kvapo.

- Tu kuoktelėjai, - Brajeno balsui stigo pasitikėjimo.

- Anaiptol. Tai *oro uostas*, drauguži, o ne pavasarinė pieva. Bet ar užuodi tepalo, degalų kvapą? Aš - ne.

Brajenas pauostė. Iš tiesų, jokio kvapo. Jeigu oras užnuodytas (jis, žinoma, tuo netikėjo, bet *jeigu*), vadinasi, jį prisotino kokio nors lėtai veikiančio toksino. Kad ir kaip ten būtų, plaučiai šį orą priėmė. Bet Nikas teisus. Kvapo nebuvo. Kaip ir tos sudėtinės dalies, kurį anglas pavadino skoniu. Oras už lėktuvo ribų tvyrojo bekvapis ir visiškai beskonis.

- Ar kas nors negerai? - susirūpinusi paklausė Betanė Sims. - Nesu tikra, ar norėčiau tai žinoti, bet...

- Viskas normalu, - atsakė Brajenas, suskaičiavo žmones - dešimtį, vėl pasisuko į Niką: - Tasai vaikinas lėktuvo gale vis dar miega. Ar verta jį žadinti?

Nikas trumpam susimąstė, paskui pakratė galvą:

- Tegul miega. Mums ir taip užtenka rūpesčių. Kas čia norėtų jį gydyti nuo sunkių pagirių?

Brajenas nusišypsojo. Nikas įgarsino jo mintis.

- Iš tikrųjų niekas. Tiek to. Tu šliuoži pirmas, Nikai. Prilaikyk lovį apačioje. Aš padėsiu likusiems.

- Gal tu leiskis pirmas? Tam atvejui, jeigu mano gerklingasis bičiulis vėl imtų prieštarauti dėl neplanuoto sustojimo?

Brajenas pažvairakiavo į vyriškį džersio megztiniu. Tasai stovėjo paskutinis, su portfeliu rankoje, žvilgsnį įrėmęs į lubas, primenantis manekeną parduotuvės vitrinoje.

- Vargu ar man iškils dėl jo problemų, nes galiu nusispjaut į jo išsišokimus: ar panorės likti, ar eis su mumis - man tas pats.

Nikas nusišypsojo.

- Tu teisus. Pradedam didįjį kraustymąsi. Batus nusiaunam?

Brajenas linktelėjo.

Po kelių sekundžių Nikas jau laikė rankoje porą juodų batų.

- Puiku, laimingo kelio, - Brajenas pasisuko į Betanę: - Žiūrėkite atidžiai, mis... jūs - sekanti.

- Viešpatie... kaip man nesinori.

Ir vis dėlto Betanė pasislinko prie pat Brajeno ir nuogąstaudama stebėjo, kaip Nikas Hopvelas naudojasi loviu. Jis šoko ant lovio išsyk aukštai pakeldamas kojas. Nusileido ant užpakalio ir nušliuožė žemyn. Atsimušė į betoną padais, tuoj pat pašoko ant kojų ir išraiškingai nusilenkė.

- Matote, kaip viskas paprasta! - išrėkė anglas. - Sekantis!

- Jūsų eilė, mis, - Brajenas žvelgė į merginą. - Betanė, ar ne?

- Taip, - nervingai atsiliepė šioji. - Bijau, kad nesugebėsiu. Aš

tris semestrus praleidinėjau fizinę kultūrą, taigi galų gale man leido už ją atsiskaityti namų ruoša.

- Jums tikrai pavyks, - patikino Brajenas.

Iš patirties žinojo, kad žmones kur kas paprasčiau įkalbėti pasinaudoti gelbėjimo loviu, kai jie ko nors bijo. Pavyzdžiui, fiuzeliaže mato skylę arba degantį variklį.

- Batus nusiavėte?

Rožinius sportbačius Betanė nusiavė, bet vis tiek traukėsi atatupsta nuo oranžinio lovio.

- Galbūt jei ko nors išgerčiau drąsai...

- Misteris Hopvelas prilaiko lovį apačioje, taigi jaudintis nėra dėl ko, - mygo Brajenas pajutęs, jog Betanę reikės jėga sodinti į lovį.

Jam nesinorėjo to daryti, bet jeigu mergina ir toliau spyriosis... Nevalia leisti keleiviams trauktis nuo lovio ir laukti, kol jie įsidrąsins. Taip kiekvienas ims užleidinėti savo vietą stovinčiam už nugaros.

- Nagi, Betane, - netikėtai kapitoną palaikė Albertas. - Aš mirtinai bijau, bet jeigu nusileisi tu, man neliks nieko kito, kaip tiktai leistis tau iš paskos.

Betanė nustebusi įsispoksojo į jaunuolį.

- Kodėl?

Albertas tirštai nuraudo ir dar stipriau prisispaudė prie krūtinės savąjį smuiką.

- Kadangi tu - mergina, - sąžiningai atsakė jis. - Gali mane kaltinti vyrišku šovinizmu, tačiau priežastis būtent tokia.

Vieną akimirksnį Betanė stebeilijo į vaikinuką, paskui nusijuokė ir pasisuko į lovį. Brajenas nusprendė ją stumtelėti, jeigu mergina vėl žengs atatupsta, tačiau ji šūktelėjo:

- Viešpatie, kaip man trūksta "žolytės"! - ir šoko.

Betanė regėjo, kaip tai padarė Nikas, ir norėjo pakartoti jo manevrą, bet paskutinę akimirką drąsa merginą apleido, ir ji pamėgino pariesti kojas po savimi. Dėl to nukrito ne ant lovio vidurio, o prie jo krašto. Brajenas pamanė, jog dabar ji išsivers iš lovio, tačiau Betanė pajuto pavojų ir sugebėjo persiristi. Žemyn ji nušliuožė ant dešinio šono, su viena už galvos atmesta ranka. Palaidinukė užsismaukė iki pat kaklo. Nikas ją sugavo ir pastatė ant kojų.

- Ir vis dėlto, - iškvėpė ji. - Visiškai kaip vaikystėj.

- Ar viskas gerai? - paklausė Nikas.

- Taip. Manau, šiek tiek nulašinau į kelnaites, o šiaip jau viskas gerai.

Nikas merginai nusišypsojo ir vėl pasisuko į lovį.

Albertas kaltai šypsodamasis ištiesė Brajenui futliarą su smuiku.

- Ar jūsų labai neapsunkins? Bijau, kad gali sudužti, jeigu išvirsčiau iš lovio. Tėvai mane užmuštų. Tai Grečas*.

Brajenas paėmė smuiką. Kapitono veidas liko rimtas, bet širdyje jis šypsojosi.

- Galima dirstelėti? Prieš tūkstantį metų aš tokiu grojau.

- Prašom, - linktelėjo Albertas.

Brajeno susidomėjimas smuiku jaunuolį nuramino, o kapitonas to ir siekė. Jis atsegė tris spragtukus, atvertė dangtį. Iš tiesų Grečas, nors ir ne iš pirmųjų. Brajenas žinojo, kad toks instrumentas kainuoja tikrai nemažiau nei lengvasis automobilis.

- Puikumėlis, - jis keliskart palietė pirštais stygas, per orą nuvilnijo melodingas garsas; Brajenas padėjo smuiką atgal, uždarė dangtį spragtukais. - Išsaugosiu nepažeistą. Pažadu.

- Dėkoju, - Albertas žengė prie angos, giliai įkvėpė, iškvėpė.

- Džeronimo! - prasiveržė jam, ir, paslėpęs plaštakas po pažastimis, jis šoko į lovį: ne veltui tėvai jį mokė, kad bet kuriomis aplinkybėmis Albertas pirmiausia privalo saugoti rankas; tėškėsi ant užpakalio ir nušliuožė žemyn.

- Puiku! - jo sėkmę pakomentavo Nikas.

- Niekai, - atsakė Tūzas Kausneris, atsistojo ir vos neparvirto susipainiojęs savo paties kojose.

- Albertai! - sušuko jam Brajenas. - Gaudyk!

Jis padėjo futliarą per vidurį lovio, ir Albertas nesunkiai sugavo instrumentą per penkias pėdas nuo lovio galo.

Dženkinsas prieš šokdamas užsimerkė ir nuslydo žemyn ant vieno sėdynės šono. Nikas užėjo iš kairės lovio pusės ir sugriebė rašytoją, kuris iš inercijos vos neišlėkė ant betono.

- Dėkoju jums, jaunuoli.

- Menkniekis, drauguži.

Gafnis pasekė įkandin rašytojo, paskui plikasis vyriškis. Pagaliau angoje pasirodė Lorelė su Daina Belman.

- Aš bijau, - sukuždėjo Daina.

- Viskas bus gerai, brangioji, - nuramino ją Brajenas. - Tau netgi neteks šokti, - jis uždėjo rankas Dainai ant pečių ir pasuko ją taip, kad neregė atsistotų veidu į jį ir nugara į lovį. - Duok man savo rankas, ir aš paguldysiu tave ant lovio.

Bet Daina paslėpė rankas už nugaros:

---

*Žymus smuikų meistras.

- Ne jūs. Noriu, kad tai padarytų Lorelė.

Brajenas pasisuko į tamsiaplaukę moterį:

- Galėsite?

- Taip. Jeigu pasakysite, ką reikia daryti.

- Daina jau viską žino. Nuleiskite ją ant lovio už rankų. Kai ji atsiguls ant pilvo kojomis į priekį, paleiskite. Mergaitė ramiausiai nušliuoš iki pat apačios.

Dainos rankos buvo šaltos kaip ledas.

- Aš bijau, - vėl sušnibždėjo ji.

- Tai tarsi kalniukas vaikų žaidimo aikštelėje, - pabandė ją padrąsinti Brajenas. - Anglišku akcentu kalbantis vyras jau laukia apačioje, kad tave sugautų. Jis jau pasirengęs.

Daina pasisuko į Englą, tarsi kapitonas būtų leptelėjęs kokią kvailystę.

- Aš ne apie nusileidimą. Aš bijau šios vietos. Jos kvapas kažkoks keistas.

Lorelė, į kurios nosį smelkėsi tiktai jos pačios prakaito kvapas, bejėgiškai pažvelgė į Brajeną.

- Brangioji! - Brajenas pritūpė ant kelio šalia mergaitės. - Mes privalome išlipti iš lėktuvo. Tu tai žinai, ar ne?

Tamsūs akiniai žvelgė tiesiai į jį.

- Kodėl? Kodėl mes turime išlipti iš lėktuvo? Čia juk nieko nėra.

Brajenas su Lorele susižvalgė.

- Na, šito mes nesužinosime, kol nepatikrinsime, argi ne?

- Aš jau žinau. Čia nėra nei kvapų, nei garsų. Bet... bet...

- Kas “bet”, Daina? - paklausė Lorelė.

Daina sutriko. Mergaitė norėjo, kad suaugusieji suprastų: ją neramina ne nusileidimas loviu. Ji jau važinėjosi kalneliais, ir ji pasitikėjo Lorele. Lorelė nepaleis jos rankos, jeigu Dainai grės koks nors pavojus. Kažin kas buvo atsitikę juos supančiam pasauliui, mergaitė būtent jo ir bijojo. Ir ne vien tik tylos ar tuštumos. Vien šiais dalykais viskas neapsiribojo.

Nederėjo žengti į šį pasaulį, ak nederėjo.

Tačiau suaugusieji netikėjo vaikais, ypač nereginčiais vaikais, juo labiau aklomis mergaitėmis. Ji norėjo jiems pasakyti, kad pasilikti čia nevalia, kad jie privalo nedelsiant sugrįžti į lėktuvą ir išskristi.

Bet ką jie atsakys? Taip, žinoma, kaip pasakysi, Daina, juk visi sugrįžta? Kad ir kaip ten būtų. Jie pamatys, galvojo maža akla mergaitė. *Jie pamatys, kad čia nieko nėra, ir sugrįš į lėktuvą*

skristi kiton vieton. Ten, kur nesmelkia nelaimės nuojauta. Laiko dar yra.

Bent jai taip atrodė.

- Nesvarbu, - Dainos balse skambėjo susitaikymas. - Paguldykite mane į lovį.

Lorelė atsargiai nuleido mažylę ant oranžinės gumos. Po akimirkos Daina pažvelgė į ją (o Lorelė pamanė, kad pažvelgti mergaitė niekaip negali, paprasčiausiai pasuko į ją veidą).

- Ar viskas gerai, Daina? - paklausė Lorelė.

- Ne. Nieko čia gero, - ir anksčiau, nei Lorelė paleido mergaitę, ji pati atgniaužė pirštukus ir nušliuožė žemyn, kur jai padėjo Nikas.

Įšokusi į lovį, Lorelė nučiuožė įkandin Dainos. Jai netgi pavyko pasitaisyti sijoną, kai iki galo buvo likę visai nedaug. Lėktuve beliko Brajenas, knarkiantis girtuoklis ir gerklingasis žurnalų plėšymo specialistas, misteris Džersis.

Brajenas pasakė, kad problemų su Džersiu nebus, kadangi jam vis vien, ar tasai nusileis žemyn, ar pasiliks lėktuve. Dabar kapitonas suprato, jog klydo. Šis vyrukas laikė užantyje akmenį. Brajenas įtarė, kad šitai žinojo netgi akloji mergaitė. O jeigu ūmai Džersis užsius paliktas lėktuve? Jeigu įsiutęs nuspręs sumaitoti pilotų kabiną?

Na, ir kas? paklausė Brajeno vidinis balsas. *Vis tiek tu niekur neskrisi. Benzino bakai bemaž tušti.*

Tačiau ši mintis kapitonui nepatiko, ir ne vien todėl, kad 767-asis kainavo milijonus dolerių. Veikiau jam persidavė Dainos pojūtis, kai toji stovėjo priešais lovį. Čia kažkas negerai, o paskui gali būti dar blogiau, nors blogiau, atrodo, nebūna. Ir vis dėlto lėktuvas buvo visiškai tvarkingas. Netgi su tuščiais kuro bakais jis išliko dalele to pasaulio, kurį Brajenas Englas pažinojo ir suprato.

- Jūsų eilė, drauguži, - kreipėsi Brajenas į vyrą džersio megztiniu.

- Jūs žinote, kad aš pateiksiu ieškinį, ar ne? - įteikliai paklausė Kreigas Tumis. - Ar žinote, jog ketinu kreiptis į teismą ir pareikalauti trisdešimties milijonų kompensacijos? O atsakomybe jūsų kompanija pasidalys su jumis.

- Tai jūsų teisė, misteri...

- Tumis. Kreigas Tumis.

- Misteri Tumi, - Brajenas užsikirto. - Misteri Tumi, jūs suvokiate, kas mums nutiko?

Kreigas iškišo galvą pro pravertą liuką, nužvelgė tuščią kilimo ir

tūpimo aikštę, kiek patamsintus oro uosto pastato antrojo aukšto langus, kur paprastai bičiuliai ir giminaičiai pasitikdavo atvykstančius keleivius, o išvykstantieji laukdavo savojo reiso.

Suprantama, jis žinojo: langoljerai. Langoljerai atėjo pas kvailius ir tinginius, kaip ir žadėjo jo tėvas.

Bet prakalbo Kreigas tuo pačiu įteikliu balsu apie kitką:

- Bankų korporacijos "Dykumos saulė" valstybinių obligacijų skyriuje mane vadino darbo jaučiu. Ar jūs tai žinote? - jis patylėjo, ko gero, laukdamas Brajeno atsakymo, bet kadangi Brajenas nepratarė nė žodžio, Kreigas pratęsė: - Suprantama, ne. Nežinote ir to, kokia svarbi ši konferencija Finansų centre. Ir žinoti nenorite. Tačiau štai ką jums pasakysiu, kapitone: nuo šios konferencijos, į kurios atidarymą jūsų ir jūsų kompanijos dėka aš jau nepatekau, priklauso daugelio valstybių ekonomikos likimas.

- Misteri Tumi, visa tai labai įdomu, tačiau daugiau nebeturiu laiko...

- Laiko! - nelauktai šūktelėjo Tumis. - Bet ką gi jūs, velniai rautų, išmanote apie laiką? Paklauskite manęs! Paklauskite! Aš apie laiką šį tą žinau. Žinau apie laiką viską! *Laikas baigiasi,* sere! *Jo liko velniškai mažai!*

Regis, man teks išgrūsti iš lėktuvo šį kalės vaiką, pamanė Brajenas, bet anksčiau, nei jis nuo žodžių perėjo prie veiksmų, Kreigas pasisuko ir šoko į lovį. Nučiuožė juo, spausdamas prie krūtinės portfelį, primindamas Brajenui "Herco" automobilių nuomos agentūros reklaminį filmuką, kuriame O. Dž. Simpsonas skraidė iš vieno oro uosto į kitą apsivilkęs kostiumą ir pasirišęs kaklaraištį.

- *Laiko velniškai mažai!* - išrėkė Kreigas, slysdamas žemyn ir spausdamas prie krūtinės portfelį; jo kelnių klešnės pasislinko aukštyn, atidengdamos ilgas, mažne iki kelių, juodas nailonines kojines.

- Viešpatie, na ir psichas! - sumurmėjo Brajenas, dar kartelį nužvelgė jaukų lėktuvo saloną, žingtelėjo lovio link... ir šoko.

8

Dešimt žmonių, pasidaliję į dvi grupes, stovėjo po gigantišku 767-ojo sparnu, o ant lėktuvo priekinės dalies buvo prigludęs raudonai ir mėlynai nuspalvintas erelis. Brajenas, Nikas, plikasis vyriškis, Betanė Sims, Albertas Kausneris, Robertas Dženkinsas, Daina, Lorelė ir Donas Gafnis stovėjo kone prisiglaudę vienas prie kito. Ir tiktai Kreigas Tumis, taip pat žinomas kaip darbo jautis ir Džersis, stovėjo vienišas.

Kreigas pasilenkė ir kaire ranka pasitaisė kelnių kantą. Dešinėje jis laikė portfelį. Kreigas Tumis atsitiesė ir abejingu žvilgsniu nužvelgė oro uosto aikštelę.

- Kas dabar, kapitone? - paklausė Nikas.

- Štai tu man ir pasakysi. Tiksliau, mums.

Nikas trumpai dvilktelėjo į jį, jo antakiai kiek pakilo, tarytum būtų Brajeno klausęs, ar tai ne pokštas. Brajenas vos pastebimai linktelėjo. Kito patvirtinimo Nikui nė nereikėjo.

- Pirmiausia mums reikia patekti į pastatą. Koks kelias pats greičiausias? Yra pasiūlymų?

- Manau, jeigu jau negalime pasinaudoti įlaipinimo rankove, užvis lengviausia patekti į pastatą bagažo konvejeriu, - ir Brajenas parodė į bagažo vežimėlius, stovinčius po pastoge prie pat sienos.

- Puiku, - sutiko Nikas. - Ponios ir ponai, prašyčiau sekti paskui mane.

Iki konvejerio jie nusigavo greitai, bet Lorelei, kuri ėjo tvirtai laikydama Dainą už rankos, pasirodė, jog tai pats keisčiausias pasivaikščiojimas jos gyvenime. Ji tarsi regėjo visus iš didelio aukščio: dešimt taškelių, judančių oro uosto pastato linkui. Nei vėjelio dvelktelėjimo. Nei paukščių čiulbesio. Nei variklių gausmo. Nei žmogiškų balsų. Niekas netrikdė šios nenatūralios tylos. Netgi savi žingsniai skambėjo kažkaip keistai. Aukšti jos kulniukai nekaukšėjo į betoną, atrodė, su kiekvienu žingsniu ji girdėjo duslų bilsnojimą.

Atrodė, mąstė Lorelė. Štai jis, *žodis-raktas*. Ji pateko į *keistą* padėtį, *todėl viskas aplinkui ir atrodo keistai*. Galų gale juk tai betonas. Į betoną aukšti kulniukai kaukši ne taip kaip į marmurą.

Bet Lorelei ir anksčiau teko vaikščioti betonu su aukštais kulniukais. O štai tokio garso, koks lydėjo jos žingsnius dabar, neprisiminė. Jis pasidarė... duslesnis. Slopesnis.

Atvykėliai prisiartino prie bagažo vežimėlių. Nikas pranėrė pro juos rodydamas kelią ir sustojo prie sustingusio konvejerio, kuris kyšojo iš skylės, pridengtos gumos juostomis. Konvejeris driekėsi plačiu puslankiu, ant kurio nešikai statydavo bagažą, ir smego į antrą angą, taip pat pridengtą guma.

- Kam reikalingi šie gumos gabalai? - nervingai pasiteiravo Betanė.

- Tikriausiai tam, kad žiemą į pastatą nesiskverbtų šaltis, - atsakė Nikas. - Leiskit man pasižiūrėti, kas ten viduje. Nesijaudinkite, užtruksiu tiktai sekundę, - ir dar niekam nespėjus nė burnos praverti, jis

užšoko ant konvejerio, pritūpė prie vienos iš angų. Paskui atsiklaupė ant kelių ir nėrė po guma.

Dabar mes išgirsime švilpimą, paskui smūgį, pamanė Albertas, *ir ištrauksime jį be galvos.*

Bet nei švilpesio, nei smūgio jie neišgirdo. O kai Nikas išlindo iš po gumos juostų, galva tvirtai laikėsi jam ant pečių. Tiesa, veide atsispindėjo susimąstymas.

- Horizontas švarus! - paskelbė jis, tačiau jo linksmumas Albertui pasirodė suvaidintas. - Pirmyn, draugai! Kai kūnas susitinka su kūnu, ir taip toliau.

Betanė atšlijo.

- Kokie kūnai? Misteri, ten negyvėliai?

- Aš jų nemačiau, mis, - žaismingumo balse neliko nė pėdsako. - Perfrazavau seną Bobio Burnso dainą, nieko daugiau. Ko gero, bandymas jus pralinksminti nepasisekė. Nieko ten nepastebėjau. Tačiau šito mes ir tikėjomės, ar ne?

Tikėjomės... vildamiesi suklysti. Iš Niko tono buvo justi, kad ir jis širdies gilumoje netikėjo, jog oro uostas pasirodys visiškai tuščias.

Vienas po kito jie sulipo ant konvejerio ir nušliaužė po gumos juostomis.

Prieš pat angą Daina abejodama pasimuistė, pasisuko į Lorelę. Tamsūs neregės akiniai atspindėjo šviesos blyksnius.

- Negera čia vieta, - tarstelėjo mergaitė ir nušliaužė toliau.

9

29-ojo reiso keleiviai pakilo į Bangoro tarptautinio oro uosto bagažo išdavimo salę. Tai buvo pats originaliausias bagažas, kuris kada nors kėlėsi šiuo keliu. Albertas padėjo Dainai nulipti nuo konvejerio. Jie visi vėl stovėjo viena greta ir tylėdami žvalgėsi.

Iš pradžių šie žmonės atsibudo lėktuve, iš kurio paslaptingu būdu pranyko kone visi keleiviai. Dabar pateko į visiškai tuščią oro uostą. Buvo tušti automobilių nuomos punktai. Nešvietė monitoriai, kuriuose paprastai įsižiebdavo informacija apie atvykstančius ir išvykstančius lėktuvus. Niekas nestovėjo prie “Delta”, “United”, “Northwest Air--Link”, “Mid-Coast Airways” stendų. Gigantiškas vandens pripildytas akvariumas su užrašu “PIRKITE MEINO VĖŽIUS”, kaip ir anksčiau, stovėjo salės centre, bet nė vieno vėžio akvariume nesimatė. Fluorescencinės lempos palubėje nedegė, šviesa pateko tiktai pro tolimąjį bagažo išdavimo salės galą. Dešimt keleivių glaudėsi vienas prie kito, baugščiai dairydamiesi į šešėlius.

- Pamėginsime paskambinti, - nusprendė Nikas.

Jis nužingsniavo prie telefonų, o Albertas prisiartino prie vieno iš automobilių nuomos punktų. Skyreliuose užpakalinėje sienoje išvydo vokus su išspausdintomis ant jų pavardėmis BRIGSAS, HENDLFORDAS, MARČANTAS, FENVIKAS, PESTLMANAS. Kiekviename, be abejonės, gulėjo automobilio nuomos sutartis podraug su centrinės Meino dalies žemėlapiu, o žemėlapyje buvo strėlytė su užrašu "JŪS ČIA", smaigaliu įbesta į Bangoro miestą.

"Bet kurgi mes iš tiesų? - pagalvojo Albertas. - Ir kur tieji Brigsas, Hendlfordas, Marčantas, Fenvikas ir Pestlmanas? Gal persikėlė į kitus matmenis? Gal viskas dėl "Grateful Dead"? Galbūt "Grateful Dead" koncertuoja Bangore, štai visi ir siūbtelėjo į koncertą?"

Už jo nugaros kažkas čirkštelėjo. Albertas vos neiššoko iš kelnių, žaibiškai atsigręždamas ir tarsi skydu prisidengdamas smuiko futliaru. Už dviejų žingsnių nuo jo Betanė kėlė prie cigaretės degtuką.

- Išgąsdinau?

- Šiek tiek, - Albertas nuleido futliarą ir pabandė nusišypsoti.

- Atleisk, - ji užgesino degtuką, numetė jį ant žemės, giliai užsitraukė. - O! Taip kur kas geriau. Lėktuve rūkyti nesiryžau. Bijojau, kad kas nors nesprogtų.

Prie jų priėjo Bobas Dženkinsas.

- Žinote, aš mečiau rūkyti prieš dešimtį metų.

- Tik prašyčiau apsieiti be paskaitų apie rūkymo žalą, - maldaujamai tarė Betanė. - Ir be to nujaučiu, jeigu, žinoma, iš čia apskritai išsikapanosime, jog manęs laukia ištisas mėnuo paskaitų, nuo ryto iki vakaro.

Dženkinsas nepasmalsavo, ką ji turėjo omenyje.

- Aš, beje, norėjau paprašyti iš jūsų cigaretės. Man atrodo, dabar pats laikas prisiminti senuosius įpročius.

Betanė nusišypsojo ir ištiesė jam "Marlboro" pakelį. Dženkinsas išsiėmė cigaretę, prisidegė ją nuo Betanės cigaretės. Įtraukė ir tuoj pat užsikosėjo.

- Jūs išties senokai rūkėte, - pastebėjo Betanė.

- Užtat greitai vėl įprasiu. Kitaip nebūna. Ar atkreipėte dėmesį į laiką?

- Ne, - atsakė Albertas.

Dženkinsas parodė į apvalų laikrodį virš vyrų ir moterų tualetų. Šis rodė 4:07.

- Viskas sutampa. Mes žinome, kad jau kurį laiką skridome, kai

įvyko... tai, kas atsitiko, pavadinkime Įvykiu, kol nėra kito pavadinimo. Ketvirta valanda ir septynios minutės ryto Rytų pakrantėje atitinka pirmą valandą ir septynias minutes Los Andžele. Taigi dabar žinome tikslų Įvykio laiką.

- Kaip nuostabu! - šūktelėjo Betanė.

- Taip, žinoma, - Dženkinsas nusprendė nekreipti dėmesio į sarkazmą jos balse. - Tačiau su laiku kažkas negerai. Gaila, kad nematome saulės.

- O kam jinai jums? - paklausė Albertas.

- Iš laikrodžių, bent jau elektroninių, mums jokios naudos. Kadangi nėra srovės. O štai jeigu pasirodytų saulė, mes galėtume iš šešėlių ilgumo bei krypties bent jau apytikriai nustatyti, kuri valanda. Mano laikrodis rodo penkiolika minučių po aštuonių, bet aš juo netikiu. Ko gero, jis smarkiai vėluoja. Įrodymų neturiu, paaiškinti to negaliu, bet jaučiu, jog vėluoja.

Albertas apmąstė jo žodžius. Apsidairė. Pažvelgė į Dženkinsą.

- Žinote, jūs teisus. Ir man atrodo, kad *jau* priešpiečių metas. Ar tai kvailystė?

- Ne kvailystė, - atsiliepė Betanė, - o paprasčiausias organizmo paros ritmo sutrikimas, susijęs su perskridimu per kelias laiko juostas.

- Aš nesutinku, - papurtė galvą Dženkinsas. - Mes skridome iš vakarų į rytus, jaunoji ponia. Todėl mums turėtų susidaryti įspūdis, jog dabar *anksčiau*, nei yra iš tikrųjų.

- Norėčiau jūsų paklausti apie vieną frazę, kurią ištarėte lėktuve, - pakeitė temą Albertas. - Kai kapitonas mums pasakė, kad čia turėtų būti kitų žmonių, jūs sumurmėjote "klaidinga logika". Be to, netgi du sykius. Tačiau man atrodo, kad jis teisus. Mes miegojome, ir dabar esame *čia*. Visa tai atsitiko, - Albertas dirstelėjo į laikrodį, - septynios minutės po ketvirtos Bangoro laiku, kai praktiškai visi turėjo miegoti.

- Taip, - linktelėjo Dženkinsas. - Ir kurgi jie?

Klausimas įvarė Albertą į aklavietę.

- Na...

Dusliai trinktelėjęs Nikas pakabino paskutiniojo telefono ragelį ant svirties. Automatai rikiavosi ilga eile; jis išbandė visus.

- Tyla ir ramybė. Nė vienas neveikia. Nei mokami, nei nemokami, tiesioginio iškvietimo. Gali, Brajenai, neskambančius telefonus pridėti prie nelojančių šunų.

- Tai ką gi mums dabar daryti? - paklausė Lorelė.

Jos balso garsas tarytum išblėso vatoje, ir dėl to moteris pasijuto maža bei silpna. Daina šalia jos lėtai sukosi aplink save. Nelyginant radijo lokatoriaus antena.

- Eime viršun, - pasiūlė Plikis. - Ten turėtų būti restoranas.

Visi sužiuro į jį. Gafnis prunkštelėjo:

- Jums tiktai viena galvoje, misteri.

Plikis susiraukė.

- Visų pirma esu ne misteris, o Rudis Varvikas. O antra, pavalgius lengviau mąstyti, - jis gūžtelėjo pečiais. - Gamtos dėsnis.

- Manau, misteris Varvikas teisus, - palaikė jį Dženkinsas. - Mums visiems reikia pavalgyti... Be to, viršuje galbūt pasiseks gauti naujos informacijos, kuri padės suprasti, kas gi atsitiko. Esu tikras, kad pasiseks.

Nikas atsiduso. Jį tarsi užgriuvo bekraštis nuovargis.

- Kodėl gi ne? Aš jau virstu misteriu Robinzonu Kruzu.

Jie patraukė prie eskalatoriaus, suprantama, apmirusio. Albertas, Betanė ir Bobas Dženkinsas laikėsi eisenos gale.

- Jūs kažką žinote, ar ne? - netikėtai paklausė Albertas. - Ką būtent?

- Galbūt kai ką žinau, - pataisė jį Dženkinsas. - O galbūt ir ne. Todėl kol kas savo prielaidomis nesidalinsiu... bet norėčiau duoti vieną patarimą.

- Kokį?

- Ne tau, o jaunajai panelei, - jis pasisuko į Betanę. - Pataupokite degtukus. Štai mano patarimas.

- Kaip? - išpūtė akis Betanė.

- Jūs mane girdėjote.

- Taip, girdėjau, bet nesuprantu, ką tai reiškia. Viršuje tikriausiai yra laikraščių kioskas, misteri Dženkinsai. Ir degtukų jame - kiek tiktai nori. Lygiai kaip cigarečių ir vienkartinių žiebtuvėlių.

- Sutinku. Ir vis dėlto patariu jums pataupoti degtukus.

Vėl jis vaizduoja Filą Kristį ar kaip jisai jį pavadino, pamanė Albertas ir jau ketino atkreipti Dženkinso dėmesį, jog jie nėra jo eilinio romano herojai, kai Brajenas ūmai sustojo prie pat eskalatoriaus. Taip staigiai, jog Lorelei teko truktelėti Dainą už rankos, antraip neregė mergaitė būtų atsimušusi į kapitoną.

- Atsargiau! - ištrūko moteriai. - Tam atvejui, jeigu kartais nepastebėjote, jog mergaitė nemato.

Brajenas apsimetė neišgirdęs. Jis žvelgė į mažytę grupelę.

- Kur misteris Tumis?

- Kas? - perklausė plikasis vyriškis, Varvikas.

- Tasai vaikinas, kuris veržėsi į Bostoną.

- Koks skirtumas? - paklausė Gafnis. - Boba iš ratų - ratams lengviau.

Tačiau Brajenas laikėsi kitokios nuomonės. Jį neramino Tumio dingimas. Negalėjo paaiškinti kodėl, bet jam tai labai nepatiko. Kapitonas užmetė akį į Niką. Tasai patraukė pečiais.

- Nemačiau, kaip jis pasišalino, drauguži. Buvau prie telefonų. Atleisk.

- Tumi! - sušuko Brajenas. - Kreigai Tumi! Kur jūs?

Jokio atsako. Juos gaubė keista, slegianti tyla. Ir Lorelė atkreipė dėmesį į kažin ką tokio, nuo ko jos vidų persmelkė šaltis. Prieš sušukdamas, Brajenas ruporu priglaudė prie burnos rankas. Salėje su aukštomis lubomis toks šauksmas privalėjo sukelti aidą.

Nesukėlė.

10

Kol likusieji trypinėjo apačioje, du paaugliai ir seniokas stovėjo prie automobilių nuomos punkto, kiti stebėjo, kaip anglų galvažudys krapštinėjasi prie telefonų, Kreigas Tumis tylutėliai it pelytė užlipo eskalatoriumi. Jis žinojo, ko jam reikia ir kur derėtų to ieškoti.

Skubriu žingsniu, laikydamas rankoje prie dešiniojo kelio tabaluojantį portfelį, perėjo laukimo salę, nekreipdamas dėmesio į tuščius krėslus ir tuštutėlį barą "Raudonasis baronas". Tolimajame gale, virš plataus tamsaus koridoriaus, kabojo lenta-rodyklė:

**GALERIJA 5: TARPTAUTINIAI REISAI
PREKIŲ BE MUITO MOKESČIO PARDUOTUVĖS
JAV MUITINĖS TARNYBA
ORO UOSTO SAUGUMO TARNYBA**

Jau prie pat koridoriaus jis pažvelgė pro platų, išeinantį į kilimo ir tūpimo aikštę, langą... ir sulėtino žingsnį. Pamažėle patraukė prie lango.

Tumis neišvydo nieko, išskyrus tolyn po nejudančiais debesimis aptrauktu dangumi besidriekiantį betoninį taką. Vis dėlto jo akys plačiai išsprogo, o širdyje ėmė kauptis baimė.

Jie eina, galvoje pasigirdo negyvas balsas. Tėvo balsas, o kalbėjo jis iš mažyčio mauzoliejaus, nustumto į tolimą Kreigo Tumio širdies kertelę.

- Ne, - sukuždėjo jis, ir nuo šio žodžio ant stiklo išsiplėtė miglos dėmelė. - Niekas neina.

Tu elgeisi blogai. Dar blogiau - tu tingėjai.

- Ne!

Taip. Tau paskyrė susitikimą, o tu jį ignoravai. Pabėgai. Ir kur? Į Bangorą, Meino valstiją. Kaip galėjo toks dalykas tau šauti į galvą?

- Aš nekaltas, - sušnabždėjo Kreigas Tumis, spausdamas portfelio rankeną taip, kad net pabalo pirštų kauliukai. - Mane nugabeno prieš mano valią. Aš... mane privertė.

Atsakymo neišgirdo. Bet jis jautė tėvo nepritarimą. Ir vėl Kreigas pajuto, kaip jį kankina pamėklės. Vidinis balsas galėjo nesakyti, kad pasiteisinimai nepriimami. Kreigas ir taip šitai žinojo. Žinojo nuo pat vaikystės.

JIE čia buvo... ir jie sugrįš. Tu žinai, ar ne?

Jis žinojo. Langoljerai sugrįš. Sugrįš *pas jį*. Jis jautė tolimą jų buvimą. Jis niekuomet jų neregėjo, bet žinojo, kokie jie baisūs. Tiktai jis? Ko gero, ne.

Kreigas pagalvojo, kad ir akloji mergaitė kažką žino apie langoljerus.

Bet tai neturėjo nė mažiausios reikšmės. Jo uždavinys - sugrįžti į Bostoną prieš tai, kol langoljerai vėl atvyks į Bostoną, turėdami vienintelį tikslą: suėsti jį gyvą. Jis privalo suspėti į konferenciją Finansų centre, privalo jiems parodyti, ko pasiekė, o paskui bus...

Laisvas.

Jis bus laisvas.

Kreigas atsiplėšė nuo lango, nuo tuštumos ir sąstingio, ir nėrė į tamsų koridorių. Praėjo pro ištuštėjusias nuo žmonių parduotuves, netgi nepagerbdamas jų žvilgsniu. Tolėliau aptiko duris, kurių ieškojo. Su maža lentele virš akutės: "ORO UOSTO SAUGUMO TARNYBA".

Jis privalo ten patekti. Vienaip ar kitaip, bet privalo.

"Visa tai, - galvojo jis, - ši beprotybė... ji neturi tūnoti manyje. Kiek galima tai laikyti savyje? Užteks!"

Kreigas prisilietė prie durų rankenos. Tuštumą jo akyse pakeitė ryžtas ir atkaklumas.

"Pernelyg ilgai mane slėgė, - galvojo jis. - Pernelyg ilgai. Nuo septynerių metų? Ne... viskas prasidėjo dar anksčiau. Mane smaugė nuo to laiko, kiek tiktai save prisimenu. Ir ši istorija - vis tasai pats spaudimas, tiktai nauja forma. Ko gero, vyriškis padėvėtu sportiniu švarku nesuklydo pasakęs, jog tai eksperimentas, kad kažkokios slaptos federalinės įstaigos arba užsienio žvalgybos agentai atlieka bandymą. Bet aš daugiau nebenoriu dalyvauti kieno nors eksperimentuose. Man nesvarbu, kas viskam vadovauja - mano tėvas ar motina, menedžmento mokyklos dekanas ar "Dykumos saulės" bankų korporacijos direktorių taryba. Aš apsisprendžiau nedalyvauti eksperimente. Aš apsisprendžiau pasitraukti iš žaidimo. Aš apsisprendžiau nusigauti iki Bostono ir užbaigti tai, ką pradėjau, pasiūlydamas nupirkti Argentinos valstybines obligacijas. Jeigu aš..."

Bet jis ir šiaip žinojo, kas atsitiks, jeigu to nepadarys.

Jis paprasčiausiai išsikraustys iš proto.

Kreigas sugniaužė rankeną. Ši nepasisuko. Tačiau užteko ją spustelėti, ir durys atsivėrė. Gal jų neužšovė sklende, gal išsijungus elektrai spyna automatiškai atsirakino. Kreigo šitai nejaudino. Svarbiausia, kad galėjo įeiti pro duris, o ne ropštis pro ventiliacijos šachtą. Jis ketino dar iki vakaro patekti į konferenciją ir nenorėjo ten pasirodyti nešvariais drabužiais. Viena iš jo įsisavintų gyvenimo aksiomų skelbė: į žmones padėvėtais drabužiais žiūrima nepatikliai.

Kreigas ryžtingai peržengė slenkstį.

11

Brajenas su Niku užlipo eskalatoriumi pirmi, netrukus juos pasivijo ir likusieji. Jie pateko į Bangoro tarptautinio oro uosto pagrindinę laukimo salę, didelę kvadratinę patalpą su krėslais ir ant alkūnramsčių sustatytais televizoriais. Viena salės siena buvo iš tamsintų stiklų, pro kuriuos atsivėrė vaizdas į lėktuvų kilimo ir tūpimo aikštę. Kairėje stovėjo laikraščių kioskas ir pirmosios galerijos kontrolinis praleidimo punktas. Dešiniau ir kitoje laukimo salės pusėje - baras "Raudonasis baronas" ir restoranas "Devintasis debesis". Už restorano prasidėjo koridorius, kuris vedė į oro uosto saugumo tarnybos štabą bei galeriją, aptarnaujančią atvykstančius tarptautiniais reisais.

- Eime... - pakvietė Nikas, bet Daina jį sustabdė:

- Palūkėkite.

Ryžtingas mergaitės tonas visus privertė pasisukti į ją.

Daina paleido Lorelę, iškėlė rankas, priglaudė jas prie ausų tarsi lokatorius ir apmirė, įsiklausydama į tiktai jai girdimus garsus.

- Kas... - prasižiojo Brajenas, tačiau Daina tuoj pat kapitoną sustabdė:

- Šššš...

Mergaitė truputį pasisuko kairėn, pastovėjo, pasisuko į kitą pusę, sustingo veidu į langus. Pro juos krintančioje šviesoje ir šiaip jau išblyškęs mergaitės veidas pabalo dar labiau. Ji nusiėmė juodus akinius. Ir visi išvydo plačiai atmerktas rudas mažylės akis, anaiptol ne tuščias.

- Štai, - svajingai pratarė Daina, ir Lorelė pajuto, kaip siaubas lediniais pirštais sugniaužia širdį.

Ne ji vienintelė. Betanė prisispaudė prie moters iš vienos pusės, Donas Gafnis - iš kitos.

- Štai... aš jaučiu šią šviesą. Todėl gydytojai ir nusprendė, kad man įmanoma grąžinti regėjimą. Aš jaučiu šviesą. Ji - nelyginant šiluma galvoje.

- Daina, ką... - vėl pratarė Brajenas.

Nikas alkūne stuktelėjo jam į pašonę. Anglas neatitraukdamas akių spitrijo į Dainą. Jo tarpuakyje susiglaudė antakiai.

- Tyliau, drauguži.

- Šviesa... ten.

Mergaitė lėtai nužingsniavo prie langų, rankas tebelaikė sudėtas už ausų, alkūnes kiek atkišo į priekį, idant į ką nors neatsimuštų. Mažiau nei per dvi pėdas nuo lango sustojo. Lėtai siektelėjo rankomis prieš save, kol pirštai palietė stiklą. Balto dangaus fone mergaitė atrodė it juoda jūrų žvaigždė.

- Ir stiklas ne toks, koks turėtų būti, - vis tas pats svajingas tonas.

- Daina... - neišlaikė Lorelė.

- Šššš... - nepasisukdama sušnabždėjo Daina; stovėjo prie lango kaip mažas vaikas, laukiantis, kada gi pagaliau iš darbo sugrįš tėtis. - Aš kai ką girdžiu.

Šie kuždesiu pratarti žodžiai Alberto Kausnerio sieloje sukėlė nesąmoningą siaubą. Jam suskaudo pečius. Vaikinas nuleido galvą ir pamatė, jog stovi tvirtai apsiglėbęs rankomis.

Brajenas įsiklausė. Išgirdo savo paties, likusiųjų alsavimą... bet nieko daugiau.

"Tai jos įsivaizdavimas, - pamanė jis. - Tiktai įsivaizdavimas".

- Ką? - paklausė Lorelė. - Ką tu girdi?

- Nežinau, - Daina vis dar stovėjo užsisukusi. - Garsas labai silpnas. Girdėjau jį, kai išlipome iš lėktuvo, bet nusprendžiau, jog man

tiktai pasigirdo. Dabar jį girdžiu geriau, netgi pro stiklą. Šis garsas... maždaug toks sklinda, kai į pieną pili ryžių dribsnius.

Brajenas pasisuko į Niką ir sukuždeno:

- Ar tu ką nors girdi?

- Nė velnio, - irgi kuždesiu atsakė Nikas. - Bet ji akla. Jos klausa gerokai aštresnė nei mūsiškė.

- Tikriausiai jai isterija, - beveik tiesiai Niko ausin šnipštelėjo Brajenas.

Daina pasisuko į juos.

- "Ar tu ką nors girdi? Nė velnio. Bet ji akla. Jos klausa kiek aštresnė nei mūsiškė". - Pauzė. - "Tikriausiai jai isterija".

- Daina, ką tu čia kalbi? - išsigandusi paklausė Lorelė, negirdėjusi, kaip kuždėjosi Brajenas su Niku, nors stovėjo prie jų kur kas arčiau.

- Paklauskite jų, - Dainos balsas drebėjo. - Aš ne pamišėlė! Akla, bet ne pamišusi!

- Be abejo, - linktelėjo Brajenas. - Be abejo, nepamišusi, Daina, - jis kreipėsi į Lorelę: - Aš kalbėjausi su Niku. Mergaitė mus išgirdo. Išgirdo stovėdama prie lango.

- Turi puikią klausą, vaikeli, - įsiterpė Betanė.

- Aš girdžiu tai, ką girdžiu. Ir girdžiu kažkokius garsus. Iš ten, - ji parodė į rytus ir permetė visus neregičiomis akimis. - Tai blogas garsas. Siaubingas garsas, klaikus.

- Jeigu jūs žinote, kas tai per garsas, mažoji mis, galbūt mums tai kuo nors pagelbės.

- Nežinau. Tačiau šis garsas artėja, - ji drebančia ranka užsidėjo akinius. - Mes privalome iš čia išskristi. Ir kuo greičiau. Kadangi artėja blogis. Blogis, skleidžiantis traškančius garsus.

- Daina, lėktuve, kuriuo atskridome, beveik nebeliko kuro, - priminė Brajenas.

- Vadinasi, privalote pripilti į jį kuro! - veriančiai riktelėjo Daina. - Artinasi nelaimė, ar jūs tai suprantate? Artinasi, ir jeigu neišskrisime iki to laiko, kai ji mus pasieks, visi žūsime! Mes visi žūsime!

Mergaitės balsas užlūžo, ji pradėjo verkti. Ne sibilė, ne pranašė, o mažytė mergaitė, priversta laukti visiškoje tamsoje. Daina atidūlino prie jų. Pasitikėjimo savimi kaip nebūta. Lorelė ją nutvėrė anksčiau, nei akloji spėjo atsimušti į vieną iš virvių, ribojančių kontrolinio praleidimo punkto zoną, ir prispaudė prie savęs. Lorelė pabandė mergaitę nuraminti, bet ausyse, kaip ir anksčiau, skambėjo šios žodžiai: "Jeigu neišskrisime iki to laiko, kai ji mus pasieks, visi žūsime!"

Mes visi žūsime!

12

Kreigas Tumis išgirdo, kaip sučirpė toji mergiotė, tačiau jos klyksmų nesiklausė. Jis rado tai, ko ieškojo, trečioje iš pravertų spintelių. Ant durelių buvo užrašyta: Merkis. Viršutinėje lentynoje gulėjo misterio Merkio priešpiečiai: į standų popierių tvarkingai susuktas sumuštinis. Apatinėje stovėjo misterio Merkio batai. Tarp jų ant kabliuko kabojo balti marškiniai ir diržas su ginklo dėklu. Iš dėklo kyšojo misterio Merkio tarnybinio revolverio rankena.

Vyrukas atsegė dėklą, išsitraukė revolverį. Apie ginklus Kreigas nieko neišmanė ir negalėjo pasakyti, koks šio revolverio kalibras - trisdešimt antras, trisdešimt aštuntas ar keturiasdešimt penktas, - bet perprasti revolverio konstrukciją proto jam užteko, taigi po keleto sekundžių sugebėjo atversti būgną. Įsitikino, kad į visus šešis lizdus įstatyti šoviniai, išgirdo spragtelėjimą, patvirtinantį, jog būgnas grįžo į reikiamą vietą, paskui patyrinėjo gaiduką ir abi rankenos puses. Jis ieškojo apsaugos svirtelės, bet atrodo, jos nebuvo. Kreigas uždėjo pirštą ant gaiduko, atsargiai spaudė tol, kol pamatė, kaip sujudėjo muštuvas bei būgnas, ir, su pasitenkinimu linktelėjęs, pirštą nukėlė.

Pasisuko į duris ir ūmai suvokė, koks jis savo gyvenime vienišas. Revolverio svoris tarytum padidėjo, tempdamas ranką žemyn. Dabar Kreigas stovėjo susikūprinęs, dešinėje rankoje laikydamas portfelį, o dingusio apsaugos darbuotojo tarnybinį revolverį kairiojoje. Jo veide sustingo bekraštis ilgesys. Prisiminė vaikystės sceną, apie kurią ir galvoti buvo seniai pamiršęs: dvylikametis Kreigas Tumis guli ant lovos savo kambaryje pasruvęs ašaromis. Kitame kambaryje garsiai groja stereogrotuvas ir jo motina girtu balsu dainuoja kartu su Merile Raš: “Pavadink mane... *ryto angelu*, mažu-ule... paliesk mano skruostą... prieš palikdama mane, mažu-ule...”

Jis gulėjo ant lovos. Virpėjo. Verkė. Be garso. Ir galvojo: “Kodėl negali mylėti manęs ir palikti ramybėje, mama? Kodėl negali mylėti manęs ir palikti ramybėje?”

- Aš nieko nenoriu nuskriausti, - pro ašaras sumurmėjo Kreigas Tumis. - Nenoriu, bet tai... nepakeliama.

Prie kitos sienos rikiavosi televizijos monitoriai, visi užgesę. Kreigas įsispoksojo į juos, ir šią akimirką jam vos neatsivėrė tiesa, liko visiškai nedaug, kad pagaliau suprastų, kas įvyko, kas tebevyksta. Pro sudėtingą psichologinių blokų sistemą tiesa bemaž prasiskverbė į požeminę slėptuvę, kurioje jis pragyveno visą gyvenimą.

Visas pasaulis pasitraukė, Kreigi-veigi, tvirtino jam motina.

Visas pasaulis pasitraukė, išskyrus tave ir šiame lėktuve likusius žmones.

- Ne, - suvaitojo Kreigas ir sudribo ant vienos iš kėdžių, sustatytų prie stalo kambario centre. - Ne, viskas ne taip. Taip negali būti! Šią idėją aš atmetu. Visiškai atmetu.

Čia buvo apsilankę langoljerai, ir jie sugrįš. Kaip visuomet tėvo balsas nustelbė motinos balsą. *Jau geriau tau iš čia dingti, iki jie pasirodys... tu juk žinai, kas atsitiks po to.*

- Bet aš niekam nenoriu pakenkti, - neutraliai pakartojo jis.

Ant stalo gulėjo budėjimo grafiko blankas. Kreigas pastatė portfelį ant grindų, ant stalo padėjo revolverį. Pakėlė blanką, minutėlę nereginčiu žvilgsniu jį tyrinėjo ir... nuo kairės pusės pradėjo plėšti juostą.

Dryyykst.

Neilgai trukus jį užhipnotizavo ant stalo augančios siaurų popieriaus juostelių krūvos. Bet ir tuomet Kreigo galvoje nesiliovė skambėjęs tėvo balsas: *Tu juk žinai, kas atsitiks po to.*

PENKTAS SKYRIUS

Popierinių degtukų dėžutė.
Sumuštinio su saliamiu nuotykiai.
Dar vienas dedukcinio metodo panaudojimo pavyzdys.
Arizonos žydas griežia smuiku.
Vienintelis garsas mieste

1

Mirtiną tylą, pakibusią laukimo salėje po Dainos perspėjimo, sutrikdė Robertas Dženkinsas.

- Mes, žinoma, turime problemų, - prabilo patyrusio lektoriaus balsu. - Jeigu Daina ką nors girdi, o turėdamas omeny jos pademonstruotus nepaprastus sugebėjimus esu linkęs manyti, jog taip ir yra, neblogai būtų sužinoti, kokia prie mūsų artinasi neganda. Mes nežinome. Tai viena problema. Kuro trūkumas lėktuve - kita.

- Čia stovi 727-asis, - priminė Nikas. - Privarytas prie įlaipinimo tunelio. Ar sugebėtum juo skristi, Brajenai?

- Taip.

Nikas pažvelgė į Bobą tarsi sakydamas: štai matote, vieną mazgą jau atmazgėme.

- Tarkim, kad mes galėsime pakilti. Ir kurgi pasuksime? - toliau kalbėjo Bobas Dženkinsas. - Trečioji problema.

- Kuo toliau nuo čia, - neužsikirsdama atsakė Daina. - Kuo toliau nuo šio garso. Mes privalome laikytis kuo toliau nuo šio garso, nuo jo šaltinio.

- Ir kiek tam turime laiko? - švelniai paklausė Bobas. - Kada tasai nematomas atsidangins čia, Daina? Ar gali bent jau apytiksliai pasakyti?

- Ne, - atsakė ši, priglusdama prie Lorelės. - Manau, tai dar toli. Manau, dar turime laiko. Bet...

- Tai kodėl mums nepriėmus misterio Varviko pasiūlymo? - paklausė Bobas. - Eikime į restoraną, užkaskime ir apsvarstykime, kaip elgtis toliau. Valgis daro teigiamą įtaką žmogaus organizmo daliai, kurią mesjė Puaro vadino mažytėmis pilkomis ląstelėmis.

- Mes neturėtume pasilikti *čia*, - laikėsi savo Daina.

- Penkiolika minučių. Nedaugiau, - nepasidavė Bobas. - Netgi tokia mažylė, kaip tu, Daina, privalėtų žinoti, jog, prieš imantis kokių nors veiksmų, labai nebloga būtų pagalvoti.

Ir tuomet Albertas suprato, kad rašytojas nori patekti į restoraną dėl kažkokių konkrečių priežasčių. Mažytės pilkos misterio Dženkinso ląstelės puikiausiai dirbo ir esant tuščiam pilvui. Turint galvoje tą neįprastą juos ištikusių įvykių paaiškinimą, išdėstytą lėktuve, rašytojas, ko gero, ir dabar galėjo kažką pasakyti.

"Jis nori mums kažką pademonstruoti, - nusprendė Albertas. - Įrodyti kažkokią savo mintį".

- Veikiausiai mes dar turime penkiolika minučių, ar ne? - įsiterpė jis.

- Na... manau, taip, - nenoriai sutiko Daina.

- Puiku, - tarstelėjo Bobas. - Eime, - ir nužingsniavo restorano linkui neabejodamas, kad likusieji paseks jam pridurmais.

Brajenas ir Nikas susižvalgė.

- Eime, - tarė jiems Albertas. - Jis žino, ką daro.

- Ką?

- Negaliu tiksliai pasakyti, bet jis ten eina ne šiaip užkąsti.

Albertas nusekė įkandin Bobo, Betanė - paskui Albertą, likusieji irgi patraukė pavymui. Lorelė vedėsi Dainą už rankos. Mažoji neregė buvo išblyškusi kaip drobė.

2

Restoranas "Devintasis debesis" greičiau priminė kuklią užkandinę su didžiuliu šaldytuvu, kuriame stovėjo gėrimai ir gulėjo sumuš-

tiniai, ilgu nerūdijančio plieno prekystaliu, dviem mikrobangų krosnelėmis. Viskas švytėjo švara. Niekur nelbuvo nė trupinėlio, nė lašelio riebalų. Indai lygiomis gretomis stovėjo ant lentynų.

Robertas Dženkinsas sustojo prie kasos aparato ir paklausė Betanės:

- Galbūt pavaišintumėte cigarete, Betane?

- O jūs, pasirodo, aistringas rūkorius, - geraširdiškai atsakė mergina, išsiėmė pakelį “Marlboro” ir ištiesė.

Rašytojas išsitraukė cigaretę, tačiau nustūmė merginos ranką su degtukų dėžute.

- Galiu pasinaudoti šiais, ar ne?

Prie kasos aparato stovėjo keraminis dubenėlis, pripildytas popierinių degtukų aplankalėlių su Lasalio verslo mokyklos reklama. Lipdukas ant dubenėlio išorinio paviršiaus skelbė: “MŪSŲ BEDEKTUKIAMS BIČIULIAMS”. Bobas paėmė dėžutę-aplankalėlį, atvertė, nuplėšė degtuką.

- Be abejo, - linktelėjo Betanė. - Bet kodėl?

- Į šį klausimą dabar mes ir pamėginsime atsakyti, - jis permetė žvilgsniu likusiuosius.

Visi sustojo puslankiu, išskyrus Rudį Varviką, kuris jau nupėdino iki šaldytuvo ir įdėmiai tyrinėjo jo lentynų turinį.

Bobas čirkštelėjo degtuku. Šis paliko baltą pėdsaką ant rudos sieros juostelės, bet neužsiliepsnojo. Dženkinsas pakartojo mėginimą - rezultatas toks pat. Trečią kartą degtukas nulūžo. Didesnė dalis užsiliepsnojančios galvutės nusitrynė.

- Aiman, - rašytojo balse nebuvo justi nuostabos. - Tikriausiai jie drėgni. Paimsim kitą dėžutę, iš dugno. *Tie* tai tikrai bus sausi.

Jis panardino ranką į dubenėlį, keli viršutiniai pakeliai nuslydo ant prekystalio. Albertui jie pasirodė visiškai sausi. Už jo nugaros Nikas su Brajenu vėl susižvalgė. Bobas išžvejojo iš dugno naują paketėlį, pradarė, nuplėšė degtuką, čirkštelėjo. Degtukas neužsidegė.

- Velniai rautų! Berods, susidūrėme su dar viena problema. Ar galiu pasinaudoti jūsų degtukais, Betane?

Šioji tylėdama ištiesė jam dėžutę.

- Vieną minutėlę, - įsiterpė Nikas. - Ką jūs apie tai žinote, drauguži?

- Žinau tik tiek, jog čia nesama ne vien tik žmonių, garsų ir kvapų, - Dženkinso žvilgsnis išliko ramus, bet veidas pastebimai sukrito. - Ir, kaip įtariu, mes visi padarėme vieną didelę klaidą. Turint omeny aplinkybes, visiškai paaiškinamą... tačiau kol iš naujo neįvertinsime

susiklosčiusių aplinkybių, vargu ar galėsime kažko griebtis. Todėl ir aiškinkimės, kas čia dedasi.

Varvikas jau prisijungė prie likusiųjų. Jis išsitraukė iš šaldytuvo sumuštinį su saliamio dešra ir butelį alaus. Visa tai pastebimai pakėlė jam nuotaiką.

- Ir kas gi čia dedasi? - pasmalsavo.

- Tebūnie aš prakeiktas, jeigu žinau, - atsakė Brajenas. - Bet tai, ką matau, man visiškai nepatinka.

Bobas išsiėmė degtuką iš Betanės dėžutės, čirkštelėjo. Šis bematant užsiliepsnojo.

- Aha, - rašytojas pakėlė degtuką prie cigaretės galiuko.

Dūmų kvapas tvokstelėjo Brajenui į nosį, neįprastai skvarbus, neįprastai saldus, ir po kelių sekundžių jis suprato priežastį: be Niko skutimosi odekolono ir Lorelės kvepalų, jis užuodė *tiktai* šį kvapą. Nors ne, atskyrė jis ir savo bendrakeleivių prakaito kvapą.

Bobas vis dar tebelaikė degtuką rankoje. Jis atlenkė dėžutės-aplankalėlio viršelį, prikišo liepsnelę prie popierinių degtukų galvučių ir... nieko. Rašytojas vedžiojo liepsnelę išilgai galvučių, tačiau šios neužsidegė. Likusieji kaip pakerėti stebėjo jo manipuliacijas.

Pagaliau pasigirdo pšššš, ir keli degtukai plykstelėjo, bet kaip reikiant neįsiliepsnoję užgeso. Pakilo dūmų čiuptuvai... dūmai buvo bekvapiai.

Bobas nužvelgė stovinčiuosius aplinkui, nelinksmai nusišypsojo:

- Tai daugiau, nei tikėjausi.

- Gerai, - linktelėjo Brajenas. - O dabar papasakokite mums apie tai. Aš suprantu...

Tačiau jį pertraukė Rudžio Varviko šūktelėjimas. Daina riktelėjo ir prisiglaudė prie Lorelės. Albertui pasirodė, kad jam sustojo širdis.

Rudis suspėjo išsivynioti sumuštinį su saliamio dešra bei sūriu ir jo atsikąsti. O dabar viską išspjovė lauk.

- Jis pašvinko! - suklykė Rudis. - Velniai nujotų! Kokia bjaurybė!

- Pašvinko? - įteikliai paklausė Bobas Dženkinsas, ir jo akys sužibo. - Aš tuo abejoju. Į rūkytą dešrą deda tiek konservantų, kad ji gali aštuonias valandas gulėti atviroje saulėje. O mes žinome, jog elektra atsijungė mažiau nei prieš penkias valandas.

- Galbūt ir anksčiau, - patikslino Albertas. - Jūs pats sakėte, kad mūsų rankiniai laikrodžiai gali vėluoti.

- Taip, bet nemanau... Juk šaldytuvas dar neatšilo, misteri Varvikai? Kai jį atsidarėte, iš ten padvelkė šaltis?

- *Šalčio nėra*, nors viduje aiškiai vėsiau negu išorėje, - atsakė Rudis. - Bet sumuštinis - tiesiog mėšlas. Prašau damų atleisti. Štai, - jis ištiesė sumuštinį Dženkinsui. - Jeigu netikite, pamėginkite *pats*.

Bobas įtariai nužvelgė sumuštinį, kaip pasirodė Albertui - kaupdamas drąsą, ir atsikando mažą kąsnelį. Iš rašytojo veido Albertas suprato, jog sumuštinis tikrai nekoks, tačiau Dženkinsas jo išsyk neišspjovė. Krimstelėjo kartą... kitą... paskui viską tvarkingai išspjovė ant delno. Metė nebaigtą kramtyti sumuštinio gabalėlį į šiukšlių krepšį, pavymui pasiuntė ir patį sumuštinį.

- Jis nepašvinko. Paprasčiausiai visiškai prarado skonį. Netgi ryžiai ar bulvės, išvirtos be druskos, turi nors kokį skonį. O čia jo nėra absoliučiai. Tas pats kaip kramtyti popierių, todėl ir nusprendėte, neva sumuštinis pašvinko.

- Jis pašvinko, - spyriojosi plikasis vyriškis.

- Paragaukite alaus, - pasiūlė Bobas. - Jis tai jau tikrai pašvinkti negali. Kamštelis nepradarytas, o užkimštame butelyje alus negenda ir be šaldytuvo.

Rudis mąsliai pasižiūrėjo į "Budvaizerio" butelį, kurį tebelaikė rankoje, ištiesė jį Bobui.

- Dingo noras.

Jis metė piktą žvilgsnį į šaldytuvą, lyg įtardamas, kad Dženkinsas kažkaip jį apmulkino.

- Aš paragausiu alaus, jeigu neliks kitos išeities, bet jau ką tik pasiaukojau mokslo vardan. Galbūt kas nors norėtų pamėginti šio alaus? Manau, reikėtų tai padaryti.

- Duokite butelį man, - pasisiūlė Nikas.

- Ne, - pratarė Donas Gafnis. - Duokite jį čia. Alus - mano mėgstamiausias gėrimas. Galiu jį gerti ir šiltą.

Jis paėmė butelį, atsikimšo, godžiai gurkštelėjo. Kitą akimirksnį alus iš jo burnos fontanu plūstelėjo ant grindų.

- Viešpatie! Išsikvėpęs! Gryniausias vanduo!

- Nejaugi? - pagyvėjo Bobas. - Gerai! Nuostabu! Tuo reikia įsitikinti visiems! - jis užėjo už baro ir paėmė nuo lentynos stiklinę.

Gafnis pastatė butelį šalia kasos aparato, ir Brajenas atidžiai jį apžiūrinėjo, kol Bobas Dženkinsas butelį paėmė. Iš tiesų, putų kakliuke nebuvo. "Tikra tiesa - gryniausias vanduo", - pamanė Brajenas.

Beje, tai, ką Bobas įpylė į stiklinę, atrodė kaip alus, o ne vanduo. Visiškai išsivadėjęs alus. Neputojantis alus. Keletas burbuliukų prilipo prie stiklinės kraštų, tačiau nė vienas nepakilo į paviršių.

- Aišku, - linktelėjo Nikas. - Nėra angliarūgštės. Kartais taip pasitaiko. Gamykloje užkimšo brokuotu kamšteliu, todėl angliarūgštė ir išgaravo. Kartkartėmis kiekvienam pasitaiko išsivadėjusio alaus.

- Bet kai tokį alų tenka užkąsti beskoniu sumuštiniu, tai jau daug ką pasako, ar ne?

- Norėtųsi žinoti - *ką*? - pratrūko Brajenas.

- Netrukus sužinosime. Bet pirmiausia gal pažiūrėkime, ar iš vienintelio butelio išsivadėjo angliarūgštė, - rašytojas pasisuko, sugriebė nuo lentynos keletą stiklinių (dvi ar trys nukrito ant grindų), barmeno mitrumu ėmė jas dėlioti ant prekystalio. - Atneškite dar alaus. O podraug ką nors iš gaivinančiųjų gėrimų.

Albertas su Betane atitempė iš šaldytuvo po keturis ar penkis butelius ir skardines.

- Jis kuoktelėjo? - tyliai paklausė Betanė.

- Nemanau, - Albertas jau suprato rašytojo užuominą... ir jam visa tai labai nepatiko. - Prisimeni, jis tau patarė tausoti degtukus? Taigi nuspėjo, kaip viskas bus. Todėl ir tempėsi mus į restoraną. Norėjo parodyti, kad jo spėjimas teisingas.

3

Blankas sukrito trim dešimtimis siaurų juostelių, o langoljerai artėjo.

Kreigas jautė jų artėjimą - iš sunkumo pakaušyje.

Sunkumo, kuris stiprėjo.

Metas, metas eiti.

Jis čiupo portfelį, revolverį ir išėjo iš saugumo tarnybos kambario. Žingsniavo lėtai, ruošdamasis monologui, kurį privalėjo pasakyti: "Aš nenoriu į jus šauti, bet iššausiu, jeigu nepaliksite man kitos išeities. Pristatykite mane į Bostoną. Aš nenoriu šauti į jus, bet iššausiu, jeigu nepaliksite man kitos išeities. Pristatykite mane į Bostoną".

- Iššausiu, jeigu reikės, - bambėjo Kreigas, grįždamas į laukimo salę. - Iššausiu, jeigu reikės, - jo pirštas apčiuopė ir atlaužė muštuvą.

Jo dėmesį vėl atkreipė pro langus krintanti blausi šviesa. Kreigas pasisuko į lėktuvų kilimo ir nusileidimo aikštę ir pajuto: jie kažkur ten. Langoljerai. Jie suėdė visus netikėlius, tingius žmones ir dabar sugrįžta jo. Jis *privalo* patekti į Bostoną. Tiktai taip gali išgelbėti save ir likusiuosius... kadangi *jų* mirtis bus siaubinga. Siaubinga!

Kreigas nusliūkino prie langų ir pro vieną įsispoksojo, nekreipdamas dėmesio - bent jau kol kas - į prislopintus keleivių balsus sau už nugaros.

4

Bobas Dženkinsas pripylė po truputį iš kiekvieno butelio ir skardinės į atskiras stiklines. Nei burbuliukų, nei putos - kaip ir per pirmąjį eksperimentą su alumi. Išsikvėpęs, greičiausiai beskonis skystis.

- Ar jus įtikinau? - paklausė Niko.

- Taip, - linktelėjo tasai. - Jeigu žinote, kas čia vyksta, tuomet klokite. Prašau mūsų nekamuoti.

- Turiu idėją, - linktelėjo galva Bobas. - Žinote, tokią ne itin malonią, bet aš priklausau tai žmonių kategorijai, kuri įsitikinusi, jog žinios visuomet geriau nei nemokšiškumas, ypač žvelgiant į ilgalaikę perspektyvą. Netgi jei nesinori tikėti tuo, ką žinai. Tikiuosi, jūs suprantate, apie ką aš čia porinu?

- Ne, - tuojau pat atsiliepė Gafnis.

Bobas gūžtelėjo pečiais, sausai nusišypsojo ir kalbėjo toliau:

- Kad ir kaip būtų, tebesilaikau savo nuomonės. Bet prieš man pradedant, prašau jus apsidairyti ir pasakyti, ką matote.

Visi apsidairė, kažkodėl sutelkdami žvilgsnius į stalus ir kėdes, todėl niekas nepastebėjo Kreigo Tumio, kuris priešingame laukimo salės gale sustingo prie lango, įsispoksojęs į lėktuvų kilimo ir tūpimo aikštę.

- Nieko, - pagaliau atsakė Lorelė. - Atleiskite, bet aš nieko nematau. Tikriausiai jūsų žvilgsnis, misteri Dženkinsai, kur kas aštresnis.

- Anaiptol. Aš regiu tai, ką ir jūs: nie-ko. Tačiau oro uostai dirba dvidešimt keturias valandas per parą. Kai šis... Įvykis nutiko, čia, be abejo, buvo pats ramiausias metas. Bet aš netikiu, kad bent jau keletas žmonių negėrė kavos arba nepusryčiavo netgi tokią ankstyvą valandą: oro uosto, pagalbinių tarnybų darbuotojai. Galbūt netgi keleiviai, kurie atsidūrė Bangore tranzitu ir turėjo čia praleisti penkias ar šešias valandas. Kai nulipau nuo konvejerio ir apsidairiau, man tapo nejauku. Kodėl? Kadangi oro uostai niekuomet nebūna tušti, lygiai taip pat, kaip niekuomet neištuštėja policijos nuovados ir priešgaisrinės apsaugos skyriai. Štai dabar ir pagalvokime: kur lėkštės su nebaigtu valgyti maistu, kur pusiau nugertos stiklinės? Prisimenate nebaigtą valgyti bandelę ir neišgertą kavą pilotų kabinoje? Čia nėra nieko panašaus. *Kurgi bent vienas įrodymas, kad ištinkant Įvykiui čia būta žmonių?*

Albertas lėtai apsidairė.

- Nėra rūkstančios pypkės, ar ne?

Bobas įsmeigė į jį akis.

- Ką? Ką tu pasakei, Albertai?

- Kai skridome lėktuvu, prisiminiau vieną burlaivį. Kažkur apie jį skaičiau. Jis vadinosi "Marija Celestė". Kažkas jį pastebėjo, kai šis be tikslo dreifavo atviroje jūroje. Ne... ne *dreifavo*, knygoje buvo sakoma, kad jis plaukė su visomis iškeltomis burėmis. Tačiau žmonės, pakilę į "Marijos Celestės" denį, nieko ten nerado. Nei jūreivių, nei kapitono. Jų daiktai pasiliko, ant krosnelės tebevirė maistas. Kažkas netgi rado kubrike pypkę. Ji vis dar teberūko.

- Šaunuolis! - šūktelėjo Bobas.

Dabar visi spitrijo vien tik į jį ir niekas nepastebėjo lėtai besiartinančio Kreigo Tumio. Jo revolverio vamzdis jau nebebuvo nukreiptas į grindis.

- Šaunuolis, Albertai! - pakartojo Bobas Dženkinsas. - Pataikei į patį dešimtuką! Būta dar vieno garsaus dingimo - atkilėlių iš Roanok Ailendo kolonijos... regis, prie Šiaurės Karolinos krantų. Visi pradingo, palikdami namus, židinius, daiktus, šiukšles. O dabar, Albertai, ženkime kitą žingsnį. Kuo dar šis oro uostas skiriasi nuo mūsų lėktuvo?

Akimirką Alberto veidas pavirto sustingusia kauke, o paskui nusigiedrijo.

- Žiedai! - sušuko jis. - Rankinukai! Piniginės! Chirurginiai kaiščiai! Čia nieko tokio nėra!

- Teisingai, - linktelėjo Bobas. - Visu šimtu procentų. Kaip tu ir sakai, čia nieko tokio nėra. Bet visa tai radome lėktuve, kai pabudome pramiegoję Įvykį, ar ne? Podraug su nebaigta valgyti bandele ir neišgerta kava pilotų kabinoje. Kubrike rūkstančios pypkės ekvivalentu.

- Jūsų nuomone, mes persikėlėme į kitą matmenį, ar ne? - Alberto balse girdėjosi pagarbus jaudulys. - Kaip fantastiniame romane?

Daina palenkė į šoną galvą. Šiuo metu ji nuostabiai priminė Niperį, šunį, kuris ilgus metus puikavosi ant firminio RCA* ženklo.

- Ne, - atsakė Bobas. - Nemanau...

- Atsargiai! - šūktelėjo Daina. - Aš girdžiu...

Bet jinai pavėlavo. Išniręs iš transo, Kreigas Tumis veikė žaibiškai. Anksčiau, nei Nikas ar Brajenas atsisuko, jis griebė Betanę už kaklo ir truktelėjo merginą atatupstą. Tuo pat metu įbedė pistoleto vamzdį jai į smilkinį. Betanė iš siaubo suklykė.

---

*RCA - garsi elektrinės ir elektroninės buitinės technikos gamybos firma.

- Aš nenoriu į ją šauti, bet iššausiu, jeigu man neliks kitos išeities, - išpyškino Kreigas. - Nuskraidinkite mane į Bostoną. - Tuštuma pranyko iš jo akių, užleisdama vietą beprotiškam pasiryžimui. - Ar girdite? Nuskraidinkite mane į Bostoną!

Brajenas žengė jo link, bet Nikas sulaikė, nė sekundei nenuleisdamas nuo Kreigo akių.

- Ramiau, drauguži, - sušnabždėjo jis. - Nereikia skubėti. Mūsų bičiuliui pavažiavo stogas.

Betanė stengėsi ištrūkti iš Kreigo gniaužtų.

- Jūs mane pasmaugsite! Prašau manęs nesmaugti!

- Kas čia vyksta? - paklausė Daina. - Kas vyksta?

- Liaukis! - Kreigas riktelėjo Betanei. - Liaukis blaškytis! Antraip priversi mane padaryti tai, ko daryti visiškai nenoriu! - Ir jis spustelėjo vamzdį merginai į smilkinį. Betanė ir toliau bandė ištrūkti, ir tuomet Albertas suprato, jog ji nieko neišmano apie revolverį.

- Nusiramink, mergaite! - griežtai metė Nikas. - Liaukis priešintis!

Pirmą kartą gyvenime Albertas ne šiaip įsivaizdavo save Arizonos žydu, bet ir pasielgė kaip šis išsigalvotas personažas. Nenuleisdamas akių nuo psicho džersio megztiniu, jis ėmė lėtai kelti futliarą su smuiku. Abiem rankom. Tumis į vaikinuką nežiūrėjo, jo žvilgsnis skubriai lakstė nuo Niko prie Brajeno ir atgalios. Kreigas, kaip ir anksčiau, viena ranka laikė Betanę už kaklo, antrąja gniaužė jai į galvą nutaikyto revolverio rankeną.

- Aš nenoriu šauti į ją... - ir tuomet Kreigo ranka trūktelėjo aukštyn, nes merginai pavyko koja smogti užpuolikui į tarpukojį ir tuo pat metu įsikabinti dantimis į ranką.

Kreigas sušuko iš skausmo ir, akies krašteliu sugavęs Alberto judesį, tuoj pat nukreipė revolverį į jaunuolį. Akimirką Albertas dėbsojo tiesiai į vamzdį, visai kaip savo fantazijose ir sapnuose. Spoksoti į revolverio vamzdį - ne pats maloniausias dalykas. Tas pats kaip žvelgti į ką tiktai atkastą kapą.

"Tikriausiai aš padariau klaidą", - spėjo pamanyti Albertas, ir Kreigas Tumis tuoj pat nuspaudė gaiduką.

5

Vietoje griausmingo šūvio pasigirdo tylus pokštelėjimas, tarytum Kreigas būtų nuspaudęs orinio ginklo gaiduką. Albertas pajuto, kaip kažkas susmego į marškinėlius, tiesiai į užrašą "HARD ROCK CAFE", ir suprato, kad į jį iššovė, o jau po to jis tvojo smuiko futliaru

Kreigui per galvą. Rankose pajuto stipraus smūgio atatranką ir tuoj pat išgirdo nepatenkintą tėvo balsą: "Gal praradai protą, Albertai? Argi galima taip elgtis su brangiu muzikos instrumentu?"

Futliare skimbtelėjo: smuikas pašoko, atsimušė į dangtį. Vienas iš žalvarinių užšovų pataikė Tumiui į kaktą, plūstelėjo kraujas, užpuolikas pargriuvo ant grindų, akys užvirto aukštyn. Dar po akimirkos Kreigas Tumis praradęs sąmonę tysojo prie Alberto kojų.

Jaunuolio galvoje žybtelėjo beprotiška mintis: "Viešpatie, aš niekuomet gyvenime taip gerai negrojau!" Ir tuoj pat suprato, jog laikosi iš paskutinių jėgų. Jis pasisuko į likusiuosius, jo lūpos ištįso į šypseną.

- Atrodo, į mane pataikė, - iškvėpė Tūzas Kausneris.

Po to pasaulis apsitraukė kažkuo pilku, pakirto kojas, ir jis susmuko, užgriuvęs ant futliaro su smuiku.

6

Jis atsijungė daugiausia trisdešimčiai sekundžių. O kai atsigavo, Brajenas nerimastingai, tyliai plekšnojo jam per skruostus. Greta ant kelių klūpojo Betanė, jos akys spinduliavo pasididžiavimu. Už jos, prisiglaudusi prie Lorelės, verkė Daina Belman. Albertas pažvelgė į Betanę, ir jo širdis išsiplėtė užpildydama visą krūtinę.

- Arizonos žydas vėl atsisės į balną, - sumurmėjo jis.

- Ką tu pasakei, Albertai? - paklausė Betanė, paglostydama jam skruostą; nuostabiai švelnia, žavinčiai vėsia ranka. Albertas nusprendė, jog įsimylėjo.

- Ar tau viskas gerai, vaikine? - paklausė Brajenas. - Viskas gerai?

- Manau, taip. Jau užteks man tų antausių. O šiaip aš Albertas. Draugams - Tūzas. Ar žaizda labai rimta? Aš nieko nejaučiu. Jums pavyko sustabdyti kraujavimą?

Nikas Hopvelas pritūpė šalia Betanės. Jis žaismingai šypsojosi.

- Manau, tu gyvensi, drauguži. Niekad neregėjau nieko panašaus... o matęs esu tikrai nemažai. Jūsų, amerikiečių, negali nemylėti - kartais jūs tokie juokingi. Ištiesk ranką - gausi iš manęs suvenyrą.

Albertas ištiesė virpančią ranką, ir Nikas kažką padėjo ant delno. Pažvelgęs iš arčiau, jaunuolis išvydo kulką.

- Pakėliau ją nuo grindų, - paaiškino Nikas. - Net nepakeitė formos. Veikiausiai ji pataikė tau į krūtinę - ant marškinėlių liko parako dėmelė - ir atšoko. Revolveris užsikirto. Ko gero, Dievas tave labai myli, drauguži.

- Aš prisiminiau degtukus, - sušnabždėjo Albertas. - Ir maniau, kad šūvio apskritai nebus.

- Mano berniuk, tai labai drąsus ir labai kvailas poelgis, - Bobas Dženkinsas pabalo it kreida: atrodė, jis pats tuoj tuoj apalps. - Niekuomet netikėk rašytoju. Klausykis jo, tai įprastas dalykas, bet niekuomet netikėk. Viešpatie, o jeigu aš būčiau suklydęs?

- Jūs beveik suklydote, - Brajenas padėjo Albertui atsistoti. - Parakui nutiko tas pats, kas ir degtukams keraminiame dubenėlyje. Dujų energijos pakako tiktai išstumti iš vamzdžio kulką. O jei šios energijos būtų buvę kiek daugiau, kulka dabar glūdėtų vaikino plaučiuose.

Albertui vėl ėmė svaigti galva. Jis susverdėjo, ir Betanė akimirksniu apglėbė jaunuolį per juosmenį.

- Tai didvyriškas poelgis, - ji į savo gelbėtoją tebežiūrėjo susižavėjusi. - Koks vis dėlto tu šaunuolis!

- Ačiū, - Tūzas puse lūpų šyptelėjo. - Čia menkniekis.

Pats mikliausias šaulys žydas į vakarus nuo Misisipės jautė, kaip mergina glaudžiasi prie jo visu kūnu ir kaip be galo gardžiai ji kvepia. Vaikino nuotaika staigiai pakilo. Niekuomet gyvenime taip gerai nesijautė. Čia jis prisiminė smuiką, pasilenkė, pakėlė futliarą: gilus įlenkimas, viena užšova atsiknojo, ant jos liko kraujo ir plaukų. Albertas pajuto, kaip jo skrandžio turinys kyla prie gerklės. Atsidarė futliarą ir dirstelėjo. Instrumentas lyg ir sveikas. Albertas su palengvėjimu atsiduso.

Paskui prisiminė Tumį, ir džiaugsmą pakeitė nerimas.

- Paklausykite, ar aš neužmušiau to psicho? Trinktelėjau jam smarkokai.

Jaunuolis pažvelgė į Kreigą. Ties šiuo buvo palinkęs Donas Gafnis. Kreigo veidas ir kakta plūdo krauju. Albertui vėl pasidarė bloga.

- Jis gyvas, - atsakė Donas, - tačiau be sąmonės.

Albertas, kuris savo sapnuose susidorodavo ir ne su tokiais galvažudžiais, pajuto, kaip nerimas atslūgsta.

- Viešpatie, kiek daug *kraujo*!

- Tai dar nieko nereiškia. Žaizdos galvoje paprastai smarkiai kraujuoja, - paaiškino Nikas, paėmė Kreigui už riešo ir užčiuopė pulsą. - Tu privalai prisiminti, kad šis tipas buvo prikišęs revolverį merginai prie galvos. Ir galėjo ją nušauti. Prisimeni aktorių, kuris prieš kelerius metus žuvo filmavimo aikštelėje, kur buvo šaudoma netikrais šoviniais? Misteris Tumis gavo, ko nusipelnė. Nesigraužk.

Nikas paleido Tumio ranką, atsistojo.

- Be to, - nuo artimiausio stalo anglas paėmė krūvelę popierinių servetėlių, - jo pulsas stiprus ir reguliarus. Manau, po keleto minučių atsigaus. Tiesa, galvą kiek paskaudės. Man atrodo, privalėtume pasirengti šiam džiugiam įvykiui. Misteri Gafni, kad ir kaip keista, bet stalai šioje įstaigoje uždengti staltiesėmis. Gal malonėtumėt porelę man atnešti? Mano galva, mums derėtų šiam į Bostoną skubančiam ponui surišti rankas.

- Nejau tikrai manote, jog tai būtina? - paklausė Lorelė. - Galų gale jis be sąmonės, o iš žaizdos teka kraujas.

Nikas uždėjo popierinę servetėlę ant Tumio kaktos ir pažvelgė į moterį.

- Jūsų vardas Lorelė, ar ne?

- Taip.

- Tai štai, Lorele, nederėtų jo elgesio įsivaizduoti šviesiomis spalvomis. Šis žmogus - pamišėlis. Negaliu pasakyti, ar jis kuoktelėjo dėl to, kas mums atsitiko, ar jis *visada* buvo toks, tačiau žinau, kad jis pavojingas. Galėjo sučiupti ne Betanę, o Dainą, jeigu ši būtų stovėjusi arčiau. Jei nesurišime šiam psichui rankų, kitą kartą jis taip ir padarys.

Kreigas suvaitojo, jo rankos trūktelėjo. Bobas Dženkinsas atšlijo, nors Brajenas jau seniai buvo užsikišęs revolverį už savo kelnių diržo. Lorelė pasekė rašytojo pavyzdžiu, nusitempdama paskui save Dainą.

- Kas nors mirė? - nervingai paklausė Daina. - Tikiuosi, niekas?

- Ne, mieloji.

- Man derėjo jį išgirsti anksčiau, bet tuo metu klausiausi vyro, kuris kalba kaip mokytojas.

- Viskas gerai, - nuramino ją Lorelė. - Viskas baigėsi gerai, Daina, - ji nužvelgė ištuštėjusią laukimo salę ir pamanė: *Kur jau ten gerai? Viskas tiesiog siaubinga!*

Donas sugrįžo abiejose rankose laikydamas po raudonai ir baltai languotą staltiesę.

- Puiku, - Nikas paėmė vieną staltiesę, mitriai susuko ją į virvę. Vidurį suspaudė dantimis, kad staltiesė neišsivytų, ir pervertė Kreigą ant pilvo.

Kreigas riktelėjo, jo vokai suvirpėjo.

- Kam gi taip *šiurkščiai*? - griežtai metė Lorelė.

Nikas tik dvilktelėjo į ją, ir Lorelė nusuko žvilgsnį. Ji negalėjo nepalyginti Niko Hopvelo akių su akimis iš Dareno Krosbio atsiųstų nuotraukų. Plačiai įsodintos giedros akys įdomiame, bet ne itin įsimenančiame veide. O ir akys niekuo neįsiminė, ar ne? Bet ar nebuvo

Dareno Krosbio akyse kažin ko tokio, kas ir privertė ją leistis į šią kelionę? Ar po ilgų apmąstymų ji nenusprendė, jog tai mokančio padoriai elgtis vyro akys? Vyro, kuris įjungia atbulinę pavarą, kai jam sakoma, jog metas sukti ienas atgalios?

Lipdama į 29-uoju reisu išskrendantį lėktuvą, Lorelė bandė save įtikinti, kad tai pats didžiausias nuotykis jos gyvenime - šuolis per visą kontinentą į aukšto tamsiaplaukio nepažįstamojo glėbį. Bet sykiais ji pakliūdavo į tokias situacijas, kai nebelikdavo nieko kita, tiktai pripažinti tiesą, o tiesa buvo tokia: Lorelė išsirinko Dareną Krosbį tiktai todėl, kad jis, sprendžiant iš laiškų ir nuotraukų, ne itin skyrėsi nuo tų ramių, santūrių jaunuolių ir vyrų, kurie nuo penkiolikos metų jai skirdavo pasimatymus. Šie jaunuoliai ir vyrai, žengdami į namus po lietaus, visada valydavosi kojas į kilimėlį, be jokio prašymo padėdavo suplauti indus, patraukdavo šalin rankas, ištarus vienintelį žodį.

Ar ji būtų skridusi 29-uoju reisu, jeigu iš nuotraukos į ją būtų žvelgusios rudos Niko Hopvelo akys, o ne tamsiai mėlynos Dareno? Vargu. Jau veikiau būtų parašiusi jam mandagų laišką: "Leiskite padėkoti jums už atsakymą ir už nuotrauką, misteri Hopvelai, bet man atrodo, jog esame pernelyg skirtingi", - ir tęstų paieškas tokio kaip Darenas. Suprantama, ji smarkiai abejojo, kad į misterį Hopvelą panašūs vyrai kada nors atsiverčia žurnalus, skirtus vienišoms širdims, juoba dirsteli į pažinčių skiltis. Tačiau Lorelė dabar yra šalia jo ir dar susiklosčius tokioms neapibrėžtoms aplinkybėms.

Ką gi... ji norėjo nuotykių, bent jau vieno nuotykio, prieš sklandžiai peržengdama vidutinio amžiaus slenkstį. Argi ne? Taip. Štai jį ir gavo, kas visiškai atitinka Tolkieno tvirtinimą: praėjusį vakarą išėjo pro savo duris, lygiai kaip visada, o kur galų gale atsidūrė - keistoje ir siaubingoje Fantazijos šalyje. Na, o nuotykių stoka moteris tikrai negalėjo skųstis. Avariniai nusileidimai... tušti oro uostai... beprotis su revolveriu. Aišku, tai nuotykis! Ūmai Lorelė prisiminė labai seniai perskaitytą frazę: "Būk atsargi, kai ko nors maldauji, kadangi gali susilaukti būtent to, ko prašai".

Gryna tiesa.

Bet kartais nuveda į aklavietę.

Užtat Niko Hopvelo žvilgsnis nekėlė abejonių, kad jam viskas aišku ir suprantama. Tik vieno jo žvilgsnyje nebuvo - gailesčio. Lorelės kūnu perbėgo virpulys, sukeltas anaiptol ne romantinių svajonių.

Nikas užlaužė rankas Kreigui už nugaros, ties strėnomis sukryžiavo plaštakas. Kreigas sudejavo, šįsyk garsiau, ir pamėgino ištrūkti.

- Nesijaudink, seni, - Niko balsas skambėjo raminančiai.

Jis dusyk virve apsuko Kreigo rankas žemiau alkūnių, užveržė mazgą. Kreigo alkūnės atsimušė viena į kitą, jis šūktelėjo iš skausmo.

- Štai ir puiku! Supakuotas kaip tėvo Džono kalėdinis kalakutas, - Nikas atsistojo ir įsitaisė ant vieno iš stalų kraštelio. - Tai apie ką kalbėjote, kai mus taip šiurkščiai pertraukė? - kreipėsi jis į rašytoją.

Bobas dėbsojo į Niką, regis, nesuprasdamas, ką šis turi omeny.

- Kaip?

- Tęskite, - Nikas labiau priminė susidomėjusį klausytoją paskaitų salėje, o ne atsisėdusį ant stalo kietą vaikiną, prie kurio kojų tysojo vyriškis surištomis rankomis, įbedęs fizionomiją į savo paties kraujo klaną. - Jūs kaip tik kalbėjote apie tai, jog 29-asis reisas kažkuo panašus į "Marijos Celestės" plaukiojimą. Žinote, įdomus sugretinimas.

- Ir jūs pageidaujate, kad aš... paprasčiausiai tęsčiau? - nustebo Bobas. - Tarsi nieko nebūtų įvykę?

- Atriškite mane! - išrėkė Kreigas.

Jo žodžius slopino grindų kilimas. Taip, atgijo vyrukas nuostabiai greitai, turint omeny, kad prieš penkias minutes jo galvos vos nesuskaldė smuiko futliaras.

- Atriškite mane *tuoj pat*! Aš reikalauju...

Niko reakcija šokiravo visą kompaniją, įskaitant ir tuos, kurie matė, kaip anglas suko Kreigui nosį. Hopvelas spyrė užpuolikui į šonkaulius. Paskutiniu momentu sulaikė smūgį... bet Kreigui vis dėlto kliuvo. Jis šūktelėjo iš skausmo ir nutilo.

- Jeigu pradėsi vėl, dravguži, kaltink save, - prakošė Nikas. - Mano kantrybė tuoj baigsis.

- Paklausykite! - riktelėjo Gafnis. - Argi galima taip...

- Tai jūs manęs paklausykite! - staigiai grįžtelėjo į jį Nikas. Jis buvo įtūžęs, tiesiog virė iš pykčio.

- Jums metas atsibusti, mano brangieji, ir šį kartą man teks apsieiti be sentimentų. Ši maža mergaitė, Daina, sako, jog mes patekome į rimtą kebeknę. Ir aš ja tikiu. Ji teigia, kad girdi kažką, kas gali mus užklupti. Ir aš ja tikiu. Aš nieko negirdžiu, tačiau mano nervai įtempti iki paskutinės ribos, ir negaliu į visa tai nekreipti dėmesio. Manau, mus iš tiesų gali kas nors aplankyti, ir visiškai ne tam, kad parduotų naujausią dulkių siurblį arba draudimo polisą. Tad gal nuspręskime: kudakuosime prie šito psicho ar pasistengsime išsiaiškinti, kas gi aplinkui dedasi? Žinojimas galbūt ir neišgelbės mums gyvy-

bės, bet aš vis labiau linkęs manyti, jog nežinojimas gerokai ją sutrumpins.

Nikas įdėmiai pažvelgė į Dainą.

- Pasakyk man, dėl ko esu neteisus, Daina? Išklausysiu tavęs su malonumu.

- Aš nenoriu, kad jūs skaudintumėt misterį Tumį, bet manau, jog dėl visko esate teisus, - rydama ašaras, atsakė mergaitė.

- Gerai. Tai teisinga, - linktelėjo Nikas. - Pasistengsiu daugiau jam nesukelti skausmo... bet pažadėti negaliu. Pradėkime nuo paprasčiausio dalyko. Šis tipas...

- Tumis, - įsiterpė Brajenas. - Jis vardu Kreigas Tumis.

- Tebūnie taip. Misteris Tumis išsikraustė iš proto. Gali būti, jeigu mums pavyks sugrįžti į mūsų pasaulį arba tą vietą, kur nukeliavo visi žmonės, mes sugebėsime rasti specialistų, kurie jam pagelbės. Tačiau dabar galime jam pagelbėti tiktai atėmę veikimo laisvę. Ką Alberto padedamas aš ir padariau... O dabar grįžkime prie einamųjų reikalų. Ar kas nors pageidauja išsakyti ypatingą nuomonę?

Jam atsakė tyla. 29-ojo reiso keleiviai smaksojo į Niką.

- Puiku. Misteri Dženkinsai, prašau tęsti.

- Aš... Aš nepratęs, - Bobas desperatiškai pabandė susitvardyti. - Savo romanuose nugalabijau tiek žmonių, kad jiems neužtektų vietos mūsų lėktuve. O štai gyvenime su prievarta susidūriau pirmą kartą. Atleiskite, jeigu... elgiausi ne taip, kaip priderėtų.

- Manau, jums nėra dėl ko gėdintis, misteri Dženkinsai, - prakalbo Daina. - Ir man patinka jūsų klausytis. Nuo to netgi nuotaika pagerėja.

Bobas su dėkingumu pasižiūrėjo į ją, nusišypsojo.

- Ačiū tau, Daina, - jis susikišo rankas į kišenes, metė neramų žvilgsnį į Kreigą Tumį, paskui pasižiūrėjo į langus. - Manau, aš jau užsiminiau apie pagrindinę klaidą mūsų svarstymuose. Ji paprasta: kai tiktai sužinojome apie tai, kas atsitiko, mes visi padarėme prielaidą, neva *Įvykis* apėmė visą pasaulį. Suprantama, iš kur radosi toks vertinimas: mums viskas gerai, o visi likusieji, įskaitant kitus mūsų reiso keleivius, kurie drauge su mumis Los Andželo tarptautiniame oro uoste pakilo į lėktuvą, tarytumei pranyko. Tačiau mūsų turimi įkalčiai byloja, jog tokia prielaida neteisinga. Tai, kas atsitiko, apsiriboja mumis, vien tiktai mumis. Esu įsitikinęs, jog pasaulis, kokį mes jį pažįstame, visiškai nepasikeitė ir gyvena pagal tuos pačius dėsnius. Ir tiktai mes, pradingę keleiviai bei vienuolika išgyvenusiųjų, pasiklydome.

7

- Galbūt esu kvailas kaip bato aulas, bet nesuprantu, ką norite pasakyti, - stojusią tylą nutraukė Rudis Varvikas.

- Aš irgi, - prie jo prisijungė Lorelė.

- Mes paminėjome du garsius dingimus, - toliau kalbėjo Bobas. Dabar jo tarytum klausėsi ir Kreigas Tumis, bent jau liovėsi bandęs išlaisvinti savo rankas.

- Vienas, "Marijos Celestės" atveju, įvyko *atviroje* jūroje. Antrasis - turiu galvoje Roanok Ailendą - prie jūros. Tačiau šiais dviem garsiais nutikimais sąrašas neapsiriboja. Galiu prisiminti dar du, susijusius su lėktuvais. Pirma, lakūnės Amelijos Erhart dingimas virš Ramiojo vandenyno, antra, kelių karinių lėktuvų dingimas virš Atlanto vandenyno rajono, žinomo Bermudų trikampio pavadinimu. Tai atsitiko, kiek pamenu, 1945 arba 1946 metais. Vadas lyg ir perdavė kažką radijo ryšiu, iš karinės oro bazės Floridoje išskrido gelbėtojai, tačiau neaptiko jokių pradingusių lėktuvų pėdsakų.

- Girdėjau apie šį atvejį, - linktelėjo Nikas. - Nuo jo ir prasidėjo nelemta Trikampio šlovė.

- Ne, ten prapuolė *daugybė* lėktuvų ir laivų, - nesutiko su juo Albertas. - Apie tai Čarlzas Berlicas parašė knygą. Aš ją skaičiau. Labai įdomi knyga, - jis apsižvalgė. - Bet niekuomet nemaniau, kad galiu atsidurti *tarp* dingusiųjų.

- Nežinau, ar dingdavo lėktuvai virš kontinentinės Jungtinių Valstijų teritorijos, tačiau...

- Mažiems lėktuvams tai nutikdavo labai dažnai, - pertraukė jį Brajenas. - O kartą, maždaug prieš trisdešimt penkerius metus, pradingo oro laineris. Su šimtu keleivių. 1955 arba 1956 metais. Laineris priklausė lyg ir TWA, lyg ir "Monarcho" aviakompanijai. Skrido iš Denverio į San Franciską. Pilotas susisiekė su Reno skrydžių valdymo centru, pareigingai laikydamasis instrukcijos, o paskui apie šį oro lainerį daugiau niekas nebegirdėjo. Suprantama, jo ieškojo, tačiau... nesėkmingai.

Brajenas pastebėjo, kad visi spokso į jį kaip pakerėti, ir nelinksmai nusijuokė.

- Pilotų istorijos apie vaiduoklius, - pridūrė jis lyg ir atsiprašydamas.

- Galiu lažintis, jie irgi peršoko, - sumurmėjo rašytojas ir pasikasė skruostą. Jo veide ūmai šmėstelėjo siaubas. - Jeigu nerado kūnų...

- Prašau papasakoti, ką žinote arba manote, jog žinote, - ėmė maldauti Lorelė. - Žmogus nepajėgus viso šito pakelti. Jeigu tuoj pat nesulauksiu atsakymų į kamuojančius klausimus, jums teks mane surišti ir paguldyti šalia misterio Tumio.

- Nemeilikaukite sau pačiai, - aiškiai, bet piktai pratarė Kreigas. - Čia sterili švara, lėktuve - stiklo duženos ir išlaistyti gėrimai. Čia nėra elektros, lėktuve - yra. Bet reikėtų turėti omenyje, jog lėktuve autonominė energijos įranga, gi oro uostas gauna elektrą iš kokios nors šiluminės, atominės ar hidroelektrinės. Tačiau prisiminkime degtukus. Betanė buvo lėktuve, ir jos degtukai užsižiebia. O štai čia buvę degtukai - ne. Revolveris, kurį misteris Tumis pasiėmė, kiek aš suprantu, saugumo tarnybos patalpose, neiššovė. Manau, jeigu pamėginčiau pasišviesti baterijų maitinamu rankiniu žibintuvėliu, man nieko neišeitų. O jeigu jis ir suveiktų, tai baterijos nusilptų labai greitai.

- Jūs teisus, - palaikė jį Nikas. - Ir mums nereikia ieškoti žibintuvėlio, kuris patvirtintų šią versiją, - anglas parodė į avarinio apšvietimo sistemos prožektorių: tasai nešvietė, kaip ir lempos palubėje. - Avarinė sistema energiją gauna iš akumuliatorių. Šviesai jautrus daviklis reaguoja į apšvietimą. Čia pakankamai tamsu ir jis turėtų suveikti, tačiau prožektorius nešviečia. Arba sugedo daviklis, arba nusilpo akumuliatoriai.

- Manau, ir daviklis sugedo, ir akumuliatoriai nusilpo, - atsiliepė Bobas Dženkinsas. Jis lėtai prisiartino prie restorano durų, atidarė jas. - Mes atsidūrėme pasaulyje, kuriame dar palaikoma sąlyginė tvarka, tačiau kuris yra arti mirties. Visi gazuoti gėrimai prarado skonį, išsivadėjo. *Mes* dar kažkuo kvepiame, aš galiu užuosti Lorelės kvepalus arba kapitono skutimosi odekoloną, bet čionykščių kvapų jau nebėra.

Albertas pakėlė stiklą su alumi, pauostė. Kvapas yra, nusprendė jis, bet labai labai silpnas. Tiktai prisiminimas apie kvapą. Tikriausiai taip kvepia lapelis, daug metų praglūdėjęs tarp knygos puslapių.

- Tas pats ir su garsais, - pridūrė Bobas. - Jie duslūs, vienmačiai, be aido.

Lorelė prisiminė, *kaip* stukseno jos kulniukai per betoną, *kaip* klimpo ore kapitono Englo riksmas, kai tasai, sudėjęs rankas ruporu, šaukė misterį Tumį.

- Albertai, ar tau nebūtų sunku ką nors sugroti smuiku? - paprašė Bobas.

Albertas dirstelėjo į Betanę. Mergina nusišypsojo ir linktelėjo.

- Ne. Suprantama, ne. Man netgi įdomu, kaip jis skambės po to... - vaikinas pažvelgė į Kreigą Tumį. - Jūs suprantate.

Vaikinas atsidarė futliarą susiraukdamas, kai pirštai palietė užšovą, neseniai įsirėžusią į Kreigo Tumio kaktą, išsiėmė smuiką. Švelniai jį paglostė ir paguldė po smakru. Užsigalvojęs sustingo. Kokia muzika tinka šiam naujajam pasauliui, kuriame neskambėjo telefonai ir nelojo šunys? Ralfas Vogenas Viljamsas? Stravinskis? Mocartas? Galbūt Dvoržakas? Ne, ne tai. Tuomet jam nušvito protas, ir Albertas pradėjo groti "Kažkas virtuvėje su Daina".

Bet, išgavęs keletą natų, nuleido smičių.

- Tikriausiai vis dėlto sugadinai smuiką, kai juo trenkei šiam vaikinui per galvą, - išsakė savo nuomonę Donas Gafnis. - Atrodo, tarytum instrumentas būtų prikimštas vatos.

- Ne, - lėtai atsiliepė Albertas. - Mano smuikas tikrai tvarkingas. Tuo visiškai neabejoju. Tai kas kita. Prieikite čia, misteri Gafni. - Gafnis prisiartino, atsistojo greta Alberto. - O dabar pasilenkite prie smuiko kiek įmanoma arčiau. Ne, ne taip arti, aš pataikysiu jums į akį smičiumi. Taip. Taip gerai. O dabar klausykite.

Albertas vėl ėmė groti.

- Jaučiate skirtumą? - paklausė nuleisdamas smičių.

- Iš arti skamba kur kas geriau, jeigu tai turi omenyje, - atsakė Gafnis ir su pagarba pažvelgė į Albertą. - Tu nuostabiai groji, vaikine.

Albertas nusišypsojo Donui Gafniui, bet prabilo kreipdamasis į Betanę Sims.

- Retsykiais, kai esu tikras, jog netoliese nėra mano muzikos mokytojo, griežiu senas "Led Zeppelin" dainas. Smuikas tarytum joms ir sukurtas. Jus nustebintų jų skambesys, - vaikinukas pasisuko į Bobą: - Jūsų versija vėl pasitvirtino. Kuo arčiau stovi, tuo geriau skamba smuikas. Kaltas yra *oras*, o ne instrumentas. Oras nepraleidžia garsų, kaip priderėtų, vadinasi, garsas patiria tą patį, kaip ir alus.

- Išsikvepia, - patikslino Brajenas.

Albertas linktelėjo.

- Ačiū, Albertai, - padėkojo jaunuoliui Bobas.

- Nėra už ką. Galiu padėti smuiką?

- Be abejo, - linktelėjo Bobas ir kalbėjo toliau, kol Albertas dėjo smuiką į futliarą, šluostė spyneles ir pirštus servetėle: - Skonis, kvapas ir garsas ne vieninteliai - pagrindiniai - ypatumai aplinkybių, kuriose mes atsidūrėme. Pavyzdžiui, pažiūrėkime į debesis.

- O kas gi jiems? - paklausė Rudis Varvikas.

- Jie nepajudėjo nuo mūsų atvykimo momento, ir manau, kad nė neketina judėti. Spėju, kad ir oras tarsi sustingo, - Bobas nutilo. Jo

veide atsispindėjo bejėgiškumas ir išgąstis. - Kaip pasakytų Nikas Hopvelas, apsieikime be sentimentų. Čia viskas ne taip, tai žuvusi vieta. Visi Dainos pojūčiai, įskaitant ir tą, kurį priimta vadinti šeštuoju, yra stipresni nei mūsiškiai, todėl mergaitė į viską regauoja jautriau, bet, manau, mes visi geriau ar silpniau suvokiame: *čia viskas ne taip*.

O dabar pagrindinis dalykas.

Prieš penkiolika minučių pasakiau, kad lyg ir atėjo priešpiečių metas. Dabar, kaip man atrodo, kur kas vėliau. Ketvirta arba penkta valanda dienos. Mano pilvas reikalauja ne priešpiečių, o arbatos. Kažkodėl nujaučiu, jog temti už langų pradės dar prieš tai, kai mūsų laikrodžiai rodys be ketvirčio dešimtą.

- Arčiau prie reikalo, drauguži, - įsiterpė Nikas.

- Manau, visa esmė yra laikas. Ne Alberto paminėti matmenys, o *laikas*. Tarkim, kad dėl kokių nors priežasčių laiko sraute atsiranda skylė. *Ne spąstai, o skylė*. Skylė laiko audinyje.

- *Tokio* kliedesio dar man neteko girdėti! - šūktelėjo Donas Gafnis.

- Amen! - nuo grindų atsiliepė Kreigas Tumis.

- Ne, - atkirto Bobas, - tai ne kliedesys. Kliedesys yra kitkas, misteri Gafni. Prisiminkite, kaip skambėjo Alberto smuikas. Apsižvalgykite aplinkui. Pagalvokite, kas mums atsitiko... kur mes atsidūrėme... čia tai tikrai kliedesys.

Donas paniuro, susikišo rankas į kišenes.

- Tęskite, - sušnabždėjo Brajenas.

- Gerai. Aš netvirtinu, jog mano žodžiai - neginčijama tiesa. Aš tiktai išsakau savąją versiją, kuri galbūt paaiškins, kas mums atsitiko. Pabandykime įsivaizduoti, jog tokios skylės laiko sraute atsiranda nuolat, bet dažniausiai virš žmonių negyvenamos teritorijos. Suprantama, turiu omeny vandenyną. Negaliu pasakyti kodėl, tačiau ši prielaida logiška, nes būtent ten užfiksuota dauguma dingimų.

- Atmosferos procesai virš vandens labai skiriasi nuo tų pačių procesų virš sausumos, - pridūrė Brajenas. - Ko gero, jūs teisus.

- Svarbiausia ne tai, ar aš teisus, ar ne. Bet dabar, svarstydami problemą, mes galime naudotis mums suprantamais terminais. Atmosferoje irgi stebima keisčiausių reiškinių: apversti tornadai, žiedinės vaivorykštės, dieną matomos žvaigždės. Šios laiko skylės gali atsirasti ir pranykti atsitiktinumo valia, jos gali judėti iš vienos vietos į kitą, kaip juda audros frontai, bet jos labai retai pasirodo virš sausumos.

Tiesa, statistika teigia, kad anksčiau ar vėliau įvyksta viskas, kas

tik gali įvykti, todėl remkimės tuo, jog praėjusią naktį laiko skylė susidarė virš sausumos... ir mes - tiesiog nepasisekė! - pataikėme į ją. Tuo mūsų gauta informacija neapsiriboja. Dabar mes žinome dar vieną šio fenomeno savybę: praskristi pro ją gyvas gali tiktai tas, kuris giliai įmigęs.

- Tarytum kokioje pasakoje! - sušuko Gafnis.

- Visiškai jums pritariu, - nuo grindų atsiliepė Kreigas.

- Užčiaupk srėbtuvę, - krioktelėjo jam Gafnis.

Kreigas sumirksėjo, ir viršutinė jo lūpa žvėriškai išsiviepė.

- Tarytum viskas sutampa, - sušnabždėjo Betanė. - Mes prabudome... kitame pasaulyje.

- O kas nutiko įgulai ir keleiviams? - paklausė Albertas. Atrodė, jis beregint apsiverks. - Jeigu lėktuvas praskrido pro skylę, kas atsitiko *mūsų* bendrakeleiviams?

Vaizduotė tuojau pat jam nupiešė atsakymą: iš dangaus į žemę krentantys šimtai žmonių, besiplaikstantys švarkai, užversti sijonai, atidengiantys apatinius baltinius, nusimaunantys nuo kojų batai, iššokantys iš kišenių rašikliai - tie, kurie nepasiliko lėktuve, žmonės, mosikuojantys rankomis ir kojomis, besistengiantys ką nors išrėkti išretėjusiame ore, žmonės, palikę ant sėdynių rankinukus, pinigines, laikrodžius, įvairias smulkmenas ir netgi širdies stimuliatorių. Jaunuolis regėjo, kaip jie atsimuša į žemę, nulenkdami krūmus, pakeldami stulpelius dulkių, pavirsdami į nieką.

- Spėju, kad jie išgaravo, - atsakė Bobas. - Visiškai. Pavirto garais.

Iš pradžių Daina nesuprato. Paskui pagalvojo apie tetos Vikos rankinuką, prikimštą kelioninių čekių, ir pravirko. Lorelė apkabino akląją mergaitę per pečius, prispaudė prie savęs. Albertas tuo metu karštai dėkojo Dievui už tai, kad jo motina paskutinę akimirką persigalvojo ir nusprendė neskristi kartu su juo į Rytų pakrantę.

- Daugeliu atvejų pradingėlių daiktai išgaravo kartu su jais, - tęsė rašytojas. - Liko piniginės, kurias jų šeimininkai, ko gero, išsiėmė... Įvykio momentu. Čia sunku ką nors tvirtinti. Kas pradingo, kas pasiliko... labiausiai mane domina perukas, nors visa tai smulkmenos, kurios nieko nepasako. Atsakymo tikriausiai niekuomet nesužinosime.

- Dėl to jūs teisus, - pastebėjo Albertas. - Pavyzdžiui, kad ir chirurginiai kaiščiai. Abejoju, ar žmogus nuspręstų šiuos daikčiukus išsiimti iš peties arba klubo, kad galėtų iš nuobodulio su jais pažaisti.

- Sutinku, - linktelėjo Varvikas. - Skrydis buvo dar tiktai prasidėjęs, ir jie nespėjo patirti *tokio* lygio nuobodulio.

Iš nuostabos Betanė išsprogino į Varviką akis, o paskui nusijuokė.

- Aš kilęs iš Kanzaso, - pridūrė Bobas, - ir, mąstydamas apie tai, kodėl vieni liko, o kiti pradingo, prisiminiau tornadus, kurie kyla pas mus vasarą. Jie gali nušluoti nuo žemės paviršiaus fermerio namą, bet palikti šalia stovintį tualetą, arba nugriauti karvidę, bet nepaliesti siloso bokšto.

- Gal jau laikas apibendrinti, drauguži, - paragino Nikas. - Nežinau, ką ten rodo jūsų laikrodis, bet nujaučiu, jog artinasi naktis.

Brajenas pagalvojo apie Kreigą Tumį, kuris taip veržėsi į Bostoną, prisiminė, kaip tasai stovėjo prie lovio ir šaukė: *"Nėra laiko! Jo liko velniškai mažai!"*

- Gerai, - neprieštaravo Bobas. - Apibendrinsim. Remsimės tuo, jog laiko skylės egzistuoja ir mes įkritome į vieną iš jų. Manau, atsidūrėme praeityje ir sužinojome ne itin malonią tiesą apie keliones laiku: neįmanoma patekti į 1963 metų lapkričio 22-osios Teksaso knygų saugyklą ir užkirsti kelią Kenedžio nužudymui. Nepavyks pamatyti piramidžių statybos ir Romos žlugimo. Patyrinėti gyvų dinozaurų taip pat nepasiseks.

Jis išskėtė rankas, tarsi stengdamasis aprėpti tylų pasaulį, į kurį juos nubloškė likimo užgaida.

- Gerai įsižiūrėkite į tai, ką matote aplinkui, brangūs keliautojai per laiką. Tai praeitis. Ji tuščia. Ji begarsė. Joje *nieko* nėra. Visas pasaulis... o galbūt ir visa Visata primena išmestą pakavimo dėžę. Manau, šoktelėjome atgalios per labai mažą laiko tarpelį, kokias penkiolika minučių... bent jau iš pradžių. Bet pasaulis jau tirpsta aplink mus. Kažkas darosi garsui. Elektra jau atsijungė. Oras nesikeičia. Įtariu, jog visa planeta paprasčiausiai išsisklaidys.

- O galbūt tai ateitis? - atsargiai paklausė Albertas.

Bobas Dženkinsas gūžtelėjo pečiais. Atrodė, jis paseno gera dešimtimi metų.

- Tvirtinti nesiimu, iš kur galėčiau tai žinoti, tačiau manau, kad ne. Vieta, kurioje esame, alsuoja senatve, silpnumu, beviltiškumu. Toks jausmas... net nežinau...

- ...kad jis jau *pasmerktas*, - pasufleravo Daina.

- Taip, - linktelėjo Dženkinsas. - Dėkoju tau, brangioji. Būtent šiuos žodžius aš ir stengiausi rasti.

- Misteri Dženkinsai! Tasai garsas, apie kurį kalbėjau... Aš vėl jį girdžiu, - akloji mergaitė patylėjo. - Jis artinasi.

8

Visi įtemptai suklusę tylėjo. Brajenui pasirodė, kad jis kažką girdi, bet paskui nusprendė, jog tai jo širdies plakimas. Arba tiesiog įsismarkavo vaizduotė.

- Aš noriu vėl prieiti prie langų, - Nikas peržengė per Kreigą net nepažvelgęs į šį ir plačiu žingsniu pasišalino iš restorano.

- Ei! - šūktelėjo Betanė. - Aš irgi norėčiau pasižiūrėti!

Albertas nuskubėjo jai įkandin, daugelis pasekė jų pavyzdžiu.

- O jūs? - Brajenas paklausė restorane pasilikusių Dainos ir Lorelės.

- Aš nenoriu eiti, - atsakė Daina. - Aš ir čia viską girdžiu, - ji patylėjo, paskui pridūrė: - Ir girdėsiu dar geriau, jeigu skubiai iš čia neišvyksime.

Brajenas pažvelgė į Lorelę Stivenson.

- Aš pasiliksiu su Daina, - tyliai atsakė šioji.

- Gerai, - linktelėjo Brajenas. - Tiktai laikykitės toliau nuo misterio Tumio.

- Laikykitės toliau nuo misterio Tumio, - pašiepė jį Kreigas ir persuko galvą, kad susitiktų žvilgsniu su Brajenu. - Jums tai geruoju nesibaigs, kapitone Englai. Nežinau, kokį žaidimą sumanėte su savo draugeliu laimiu*, bet tai jums geruoju nesibaigs. Ir kitą kartą jums pavyks nusitverti šturvalo tiktai lėktuve, gabenančiame iš Kolumbijos heroiną. Nė viena padori aviakompanija daugiau nebenorės turėti su jumis reikalų.

Brajenas jau norėjo atsiliepti, bet paskutinę akimirką persigalvojo. Juk Nikas sakė, kad šiam žmogui, bent jau laikinai, pasimaišė protas, ir kapitonas jautė, kad anglas nesuklydo. O įtikinėti pamišėlį, pirma, beprasmiška, antra, atima daug laiko.

- Mes laikysimės nuo jo toliau, nesijaudinkite, - atsakė Lorelė ir su Daina pasitraukė prie vieno iš staliukų, pasodino neregę ant kėdės ir atsisėdo pati. - Mums niekas negresia.

- Gerai. Sušukite, jei jis mėgins išsilaisvinti.

- Nesijaudinkite, šauksim, - nusišypsojo Lorelė.

Brajenas pasilenkė, patikrino, ar ne per silpnas mazgas, kuriuo Nikas suveržė Kreigo rankas, ir patraukė įkandin likusiųjų prie langų, žvelgiančių į lėktuvų pakilimo bei nusileidimo takus.

---

*Limey *(angl.)* - niekinama anglų pravardė.

9

Garsas Brajeną pasiekė, kai jis nužingsniavo iki laukimo salės vidurio, o prie langų jau nebeliko jokių abejonių, kad tai ne klausos haliucinacija. "Mergaitės klausa nuostabi", - pamanė kapitonas.

Šį garsą Brajenas vos girdėjo, bet vis dėlto jis egzistavo ir sklido iš rytų pusės. Daina sakė, jog garsas panašus į byrančių ryžių dribsnių šnarėjimą, tačiau Brajenui jis labiau priminė ypatingą statinių radijo trukdžių tipą, kokie užpildo eterį didelio saulės aktyvumo periodais. Bet dėl vieno dalyko jųdviejų su Daina nuomonės nesiskyrė: šis garsas pranašavo artėjančią nelaimę.

Brajenas pajuto, kaip nuo šito garso ant pakaušio stojasi piestu plaukai. Jis nužvelgė likusiuosius ir visų veiduose išvydo sustingusią baimę bei pasibjaurėjimą. Nikas laikėsi geriau už kitus, o mergina, Betanė, toji pati, kuri niekaip nenorėjo leistis loviu, regis, persigando kone iki mirties. Bet šį garsą dabar jau girdėjo jie visi.

Negerą garsą.

Blogis artinasi, įspėjo jis. *Skubėkite iš čia pasišalinti.*

Nikas pasisuko į kapitoną:

- Ką darysime, Brajenai? Ar turi kokių minčių?

- Ne. Nė vienos. Žinau tiktai vienintelį dalyką: daugiau nieko negirdėti visame mieste.

- Miesto jis dar nepasiekė, - pataisė jį Donas, - bet pasieks. Tiktai norėtųsi žinoti, kiek tam prireiks laiko.

Visi nutilo, įsiklausė į atsiritantį iš rytų šnypščiantį traškesį. *Aš lyg ir žinau, kas tai per garsas,* - galvojo Brajenas. *Ne pienu užpilamų dribsnių traškesys, ne statiniai trukdžiai, o... kas? Jeigu jis nebūtų toks silpnas...*

Tačiau Brajenui jau buvo vis vien, kas tai per garsas. Ūmai jis tai suprato visiškai akivaizdžiai. Nenorėjo žinoti, ir viskas. Šis garsas jį gėlė iki kaulų.

- Mes *privalome* iš čia pasišalinti! - išrėkė Betanė.

Albertas apkabino ją per juosmenį, mergina abiem rankom sugriebė jaunuolio ranką ir isteriškai pakartojo:

- Mes privalome nedelsiant iš čia dingti!

- Taip, - linktelėjo Bobas Dženkinsas. - Ji teisi. Šis garsas... nežinau, kas tai yra, bet jis *siaubingas.* Mes privalome iš čia nešdintis.

Jie visi žvelgė į Brajeną, o šis pagalvojo: *Atrodo, aš ir vėl kapitonas. Tačiau neilgam. Kadangi jie nesupranta. Netgi Dženkinsas su visa savo dedukcija ir indukcija nesupranta, kad niekur*

iš čia nepaspruksime. Ir nesvarbu, koks padaras arba mašina yra šio garso šaltinis, kadangi mes vis tiek būsime čia, kai šis šaltinis pasieks oro uostą. Neturime kur pasidėti. Aš žinau kodėl. Net jeigu likusieji šito dar nesuprato...

Ir tuomet Brajenas Englas ūmai suvokė, ką jaučia gyvūnas, patekęs į spąstus ir išgirdęs besiartinančio medžiotojo žingsnius.

ŠEŠTAS SKYRIUS

Žabanguose. Betanės degtukai.
Priekyje - dvipusio eismo ruožas.
Alberto eksperimentas. Nakties metas.
Tamsa ir ašmenys

1

Brajenas įdėmiai pažvelgė į rašytoją:

- Jūs sakote, kad privalome iš čia nešdintis?

- Taip. Ir kuo greičiau, tuo...

- Ir kurgi mums sprukti? Į Atlantik Sitį? Majami Byčą? Klab Medą?

- Jums atrodo, kapitone Englai, kad neturime kur bėgti? Manau, tikiuosi, jog jūs klystate. Aš kai ką sugalvojau.

- Ir ką gi?

- Pirmiausia atsakykite man į vieną klausimą. Ar pajėgtumėt pripildyti lėktuvą kuro? Turint omeny, kad oro uoste nėra elektros srovės?

- Manau, taip. Tarkim, padedant keletui vyrų, pajėgčiau. O kas?

- Tuomet mes vėl pakylame į orą, - atsakė Bobas. Jo kaktą išbėrė prakaito lašeliai. - Šis garsas... šis traškesys... sklinda iš rytų. Laiko skylė - už kelių tūkstančių mylių į vakarus. Jeigu mes skrisime tuo pačiu maršrutu... ar tai įmanoma?

- Taip, - linktelėjo Brajenas.

Pagalbinių energetikos įrenginių jis neišjunginėjo, vadinasi, skrydžio programą navigacinis kompiuteris išsaugojo. Ši programa užfiksavo smulkiausias jų maršruto detales nuo išskridimo iš Pietų Kalifornijos iki nusileidimo centrinėje Meino dalyje. Pakanka tiktai nu-

spausti mygtuką, idant kompiuteris paprasčiausiai reversuotų maršrutą. Kitas mygtukas, jau skrydžio metu, įjungs autopilotą, kuris nukreips lėktuvą šiuo maršrutu. O jau inercinė navigacinė "Teledain" kompanijos sistema neleis lėktuvui nukrypti nuo kurso.

- Skrisime, jeigu reikia, bet kam? - paklausė kapitonas.

- Tam, kad pralėktume pro *laiko skylę*. Nejaugi nesupratote? Ji vis dar ten!

Nikas įsmeigė akis į Bobą, paskui pasisuko į Brajeną.

- O juk nekvaila mintis, drauguži. Kaip kaži ką, nekvaila.

O štai Albertui Kausneriui į galvą šovė visiškai padūkusi mintis: jei laiko skylė toje pat vietoje, o jų lėktuvas skrido suderintu maršrutu standartiniame aukštyje, tuomet galbūt ir kiti lėktuvai pralėkė pro šią skylę tarp septynios minutės po pirmos ir ryto (nors neaišku, ar dabar rytas, ar vakaras). Galbūt ir kiti lėktuvai dabar leidžiasi arba jau nusileido kituose ištuštėjusiuose Amerikos oro uostuose, kiti įgulų nariai ir keleiviai vaikštinėja po laukimo sales nesuprasdami, kas atsitiko...

Ne, tuoj pat pamanė jaunuolis. *Mūsų laineryje per stebuklą pasitaikė pilotas. Kokia tikimybė, kad tai galėtų pasikartoti?*

Jis prisiminė misterio Dženkinso žodžius apie Tedo Viljamso rekordą, ir per kūną perbėgo virpulys.

- Gal ir taip, o gal ir ne, - atsakė Brajenas. - Nors tai neturi jokios reikšmės, kadangi mūsų lėktuvu iš čia niekaip neišskrisime.

- Kodėl ne? - nustebo Rudis Varvikas. - Jeigu galime pripildyti jį kuro, tuomet...

- Prisimenate degtukus? Kurie neužsižiebė restorane?

Rudis nesuprasdamas įsispitrijo į Brajeną, o štai Bobas Dženkinsas iškart paniuro. Prisispaudė ranką prie kaktos, per žingsnį atsitraukė. Tarytumei visas susigūžė.

- Kuo čia dėti degtukai? - Donas stebeilijo į Brajeną iš po vešlių antakių, jo žvilgsnyje atsispindėjo ne tiek nesupratimas, kiek įtarumas. - Kuo čia dėti...

Nikas beregint sumojo, ką turėjo galvoje kapitonas.

- Nejaugi nesuprantate? - švelniai paklausė. - Ar dar neperpratote, drauguži? Jeigu nusilpo akumuliatoriai, jeigu neužsižiebia degtukai...

- ...vadinasi, nedegs ir kuras, - už jį pabaigė Brajenas. - Jis išsikvėpė, kaip ir visa kita *šiame* pasaulyje, - kapitonas nužvelgė kiekvieną paeiliui. - Taip pat sėkmingai galėčiau pripildyti bakus sirupo.

2

- Ar nė viena iš jūsų, mielosios damos, negirdėjo apie langoljerus? - netikėtai paklausė Kreigas tokiu linksmu, džiugiu tonu.

Lorelė pašoko ir nervingai pažvelgė į likusius keleivius, vis dar tebestovinčius prie langų. Daina beregint pasisuko į Kreigą, jo noras pasišnekėti mergaitės visiškai nenustebino.

- Ne, - atsakė Daina. - O kas jie tokie?

- Nesikalbėk su juo, - sukuždėjo Lorelė.

- Aš jus girdžiu, - taip pat linksmai tęsė Kreigas. - Ne tik Daina turi gerą klausą.

Lorelė paraudo.

- Neketinu mergaitei daryti nieko bloga. Lygiai taip pat, kaip nieko bloga nebūčiau padaręs anai merginai. Aš paprasčiausiai išsigandau. O jūs?

- Aš irgi, - griežtai atkirto Lorelė. - Bet iš baimės neimu įkaitėmis merginų ir nešaudau į jaunuolius.

- Kadangi nebijojote, jog ant jūsų vienu metu užgrius visas būrys. Ir dar tasai anglas... - Kreigas nusijuokė *normaliu* žmogišku juoku. - Jeigu manote, kad esu pamišęs, jums derėtų atidžiau įsižiūrėti į jį. Štai kieno smegenys veikia visiškai ne taip kaip normalių žmonių.

Lorelė nežinojo, ką ir sakyti. Suprato, jog Kreigas Tumis tikrai neteisus, bet, antra vertus, jo pastaba apie anglą visiškai atitiko pačios moters asmeninius stebėjimus. Šio žmogaus akys... ir tasai spyris į surišto Tumio šonkaulius... Lorelę nupurtė.

- Kas gi tie langoljerai, misteri Tumi? - paklausė Daina.

- Buvau linkęs manyti, jog tai išgalvoti padarai, - kaip ir anksčiau linksmai kalbėjo Kreigas. - Tačiau dabar ėmiau abejoti... kadangi taip pat girdžiu šį garsą, jaunoji panele. Taip, girdžiu.

- Garsą? - perklausė Daina. - Šį garsą kelia langoljerai?

Lorelė uždėjo ranką jai ant peties.

- Norėčiau, kad su juo nesišnekėtum, brangioji. Jis mane nervina.

- Kodėl? Jis juk surištas, ar ne?

- Taip, bet...

- Ir mes visada galime pasišaukti likusiuosius, tiesa?

- Na, aš manau...

- O aš noriu žinoti, kas tokie yra langoljerai.

Vargais negalais Kreigas pasuko galvą, kad pasižiūrėtų į jas... Ir Lorelė pajuto žavesį bei jėgą charakterio, kuris leido Kreigui išsilai-

kyti ant žirgo ir nesulėtinti tėvų jam suteiktos spartos. Įžvelgė jo žavesį ir jėgą, nors Kreigas tysojo ant žemės surištomis už nugaros rankomis, su prikepusiu prie veido krauju.

- Mano tėvas sakydavo, kad langoljerai - mažučiai padarai, kurie gyvena spintose, slepiasi tamsiuose kampuose ir po lovomis.

- Kaip elfai? - pasmalsavo Daina.

Kreigas nusijuokė ir pakratė galvą.

- Manau, jie toli gražu ne tokie simpatiški kaip elfai. Tėvas sakė, kad jie plaukuoti, aštriadančiai, su daugybe miklių mažyčių kojyčių. Tokių miklių, jog nesunkiai pasiveja blogus berniukus ir mergaites, kad ir kaip vikriai šie spruktų šalin.

- Liaukitės, - šaltai metė Lorelė. - Jūs gąsdinate vaiką.

- Ne, jis manęs negąsdina, - paprieštaravo Daina. - Aš sugebu atskirti išmonę nuo tiesos. Tai smagu ir įdomu, nieko daugiau.

Bet iš jos veido išraiškos jautėsi, kad ne vien šiaip įdomu. Mergaitė gerte gėrė kiekvieną žodį.

- Įdomu, ar ne? - patenkintas savimi nusišypsojo Kreigas. - O štai Lorelė tikrai nusprendė, jog tave gąsdinu. Laimėjau cigarą, Lorele? Jeigu taip, tai norėčiau "El Producto". Prastų, tokių, kaip "White Owls", aš nepripažįstu, - ir jis vėl nusijuokė.

Lorelė nutylėjo, todėl Kreigas vėl ėmė porinti apie langoljerus.

- Mano tėvas sakydavo, kad langoljerų yra tūkstančiai. Tikrai ne mažiau, kadangi *milijonai* blogų berniukų ir mergaičių trankosi po pasaulį. Taip jis visuomet sakydavo. Mano tėvas nematė nė vieno bėgiojančio vaiko. Jie visuomet trankėsi. Manau, jam šis žodis patiko, nes reiškė tikslo, krypties nebuvimą, nurodė neproduktyvų energijos švaistymą. O langoljerai... *jie* bėgiojo. *Jie* turėjo tikslą. Tiesą sakant, visas jų egzistavimas rėmėsi šiuo tikslu.

- O ką bloga šie vaikai darė? - paklausė Daina. - Kodėl tapo tokie blogi, kad juos prireikė atiduoti langoljerams?

- Žinai, aš džiaugiuosi, kad uždavei šį klausimą. Kai mano tėvas sakydavo, jog kas nors yra blogas, Daina, jis turėjo omeny tinginystę. Tingus žmogus negalėjo būti BENDROJO PLANO dalis. Jokiu būdu. Mūsų namuose arba dalyvavai BENDRAJAME PLANE, arba VENGEI DARBO. Blogesnio dalyko už pastarąjį tiesiog negalėjo būti. Žmogžudystė buvo laikoma smulkia nuodėme palyginti su DARBO VENGIMU. Jeigu nesi BENDROJO PLANO dalis, sakė tėvas, langoljerai būtinai ateis ir su tavimi susidoros. Kada nors naktį gulėsi lovoje, išgirsi jų artėjimą... jų gurgždančius, čeksinčius žings-

nius... ir net jeigu pabandysi nuo jų pasprukti, jie tave pasivys. Savo mikliomis mažomis...

- Užteks! - nutraukė jį Lorelė.

- *Jų* žingsnius mes ir girdime, - Kreigo akys švytėjo. - Nuo jų niekur nepasislėpsi. Iki čia atsklindantis garsas ir yra...

- Nutilkite, nes trenksiu jums kuo nors!

- Gerai, - Kreigas persivertė ant nugaros, susiraukė, atsigulė ant šono nusisukęs nuo jų. - Įkyri, kai tave muša gulintį ir surištą.

Šįsyk Lorelė paraudo iki plaukų šaknų, prikando lūpą ir nieko neatsakė. Jai norėjosi verkti. Kaip galima laikyti pažabotą tokį žmogų? Kaip? Iš pradžių jis elgėsi kaip padūkęs pamišėlis, dabar atrodė visiškai normalus. O tuo metu visas pasaulis... BENDRASIS PLANAS, kaip apibūdino misteris Tumis... ritosi velniop.

- Galiu kirsti lažybų, kad jūs bijojote savo tėvo, ar ne taip, misteri Tumi?

Kreigas staigiai pasuko galvą, nustebęs pažvelgė į Dainą. Vėl nusišypsojo, bet jau kitokia šypsena. Joje atsispindėjo liūdesys ir nuoskauda.

- Šįsyk *tu* išlošei cigarą, mis. Jis mane *šiurpino*.

- Jis mirė?

- Taip.

- Jis VENGĖ DARBO? Langoljerai prisikasė iki jo?

Kreigas ilgam susimąstė. Jam lyg ir sakė, kad tėvas mirė darbe nuo infarkto. Kai sekretorė dešimtą ryto paskambino jam į kabinetą, norėdama priminti apie pasitarimą, ir nesulaukė atsakymo, ji atsidarė duris ir išvydo, jog misteris Tumis guli ant grindų išsprogusiomis akimis ir puta prie burnos. Nebegyvas.

Ar kas nors iš tikrųjų man tai pasakojo? pagalvojo Kreigas Tumis. *Apie išsprogusias akis, putą prie burnos? Galėjo pasakoti motina, gerokai kauštelėjusi... Ar aš pats tai prasimaniau?*

- Misteri Tumi! Ar prisikasė?

- Taip, - galiausiai atsiliepė Kreigas. - Manau, vengė, ir jie prisikasė iki tėvo.

- Misteri Tumi!

- Ką?

- Aš ne tokia, kokią jūs mane matote. Nesu išsigimusi. Ir likusieji taip pat.

Jis nustebęs įsispoksojo į mergaitę.

- Iš kur gali žinoti, kokius jus matau, mažoji nerege mis?

- Pasirodo, galiu.

Lorelė pasisuko į mergaitę, ir ūmai pasijuto tarsi ne savam kailyje... Suprantama, Lorelė nieko neišvydo. Juodi Dainos akiniai slėpė mergaitę nuo smalsių žvilgsnių.

3

Likusieji keleiviai stovėjo prie langų, klausėsi tolimo traškesio ir tylėjo. Regis, jie jau pasakė viską, ką galėjo.

- Tai ką gi mums dabar daryti? - pirmasis neišlaikė Donas.

Albertui pasirodė, jog raudoni Gafnio marškiniai jau nebe tokie ryškūs, tarytum išblukę.

- Nežinau, - atsakė Brajenas.

Jį siutino jo paties bejėgiškumas. Pasižiūrėjo į lėktuvą, savo lėktuvą, ir jau kelintą kartą liko apstulbintas linijų aiškumo, korpuso grakštumo. Prie įlaipinimo rankovės sustingęs aviakompanijos "Delta" "Boingas-727", palyginti su juo, priminė nevalyvą matroną. *Jis tau taip patinka, kadangi daugiau juo nebeskrisi*, tarė sau Brajenas. *Tau jis, kaip vairuotojui - gražuolė ant užpakalinės limuzino sėdynės. Atrodo dar nuostabesnė, nes žinai, jog ji nėra ir niekuomet nebus tavo.*

- Kiek mums dar liko kuro, Brajenai? - netikėtai paklausė Nikas.
- Gal šiame pasaulyje varikliai dirba kitu komponentų santykiu. Galbūt jo liko daugiau, negu tu įsivaizdavai.

- Kuro sunaudojama tiek pat, - atsakė Brajenas. - Kai nusileidome, bakuose liko kiek mažiau nei šeši šimtai svarų. Norint sugrįžti atgal, mums reikia bent penkiasdešimties tūkstančių.

Betanė išsiėmė cigarečių pakelį, pasiūlė Bobui. Tasai papurtė galvą. Mergina išsitraukė degtukų dėžutę, brūkštelėjo. Degtukas neužsižiebė.

- Deja, - išsiveržė jai.

Albertas pasižiūrėjo į Betanę. Šioji brūkštelėjo degtuku dar kartą... antrą... trečią. Rezultatas buvo toks pat. Įsmeigė išgąstingas akis į Albertą.

- Duokš man.

Bet ir jam nepavyko.

- Atrodo, tai užkrečiama, - pagrįstai pastebėjo Rudis Varvikas.

Betanė apsiverkė, ir Bobas, netardamas nė žodžio, pasiūlė jai nosinę.

- Vieną minutėlę, - Albertas dar kartą brūkštelėjo degtuku.

Šįsyk jis užsižiebė... tačiau degė nenoriai, vos ne vos. Jaunuolis pakėlė liepsnelę prie Betanės cigaretės galiuko, ir ūmai priešais jį mintyse iškilo ženklas, pro kurį paskutiniuosius trejus metus jis kasdien pravažiuodavo dviračiu pakeliui į Pasadenos vidurinę mokyklą: "DĖMESIO! PRIEKYJE - DVIPUSIO EISMO KELIO RUOŽAS".

Ką tai galėtų reikšti? - pagalvojo.

Jis nežinojo... kol kas. Tačiau neabejojo, jog kažin kas be galo svarbu veržėsi iš pasąmonės ir stengėsi pasiekti jo protą.

Albertas krestelėjo ranka, degtukas tuoj pat užgeso.

Betanė užsitraukė, susuko grimasą:

- Šienas, o ne tabakas!

- Išpūsk dūmus man į veidą, - paprašė Albertas.

- Kaip?

- Juk girdėjai. Išpūsk dūmus man į veidą.

Mergina pakluso, Albertas įkvėpė dūmų. Kvapas aiškiai pasikeitė.

Tikrai, šis dalykas, kad ir kas jis būtų, užkrečiamas.

DĖMESIO! PRIEKYJE - DVIPUSIO EISMO KELIO RUOŽAS.

- Aš grįžtu į restoraną, - paskelbė Nikas; jis atrodė visiškai prislėgtas. - Mūsų draugas gudrus ir klastingas. Nenoriu ilgai jį palikti su damomis.

Visi pasekė jam pridurmais. "Tarsi vasaros griaustinį išgirdusios karvės", - pamanė Albertas.

- Eime, - truktelėjo jam už rankovės Betanė. - Ko čia stovėti? - ji numetė į peleninę nebaigtą rūkyti cigaretę, Bobo nosine nusišluostė akis ir paėmė Albertui už rankos.

Brajenas, Nikas, Bobas, Donas Gafnis, Rudis Varvikas jau buvo perėję pusę laukimo salės, ir Albertas stebeilijo į raudonais marškiniais aptemptą Gafnio nugarą, kai prieš jo akis vėl iškilo tas pats kelio ženklas: "DĖMESIO! PRIEKYJE - DVIPUSIO EISMO KELIO RUOŽAS".

- Stok! - šūktelėjo jis, sugriebė Betanę per taliją, prisitraukė prie savęs ir įkniaubė nosį merginai į duburį virš raktikaulio.

- Oi! Betgi mes vienas kito visai nepažįstame! - aiktelėjo Betanė.

Paskui sukikeno ir apkabino Alberto kaklą. Albertas, kurio įgimtas jaunuolio drovumas pranykdavo tiktai svajonėse, neatkreipė į tai jokio dėmesio. Jis dar kartą garsiai įkvėpė pro nosį. Merginos plaukų, prakaito, kvepalų kvapas dar išliko, bet nusilpo, labai nusilpo.

- Keistas kavalierius! - Betanė vis kikeno, bet jau paraudusi.

Albertas pažvelgė į jų 767-ąjį ir išvydo tai, ką prieš kelias minutes pastebėjo Brajenas: neįtikėtiną korpuso baltumą ir linijų ryškumą. Laineris tarytum vibravo energija pilkame, drumstame supančios aplinkos fone.

Ir tuomet ryškiu plykstelėjimu nušvito jo protas, vis dėlto prasiveržė paviršiun. Pagrindinė mintis priminė ugnies kamuolį, nuo jo rangėsi protuberantai - jos praktinio panaudojimo variantai. Albertui užėmė kvapą.

- Albertai? - nustebo Bobas. - Albertai, kas atsiti...

- Kapitone Englai! - ėmė šaukti Albertas.

Restorane Lorelė pašoko ant kojų. Daina tuoj pat įsikibo į ją savo rankutėmis. Kreigas Tumis pasuko kaklą, norėdamas pamatyti, kas vyksta laukimo salėje.

- Kapitone Englai, ateikite čia!

4

Pakilimo ir nutūpimo aikštėje garsas sustiprėjo.

Brajenui jis priminė statinius trikdžius. Nikui Hopvelui - sausos žolės šnarėjimą tropikuose pučiant smarkiam vėjui. Albertui, kuris vasarą dirbo "Makdonalde" - riebalų vonelėje kepančias bulves. Bobui Dženkinsui atrodė, tarsi kas nors glamžytų popierių tolimame kambaryje.

Visi keturi leidosi konvejeriu, pralindo pro gumos juostas ir dabar stovėjo bagažo vežimėlių iškrovimo zonoje, įsiklausydami į garsus, skleidžiamus padarų, kuriuos Kreigas pavadino langoljerais.

- Ar jie labai priartėjo? - paklausė Brajenas Niko.

- Sunku pasakyti. Lyg ir priartėjo, bet langai ir sienos garsą slopina.

- Eime, - Albertas nekantriai mindžikavo nuo vienos kojos ant kitos. - Kaip mes įsigausime į lėktuvą? Loviu?

- Nebūtinai, - Brajenas parodė į stumdomą trapą, kuris stovėjo prie 2-osios galerijos.

- Tu žinai, jog tai labai drąsi prielaida, ar ne, Albertai? - paklausė Brajenas pakeliui prie trapo.

- Taip, bet...

- Geriau drąsi negu jokios, - už jį pabaigė Nikas.

- Nesijaudinkite, - įsiterpė rašytojas. - Aš nusivilsiu nemažiau už jus. Jaunuolio idėja labai logiška... nors, Albertai, tu supranti, kad

galbūt esama faktorių, apie kuriuos mes dar nieko nežinome, argi ne taip?

- Be abejo!

Jie prisiartino prie trapo, Brajenas patraukė aukštyn stabdžio pedalą, atlaisvindamas ratus. Nikas įsikibo į dešinę rankeną, Brajenas - į kairę.

- Tikiuosi, jis riedės, - išsiveržė Brajenui.

- Riedės, - įsitikinęs atsakė Bobas Dženkinsas. - Patys paprasčiausi cheminiai ir fiziniai dėsniai veikia, kaip ir anksčiau. Mūsų kūnai gali perdirbti įkvepiamą orą, atsidarinėja ir užsidarinėja durys...

- Nepamirškite gravitacijos, - priminė Albertas. - Žemės trauka tebeegzistuoja.

- Galbūt liausimės diskutavę ir imsimės darbo? - pasiūlė Nikas.

Trapas nesunkiai pajudėjo iš vietos. Nikas su Brajenu, pernelyg neįsitempdami, ėmė stumti jį prie 767-ojo, Albertas su Bobu nužingsniavo įkandin. Vienas iš ratų ritmiškai girgždžiojo. Girgždžiojimą lydėjo iš rytų sklindantis nuolatinis gurgždesys.

- Pažvelkite į jį, - Albertas parodė į lėktuvą. - Tiktai pažvelkite. Argi nematote, kaip smarkiai jis išsiskiria iš visos aplinkos?

Atsakyti nereikėjo, tad visi nutylėjo. Žinoma, jie matė. Ir Brajenas, tegu nenoriai, turėjo pripažinti, jog vaikinas, ko gero, sako tiesą.

Jie pastatė trapą kampu su loviu, viršutinį laiptelį nuo liuko teskyrė pora pėdų.

- Aš užkopsiu į lėktuvą pirmas, - tarė Brajenas. - Kai nuimsiu lovį, tu, Nikai, su Albertu pristumsite trapą kaip reikiant.

- Gerai, kapitone, - Nikas tiksliai atidavė pagarbą, smiliaus ir didžiojo piršto galiukai vos prisilietė prie kaktos.

- Jaunimo reikalų atašė, - nusišypsojo Brajenas ir lengvai užbėgo laipteliais.

Porą minučių jis sugaišo tam, kad su gerve įsitrauktų į lėktuvą lovį. Paskui iškišo galvą pro liuką ir stebėjo, kaip bus pastatytas trapas: tiktai to ir betrūko, kad jo nepatyrę pagalbininkai atsitiktinai pažeistų lėktuvą.

5

Rudis Varvikas ir Donas Gafnis dabar prižiūrėjo Kreigą. Betanė, Daina ir Lorelė stovėjo prie lango laukimo salėje.

- Ką jie daro? - paklausė Daina.

- Jie įtraukė lovį ir vietoje jo pastatė trapą, - atsakė Lorelė. - Da-

bar lipa į lėktuvą, - ir pasisuko į Betanę. - Tu tikrai nežinai, ką jie sumanė?

Betanė pakratė galvą.

- Žinau, kad Tūzui, tai yra Albertui, vos nepasimaišė protas. Norėčiau manyti, kad jį apakino aistra man, bet žinau, jog tai netiesa, - ji patylėjo. - Bent jau kol kas. Jis kažką pasakė apie lėktuvą. Ir apie tai, kad mano kvepalai čia labai greitai išsikvepia. Vargu ar tai patiktų Koko Šanel, ar kaip ten ją vadina. Dar jis kalbėjo apie dvipusį eismą. Šito tai jau visiškai nesupratau. Svaičiojo kažkokias nesąmones.

- Aš žinau, ką jis turėjo omeny, - pratarė Daina.

- Ką gi, brangioji?

Daina tiktai papurtė galvą.

- Aš labai viliuosi, kad jie pasiskubins. Kadangi vargšas misteris Tumis teisus. Langoljerai artėja.

- Daina, juk juos susigalvojo jo tėvas.

- Galbūt kažkada jie ir *buvo* sugalvoti, - Daina nereginčiomis akimis pasisuko į langus. - Dabar jau nebe.

6

- Nagi, Tūzai, - pažvalino jaunuolį Nikas. - Pradėk.

Alberto širdis dusliai plakė ir virpėjo rankos, kai jis dėliojo keturis eksperimentinius objektus ant staliuko-lentynėlės pirmosios klasės salone, kur jau kadai kadės ir kitoje kontinento pakrantėje moteris, vardu Melanė Trevor, laikė apelsinų sulčių paketėlius ir du butelius šampano.

Brajenas stebėjo, kaip ant stalo atsirado knygelės pavidalo degtukų dėžutė, "Budvaizerio" butelis, skardinė pepsikolos ir sumuštinis su riešutų sviestu plastikinėje pakuotėje iš restorano šaldytuvo.

- Gerai, - Albertas garsiai iškvėpė. - Pasižiūrėkim, kas bus.

7

Donas išėjo iš restorano ir patraukė prie langų.

- Kaip ten reikalai?

- Mes nežinome, - atsakė Betanė.

Jai pasisekė užžiebti dar vieną degtuką, ir mergina vėl rūkė. Kai išsitraukė cigaretę iš burnos, Donas pastebėjo, kad mergina buvo nuplėšusi filtrą.

- Jie sulipo į lėktuvą ir vis dar ten tūno. Daugiau nieko nežinome.

Donas kelias sekundes apžiūrinėjo pakilimo ir nutūpimo aikštę.

- Kažkas pasikeitė. Tiktai negaliu suprasti, kas būtent.

- Temsta, - atsakė Daina. - Štai kas pasikeitė, - jos balsas skambėjo lygiai, bet veide atsispindėjo vienišumas ir baimė. - Jaučiu, kad temsta.

- Ji teisi, - sutiko Lorelė. - Diena truko viso labo dvi ar tris valandas, bet jau artėja naktis.

- Man vis atrodo, jog tai sapnas, - prisipažino Donas. - Pats baisiausias košmaras, koks tiktai man buvo prisisapnavęs, tačiau tikiuosi netrukus nubusti.

Lorelė linktelėjo.

- O kaip ten misteris Tumis?

Donas nelinksmai nusijuokė.

- Jūs nepatikėsite.

- Kuo nepatikėsime? - pasmalsavo Betanė.

- Jis užsnūdo.

8

Kreigas Tumis, suprantama, nemiegojo. Žmonės, užmiegantys kritiniais momentais, kaip tie tipai, privalėję prižiūrėti Jėzų Kristų, kol šis meldėsi Getsemanės sode, tikrai nebuvo BENDROJO PLANO dalis.

Jis stebėjo abu vyriškius primerkęs akis, vildamasis, kad šie pasišalins ir paliks jį vieną. Pagaliau vienas, raudonais marškiniais, nuėjo. Varvikas, plikis dideliais įstatomais dantimis, prisiartino prie Kreigo, pasilenkė virš jo. Kreigas visiškai užmerkė akis.

- Ei, ar tu miegi?

Kreigas tysojo nejudėdamas, lygiai alsavo. Pamanė, gal knarktelėti, bet nusprendė, jog galima išsiversti ir be šito.

Varvikas lengvai stuktelėjo jam į šoną. Kreigas neatsimerkė, nepakeitė kvėpavimo ritmo.

Plikis atsitiesė, pastovėjo prie jo, nupėdino prie restorano durų, kur ir sustojo, žiopsodamas į merginas bei Doną Gafnį. Kreigas kiek pramerkė vieną akį, įsitikino, kad Varvikas nusisuko į jį nugara. O paskui labai atsargiai pamėgino išsinarplioti iš jo riešus apglėbusio mazgo. Iš staltiesės susukta virvė jau truputį atsilaisvino.

Jis trūkčiojo rankas pirmyn ir atgal, atidžiai stebėdamas Varviko nugarą, pasirengęs sustingti tą pačią akimirką, kai tiktai Varvikas sujudės. Kreigas karštai troško, kad plikis *neatsisuktų*. Tumis Kreigas norėjo išsilaisvinti iki to laiko, kol tie šūdžiai išlips iš lėktuvo ir su-

grįš į oro uosto pastatą. Ypač angliškasis šūdžius, kuris vos nenusuko jam nosies ir spyrė į šonkaulius gulinčiam ant grindų. Angliškasis šūdžius ir surišo jį kaip reikiant. Ačiū Dievui, anglui teko pasitenkinti susukta staltiese. Jeigu ši būtų buvusi nailoninė... Tuomet būtų smarkiai nepasisekę, o taip...

Vienas iš mazgų atsilaisvino, ir dabar Kreigas sukinėjo rankas iš vieno šono į kitą. Girdėjo, kaip artinasi langoljerai. Ir ketino pasprukti iš čia iki jiems pasirodant. Bostone jis bus saugus. Į salę, pilną bankininkų, dykaduoniai neįleidžiami.

Ir vargas tam vyrui, moteriai ar vaikui, kuris pamėgins stoti Kreigui skersai kelio.

9

Albertas pakėlė degtukų aplankalėlį, kurį atsinešė iš restorano.

- Daiktinis įrodymas A, - paskelbė jis. - Pradedame.

Jis atplėšė degtuką ir jį brūkštelėjo. Drebančios rankos apvylė, degtukas pračiuožė aukščiau šiurkščios juostelės ir sulinko.

- Mėšlas! - išsiveržė Albertui.

- Galbūt leisi man... - pasisiūlė Bobas.

- Palikite jį ramybėje, - sulaikė rašytoją Brajenas. - Tai jo idėja.

- Nusiramink, Albertai, - patarė Nikas.

Albertas atplėšė naują degtuką, išspaudė šypseną. Čirkštelėjo. Degtukas neužsižiebė. Brūkštelėjo dar kartą. Degtukas neužsižiebė.

- Taip ir maniau, - atsiduso Brajenas. - Nieko...

- Sieros *kvapas*, - pertraukė jį Nikas. - Aš jį pajutau. Išbandyk kitą, Tūzai.

Bet Albertas trečią kartą čirkštelėjo tuo pačiu degtuku... ir šis plykstelėjo. Ir neužgeso, kai sudegė galvutė. Liepsnojo toliau kaip įprastas degtukas.

Albertas pakėlė galvą, jo burna išsiplėtė į plačią šypseną.

- Matote? Matote?

Krestelėjo ranka, užgesino degtuką, metė ant grindų, atplėšė naują. Šis užsiplieskė pirmuoju brūkštelėjimu. Vaikinas priglaudė jį prie likusių degtukų, kaip padarė Bobas Dženkinsas restorane. Šį sykį jie akimoju užsiliepsnojo. Ir Albertui teko užpūsti juos kaip žvakeles ant gimtadienio torto. Turėjo pūstelėti kelis sykius.

- Matote? - džiugiai šūktelėjo. - Žinote, ką tai reiškia? Dvipusis eismas! *Mes kartu atsivežėme savo laiką!* Už lėktuvo - praeitis, į rytus nuo laiko duobės ji visur... Bet *čia, lėktuve, vis dar dabartis!*

- Na, nežinau, - Brajeno balse skambėjo abejonė, bet jo siela jau dainavo: jautė, kad nieko neįmanomo daugiau nebėra. Jis taip norėjo apkabinti Albertą, paplekšnoti vaikinui per nugarą.

- Šaunuolis, Albertai! - riktelėjo Nikas. - Dabar alaus! Išbandyk alų!

Albertas atkimšo butelį, kol Nikas ieškojo sveikos stiklinės tarp išvirtusių iš gėrimų vežimėlio indų šukių.

- Kur dūmelis? - paklausė Brajenas.

- Dūmelis? - nesuprato Bobas.

- Na, ne visai dūmelis, veikiau garas, kuris atrodo kaip dūmas ir susikaupia butelio kaklelyje.

Albertas pauostė, ištiesė butelį Brajenui.

- Įsitikinkite pats.

Brajenas pauostė ir nusišypsojo.

Kvapas alaus, nors ir be dūmelio.

Nikas ištiesė stiklinę, ir Albertas ne be pasitenkinimo atkreipė dėmesį, jog anglo ranka irgi dreba.

- Pilk, - skubino jį anglas. - Laukimas man veikia nervus.

Albertas įpylė, ir šypsenos išblėso.

Alus išsivadėjo. Visiškai išsikvėpė. Apie kokias putas galima kalbėti? Alus priminė analizei atneštą šlapimą.

10

- Viešpatie švenčiausias, temsta!

Stovintieji prie lango atsigręžė į artėjantį prie jų Rudį Varviką.

- Lyg ir privalėjote prižiūrėti psichą, - priminė jam Donas, bet Rudis numojo ranka.

- Jis atsijungė. Manau, tasai smūgis į galvą paveikė stipriau, nei atrodė iš pirmo žvilgsnio. Kas čia dedasi? Kodėl taip greitai temsta?

- Iš kur mes galime žinoti, - atsakė Betanė. - Nuo mūsų niekas nepriklauso. Kaip manote, tą keistą tipą ištiko koma?

- Visiškai nenutuokiu. O jeigu ir taip, mes jo juk netrikdysime, ar ne? Viešpatie, koks *klaikus* garsas! Tarytum termitų kaimenė būtų užpuolusi kokį medį, - Rudis pirmą kartą pamiršo savo pilvą.

Daina pakėlė galvą į Lorelę:

- Manau, mums derėtų patikrinti, kaip ten misteris Tumis. Aš dėl jo nerimauju. Galiu kirsti lažybų, kad jis įbaugintas.

- Jeigu misteris be sąmonės, Daina, vargu ar mes galėsime...

- Nemanau, kad jis be sąmonės, - paprieštaravo Daina. - Jis netgi nemiega.

Lorelė mąsliai pasižiūrėjo į mergaitę ir paėmė ją už rankos.
- Gerai. Eime pasižiūrėti, kaip jis ten.

11

Mazgas, Niko Hopvelo užveržtas ant dešiniojo Kreigo riešo, pagaliau atsipalaidavo, ir vyrukas sugebėjo ištraukti ranką. Po to išlaisvino ir antrąją. Pašoko. Galvą pervėrė skausmas, jį sumėtė. Prieš akis ėmė šokinėti juodi taškeliai, paskui lėtai pranyko. Tumis pastebėjo, kad laukimo salėje greitai tirštėja prieblanda. Artėjo naktis. Langoljerų gurgždesys buvo girdėti vis aiškiau, gal todėl, kad jo klausa buvo sukoncentruota į šį garsą, gal dėl to, kad langoljerai iš tiesų artinosi.

Kreigas pastebėjo, kaip tolimajame laukimo salės gale du siluetai, aukštas ir žemas, atsiskyrė nuo likusiųjų ir pajudėjo jo linkui. Moteris išdidžiu balsu ir maža akla mergaitė atstumiančia, pasipūtusia fizionomija. Vyriškis negalėjo leisti, kad jos pakeltų aliarmą. To jis neplanavo.

Tumis pasitraukė atatupstas nuo kruvinos dėmės ant kilimo, likusios toje vietoje, kur gulėjo jo galva, nenuleisdamas akių nuo besiartinančių figūrų.

Ant prekystalio, kasos aparato kairėje, stovėjo dėžės su šakutėmis, šaukštais, peiliais. Tačiau plastikiniais, todėl jam netinkamais. Kreigas dirstelėjo už kasos aparato, ir ne veltui: ant lentynėlės gulėjo mėsininko peilis. Kreigas jį pasičiupo ir užlindo už kasos aparato. Ypač įdėmiai stebėjo mažąją mergaitę. Mažylė daug žinojo... galbūt pernelyg daug. Todėl kilo klausimas: kaip ji savo žiniomis pasinaudos?

Labai įdomus, opus klausimas.

Ar ne?

12

Nikas pasisuko nuo Alberto į Bobą.

- Taigi, su degtukais pavyko, o su alumi ne, - jis vėl pasižiūrėjo į alaus stiklinę. - Ir ką tai galėtų...

Nuo stiklinės dugno pakilo pirmoji kekė burbuliukų. Jie sparčiai nėrė aukštyn, plėtėsi, uždengė paviršių plonu putų sluoksniu. Niko akys ko neišvirto iš nuostabos.

- Ko gero, - prakalbo Bobas, - reikia tam tikro laiko, kad daiktai pereitų iš praeities į dabartį, - jis pakėlė stiklinę, nugėrė, sučepsėjo

lūpomis. - Puikus alus, - visi spygsojo į tikrų putų sluoksnį. - Sąžiningai prisipažįstu - geresnio alaus man gerti neteko.

Albertas dar įpylė alaus. Šįkart gėrimas iššyk gausiai suputojo, puta išsipūtė virš stiklinės ir iškopė iš jos. Brajenas pakėlė stiklą.

- Ar tikrai nori išgerti alaus? - Nikas kuo nuoširdžiausiai šypsojosi. - Pilotai prieš skrydį lyg ir nevartoja alkoholinių gėrimų?

- Ši taisyklė neveikia, kai kalbama apie skrydžius laike. Gali dirstelėti į instrukciją, - kapitonas gurkštelėjo alaus, nusijuokė ir pažvelgė į Bobą. - Jūs teisus, tai pats geriausias alus, kokį man teko gerti. Dabar pamėgink pepsio, Albertai.

Albertas atsidarė skardinę, ir jie išgirdo charakteringą šnypštimą, nepakeičiamą visų reklamų, liaupsinančių nealkoholinius gaiviuosius gėrimus, atributą. Albertas kilstelėjo skardinę prie burnos, o kai nuleido, jo akyse blizgėjo ašaros.

- Ponai, šiandien itin gera pepsikola, - paskelbė jis vyresniojo padavėjo balsu, ir visi draugiškai nusikvatojo.

13

Donas Gafnis pasivijo Lorelę su Daina prie restorano durų.

- Nusprendžiau, kad man būtų geriau... - ir, nutilęs ties puse žodžio, apsidairė. - Velnias. Kurgi jis?

- Aš ne... - buvo beprabylanti Lorelė, ir tuomet pasigirdo Dainos balsas:

- Tyliau!

Jos galva lėtai pasisuko nelyginant radijo lokatoriaus antena. Akimirksniu restorane pakibo mirtina tyla... bent jau Lorelė nieko negirdėjo.

- Ten, - Daina parodė į kasos aparatą. - Jis slepiasi ten.

- Iš kur žinai? - nervingai paklausė Donas. - Aš nieko negirdžiu...

- Žinau, - ramiai atsakė mergaitė. - Girdžiu, kaip jo nagai krebžda į metalą. Ir girdžiu jo širdies tvinksnius. Ji plaka labai tankiai ir labai smarkiai. Jis mirtinai išsigandęs. Man taip jo gaila, - netikėtai ji ištraukė ranką iš Lorelės delno ir žengė pirmyn.

- *Daina, ne!* - sušuko Lorelė.

Mergaitė tarytumei jos neišgirdo. Aklino kasos aparato link, atstačiusi priešais save rankas, kad neatsimuštų į stalą arba kėdę. Šešėliai, atrodė, prarijo ją.

- Misteri Tumi? Prašau išeiti. Mes nenorime jums padaryti nieko bloga. Prašau nesibijoti...

Iš už kasos aparato pakilo riksmo banga. Garsaus ir veriančio. Tarsi tai būtų vienas trumpas žodis, tačiau tęsiamas pamišėlio balsu.

- Tuuuuuu...

Kreigas iššoko iš slėptuvės žioruojančiomis akimis, su peiliu rankoje, ūmai suvokęs, kad mergaitė - viena *iš jų*, kad ji slepiasi po tamsiais akiniais, kad ji ne šiaip langoljeras, o *vyriausiasis* langoljeras, kad būtent ji sukviečia likusius, sukviečia negyvomis, nereginčiomis akimis.

- Tuuuuuu...

Klykdamas jis puolė prie mergaitės. Donas Gafnis pastūmė Lorelę į šalį ir metėsi pirmyn. Staigiai, bet nepakankamai. Apimtas pamišimo, Kreigas Tumis galėjo greitumu varžytis su bet kuriuo langoljeru. Jis šoko tiesiai prie Dainos.

Mergaitė nepabandė nuo jo išsisukti. Daina tiesė į jį rankas, norėdama apkabinti ir nuraminti.

- ...uuuuu...

- Viskas gerai, misteri Tumi. Nebijo...

Šią akimirką Kreigas susmeigė į ją peilį ir tebeklykdamas išskuodė į laukimo salę.

Daina trumpam sustingo. Jos rankos apčiuopė iš suknelės kyšančią medinę peilio rankeną, tyrinėdamos šia perbėgo. O paskui mergaitė lėtai, gracingai susmuko ant grindų, tapdama dar vienu šešėliu tirštėjančiose sutemose.

SEPTINTAS SKYRIUS

Daina Šešėlių slėnyje.
Pats mikliausias tosteris į rytus nuo Misisipės.
Lenktynės su laiku. Nikas priima sprendimą

1

Albertas, Brajenas, Bobas ir Nikas skanavo sumuštinį su riešutų sviestu. Kiekvienas atsikando po du kartus... ir iš sumuštinio teliko vieni prisiminimai. Albertas pamanė, kad tokio nuostabaus maisto negamino netgi jo mama. Skrandis jau reikalavo daugiau.

- Manau, mūsų plikajam bičiuliui misteriui Varvikui ši eksperi-

mento dalis būtų patikusi labiau už viską, - Nikas pasižiūrėjo į Albertą. - Tu genijus, Tūzai. Žinai tai, ar ne? Tikras genijus.

Albertas paraudo iš laimės.

- To jau per daug. Aš tik pasinaudojau dedukciniu metodu, apie kurio egzistavimą priminė misteris Dženkinsas. Jeigu du srautai, judantys priešpriešinėmis kryptimis, susitinka, jie susimaišo ir sudaro verpetą. Pamačiau, kas atsitiko Betanės degtukams, ir nusprendžiau, jog lėktuve gali įvykti atvirkščiai. O dar tie ryškiai raudoni misterio Gafnio marškiniai. Jie ėmė prarasti spalvą, bluko tiesiog akyse. Todėl ir nusprendžiau: jeigu kas nors praranda pirmines savybes už lėktuvo, galbūt lėktuve šios savybės ims atsistatyti? Štai...

- Atleisk, kad pertrauksiu, - įsiterpė Bobas Dženkinsas, - bet manau, jog atstatymo procesą mums reikia pradėti kiek įmanoma greičiau. Šie garsai! Tačiau kur kas svarbiau yra kitkas. Lėktuvas - ne uždara sistema. Manyčiau, praeis ne tiek daug laiko, kol jis ims prarasti savo... savo...

- Savo laikiškąją priklausomybę?

- Taip. Gerai pasakyta. Kuras, kuriuo dabar papildysime talpas, galbūt ir degs... bet po keleto valandų... gal jau nebe.

Brajenui kniostelėjo nemaloni mintis: o jeigu kuras liausis degti, kai jie nuskris tiktai pusę kelio, 36 tūkstančių pėdų aukštyje? Jis išsižiojo tai pasakyti... ir užsičiaupė nepratarę̨s nė žodžio. Kam sakyti, jeigu ką nors pakeisti jie bejėgiai?

- Nuo ko pradėsime, Brajenai? - dalykiškai paklausė Nikas.

Brajenas mintyse peržvelgė visus kuro užpildymo etapus. Turėdamas omeny, kad jo pagalbininkai žaidė lėktuvėliais tiktai vaikystėje, suprato, jog problemų, žinoma, bus. Tačiau visos jos išsprendžiamos.

- Pradėsime taip: aš paleisiu variklius ir atvarysiu lėktuvą prie "Boingo-727". Paskui išjungsiu dešinįjį borto variklį, bet paliksiu dirbti kairįjį. Mums pasisekė. Šis 767-asis aprūpintas užpildymo vožtuvu ant sparno ir pagalbinių energetikos įrenginių sistema, kurie...

Veriantis klyksmas nustelbė tolygų gurgždėjimą. Paskui kažkas skubiai užbildėjo trapu. Nikas akimoju pasiruošė gintis. Bet angoje pasirodė išblyškęs, iš siaubo perkreiptas Betanės veidas, ir anglas nuleido rankas.

- Eime! - išrėkė Betanė. - Jūs privalote eiti su manimi! - Ir tuoj pat žingtelėjo atgal, ant trapo.

Albertas su Brajenu nusprendė, jog dabar ji nusivers nuo stačių

laiptų ir nusisuks sprandą. Bet Nikas šoko į priekį, sugriebė ją ir įsitempė į lėktuvą. Betanė, matyt, net nesuprato, jog buvo atsidūrusi per plauką nuo mirties. Tamsios jos akys buvo perpildytos siaubo.

- Prašau jus, eime! Jis ją papjovė! Manau, ji miršta!

Nikas uždėjo rankas Betanei ant pečių, pasilenkė prie jos, lyg norėdamas pabučiuoti.

- Kas ką papjovė? Kas miršta?

- Aš... ji... misteris T-t-tumis...

- Betane, pasakyk "puodelis".

Mergina nustebusi išsprogino akis. O ir Brajenas spoksojo į Niką kaip į beprotį.

- Pasakyk "puodelis". Tuoj pat.

- P-p-puodelis.

- Puodelis ir lėkštelė. Pakartok, Betane.

- Puodelis ir lėkštelė.

- Šaunuolė. Tau geriau?

Ji linktelėjo.

- Taip.

- Gerai. Jei vėl pradėsi nebesivaldyti, nedelsdama pasakyk žodį "puodelis", ir bematant atgausi pusiausvyrą. Taigi ką papjovė?

- Akląją mergaitę. Dainą.

- Prakeiktas šūdžius! Aišku, Betane. Tiktai šito... - Nikas pastebėjo, kaip Brajenas, o jam pridurmais ir Albertas pajudėjo trapo link.
- Ne! - sviedė jis. - Likite čia!

Brajenas tarnavo Vietname ir gerai žinojo, kaip skamba įsakymas, reikalaujantis besąlygiškai jį vykdyti. Jis apmirė kaip įkastas, ir Albertas, ne toks disciplinuotas, atsimušė kapitonui į nugarą. *Aš tai žinojau*, pamanė Brajenas. *Žinojau, kad jis imsis vadovauti. Tiktai buvo įdomu - kada ir kokiomis aplinkybėmis.*

- Ar žinai, kaip tai atsitiko ir kur dabar mūsų blogietis pakeleivis? - Nikas paklausė Betanės.

- Tasai vaikinas... tasai vaikinas raudonais marškiniais...

- Aišku. Toliau gali nesakyti, - Niko akys degė pykčiu. - Tie asilai paliko jį vieną. Galiu lažintis iš savo pensijos. Ką gi, daugiau tai nepasikartos. Tai buvo paskutinis mūsų misterio Tumio išpuolis.

Jis vėl pasisuko į mergaitę. Betanė nunarino galvą ir tankiai tankiai alsavo. Ant veido užkrito plaukai.

- Ji gyva, Betane? - atsargiai pasiteiravo Nikas.

- Aš... aš... aš...

- Puodelis, Betane.

- Puodelis! - išrėkė Betanė ir pakėlė į jį raudonas nuo ašarų akis. - Aš nežinau. Dar buvo gyva, kai aš... jūs suprantate, išbėgau pas jus. Dabar gal ir numirė. Jis smogė jai peiliu į krūtinę. Viešpatie, ir kodėl gi tarp mūsų atsirado psichas? Argi be jo mažai problemų?

- Ir niekas iš jūsų, kuriems buvo pavesta Kreigą stebėti, nenumano, kur po Dainos užpuolimo jis nubėgo, ar ne?

Betanė užsidengė rankomis akis ir įsiraudojo.

- Nebarkite jos. - Albertas apkabino Betanę per taliją, ši paguldė galvą jam ant peties ir įsiraudojo dar smarkiau.

Nikas švelniai pastūmėjo juos į šalį.

- Jeigu ką ir reikėtų barti, Tūzai, tai mane. Su jais derėjo pasilikti man.

Nikas pasisuko į Brajeną.

- Aš grįžtu į oro uosto pastatą. Tu - ne. Misteris Dženkinsas visiškai teisus: mūsų laikas senka. Paleisk variklius, bet kol kas iš vietos lėktuvo nejudink. Jeigu mergaitė dar gyva, mums prireiks trapo, idant galėtume ją čia užnešti. Bobas liks prie trapo. Tumio įleisti į lėktuvą nevalia. Albertai, eisi su manimi.

O paskui jis pasakė tai, nuo ko kraujas sustingo gyslose ir Brajenui, ir Albertui, ir Bobui, ir Betanei:

- Tikiuosi, kad mergaitė mirė, teatleidžia man Dievas. Jos mirtis sutaupys mums laiko.

2

Tačiau Daina nemirė. Netgi neprarado sąmonės.

Lorelė nuėmė jos akinius, kad galėtų nušluostyti nuo kaktos prakaitą, ir Dainos akys, tamsiai rudos, plačiai atmerktos, nieko nereginčios, stebeilijo į žalsvai mėlynas Lorelės akis. Jai už nugaros petys į petį stovėjo Donas ir Rudis, su nerimu spoksodami į mergaitę.

- Man labai gaila, - penktąjį kartą pakartojo Rudis. - Aš tikrai maniau, kad jis atsijungė. Visiškai atsijungė.

Lorelė į jo žodžius nekreipė dėmesio.

- Kaip jautiesi, Daina? - švelniai paklausė ji.

Lorelė nenorėjo žiūrėti į kyšančią iš suknelės peilio rankeną, bet žvilgsnis vis užkliūdavo už jos. Kraujo praktiškai nebuvo, bent jau kol kas. Tiktai suknelė kiek patamsėjo toje vietoje, kur peilis sulindo į kūną.

- Skauda, - vos girdimai atsakė Daina. - Sunku alsuoti. Ir *karšta*.

- Viskas bus gerai.

Peilio rankena taip ir traukė Lorelės žvilgsnį. Moteris neįstengė

suprasti, kodėl ašmenys mažo Dainos kūnelio nepervėrė kiaurai, kodėl mergaitė iki šiol tebegyva.

- ...iš čia, - išspaudė Daina, susiraukė, iš burnos kampučio nutekėjo plonytė kraujo srovelė, nuvinguriavo kaklu.

- Nereikia kalbėti, brangioji, - Lorelė nubraukė nuo Dainos kaktos suprakaitavusias garbanėles.

- Mes privalome bėgti *iš čia*, - reikalavo Daina tyliu, vos girdimu šnabždesiu. - Ir nereikia kaltinti misterio Tumio. Jis... išgąsdintas, nieko daugiau. *Jų*.

Donas tūžmingai apsidairė.

- Jeigu rasiu tą niekšą, taip jį išgąsdinsiu... - jo rankos susigniaužė į kumščius, ant vieno iš pirštų blykstelėjo sunkus žiedas. - Išsigimėlis pasigailės, kad atėjo į šį Dievo pasaulį.

Nikas įskriejo į restoraną lydimas Alberto. Pastūmėjo Rudį Varviką ir suklupo ant kelių šalia Dainos. Jo žvilgsnis tik sekundėlę stabtelėjo ties peilio rankena.

- Labas, mažyle, - balsas skambėjo linksmai, bet akys patamsėjo. - Matau, tau įrengė plaučių ventiliaciją. Nesijaudink, netrukus vėl būsi sveika ir linksma.

Daina vos ne vos nusišypsojo.

- Tikrai? - sukuždėjo mergaitė.

Kraujas vėl pasruvo jai iš burnos, o dantys paraudo. Lorelė tai pastebėjo, ir jai sukilo pykinimas.

- Žinoma. Aš norėčiau pasukti tavo galvą ant šono. Prašyčiau nejudėti.

- Gerai.

Nikas atsargiai suko Dainos galvą, kol mergaitės skruostas prisilietė prie kilimo.

- Skauda?

- Taip, - sukuždėjo Daina. - Karšta. Sunku... kvėpuoti.

Balse pasigirdo knarkčiojimas. Kraujas jau sruvo be paliovos, sutepdamas kilimą per dešimtį pėdų nuo tos vietos, kur džiūvo Kreigo Tumio kraujas.

- Tau norisi kosėti, Daina?

- Taip... ne... nežinau.

- Stenkis nekosėti. Jeigu pajusi tokį norą, bandyk jo nepastebėti. Ir daugiau nebekalbėk, gerai?

- Ne... nedarykite nieko blogo... misteriui Tumiui. - Atrodė, kad Dainai šitai buvo labai svarbu.

- Nesijaudink, vaikuti, jo niekas nė pirštu nepalies. Gali manimi patikėti.

- ...negaliu... jumis... pasitikėti...

Nikas pasilenkė, pabučiavo jai į skruostą, sukuždėjo į ausį:

- Gali, tu juk žinai, manimi galima pasitikėti. O dabar gulėk tyliai - viskuo pasirūpinsime mes.

Jis pakėlė akis į Lorelę:

- Jūs nemėginote ištraukti peilio?

- Aš... ne, - jos gerklėje glūdėjo didelis karštas gumulas, Lorelė garsiai gurktelėjo, tačiau nuryti jo nepavyko. - O ar reikėjo?

- Ne, antraip šansų mergaitė jau nebeturėtų. Gal mokate teikti pirmąją pagalbą?

- Ne.

- Tiek to, paaiškinsiu jums, ką reikia daryti... bet pirmiausia privalau sužinoti: ar nekrentate nuoalpiu išvydusi kraują? Tiktai sakykite tiesą.

- Kraują regėjau tik vieną sykį, - atsakė Lorelė. - Kai žaidėme slėpynių su seserimi, ji trenkėsi į durų staktą ir išsimušė du priekinius dantis. Tuomet nenualpau.

- Gerai. Vadinasi, nenukrisite ir dabar. Misteri Varvikai, atneškite man iš baro pustuzinį staltiesių, - Nikas nusišypsojo mergaitei. - Dar minutė ar dvi, ir tau pasidarys kur kas geriau, Daina. Jaunasis daktaras Hopvelas žino, kaip pagelbėti damoms, ypač tokioms jaunoms ir gražioms.

Lorelei kilo netikėtas absurdiškas noras ištiesti ranką ir paliesti Niko plaukus.

"Kas tau nutiko? - subarė ji save. - Mažoji mergaitė miršta, o tu staiga užsimanai sužinoti, ką pajusi palietusi jo plaukus! Liaukis! Iš kur šios paikystės?

Bet, antra vertus... Argi ne paikyste galima paaiškinti sprendimą skristi per visą kontinentą į susitikimą su žmogumi, kurio adresą radau žurnale? - mąstė Lorelė. - O kaip paaiškinti ketinimus permiegoti su juo, jeigu pasirodys pakankamai simpatiškas... ir jeigu jam iš burnos nesklis blogas kvapas! Užteks, Lorele! Užteks!"

"Taip, - ūmai jos galvoje pratarė kitas balsas. - Tu visiškai teisi, tai beprotybė, tokioms mintims dabar pats netinkamiausias laikas... bet vis dėlto įdomu, koksai jaunasis daktaras Hopvelas lovoje? Švelnus ar..."

Lorelė suvirpėjo ir pagalvojo, ar ne šitaip prasideda isterijos priepuolis.

- Jie vis artinasi, - sušnabždėjo Daina. - Jums reikėtų...

Ji atsikosėjo, ant lūpų išsipūtė didžiulis raudonas burbulas, pažiro smulkiausiais lašelyčiais, nusėdamas jos skruostus. Donas Gafnis kažką sumurmėjo ir nusisuko.

- ...paskubėti, - užbaigė frazę mergaitė.

Džiugi Niko šypsena nepasikeitė nė per nago juodymą.

- Žinau, - atsakė jis.

3

Kreigas kaip kulka prazvimbė laukimo sale, nuskriejo žemyn eskalatoriumi, jo galvoje šėlo panika, vieną kitą akimirką ji net nustelbdavo langoljerų šiugždesį. Niekas nepastebėjo, kur link jis pabėgo. Pirmo aukšto vestibiulyje užpuolikas atsigręžė, puolė prie laukujų durų ir įsirėžė į vienas iš jų. Jis pamiršo viską, kartu ir apie atjungtą elektros srovę. Fotoelementas neveikė, taigi neatsidarinėjo ir durys prie jų prisiartinus.

Tumį atmetė atgalios; bėglys išsitiesė paslikas ant grindų, sunkiai dvėsuodamas nelyginant ištraukta ant kranto žuvis. Kreigas pagulėjo, bandydamas atgauti savitvardą, įsmeigė žvilgsnį į savo dešiniąją ranką. Sutemose ji atrodė tiktai kaip balta dėmė, bet Kreigas įžiūrėjo ant jos tamsius lašus: mažosios mergaitės kraują.

Tiktai ji ne mažoji mergaitė, priminė sau, *visai ne mergaitė. Ji paprasčiausiai atrodė kai mažytė mergaitė. O iš tiesų ji* - vyriausiasis langoljeras, *ir be jos likusieji nesugebės... nesugebės... nesugebės ko? Rasti jį?*

Bet dabar jis vėl girdėjo alkaną langoljerų eigastį, vedantį iš proto šiugždėjimą: iš rytų jo linkui tarytum plūdo armija gigantiškų ėdrių vabzdžių.

Tumio Kreigo galvoje viskas susijaukė.

Kreigas išvydo laukan vedančias mažas duris, pakilo, pajudėjo jų link. Sustojo. Plentas, be jokios abejonės, vedė į Bangorą. O kam jam Bangoras? *Bangoras* tikrai neįėjo į BENDRĄJĮ PLANĄ. Jis privalo nusigauti iki *Bostono.* Jeigu ten pateks, viskas susitvarkys. Ir ką visa šitai turėtų reikšti? Jo tėvas tikrai rastų atsakymą. Vadinasi, iš sūnaus buvo laukiama vieno: LIAUTIS TRANKYTIS IR VEIKTI APDAIRIAI.

Kreigo protas įsikibo šios idėjos, kaip skęstančio laivo auka kabinasi už visko, kas tik pasitaiko po ranka, visko, kas laikosi ant van-

dens, tebūnie tai netgi išvietės durys. Jeigu jis sugebės nusigauti iki Bostono, viską, kas čia įvyko, galima bus... galima bus...

- Pamiršti, - sumurmėjo Kreigas.

Šio žodžio racionalusis spindulys pramušė ūkanas jo smegenyse, ir balsas (veikiausiai tėvo) išrėkė patvirtinimą: TAIP!

Bet kaip jam šitai padaryti? Iki Bostono pėsčiomis nenupėdinsi, o į lėktuvą, vienintelį, kuris galėtų nuskristi iki Bostono, jie jo neįsileis. Po to, ką jis padarė jų mažajai aklai numylėtinei.

- Betgi jie nieko nežino, - sušnabždėjo Kreigas. - Juk jie nežino, kokią padariau jiems paslaugą, nežino, kas ji tokia iš tiesų. - Jo akys, didelės, drėgnos nuo ašarų, sublizgo tamsoje.

Pasislėpk, sukuždėjo tėvo balsas, *pasislėpk lėktuve.*

Tikrai, pritarė motina. Pasislėpk. *Tai išeitis, Kreigai-veigai. Be to, jeigu pasislėpsi, tau neprireiks bilieto, argi ne?*

Kreigas pažvelgė į bagažo konvejerio pusę. Taip, juo galima patekti į pakilimo lauką. O jeigu jie pastatė prie lėktuvo sargybą? Pilotas to nesugalvotų: patekęs kabinon, jis pamirštų viską, išskyrus savo prietaisus, bet štai anglas sargybos greičiausiai nepamiršo.

Ir ką gi dabar daryti?

Jeigu į Bangorą keliauti beprasmiška, o į pakilimo ir nusileidimo aikštę išeiti beviltiška, tai ką gi jam daryti ir kur eiti?

Kreigas pasisuko į eskalatorių. Netrukus jie puls jam iš paskos, tikriausiai su anglu priešakyje, o jis stovi visiems prieš akis tarytum striptizo šokėja, kuri ką tiktai metė žiūrovams savo kelnaites ir diržą.

Aš privalau pasislėpti, nusprendė jis, *bent jau laikinai.*

Kreigas išgirdo, kaip pakilimo ir nusileidimo aikštėje sugaudė varikliai, bet nė kiek nepergyveno: apie lėktuvus jis šį tą išmanė, todėl žinojo, kad nepasipildęs degalų Englas niekur neišskris. Taigi dėl to, kad jį čia paliks, kol kas galima nesijaudinti.

Jis lėtai gręžėsi, stebeilydamas į tirštėjančią tamsą, ir išvydo lentelę ant durų tarp kompanijos "Avis" automobilių nuomos punkto ir Bangoro turizmo agentūros aptvaro. Lentelėje jis perskaitė: ORO UOSTO TARNYBOS.

Tai galėjo reikšti ką tiktai nori.

Kreigas nuskubėjo prie durų ir, neramiai žvalgydamasis, pabandė jas atsidaryti. Durys prasivėrė, pakako tik lengvai stumtelėti jas petimi. Kreigas paskutinį kartą apsidairė, nieko nepastebėjo, peržengė slenkstį ir užvėrė paskui save duris.

Apgaubė visiška, aklina tamsa, jis apspango. Kaip mažoji mer-

gaitė, kuriai jis smogė peiliu. Kreigas dėl to nesijaudino. Tamsos jis nebijojo, atvirkščiai - džiaugėsi ja. Jeigu tu ne su moterimi, tamsoje galima nieko neveikti. Tamsoje tavo veiksmų efektyvumas jau nebuvo pagrindinis kriterijus.

Dar daugiau. Uždarame kambaryje ne taip aiškiai girdėjosi langoljerų gurgždesys.

Kreigas lėtai pajudėjo pirmyn, atstatęs priešais save rankas, neatitraukdamas nuo grindų kojų. Trys atsargūs žingsniai, ir jis į kažką atsirėmė klubu. Regis, į stalo kraštą. Kreigas nuleido rankas. Taip. Stalas. Rankos apgraibomis perbėgo per paviršių, apčiuopdamos daiktus, pažįstamus kiekvienai Amerikos "baltajai apykaklei": šūsnis popieriaus lapų, vielinė pintinė gaunamiems ir siunčiamiems dokumentams, sąvaržėlių skardinėlė, rašiklis. Jis apėjo stalą, vėl klubu atsimušė į krėslą. Įsispraudė tarp kėdės ir stalo, atsisėdo. Nuotaika bematant pagerėjo. Kreigas pasijuto pačiu savimi, sugrįžo jo ramybė ir šaltakraujiškumas. Išsitraukė viršutinį stalčių, įkišo į jį ranką ieškodamas ginklo... bent jau ko nors aštraus. Pastangos nenuėjo perniek: išsyk rado peilį laiškams atplėšinėti.

Pasėdėjo, įsiklausydamas į širdies plakimą ir prislopintą lėktuvo variklių gausmą, paskui jo rankos susirado šūsnį popieriaus lapų. Kreigas paėmė viršutinį, pakėlė, bet jo baltumo neįžiūrėjo - tokia aklina tvyrojo tamsa.

Viskas teisingai, Kreigai-veigai, vėl kažkur smegenyse nuskambėjo motinos balsas. *Pasėdėk tamsoje. Pasėdėk, kol ateis metas veikti. O kai jis ateis...*

Aš tau pasakysiu, niūriai pridūrė tėvas.

- Gerai, - sutiko Kreigas. Pirštai nusičiupo dešinįjį lapo kraštą. Atplėšė tvarkingą ilgą juostelę.

Dryyykst.

Jo protas prisipildė ramumos, kaip baseinas - vėsaus, mėliu tviskančio vandens. Kreigas paleido nematomą juostelę ant nematomo stalo, ėmėsi antrosios. Viskas klojosi kaip niekuomet gerai. Tiesiog puikiai. Jis netgi pradėjo niūniuoti sau po nosimi:

- Pavadink mane... ryto angelu, mažu-ule...

Dryyykst.

- Paliesk mano skruostą, prieš palikdama mane... mažu-ule...

Ramus, patenkintas Kreigas sėdėjo ir laukė, kol tėvas jam pasakys, ką daryti toliau, lygiai taip pat, kaip ne kartą būdavo kadaise vaikystėje.

- Įdėmiai klausykis, Albertai, - kalbėjo Nikas. - Mes privalome ją nugabenti į lėktuvą, o tam prireiks neštuvų. Lėktuve jų nėra, bet oro uoste turėtų būti. Kur?

- Misteri Hopvelai, kapitonas Englas tikrai geriau žino...

- Bet kapitono Englo čia nėra, - nekantriai metė Nikas. - Taigi mums teks tvarkytis patiems.

Albertas apsiblausė... ir prisiminė lentelę ant durų, kurią matė pirmajame aukšte.

- Oro uosto tarnybos? - paklausė jis. - Galbūt ten?

- Veikiausiai. Kur tai matei?

- Vienu aukštu žemiau. Šalia automobilių nuomos punkto.

- Gerai, - linktelėjo Nikas. - Dabar pasiskirstysime pareigomis. Judu su misteriu Gafniu ieškote neštuvų. Misteri Gafni, jums rekomenduoju apžiūrėti grilį už prekystalio. Manau, rasite ten aštrių peilių. Esu tikras, jog bjaurusis mūsų draugužis įsigijo savąjį būtent ten. Vieną pasiimkite pats, vieną - Albertui.

Donas tylėdamas pasuko link prekystalio. Iš "Raudonojo barono" su glėbiu raudonai ir baltai languotų staltiesių sugrįžo Rudis Varvikas.

- Aš labai apgailestauju... - prabilo jis, tačiau Nikas tuoj pat jį nutraukė.

Stebeilijo jis į Albertą, jo veidas tarytum dėmė bolavo virš tamsoje paskendusio Dainos kūno. Vakaro sutemas keitė naktis.

- Ko gero, jūs nesusidursite su misteriu Tumiu. Manau, jis paspruko iš čia apimtas panikos, beginklis. O dabar slepiasi kokiame nors plyšyje arba išvis pabėgo iš oro uosto patalpų. Jeigu bėglį pamatysite, primygtinai prašau prie jo nesiartinti, nebent jis pats jus užpultų, - Nikas pasisuko į Doną, kuris grįžinėjo su dviem aštriais peiliais. - Prašyčiau aiškiai skirti tai, kas yra svarbiausia, nuo antraeilių dalykų. Jums tikrai nereikia sučiupti misterį Tumį, kad paskui jam būtų atlyginta pagal nuopelnus. Jūs esate pasiųsti neštuvų ir privalote juos atnešti kiek galima greičiau. Kadangi mums reikia iš čia išsinešdinti. Ir kuo skubiau.

Donas ištiesė Albertui peilį, bet jaunuolis pakratė galvą, pažvelgė į Rudį Varviką ir paklausė:

- Ar galiu pasiimti vieną staltiesę?

Donas išpūtė į Albertą akis kaip į beprotį.

- Staltiesę? Kam jinai tau?

- Tuoj parodysiu.

Albertas klūpojo ant kelių šalia Dainos. Dabar atsistojo, patraukė prie prekystalio. Panaršė po juo, rado tai, ko ieškojo: senutėlį tosterį dviem riekelėms duonos. Pakėlė jį, ištraukė iš rozetės jungiklį, apsuko laidą aplink korpusą, sugrįžo prie likusiųjų. Paėmė staltiesę, patiesė ją ant grindų, kampe pastatė tosterį. Paskui dusyk susuko tosterį į staltiesę nelyginant kalėdinę dovaną. Du kampus surišo mazgais, įtvirtindamas tosterį viduje, paėmė už likusio laisvo staltiesės kampo ir atsistojo apsiginklavęs kuoka lanksčiu kotu.

- Būdamas vaikas, dažnai žaisdavau Indianą Džonsą, - paaiškino Albertas. - Pasidariau štai tokį ginklą ir visiems sakiau, jog tai mano rimbas. Kartą vos nesulaužiau rankos savo broliui Deividui. Pasiėmiau seną antklodę ir susukau į ją svarmenį. Kvaila, be abejo. Nė nesuvokiau, kad smūgis gali būti toks smarkus. Tuomet gerokai kliuvo nuo tėvo. Šis daikčiukas atrodo juokingas, tačiau tik ne tam, kuris atsidurs jo kelyje. Galiu garantuoti.

Nikas abejodamas dėbtelėjo į šią kuoką, tačiau nieko nepasakė. Jeigu Albertas jausis ramiau su staltiesėn įsuktu tosteriu, kodėl gi ne?

- Gerai. O dabar suieškokite neštuvus ir atneškite čia. Jeigu jų nerasite už durų "ORO UOSTO TARNYBOS", paieškokite kur nors kitur. Jeigu nerasite per penkiolika minučių... ne, per dešimt, sugrįžkite, ir mes pernešime ją rankomis.

- Rankomis negalima! - šūktelėjo Lorelė. - Jeigu vidinis kraujavimas...

Nikas įverpė į ją žvilgsnį.

- Vidinis kraujavimas jau prasidėjęs. O štai neštuvų paieškai skirti daugiau kaip dešimt minučių aš negaliu.

Lorelė buvo beatverianti burną paprieštarauti, tačiau ją sustabdė kimus Dainos kuždesys:

- Jis teisus.

Donas užsikišo peilį už diržo ir tarė Albertui:

- Eime, sūneli.

Jie perkirto laukimo salę, sustingusiu eskalatoriumi nulipo į pirmąjį aukštą. Albertas apsiviniojo kumštį laisvu staltiesės galu.

5

Dabar Nikas visą dėmesį sutelkė į gulinčią ant grindų mergaitę.

- Kaip jautiesi, Daina?

- Man skauda, - iškvėpė ji.

- Taip, žinoma, skauda. Ir tai, ką dabar padarysiu, sukels tau dar didesnį skausmą, bet tik kelias sekundes. Peilis įsmigęs į tavo plautį, ir jį būtina ištraukti. Supranti tai?

- Taip, - tamsios nereginčios akys spygsojo į Niką. - Aš bijau.
- Aš irgi, Daina. Aš taip pat bijau. Bet šitai reikia padaryti. Tu pasirengusi?
- Taip.
- Šaunuolė, - Nikas pabučiavo jai į skruostą. - Gera, drąsi mergaitė. Viskas įvyks labai greitai, pažadu. Norėčiau, kad atsipalaiduotum, Daina, ir pasistengtum nekosėti. Ar supratai mane? Tai labai svarbu. Pasistenk nekosėti.
- Aš pasistengsiu.
- Iš pradžių tau pasirodys, kad negali alsuoti. Tu netgi pajusi, kad iš tavęs veržiasi oras kaip iš pradurtos padangos. Tai nemalonus jausmas, brangioji, ir, ko gero, panorėsi sukrutėti ar sušukti. To daryti nevalia. Ir kosėti nevalia.
Dainos atsakymo neišgirdo niekas.
Nikas garsiai įkvėpė, nusišluostė nuo kaktos prakaitą, pasisuko į Lorelę.
- Sulankstykite dvi staltieses kvadratiniais įklotais. Kiek įmanoma storesniais. Atsiklaupkite prie manęs ant kelių. Kuo arčiau, tuo geriau. Varvikai, nusijuoskite diržą.
Nikas pažvelgė į Lorelę. Šioji nuo jo žvilgsnio nunarino akis.
- Rengiuosi suimti rankeną ir ištraukti peilį. Jeigu neužsikabins už šonkaulių, o sprendžiant iš jo padėties taip neatsitiks, peilis išlįs lengvai. Aš išsyk atšlysiu atgal, užleisdamas vietą jums. Vieną iš įklotų staigiai uždėsite jai ant krūtinės ir iš visų jėgų prispausite. Nesijaudinkite, kad mergaitei skaudės arba kad ji nebegalės kvėpuoti. Dainai plaučio, o greičiausiai netgi dviejų, perforacija. Štai dėl ko reikia jaudintis. Ar supratote mane?
- Taip.
- Po to aš iš karto mergaitę pakelsiu. Jūs, kaip ir anksčiau, privalote spausti įklotą jai prie krūtinės. Misteris Varvikas antrą įklotą pakiš jai po nugara, jeigu ten pamatysime kraują. Paskui suveršime abu įklotus misterio Varviko diržu, - jis dirstelėjo į Rudį. - Kai tik paprašysiu, paduokite diržą, drauguži. Neverskite manęs prašyti du kartus.
- Neversiu.
- Ar jums užteks šviesos, kad viską pamatytumėt, Nikai? - paklausė Lorelė.
- Manau, užteks, - atsakė Nikas. - Tikiuosi, - jis vėl pasisuko į Dainą. - Tu pasiruošusi?
Daina kažką sumurmėjo.
- Gerai, - jis giliai įkvėpė, lėtai iškvėpė. - Tepadeda man Dievas.

Abiem rankom suėmė peilio rankeną, visai kaip beisbolininkas suima lazdą. Truktelėjo. Daina riktelėjo. Jai iš burnos trykštelėjo kraujas ir apipylė palinkusios virš mergaitės Lorelės veidą. Lorelė atšlijo.

- Ne! - nepasukdamas galvos sušuko Nikas. - Tiktai išdrįsk prarasti sąmonę! Tiktai išdrįsk!

Virpėdama visu kūnu, Lorelė vėl pasviro į priekį. Ašmenys išlindo iš krūtinės. Pasigirdo švilpiantis garsas, tarytum žaizda būtų siurbusi orą.

- Nagi! - iškvėpė Nikas. - Nagi! Kiek galima stipriau!

Lorelė išvydo iš žaizdos plūstelėjusį kraują ir tuoj pat uždengė įklotu. Audinys jos rankose beregint sušilo ir permirko.

- Stipriau! - šaukė Nikas. - Kuo stipriau! Spausk žaizdą! Spausk!

- Aš negaliu! - išrėkė Lorelė. - Sulaužysiu jai šonkaulius, jeigu...

- Velniop šonkaulius! Mes *privalome* užspausti jai žaizdą!

Lorelė palinko priekin, visą svorį perkeldama ant rankų. Netgi per storą įklotą ji jautė, kaip iš žaizdos sunkiasi kraujas.

Anglas numetė šalin peilį, palinko virš Dainos. Pamatė, kad akys užmerktos, pakėlė vokus.

- Pagaliau ji prarado sąmonę. Tiksliai pasakyti negaliu, jos akys keistos, bet, man regis, prarado, - jis atmetė nuo kaktos užkritusius plaukus, pasižiūrėjo į Lorelę. - Jūs viską darėte kaip reikiant. Ir toliau taip tęskite, gerai? Aš ją keliu. Spauskite ankstesne jėga.

- Šitiek kraujo, - sudejavo Lorelė. - Ar mergaitė išgyvens?

- Nežinau. Svarbiausia - nemažinkite spaudimo. Ar esat pasirengęs, misteri Varvikai?

- Viešpatie, manau, taip, - sušvokštė Rudis Varvikas.

- Puiku. Važiuojam, - Nikas pakišo delną po dešine Dainos mente, susiraukė. - Viskas blogiau, nei maniau. Kur kas blogiau. Kraujas tiesiog kliokia.

Ir ėmė lėtai Dainą kelti. Mergaitė suvaitojo, iš jos burnos vėl plūstelėjo kraujas. Ir tuomet Lorelė išgirdo, kaip iš žaizdos nugaroje į kilimą barbena kraujo lašai. Ūmai priešais jos akis pasaulis ėmė suktis.

- Nagi, stipriau! - riktelėjo Nikas. - Atitokite pagaliau!

Lorelė jau buvo kone nualpusi.

Ir tiktai suvokimas, ką apie ją pagalvos Nikas, jeigu ji vis dėlto susmuks nualpusi, pastūmėjo imtis kraštutinės priemonės. Lorelė iškišo liežuvį tarp dantų kaip norintis ką nors paerzinti vaikas, ir stipriai

jį sukando. Aštrus skausmas ir sursteleįęs kraujo skonis grąžino ją į realybę. Nuoalpio pavojus praėjo.

O iš apačios atsklido skausmo ir nuostabos klyksmas. Pavymui sekė kimus riksmas. Ir vėl garsus, veriantis klyksmas.

Rudis ir Lorelė vienu metu pasuko galvas.

- Berniukas! - iškvėpė Rudis. - Berniukas ir Gafnis! Jie...

- Vis dėlto jie rado misterį Tumį, - Niko veidas suakmenėjo, ant kaklo išpampo venos. - Mums belieka tikėtis...

Iš apačios atsklido duslus smūgis, paskui siaubingas staugsmas. Dar keletas smūgių.

- ...kad vyrai susidoros patys. Dabar jiems niekuo negalime padėti. Jeigu paliksime tai, ką darome, ši maža mergaitė tikrai mirs.

- Tačiau lyg ir šaukė vaikinukas!

- Mes esame bejėgiai padėti. Pakiškite po ja įklotą, Varvikai. Skubiai, nes antraip sulauksite iš manęs gero spyrio.

6

Donas pirmas nulipo eskalatoriumi, minutėlei stabtelėjo, išsitraukė iš kišenės blizgantį stačiakampį daiktą.

- Mano žiebtuvėlis “Zippo”. Kaip manai, suveiks?

- Nežinau, - atsakė Albertas. - Galbūt... kol kas geriau nemėginti. Pasinaudosime juo tiktai esant reikalui. Labai norėtųsi, kad užsižiebtų. Antraip mes nieko neįspanginsime.

- O kur tos oro uosto tarnybos?

Albertas parodė į duris, už kurių prieš keletą minučių pasislėpė Kreigas Tumis.

- Kaip manai, ar durys neužrakintos?

- Yra tiktai vienas būdas tai sužinoti, - atsakė Albertas.

Donas patraukė prie nurodytų durų su žiebtuvėliu dešinėje rankoje. Albertas nuaklino jam įpėdžiui.

7

Kreigas išgirdo jų, be jokios abejonės, langoljerų tarnų, žingsnius. Jie jo negąsdino. Susidorojo su ta bjaurybe, kuri apsimetinėjo maža mergaite, susidoros ir su kitais. Tumis sugriebė peilį laiškams atplėšinėti, atsistojo, išlindo iš už stalo.

- Kaip manai, ar durys neužrakintos?

- Yra tiktai vienas būdas tai sužinoti.

Netrukus sužinosite ir dar kai ką, pamanė Kreigas. Apgraibomis nusėlino iki sienos, ranka apčiuopė durų vyrius ir atsistojo už vi-

dun atsidarančių durų. Kambaryje buvo tamsu kaip dramblio užpakalyje. Kreigas pakėlė peilį laiškams atplėšinėti iki peties lygio.

- Rankena nepasisuka, - Donas buvo sutrikęs.

Kreigas su palengvėjimu atsiduso... bet jo laukė nusivylimas.

- Pamėginkite jas pastūmėti, - tai buvo jaunojo gudručio balsas.

Durys ėmė vertis.

8

Donas peržengė slenkstį. Nykščiu atlenkė žiebtuvėlio dangtelį, pakėlė, suktelėjo ratuką. Dagtis užsiliepsnojo nuo pirmos kibirkšties. Mažyčio deglo šviesoje jie pamatė, kad patalpa naudojama ir kaip kontora, ir kaip podėlis. Viename kampe buvo suversti kažkokie daiktai, kitame stovėjo kopijavimo aparatas. Išilgai sienų driekėsi lentynos, ant kurių gulėjo šūsnys įvairiausių blankų.

Donas žengė pirmyn, dar aukščiau iškėlė žiebtuvėlį, parodė į dešiniąją sieną.

- Ei, vaikine! Tūzai! Žiūrėk!

Ant sienos puikavosi plakatas, vaizduojantis vyriškį dalykiniu kostiumu, netvirtu žingsniu išeinantį iš baro ir žiūrintį į laikrodį. Užrašas ant plakato skelbė: "DARBAS - GERIANČIO ŽMOGAUS PRAKEIKIMAS". Šalia plakato ant sienos buvo pritvirtinta didelė plastikinė dėžė su raudonu kryžiumi ant durelių. Po dėže gulėjo sudedami neštuvai.

Tačiau Albertas žvelgė ne į plakatą, ne į vaistinėlę, ne į neštuvus. Jis nepajėgė atplėšti akių nuo viduryje kambario stovinčio stalo.

Ant stalo pūpsojo krūva juostelėmis priplėšyto popieriaus.

- Saugokis! - riktelėjo Albertas. - Saugokis, jis kažkur č...

Kreigas Tumis išniro iš už durų. Ir smogė pirmasis.

9

- Diržą, - sukomandavo Nikas.

Rudis nesukrutėjo, neatsiliepė. Jis vėpsojo į restorano duris. Iš apačios neatsklido joks garsas. Tiktai lauke buvo girdėti gurgždesys ir dirbančių lėktuvo variklių kauksmas.

Nikas spyrė jam į kulkšnį ir įsakė:

- Diržą! Spėriai!

Rudis negrabiai atsiklaupė ant kelių šalia Niko, kuris viena ranka laikė pakėlęs Dainą, o kita spaudė jai prie nugaros antrąjį įklotą.

- Pakiškite diržą po įklotu, - Nikas sunkiai alsavo, jo veidu

čiurkšlėmis žliaugė prakaitas. - Skubiai! Juk negaliu jos laikyti iki amžiaus pabaigos!

Rudis pakišo diržą. Nikas nuleido Dainą, kilstelėjo kairįjį mergaitės petį, prakišo diržą ir po juo, užveržė smarkiau, padavė galą Lorelei.

- Laikykite tvirčiau. Užsegti nepavyks. Mergaitė pernelyg maža, tokios skylutės tikrai nėra.

- Jūs einate žemyn? - paklausė Lorelė.

- Taip. Man atrodo, ir taip aišku.

- Būkite atsargus. Labai prašau jūsų.

Anglas netikėtai nusišypsojo, tirštose sutemose ryškiai sužibo dantys... bet jos šitai neišgąsdino. Netgi atvirkščiai.

- Suprantama. Tik atsargumu ir gelbėjuosi, - Hopvelas uždėjo ranką ant Lorelės peties, sugniaužė pirštus; Lorelės kūnu perbėgo drebulys. - Laikėtės kaip reikiant, Lorele. Ačiū jums.

Ir jau sukosi eiti, kai mažytė rankutė sugriebė jį už mėlynų džinsų klešnės atvarto. Nikas pastebėjo, jog nereginčios Dainos akys vėl atmerktos.

- Ne... - prabilo ji ir tuoj pat uždusо nuo kosulio, kraujo purslai pasipylė iš nosies.

- Daina, tau nevalia...

- Ne... žudykite... jo! - netgi tamsoje Lorelė regėjo, kiek mergaitei reikia pastangų šiems žodžiams ištarti.

Nikas mąsliai žvelgė į sužeistąją.

- Tas niekšas dūrė tau peiliu. Kodėl stengiesi jį užstoti?

Dainai pavyko ištarti dar keletą žodžių. Nors ir negarsiai, bet aiškiai. Jie visi juos išgirdo:

- Viskas... ką aš žinau... jo mums prireiks, - ir mergytės akys vėl užsimerkė.

10

Kreigas giliai įsmeigė peilį laiškams atplėšinėti į Dono Gafnio kaklą. Donas suriko ir paleido iš rankos žiebtuvėlį. Šis nukrito ant žemės toliau tebedegdamas. Albertas sušuko iš baimės, o Donas susverdėjo stalo linkui.

Tumis ištraukė peilį ir smogė antrą kartą. Donas desperatiškai suvaitojo ir pargriuvo ant stalo rankomis į priekį, nušluodamas nuo jo šūsnį popierių, rašiklį, vielinę pintinę gaunamiems ir siunčiamiems dokumentams.

O Kreigas jau atsisuko į Albertą, spausdamas rankoje peilio kotą, nuo kurio ant grindų kapsėjo kraujas.

- Kad tu padvėstum! Man reikia į Bostoną, ir tu neįstengsi manęs sulaikyti! Niekas neįstengs manęs sulaikyti!

Žiebtuvėlis užgeso, ir kambarys paniro į tamsą.

Albertas per žingsnį atšlijo, ir tuoj pat jo veidu nusirito šilto oro banga: Kreigas jam smogė, ir peilis praskrodė tą vietą, kur prieš akimirksnį buvo Alberto krūtinė. Jaunuolis atkišo atgalios laisvą ranką, būgštaudamas atsidurti kampe, kai Kreigas vėl mostelės peiliu (silpnoje "Zippo" švieselėje Albertui pasirodė, jog peilis tikras). Jo ginklas reikalavo laisvos erdvės. Bet pirštai apčiuopė tiktai tuštumą, ir jis atatupstas atsitraukė pro durų angą. Susikaupimas ir šaltakraujiškumas kažkur prapuolė, vaikinukas jau nebesijautė pačiu mikliausiu šauliu žydu į bet kurią pusę nuo Misisipės. Tūzas pavirto nerangiu paaugliu. Negana to, išgąsdintu paaugliu, kuris vietoje tikro ginklo pasirinko vaikišką žaisliuką, nes netikėjo, kad jam teks kautis už savo gyvenimą, netikėjo, nors savo akimis matė, kaip šis pamišėlis pasielgė su mažąja akla mergaite. Albertas jautė savo paties prakaito kvapą. Jautė netgi šiame negyvame ore. Ir jo prakaitas atsidavė baime.

Kreigas prasmuko pro durų angą jam pasekomis. Su pakelta ranka, gniaužiančia peilį laiškams atplėšinėti.

- Aš matau tave, sūneli, - sumurkė jis. - Aš kaip katė tave matau.

Ir pajudėjo į Albertą. Šis traukėsi atatupstas, tuo pat metu siūbuodamas tosterį ir mintyse kartodamas sau, jog galės smogti tiktai vieną smūgį prieš tai, kol Tumis įsmeigs peilį jam į kaklą arba krūtinę.

O jeigu tosteris išlėks iš šios prakeiktos staltiesės prieš pataikydamas į beprotį - aš lavonas, pamanė Albertas.

11

Kreigas prisiartino svyrinėdamas į šalis tarytum iš pintinės kylanti gyvatė. Jo lūpose žaidė šypsena, ir dėl to skruostuose atsirado duobutės.

Viskas teisingai, galvoje skambėjo tėvo balsas. *Jeigu tu pribaigsi juos vieną po kito, tai sugebėsi nusigauti iki Bostono. DNP, Kreigai, prisimeni? DNP. Darbas nenueina perniek.*

Visiškai teisingai, Kreigai-veigai, pridūrė motina. *Tu gali ir privalai tai padaryti.*

- Atleisk, - su šypsena sumurmėjo Kreigas išbalusiam kaip krei-

da jaunuoliui. - Labai apgailestauju, tikrai apgailestauju, bet privalau tai padaryti. Jeigu į visa tai pažvelgtum mano akimis, tuomet suprastum.

Ir jis ėmė artintis prie Alberto, iškėlęs peilį akių lygyje.

12

Albertas skubiai apsidairė, pamatė, kad traukiasi atatupstas prie aviakompanijos "United Airlines" bilietų kasos. Dar žingsnis, kitas, ir užsimodamas tosteriu užkabins stovą. Vadinasi, toliau trauktis nevalia. Jis ėmė vis labiau supti tosterį, prakaituotais pirštais konvulsiškai spausdamas aplink plaštaką tvirtai apvyniotą staltiesę.

Kreigas pastebėjo kažkokį judėjimą tamsoje, bet nepajėgė suprasti, kas ten šmėžuoja. Beje, ypatingesnės reikšmės tai neturėjo. Jam nebuvo kada kreipti dėmesį į visokius niekus. Tumis susitelkė ir puolė Albertą.

- AŠ SKRENDU Į BOSTONĄ! - suklykė jis. - AŠ SKRENDU Į...

Alberto akys jau apsiprato su tamsa, ir Kreigo puolimą jaunuolis pastebėjo. Todėl jo ranka pajudėjo ne priekin, o atgalios, nubrėždama pilną lanką. Tosteris pakilo aukštyn, o patsai Albertas žingtelėjo kairėn. "Kuokos" galvutė švilpdama perskrodė orą ir, įveikusi aukščiausią tašką, ėmė smegti žemyn pagal visus judėjimo dėsnius, iki kraštutinumo įtempdama kotą-staltiesę. Kreigas puldamas pateko tiesiai po besileidžiančia lanko trajektorija. Tosteris nusileidęs vožėsi Kreigo kakton bei tarpuakin. Trekštelėjo kaulai.

Kreigas sustaugė iš skausmo, paleido peilį laiškams atplėšinėti ir pakėlė rankas prie veido. Kraujas plūstelėjo tarp pirštų kaip vanduo iš numušto hidranto. Albertas pašiurpo dėl to, ką padarė, bet neįstengė prisiversti sustoti: sužeisto Tumio jis bijojo labiau nei sveiko. Todėl dar sykį mostelėjo tosteriu. Šįsyk smūgis pataikė Kreigui į krūtinę. Nežmoniškai staugdamas tasai parvirto ant nugaros.

Alberto Tūzo Kausnerio galvoje beliko vienintelė mintis, nustelbusi žodžius, vaizdus, emocijas: *Aš privalau padaryti taip, kad jis liautųsi judėti, antraip pašoks ir mane užmuš. Aš privalau padaryti taip, kad jis liautųsi judėti, antraip pašoks ir mane užmuš.*

Tumis bent jau išmetė ginklą. Albertas primynė peilį koja ir vėl mostelėjo tosteriu. Kai šis skriejo žemyn, Albertas susirietė nusilenkdamas tarytum muštruotas dvariškis, pasitikdamas karališkosios šeimos asmenį. "Kuokos" galvutė rėžėsi į pražiotą Kreigo burną, ir Al-

bertui pasirodė, tarsi kas nors daužytų į nosinę susuktus stiklus. *Viešpatie!* pamanė vaikinas. *Juk tai jo dantys.*

Kreigas rangėsi ant grindų, mojavo rankomis. Albertą apėmė siaubas. Savo gyvybingumu Kreigas jam priminė kažkokį bjaurų, niekaip nesunaikinamą vabzdį.

Tumis sugriebė Alberto batą. Su pasibjaurėjimo šūksniu vaikinas truktelėjo nuo peilio koją, ir Kreigas beregint pabandė ginklą sugriebti. Tarp sužeistojo bepročio akių žiojėjo žaizda. Alberto jis visiškai nematė: priešais akis spinduliavo akinančios žvaigždės. Galvoje gaudė.

Kreigas jau niekam negalėjo padaryti nieko bloga, tačiau Albertas to nežinojo. Apimtas panikos jis vėl paleido tosterį į Kreigo galvą. Tosterio viduje subarškėjo: atitrūko kaitinimo elementai.

O Tumis liovėsi judėti.

Albertas stovėjo virš jo, burna godžiai gaudydamas orą. Susuktas į staltiesę tosteris tempė jo ranką prie žemės. Paskui vaikinas žengė kelis žingsnius į šalį, sulinko perpus, ir jį supykino.

13

Prieš nuimdamas juodą plastikinį gaubtą nuo "Boingo-767" borto navigacinio kompiuterio monitoriaus, Brajenas persižegnojo būgštaudamas, jog pamatys užgesusį ekraną. Įdėmiai sužiuro į jį... ir su palengvėjimu atsiduso.

PASKUTINĖ PROGRAMA BAIGTA

sušvito žalsvai mėlynomis raidėmis ekranas. O žemiau:

NAUJA PROGRAMA? Y N

Brajenas paspaudė klavišą "Y", paskui:

REVERSAS AP29: LAX/LOGAN

Ekranas akimirką užtemo, po to jame nušvito:

ĮJUNGTI NUKRYPIMĄ Į REVERSO PROGRAMĄ AP29?

Y N

Brajenas paspaudė "Y".

PROGRAMUOJU REVERSĄ

pranešė jam ekranas, ir nepraėjus nė penkioms sekundėms pridūrė:

PROGRAMAVIMAS BAIGTAS

- Kapitone Englai?

Brajenas atsisuko. Pilotų kabinos durų angoje stovėjo Betanė. Išblyškusi, išsekusi.

- Dabar aš užimtas, Betane.

- Kodėl jie negrįžta?

- Neįsivaizduoju.

- Aš paklausiau Bobo... misterio Dženkinso, ar jis nemato kokio nors judėjimo oro uosto pastate, ir jis atsakė, jog nemato. Galbūt jie visi nebegyvi?

- Esu įsitikinęs, kad taip nėra. Gal nusileistum pas misterį Dženkinsą ir pastovėtum prie trapo? Manau, su juo tau bus ramiau, o aš dar turiu darbo.

"Bent jau patsai manau, jog turiu", - pridūrė mintyse.

- Be abejo, nusileisiu. Vienai taip baisu, - Betanė pabandė nusišypsoti. - Bet tuomet jūs liksite vienas.

- Manimi nesirūpink. Ir gali neabejoti, jie neilgai trukus sugrįš.

Mergina išėjo, o Brajenas pasisuko į kompiuterį ir užrašė:

AR YRA KOKIŲ NORS PROBLEMŲ
DĖL ŠIOS PROGRAMOS?

Paspaudė klavišą **EXECUTE**.

JOKIŲ PROBLEMŲ.
DĖKOJAME JUMS, KAD NUSPRENDĖTE SKRISTI
"AMERIKOS PASIDIDŽIAVIMO" REISU

14

Bobas išgirdo žingsnius ant trapo, staigiai atsigręžė. Laipteliais lėtai ir atsargiai leidosi Betanė, bet jis vis tiek vos nepašoko iš netikėtumo. Iš rytų atsklindantis garsas gerokai sustiprėjo.

Tai yra priartėjo jo šaltinis.

- Sveika, Betane. Gal pavaišintumei cigarete?

Ji ištiesė jam pakelį, vieną cigaretę išsiėmė pati. Atplėšė degtuką iš Alberto eksperimentinio aplankalėlio. Degtukas lengvai užsiliepsnojo iš pirmo karto.

- Iš jų nėra jokių žinių?

- Nelygu ką vadinsi žiniomis, - išsisukinėdamas atsakė Bobas. - Prieš tau pasirodant lyg ir girdėjau šauksmus.

Iš tiesų jis girdėjo ne šauksmus, o kraupų klyksmą, ko gero, sukeltą nežmoniško skausmo, bet nusprendė, kad smulkmenas geriau bus nutylėti. Mergina ir taip išgąsdinta, be to, Bobas matė jos švelnius jausmus Albertui.

- Tikiuosi, kad Dainai viskas baigsis gerai, - atsiduso Betanė, - bet nesu tikra. Žaizda sunki.

- Ar matei kapitoną?

- Jis, galima sakyti, mane išvijo. Kaip man pasirodė, programuoja kompiuterį.

Bobas Dženkinsas linktelėjo:

- Aš to tikiuosi.

Daugiau lyg ir nebebuvo apie ką šnekėtis. Abu žvelgė į rytus. Prie gurgždesio prisidėjo naujas garsas. Aiškesnis, veriantis. Mechaninis garsas. Bobas pagalvojo apie automatinę pavarų dėžę, kurią kažkas pamiršo papildyti alyva.

- Garsas artėja, ar ne?

Bobas nenoriai linktelėjo. Užplėšė dūmą, ir raudonas žiburėlis akimirkai išplėšė iš tamsos jo pavargusias, išsigandusias akis.

- Kas gi tai, misteri Dženkinsai?

Rašytojas pakratė galvą:

- Mano mergaite, aš labai tikiuosi, jog šito mes niekuomet nesužinosime.

15

Lipdamas eskalatoriumi, Nikas pastebėjo kažin ką sulinkusį bemaž perpus prie sienos su neskambančiais telefonais. Nustatyti, ar tai Albertas, ar Kreigas Tumis, buvo neįmanoma. Anglas įkišo ranką džinsų kišenėn, išsitraukė keletą monetų. Sugniaužė dešiniąją ranką į kumštį ir įstatė monetas tarp pirštų, sumeistraudamas kažką panašaus į kastetą. Ir toliau žengė priekin.

Nikui artėjant, figūra prie telefonų atsitiesė.

- Neįminkite į vėmalus, - subambėjo Albertas.

Nikas įsimetė monetas atgal į kišenę. Nuo vėmalų kilo aštrus, stiprus kvapas. Trenkė nemažiau stiprus baimės kvapas, kuris sklido nuo vaikino. Šiuos kvapus Nikas pažinojo tiek iš Folklendo laikų, tiek iš Šiaurės Airijos. Jis apkabino atsitiesusį Albertą per pečius:

- Kurgi jie, Tūzai? Gafnis ir Tumis, kur jie?

- Misteris Tumis ten, - jaunuolis parodė į nejudantį, ant grindų išsikėtojusį kūną. - Misteris Gafnis už oro uosto tarnybų durų. Manau, jie abu nebegyvi. Misteris Tumis slėpėsi tame kambaryje. Kai mudu užėjome, jis tūnojo už durų. Ir nužudė misterį Gafnį, kadangi tasai įžengė pirmasis. Jeigu pirmas būčiau įėjęs aš, jis būtų nužudęs mane.

Albertas garsiai nurijo seiles.

- Paskui aš užmušiau misterį Tumį. Teko užmušti. Jis puolė mane, suprantate? Iš kažkur ištraukė peilį ir puolė.

Kalbėjo vaikinas tokiu tonu, kurį kas nors būtų galėjęs pavadinti abejingu, bet Nikas puikiausiai suprato, kas nutiko. Ir Alberto veide jis matė anaiptol ne abejingumą, o šoką.

- Ar pajėgsi suvaldyti nervus, Tūzai? - švelniai paklausė Nikas.

- Nežinau. Aš n-n-niekados n-nieko nebuvau nužudęs, ir... - Albertas sugaikščiojo.

- Viskas aišku. Siaubinga, žinoma, bet pergyventi įmanoma. Aš žinau. Ir tu privalai tai pergyventi, Tūzai. Visiškai nenumanau, kada galėsime užmigti, bet psichoterapijai dabar tikrai nėra laiko. Garsas vis stiprėja.

Jis paliko Albertą, prisiartino prie išsidriekusio ant grindų kūno, pasilenkė virš jo. Kreigas Tumis tysojo ant šono, viena ranka dengė veidą. Nikas pervertė jį ant nugaros ir švilptelėjo. Tumio gyvybė dar ruseno, buvo girdėti jo sunkus švilpčiojantis alsavimas, bet Nikas galėjo pastatyti paskutinį svarą iš savo banko sąskaitos, kad gyventi Tumiui liko labai neilgai. Nosies kaip nebūta, vietoje burnos žiojėjo kruvina ertmė su dantų likučiais. Kaktos viduryje puikavosi padoraus dydžio įduba, liudijanti, jog Albertas kiek pakeitė Tumio kaukolės konfigūraciją.

- Ir visa tai jis padarė *tosteriu?* - sumurmėjo Nikas. - Jėzau ir Marija, Tomai, Dikai ir Hari! - ir atsitiesė. - Tūzai, jis nemirė.

- Nejaugi? - paklausė Albertas, nepasitraukdamas iš vietos.

- Pasiklausyk pats. Jis be sąmonės, tačiau kvėpuoja. - "Nors ir greitai liausis", - mintyse pridūrė Nikas. - Patikrinkime, kaip ten misteris Gafnis. Galbūt ir jam pasisekė. O ką gali pasakyti apie neštuvus?

- A? - perklausė Albertas, tarytum Nikas būtų kreipęsis į jį užsienio kalba.

- Apie neštuvus, - kantriai pakartojo Nikas, kai jie patraukė į oro uosto tarnybų kambarį.

- Mes juos radome.

- Tikrai? Nuostabu!

Albertas įžengė į kambarį pirmasis.

- Vieną minutėlę, - jis pritūpė, pagrabaliojo ranka grindis, netrukus apčiuopė Dono žiebtuvėlį. Dar šiltą nuo lytėjimo. Atsistojo. - Misteris Gafnis, manau, ant stalo arba šalia jo.

Albertas pakėlė žiebtuvėlį, kelis kartus pasuko ratuką. Penktuoju bandymu dagtis užsiliepsnojo ir degė tris ar keturias sekundes. To pakako. Donas Gafnis gulėjo šalia stalo ant nugaros, atmerktomis akimis, jo akyse sustingo nuostaba. Jam visiškai nepasisekė.

- Kaip čia įvyko, kad Tumis neprismeigė ir tavęs? - paklausė Nikas.

- Žinojau, kad jis čia. Dar prieš jam užpuolant misterį Gafnį.

Alberto balsas dar drebėjo, tačiau vaikinas jau jautėsi tvirčiau; ypač po to, kai pamatė, kas nutiko vargšeliui misteriui Gafniui.

- Tu jį išgirdai?

- Ne, ant stalo pastebėjau kalną priplėšytų popieriaus juostelių.

- Ir gerai, kad pastebėjai, - Nikas uždėjo Albertui ant peties ranką. - Nusipelnei gyventi, drauguži. Tu tiesiog užsidirbai šią teisę. Supranti?

- Stengiuosi suprasti.

- Pasistenk, senuk. Tuomet kur kas rečiau sapnuosi košmarus. Gali manimi patikėti, aš žinau, ką sakau.

Albertas linktelėjo.

- Nenukabink nosies, Tūzai. Kad ir kaip sunku būtų, nenukabink nosies, ir viskas baigsis kaip reikiant.

- Misteri Hopvelai!

- Klausau.

- Galbūt galėtumėte manęs daugiau taip nebevadinti? Aš... - Albertui užėmė kvapą, jis nusikosėjo. - Ši pravardė man jau nebepatinka.

16

Po trisdešimties sekundžių jie išėjo iš tamsios olos, vadinamos "Oro uosto tarnybomis". Nikas nešė neštuvus. Prie telefonų automatų neštuvus perdavė Albertui, kuris tylėdamas juos paėmė. Staltiesė ringsojo ant grindų, už penkių pėdų nuo Tumio; šis vis dar alsavo.

Laiko buvo labai mažai, laikas seko, bet Nikas negalėjo nepasižiūrėti į nužudymo instrumentą. Privalėjo pasižiūrėti.

Jis išvyniojo staltiesę, išsitraukė tosterį. Vienas iš kaitinimo elementų užstrigo plyšyje, antrasis nukrito ant grindų. Taimerio diskas ir svirtelė, kuria nuleidinėjamos duonos riekelės, atlūžo. Vienas tosterio kampas susilankstė. Kairėje pusėje atsirado gilus įdubimas.

Ši dalis "pasibučiavo" su Tumio knysle, pamanė Nikas. *Fantastiška!* Jis papurtė tosterį, įsiklausydamas į atsiskyrusių detalių skimbčiojimą.

- Tosteris, - Niko balse buvo justi susižavėjimas. - Turiu draugų, Albertai, tikrų profesionalų, kurie tuo nepatikės. Man pačiam sunku patikėti. Tiktai pamanyk... tosteriu!

Albertas nusisuko.

- Meskite jį šalin, - vaikino balsas buvo užkimęs. - Negaliu į jį žiūrėti.

Nikas numetė tosterį, pliaukštelėjo Albertui per petį:

- Temk neštuvus į viršų. Aš tave pasivysiu.

- O ką jūs rengiatės daryti?

- Noriu pasižiūrėti, ar tame kambaryje nėra dar ko nors naudingo.

Albertas pasisuko į Niką, bet tamsoje neįstengė įžvelgti jo veido išraiškos.

- Aš jumis netikiu.

- Nenori - netikėk, - Niko balsas skambėjo stebėtinai švelniai. - Eik, Tūzai... norėjau pasakyti, Albertai. Aš tave pasivysiu. Ir neatsisukinėk.

Albertas dar minutėlę gręžė anglą žvilgsniu, paskui nunarinęs galvą ėmė kopti eskalatoriumi. Jis nė karto neatsisuko.

17

Nikas palūkėjo, kol jaunuolis ištirps tamsoje. Po to sugrįžo prie Kreigo Tumio, pritūpė. Šis dar nebuvo atsigavęs, bet kvėpuoti ėmė tolygiau. Nikas netgi spėjo, kad viena arba dvi savaitės kvalifikuoto gydymo ligoninėje galėtų pastatyti Tumį ant kojų. Kad ir kaip būtų, jis jau įrodė nepaprastą savo galvos stiprumą.

Gaila, kad smegenys joje pasirodė tokios minkštos, pamanė Nikas. Jis siektelėjo Kreigo, ketindamas viena ranka užspausti burną, o kita - nosį. Minutė ar pusantros, ir jam daugiau nebereikės gadinti nervų dėl Tumio. Kai kas galėjo pašiurpti, įvertinęs šį poelgį kaip šaltakraujišką žmogžudystę, bet Nikas jame įžvelgė saugumo garantiją, daugiau nieko. Vieną sykį jie jau patikėjo, kad Tumis be sąmonės, ir misteris Gafnis už tai sumokėjo savo gyvybe, o Daina atsidūrė ant mirties slenksčio. Kokia prasmė vėl įlipti į šūdą?

Ir štai dar apie ką mąstė Nikas: *Jeigu paliktum Tumį gyvą, koks likimas jo lauktų? Vienatvė negyvame pasaulyje? Galimybė kvėpuoti steriliu oru po nejudančiais debesimis? Šansas susitikti su tuo, kas artėja iš rytų... O kas galėjo artintis tokiu garsu? Galbūt gigantiškų skruzdžių armija?*

Ne, kam gi jam toksai likimas? Juoba kad mirtis ištiks neskausmingai.

- Tokios lengvos mirties šis niekšas neužsitarnavo, - sumurmėjo Nikas, tačiau virš Tumio veido jo rankos sustingo.

Anglas prisiminė mažąją mergaitę, įsmeigusią į jį tamsias nereginčias akis.

Nežudykite jo!

Ne prašymas - veikiau įsakymas. Ji išnaudojo paskutines savo jėgas, kad ištartų Nikui šį įsakymą.

Viskas, ką aš žinau... jo mums prireiks.

KODĖL AKLAS VAIKAS TAIP JĮ UŽSTOJA?

Nikas dar šiek tiek pasėdėjo, žvelgdamas į sumaitotą Kreigo Tumio veidą. Ir tuomet jį pašaukė Rudis Varvikas:

- Misteri Hopvelai! Nikai! Jūs einate?

- Jau bėgu! - sušuko jis grįžtelėjęs.

Vėl siekė Tumio ir vėl susilaikė pusiaukelėje, prisiminęs mergaitės akis.

Jo mums prireiks.

Nikas atsistojo taip ir neprisilietęs prie Kreigo Tumio.

- Bėgu, - pakartojo ir užlėkė eskalatoriumi.

AŠTUNTAS SKYRIUS

Kuro pylimas. Silpna aušros šviesa. Langoljerų pasirodymas. Ryto angelas. Amžinybės švarintojai. Pakilimas

1

Betanė numetė beskone tapusią cigaretę ir jau lipo trapu aukštyn, kai Bobas Dženkinsas sušuko:

- Atrodo, jie išeina!

Betanė apsigręžė ir nubildėjo žemyn. Prie bagažo konvejerio pasirodė keletas šešėlių. Bobas su Betane nuskuodė jų pasitikti.

Daina gulėjo ant neštuvų. Per konvejerį Rudis su Niku tempė juos nepakildami nuo kelių. Betanė išgirdo sunkų plikojo vyro šnopavimą.

- Leiskite jums padėti, - paprašė, kai vyrai nukėlė neštuvus nuo konvejerio, ir Rudis paslaugiai užleido merginai savo vietą.

- Tiktai stenkitės jos nekratyti, - perspėjo Nikas. - Albertai, pagelbėk Betanei. Padėsi, kai kelsime neštuvus trapu. Jų nevalia smarkiai paversti.

- Kaip ji? - Betanė paklausė Alberto.

- Silpna. Be sąmonės, tačiau dar tebegyva. Tai viskas, ką galiu pasakyti.

- O kur Gafnis su Tumiu? - paklausė Bobas. Jam teko šnekėti garsiau: gurgždesys vis labiau stiprėjo.

- Gafnis negyvas, Tumis veikiausiai irgi, - atsakė Nikas. - Dabar nėra laiko pasakoti, - jis sustojo prie trapo. - Kelkite savo pusę.

Trapu lipo lėtai ir atsargiai. Nikas - nugara į priekį, kiek įmanoma

žemiau nuleidęs savąją pusę. Albertas su Betane iškėlė neštuvų rankenas iki galvos ir liesdamiesi klubais kilnojo kojas siauru trapu. Bobas, Rudis ir Lorelė sekė jiems įpėdžiui. Sugrįžus Albertui ir Nikui, Lorelė tik sykį pravėrė burną: paklausė, ar Tumis mirė. Kai Nikas atsakė, jog ne, jinai įdėmiai anglą nužvelgė, o paskui su palengvėjimu atsikvėpė.

Nikas pakilo iki viršutinės trapo aikštelės, ir Brajenas padėjo įnešti neštuvus į lėktuvą.

- Noriu paguldyti ją pirmosios klasės salone, - pasisuko į jį Nikas. - Taip, kad galva būtų aukštėliau už kojas. Galima?

- Žinoma. Neštuvus pritvirtinsime saugos diržais. Neškite į saloną.

- Gerai, - linktelėjo Nikas, pažvelgė į Albertą su Betane. - Važiuojam. Jūs tiesiog šaunuoliai.

Šviesoje kraujo dėmės ant Dainos skruostų ir smakro ryškiai išsiskyrė gelsvai blyškios odos fone. Akių mergaitė neatmerkė. Po diržu (Nikas vis dėlto pradūrė jame naują skylutę, toli nuo likusių) įklotai nuo susigėrusio į juos kraujo tamsiai paraudonavo. Brajenas girdėjo kliuksintį mergaitės alsavimą.

- Jai visiškai blogai, ar ne? - sušnabždėjo jis.

- Sužeistas plautis, o ne širdis, bet ji prarado tiek daug kraujo... taip, prasti popieriai.

- Bet iki mūsų sugrįžimo išgyvens?

- Iš kur, po velnių, galiu žinoti? - netikėtai pratrūko anglas: - Aš kareivis, o ne prakeiktas kaulų narstytojas!

Likusieji įsispoksojo į jį, sustingo. Lorelė pajuto, kaip per nugarą perbėgo šaltukas.

- Atleiskite, - sumurmėjo Nikas. - Kelionė laiku veikia nervus, ar ne? Prašau man atleisti.

- Nėra dėl ko atsiprašinėti, - Lorelė palietė jo ranką. - Mes visi vos laikomės.

Nikas nusišypsojo:

- Jūs nuostabi, Lorele, dėl to nekyla jokių abejonių. Dabar įkurdinkime mažylę, o paskui pažiūrėsim, ką reikia padaryti, kad išsinešdintume iš čia po perkūnais.

2

Po penkių minučių neštuvus su Daina pririšo prie dviejų salono sėdynių nedideliu kampu: galva aukščiau už kojas. Visi keleiviai susibūrė aplink Brajeną salono tarnybinės zonos aikštelėje.

- Mums reikia pripildyti bakus degalais, - prabilo Brajenas. - Da-

bar aš paleisiu antrąjį variklį ir nuvairuosiu mūsų "Boingą" prie 727-ojo, kuris stovi prie įlaipinimo rankovės, - jis nurodė į pilka dėme tamsoje dūluojantį aviakompanijos "Delta" lėktuvą. - Kadangi mūsiškio lėktuvo sparnai pakilę aukščiau, dešiniu sparnu galiu užkloti 727-ojo kairįjį. Kol tuo užsiimsiu, ketvertas vyrų privalo priridenti užpildymo vežimėlį; jis stovi prie antrosios įlaipinimo rankovės. Pastebėjau jį dar prieš sutemstant.

- Gal pažadinti Miegančiąją Gražuolę, kad pagelbėtų? - paklausė Bobas.

Brajenas minutėlę pagalvojo, pakratė galvą.

- Dabar mums tik ir betrūksta dar vieno išsigandusio, nieko nesuprantančio keleivio, be to, dargi klaikiai pagiringo. O ir jo pagalba mums nereikalinga. Du vyrai nesunkiai perridens vežimėlį kur reikia. Žinau, kaip tai daroma. Svarbiausia - pavarų dėžės svirtį pastatyti į neutralią padėtį. Vežimėlį reikia atstumti po sparnais. Ar aišku?

Visi linktelėjo. Brajenas juos nužvelgė, pastebėjo, kad Rudis su Betane tempdami neštuvus visai nusiplūkė.

- Nikai, Bobai ir Albertai. Stumsite vežimėlį. Lorelė atsisės prie vairo. Viskas aišku?

Jie linktelėjo.

- Tuomet imkitės darbo. Betane! Misteri Varvikai! Leiskitės su visais žemyn. Nustumkite trapą šalin, o kai lėktuvą pastatysiu greta 727-ojo, priridenkite jį prie sparnų. Ne prie liuko, o prie sparnų. Aišku?

Jie linktelėjo. Brajenas atkreipė dėmesį, kad pirmą kartą po nutūpimo šiame oro uoste visų akys sausos ir aiškios. *Suprantama*, pamanė jis. *Dabar jie turi kuo užsiimti. Kaip, ačiū Dievui, ir aš pats.*

3

Kai jie žingsniavo link degalų pildymo vežimėlio, prigludusio prie įlaipinimo rankovės, Lorelė nustebusi suprato, kad mato aplinkinius daiktus.

- Viešpatie! - šūktelėjo mergina. - Jau aušta. Kiekgi laiko truko naktis?

- Mano laikrodis rodo, kad mažiau kaip keturiasdešimt minučių, - atsakė Bobas, - bet, jaučiu, tikėti juo negalima. Ir apskritai laikas čia, ko gero, nieko nereiškia.

- O kas bus misteriui Tumiui? - paklausė Lorelė.

Jie priėjo prie vežimėlio. Tiksliau, mažo automobiliuko su baku vietoje kėbulo, atvira kabina ir šonuose susuktomis dviem juodomis

žarnomis. Nikas apglėbė Lorelę per juosmenį, pasuko merginą į save. Akimirksnį šioji pamanė, kad Nikas nori ją pabučiuoti, pajuto, kaip tankiau suplakė širdis.

- Nežinau, kas jam bus. Galiu pasakyti tiktai viena: lemiamu momentu pasielgiau taip, kaip prašė Daina. Palikau gulėti ant grindų. Be sąmonės, tačiau gyvą. Aišku?

- Ne, - jos balsas šiek tiek drebėjo. - Bet, manau, pasielgėte teisingai.

Nikas nusišypsojo, linktelėjo, jo pirštai suspaudė Lorelės juosmenį.

- Ar papietausite su manimi, kai sugrįšime į Los Andželą?

- Taip, - neužsikirsdama atsakė mergina. - Nekantriai lauksiu šio iškilmingo momento.

Nikas vėl linktelėjo.

- Aš irgi. Tačiau mes liksime be pietų, jeigu nepripildysime talpyklų, - jis pažvelgė į atvirą kabiną. - Ar sugebėsite rasti neutralią pavarą?

Lorelė būgštaudama dirstelėjo į kyšančią pavarų perjungimo svirtį.

- Mano automobilyje pavarų dėžė automatinė.

- Aš surasiu, - Albertas užšoko prie vairo, pasilenkė prie rankenos, įsižiūrėjo į diagramą ant bumbulo.

Už jų nugarų sugaūdė antrasis variklis, paskui abu padidino apsisukimus. Jie kaukė labai garsiai, bet Lorelės tai netrikdė, o greičiau atvirkščiai - jie nustelbė kitą garsą, atsiritantį iš rytų, vedantį iš proto. Moteriai labai knietėjo vėl pažvelgti į Niką. Nejaugi jis iš tikrųjų pakvietė ją pietų? Tiesiog neįstengė tuo patikėti.

Albertas nuspaudė sankabą, pastatė svirtį į reikalingą padėtį, truktelėjo ją pirmyn, atgal, į dešinę, į kairę.

- Paruošta. Sėskite, Lorele. Jums belieka tiktai vairuoti.

- Gerai.

Ji nervingai grįžtelėjo į tris vyrus, prigludusius prie vežimėlio iš užpakalio ir rankomis įsirėmusius į baką. Nikas atsistojo viduryje.

- Pasiruošę? - paklausė jis.

Albertas su Bobu linktelėjo.

- Puiku. Stumiam.

Bobas jau pasirengė stumtelėjimui skirti visas jėgas, melsdamas Dievą, kad jam vėl neimtų skaudėti nugarą (paskutiniuosius dešimtį metų jį kamavo radikulitas), bet vežimėlis pajudėjo iš vietos stebėti-

nai lengvai. Lorelė, įsikibusi į didžiulį vairą, reguliavo judėjimą. Ant pilko betono nubrėžęs puslankį, geltonas vežimėlis nuriedėjo prie 767-ojo, sustojusio aviakompanijos "Delta" lėktuvui iš dešinės.

- Kaip vis dėlto smarkiai skiriasi lėktuvai, - pastebėjo Bobas.

- Tikrai, - sutiko Nikas. - Tu buvai teisus, Albertai. Galbūt mes pasitraukėme iš dabarties, bet per kažkokį stebuklą šis lėktuvas vis dar išlieka jos dalimi.

- Ir *mes* taip pat, - pridūrė Albertas. - Bent jau kol kas.

767-ojo varikliai pritilo, tiktai tolygiai gaūdė pagalbiniai galios įrenginiai, visas ketvertas. Tačiau jie nepajėgė nustelbti iš rytų sklindančio garso. Šis darėsi ne tik galingesnis, bet ir sudėtingesnis, daugiabalsis. Visa ši kakofonija dabar atrodė stebėtinai pažįstama.

Nelyginant banda gromuliuojančių karvių, virpėdama visu kūnu pamanė Lorelė. *Štai į ką tai panašu. Tarytum įrašė gromuliuojančių karvių skleidžiamus garsus ir daug kartų sustiprino.*

Panika, kurios Lorelė jau nebepajėgė kontroliuoti, užsmaugė blaivų protą.

- Galbūt pajėgsime su visu tuo kovoti, jei pamatysime, kas mums grasina? - garsiai pamąstė Bobas, kai vežimėlis vėl pajudėjo iš vietos.

Albertas dvilktelėjo į rašytoją ir iškvėpė:

- Vargu.

4

Brajenas iškišo galvą pro liuką, davė ženklą Betanei ir Rudžiui, kad tie pristumtų prie jo trapą. Perlipo ant viršutinės aikštelės ir nurodė į dviejų lėktuvų sparnus, pakibusius vienas ant kito. Kol tuodu pervežinėjo jį, Brajenas įsiklausė į artėjantį garsą ir netikėtai prisiminė kadai kadės regėtą filmą. Šiame filme Čarltonui Hestonui priklausė didžiulė plantacija Pietų Amerikoje. Plantaciją užpuolė skruzdės, galybė skruzdžių, viską graužiančių savo kelyje: žolę, medžius, namus, karves, žmones. Kaipgi vadinosi šis filmas? Pavadinimo niekaip neprisiminė. Atsiminė tiktai gudrybes, kurių griebdavosi Čarltonas, norėdamas sustabdyti skruzdes arba bent jau prilaikyti jų judėjimą. Ar galų gale jam pavyko laimėti? Šitai Brajenas irgi pamiršo, kadangi prisiminimą apie filmą užstelbė kitas prisiminimas - raudonas užrašas iš neseniai susapnuoto košmaro:

TIKTAI KRINTANČIOMS ŽVAIGŽDĖMS.

- Stokite! - riktelėjo Betanei ir Rudžiui.

Jie sustabdė trapą. Brajenas atsargiai leidosi žemyn, kol jo galva

atsidūrė viename lygyje su žemutiniu 727-ojo paviršiumi. Kaip 767--asis, taip ir 727-asis buvo pildomi pro vieną vožtuvą, esantį ant kairiojo sparno. Taigi dabar Brajenas žvelgė į nedidelį kvadratinį liuką su raudonu užrašu: "PRIEIGA PRIE DEGALŲ TALPYKLOS" ir "PRIEŠ PILDANT PATIKRINTI UŽTVARINĮ VOŽTUVĄ". O kažkoks pokštautojas prilipdė prie liuko geltoną lipduką su besišypsančia fizionomija.

Albertas, Bobas ir Nikas pastatė užpildymo vežimėlį po sparnu ir dabar užvertę galvas vėpsojo į Brajeną, laukdami tolesnių nurodymų. Jų veidai kaip pilkos dėmės išsiskyrė iš supančios blandos. Brajenas pasilenkė žemyn.

- Ten yra dvi žarnos, po vieną iš abiejų pusių! - šūktelėjo jis Nikui. - Man reikia trumposios!

Nikas išsuko žarną, ištiesė galą Brajenui. Laikydamas žarną ir viena ranka įsikibęs į turėklą, Brajenas palindo po sparnu ir atidarė liuką. Viduje išvydo šakutinę sujungimo su kyšančiu plieniniu strypu dalį. Norėjo labiau prisiartinti, paslydo... ir vos nenukrito.

- Palauk, dranguži, - Nikas lipo trapu. - Ateina pagalba, - jis sustojo trimis laipteliais žemiau ir sugriebė Brajeną per juosmenį. - Tiktai paprašysiu tavęs vieno dalyko, gerai?

- Kokio?

- Negadink oro.

- Pasistengsiu, bet pažadėti negaliu.

Brajenas vėl pažvelgė žemyn. Rudis su Betane jau stovėjo greta Bobo ir Alberto.

- Pasitraukite į šalį, nes jus aplies degalai! - riktelėjo. - Jeigu staiga praleistų užtvarinis vožtuvas. - "O galbūt talpyklose nėra nė lašo", - tuoj pat pamanė Brajenas.

Jis vėl siektelėjo užpildymo vožtuvo, šįsyk abiem rankom, kadangi jį tvirtai prilaikė Nikas. Įstatė jungiklio rozetinę dalį į šakutinę, paspaudė. Trykštelėjo degalai, kuo Brajenas tiktai apsidžiaugė, pasigirdo metalinis spragtelėjimas, ir kapitonas pasuko žarną per ketvirtį apsisukimo, tvirtai ją užfiksavo. Pasiklausė, kaip kuras teka žarna žemyn ir pildo ant vežimėlio įtaisytą baką. Toliau jo nepraleido uždarytas ventilis.

- Puiku, - Brajenas sugriebė trapo turėklą. - Kol kas viskas gerai.

- Kas dabar, dranguži? Kaip mes pajungsime vežimėlį? Nuo lėktuvo?

- Abejoju, ar mums tai pavyktų, netgi jei žinotume, kur rasti jungiamuosius kabelius. O ir nebūtina. Vežimėlis reikalingas tiktai

transportuoti ir perfiltruoti kurui. Perpumpavimui pasitelksiu pagalbinius mūsų lėktuvo galios įrenginius. Išsiurbsiu degalus iš 727-ojo lygiai taip pat, kaip per šiaudelį išsiurbiamas limonadas iš stiklinės.

- Ir kiek tam prireiks laiko?

- Optimaliomis sąlygomis, tai yra perpumpuojant kurą antžeminiu siurbliu, per minutę įpumpuojama du tūkstančiai svarų. Mūsų padėtis kitokia. Aš niekuomet nepumpavau degalų pagalbiniais galios įrenginiais. Mažiausiai valandos. Galbūt dviejų.

Nikas su nerimu pažvelgė į rytus ir pritildęs balsą pratarė:

- Padaryk paslaugą, drauguži... nesakyk to likusiems.

- Kodėl?

- Nemanau, kad mums *liko* dvi valandos. Galbūt nebeliko nė vienos.

5

Likusi viena pirmosios klasės salone, Daina Katerina Belman atmerkė akis.

IR IŠVYDO.

- Kreigai, - sušnibždėjo ji.

6

Kreigai.

Jis nenorėjo girdėti savo vardo. Tiktai troško, kad jį paliktų ramybėje. Jis daugiau nebenorėjo girdėti savo vardo. Kai žmonės vadindavo jį vardu, visuomet atsitikdavo kas nors bloga. Visuomet.

Kreigai! Kelkis, Kreigai!

Ne. Jis nesikels. Jo galva pavirto dideliu bičių aviliu. Kiekviename medaus koryje, kiekvienoje akutėje, kiekvienoje ląstelėje dūzgė ir knibždėjo skausmas.

Į galvą sulėkė bitės. Bitės nusprendė, kad aš nebegyvas. Todėl jos ir pavertė kaukolę aviliu. O dabar... dabar... jos jaučia mano mintis ir stengiasi mirtinai jas sugelti, pamanė Kreigas ir sudejavo. Gailiai ir pratisai. Jo krauju aplaistyti pirštai atsigniaužė ir vėl susigniaužė.

Leiskite man numirti, meldė mintyse, *prašau leisti man numirti.*

Kreigai, tu privalai atsistoti! Nedelsiant!

Jo tėvo balsas, vienintelis balsas, kuriam jis dėl nieko negalėjo paprieštarauti. Bet dabar paprieštaraus. Dabar pavarys jį šalin.

- Pasitrauk, - kranktelėjo jis. - Aš tavęs neapkenčiu. Pasitrauk.

Smegenis ryškiu plykstelėjimu pervėrė skausmas. Debesys bičių, įtūžusių, gelianči, sulėkė į šviesą.

Leiskite man numirti, galvojo Kreigas. *Prašau leisti man numirti. Tai pragaras. Aš patekau į bičių pragarą.*

Stokis, Kreigai-veigai. Tai tavo gimimo diena, ir žinai, ką tau pasakysiu? Vos tik atsikelsi, vienas žmogus duos tau bitę ir trenks tau per galvą... todėl kad ŠITAS smūgis skirtas tiktai tau!

- Ne, - sukuždėjo Kreigas. - Jau pakaks mane mušti.

Jo rankos šliaužiojo per kilimą. Pamėgino atsimerkti, tačiau sukrešėjusio kraujo luobas neleido praplėšti vokų.

- Tu numirei. Jūs abu numirėte. Tu negali manęs mušti ir nurodinėti, ką daryti. Judu abu numirėte, ir aš taip pat norėčiau mirti.

Tačiau jis nemirė. Iš kažkur, nustelbdamas vaiduoklių balsus, sklido aviacinių variklių gausmas... ir dar kažkoks garsas. Tai ėjo langoljerai. Arba bėgo.

Kreigai, stokis. Tu privalai atsistoti.

Jis suprato, kad šis balsas nėra nei motinos, nei tėvo. Jo nelaimingas sumuštas protas bandė apkvailinti patį save. Šis balsas sklido iš... iš...

(iš aukščiau?)

iš kažkokios kitos vietos, šviesios, gražios vietos, kur skausmas - mitas, o stresas - tuščia fantazija.

Kreigai, jie ateina pas tave... tie žmonės, su kuriais norėjai susitikti. Jie paliko Bostoną ir atvyko čia. Štai koks svarbus jiems susitikimas su tavimi. Nepraleisk savo šanso, Kreigai. Tu gali suspėti. Tu turi laiko įteikti jiems savo popierius ir palikti savo tėvo armiją... jeigu, žinoma, tau užteks narsos.

"Jeigu tau užteks narsos", - mintyse pakartojo paskutiniąją frazę.

- Narsos? - išsiveržė jam. - Narsos? Kad ir kas tu būtum, *nėra dėl ko* mane žeminti.

Vėl pamėgino atsimerkti. Blakstienas sulipdęs kraujo luobelis kiek įtrūko, bet akys taip ir neprasimerkė. Kreigui pavyko pakelti vieną ranką prie veido. Jis atsitiktinai prisilietė prie nosies liekanų ir pasileido klykti. Galvoje skambėjo trimitai, sudūzgė bitės. Palaukė, kol skausmas šiek tiek atlėgs, paskui dviem pirštais praplėšė iš pradžių vienos, paskui kitos akies vokus.

Priešais akis stojo balta siena.

Lėtai, labai lėtai pakėlė galvą.

Siena išbluko, ir Kreigas išvydo *ją*.

Gaubiamą švytėjimo.

Tą pačią mažąją mergaitę, tačiau jau be tamsių akinių. Ji žvelgė į jį gera linkinčiomis akimis.

Nagi, Kreigai. Stokis. Žinau, kad sunku, bet turi atsistoti... privalai. Kadangi jie jau čia, jie laukia... bet amžinai jie nelauks. Langoljerai tuo pasirūpins.

Dabar jis matė: mergaitė stovėjo ne ant grindų. Jos bateliai per colį ar du buvo pakilę nuo grindų, ji skendėjo ją supančiame švytėjime.

Nagi, Kreigai. Stokis.

Jis ėmė keltis. Su neįtikėtinomis pastangomis. Galva tiesiog grasino atsiskirti, ir joje zvimbė bitės. Jis dusyk krito ant grindų, bet vėl atsikeldavo, pakerėtas mergaitės akių - gerų ir žadančių visam laikui išlaisvinti jį iš tėvo.

Jie laukia, Kreigai. Tavęs. Jie laukia tavęs.

7

Daina gulėjo ant neštuvų, jos nereginčios akys tarytum matė, kaip Kreigas pasikėlė ant vieno kelio, parvirto ant šono, vėl pradėjo keltis. Jai skaudėjo širdį dėl šio sunkiai sužeisto, kenčiančio vyro, šios žuvies, apsėstos mirties troškimo, svajojančias tiktai apie tai, kaip susprogti. Sužalotame jo veide atsispindėjo baimė, viltis ir nežmoniškas pasiryžimas.

Aš labai apgailestauju, kad tenka taip pasielgti, misteri Tumi, galvojo ji. *Labai apgailestauju. Bet jūs mums reikalingas.*

Ir ji kreipėsi į jį iš savo mirties patalo:

Greičiau, Kreigai! Jie laukia tavęs. Jie tavęs laukia!

8

Ilgąją žarną ištempė po 767-ojo fiuzeliažu, prijungė prie užpylimo vožtuvo ant kairiojo sparno. Brajenas sugrįžo į pilotų kabiną, sujungė pagalbinius galios įrenginius ir pradėjo pumpuoti degalus iš aviakompanijos "Delta" lėktuvo talpyklų. Stebėdamas, kaip dešiniojo bako degalų lygmačio rodyklė lėtai slenka prie 24 tūkstančių, jis neramiai laukė to momento, kai pagalbiniai galios įrenginiai pradės čiaudėti ir kosėti bandydami toliau dirbti tokiu kuru, kuris nedega.

Į dešinįjį baką jau prisipildė 8 tūkstančiai svarų degalų, kai užpakalinėje lėktuvo dalyje įtaisytų mažų reaktyvinių variklių tolygus gaudimas pasikeitė, tapo įtemptas.

- Kas atsitiko, drauguži? - paklausė Nikas.

Jis vėl sėdėjo antrojo piloto krėsle. Jo plaukai išsidraikė, švarutėliai, gerai išlyginti marškiniai nusidažė kraujo, purvo, tepalo dėmėmis.

- Pagalbiniai galios įrenginiai ragauja 727-ojo degalus, ir pastarieji jiems nepatinka. Tikiuosi, kad Alberto magija suveiks, tačiau nieko negaliu garantuoti.

Į dešiniąją talpyklą subėgo 9 tūkstančiai svarų degalų, ir pirmasis pagalbinis galios įrenginys atsijungė. Ant prietaisų skydelio užsižiebė raudona lentelė "VARIKLIŲ IŠJUNGIMAS". Brajenas spragtelėjo jungikliu.

- Ir ką mums dabar daryti? - Nikas atsistojo, priėjo prie Brajeno, pakibo virš jo peties.

- Panaudoti tris pagalbinius galios įrenginius energijai tiekti ir tikėtis kuo geriausio, - atsakė Brajenas.

Antrasis PGĮ išsijungė po trisdešimties sekundžių; nespėjo Brajenas ištiesti rankos prie jungiklio, kai išsijungė ir trečiasis. Su pastaruoju užgeso ir šviesa kabinoje. Švietė tiktai prietaisų skydelis. Paskutinysis PGĮ tai sustūgdavo, tai pritildavo, supurtydamas visą lėktuvą.

- Aš išjungsiu visus PGĮ, - ištarė Brajenas beviltiškai nuvargusiu balsu. - Teks palaukti, kol 727-ojo degalai pereis į mūsų laiko ritmą ar kaip ten jis vadinamas. Svyruojantis darbo režimas neleistinas. Tokie įtampos šuoliai gali sugadinti navigacinį kompiuterį.

Ir Brajenas jau palietė jungiklį, kai paskutinis PGĮ vėl tolygiai sùgaudė. Pilotas pažvelgė į Niką, netikėdamas savo ausimis. O Niko veidas lėtai išskydo plačia šypsena.

- Berods, sėkmė mūsų neapleido, drauguži.

Brajenas sukryžiavo abiejų rankų pirštus, pakratė juo ore.

- Tikiuosi, - ir vėl įjungė pirmąjį, trečiąjį bei ketvirtąjį PGĮ.

Šie pradėjo sklandžiai dirbti. Kabinoje vėl užsižiebė šviesa. Nikas pergalingai sušuko ir pliaukštelėjo Brajenui per petį.

Durų angoje išdygo Betanė.

- Kas nutiko? Ar viskas gerai?

- Manau, taip, - neatsisukdamas atsakė Brajenas. - Bet viskas kybojo ant plauko.

9

Kreigas vis dėlto sugebėjo šiaip ne taip atsistoti. Švytinti mergaitė dabar pakibo virš bagažo konvejerio. Žvelgė į jį, ir jos žvilgsnyje

galėjai perskaityti stebėtiną švelnumą ir dar kai ką... kai ką tokio, apie ką jis svajojo visą gyvenimą. Ką gi?

Ne išsyk, tačiau Kreigas suprato, ką būtent jos žvilgsnyje išvydo.

Užuojautą.

Užuojautą ir supratimą.

Kreigas apsižvalgė. Tamsą keitė šviesa. Nejaugi išgulėjo be sąmonės visą naktį? Nors tai neturėjo reikšmės. Svarbiausia buvo tai, kad mergaitė atvedė *juos* pas *jį* - bankininkus, valstybinių obligacijų specialistus, brokerius. Jie atvyko, jie nori išgirsti Kreigo-veigo, Tumio-bumio paaiškinimus, jie nori susipažinti su jo *fokusais!* O tų fokusų jis moka pakankamai. Tūkstančius, milijonus. Ir kai jiems visa tai papasakos...

- Jiems teks mane paleisti... ar ne?

Taip, atsakė mergaitė, *tačiau tau reikia pasiskubinti, Kreigai. Tu privalai pasirodyti prieš tai, kol jiems atsibos laukti ir, pasišalins.*

Kreigas žengė prie konvejerio. Mergaitės kojos nejudėjo, bet Tumiui besiartinant ji tarsi miražas tolo prie gumos juostų, skiriančių bagažo išdavimo zoną nuo krovimo aikštelės.

Ir... o, džiaugsme: mergaitė *šypsojosi.*

10

Jie visi sulipo į lėktuvą, išskyrus Bobą ir Albertą, kurie sėdėjo ant trapo laiptelių ir klausėsi atsiritančios garso bangos.

Lorelė Stivenson stirksojo prie atidaryto liuko ir žvelgė į oro uosto pastatą. Ji mąstė, ką gi jiems daryti su misteriu Tumiu, kai Betanė truktelėjo ją už palaidinukės.

- Daina kažką kalba. Galbūt ji miega, gal praradusi sąmonę.

Lorelė nuskubėjo į pirmosios klasės saloną. Rudis Varvikas sėdėjo šalia Dainos, laikė jai už rankos, susirūpinęs stebeilijo į mergaitės veidą.

- Nesu tikras, - sumurmėjo jis. - Nesu tikras, bet man atrodo, kad ji išeina.

Lorelė pačiupinėjo Dainos kaktą. Sausa ir labai karšta. Kraujoplūdis pastebimai susilpnėjo, o galbūt apskritai nutrūko. Bet mergaitė, kaip ir anksčiau, alsavo pasišvilpčiodama.

- Manau... - buvo betarianti Lorelė, bet tuoj pat prakalbo Daina, labai aiškiai, suprantamai:

- *Tau reikia skubėti, Kreigai. Tu privalai pasirodyti anksčiau, nei jiems pabos laukti ir jie išsiskirstys.*

Lorelė su Betane nieko nesuprasdamos baugščiai susižvalgė.

- Atrodo, tasai Tumis jai sapnuojasi, - spėjo Rudis. - Ji jau minėjo jo vardą.

- *Taip,* - vėl prakalbo Daina; mergytės akys buvo užmerktos, tačiau kilo įspūdis, kad neregė stengiasi į kažką įsiklausyti. - *Taip, būsiu. Jeigu tu tiktai nori, būsiu. Tačiau pasiskubink. Žinau, tau skauda, bet privalai pasiskubinti.*

- Ji kliedi, ar ne? - sukuždėjo Betanė.

- Ne, - pakratė galvą Lorelė. - Nemanau. Veikiau... mergaitė sapnuoja.

Bet Lorelė jautė, kad čia joks sapnas. Ji jautė, kad Dainai nutiko visiškai kas kita: Daina kažką sumanė. Ir Lorelei nesinorėjo žinoti, ką būtent, nors ši mintis taip ir veržėsi iš pasąmonės. Lorelė suprato, kad, vos tiktai panorėjusi, sugebės suformuluoti Dainos ketinimus, bet tokio noro nejautė. Kadangi vyko kažin kas be galo *keista*, dvelkiančio siaubu, ir kad šis kažin kas, tegu jai ir nesinorėjo tuo tikėti, buvo tiesiogiai susijęs

(nežudykite jo... jo mums prireiks)

su misteriu Tumiu.

- Palikite ją ramybėje, - sausai pridūrė Lorelė. - Palikite ją ramybėje, ir tegul ji

(daro su juo tai, kas jai atrodo reikalinga)

miega.

- Viešpatie, aš tikiuosi, kad mes netrukus išskrisime, - gailiai suinkštė Betanė, ir Rudis apkabino ją per pečius, kad bent šiek tiek nuramintų.

11

Kreigas nusvirduliavo iki bagažo konvejerio ir užgriuvo ant jo. Skausmas žaibu pervėrė galvą, kaklą, krūtinę. Tumis mėgino prisiminti, kas jam atsitiko, tačiau neįstengė. Jis nulipo žemyn neveikiančiu eskalatoriumi, pasislėpė nedideliame kambarėlyje, sėdėjo tamsoje, plėšė popierių... o paskui atmintis tarsi atsijungė.

Pakėlė galvą, plaukai krito ant akių, bet jis paregėjo švytinčią mergaitę, kuri sėdėjo sukryžiavusi kojas prie gumos juostų, per colį virš konvejerio. Kokia ji vis dėlto graži! Kaip jis galėjo pagalvoti, kad mergaitė - viena iš *jų*?

- Tu - angelas? - karktelėjo Kreigas.

Taip, atsakė švytinti mergaitė.

Ir Kreigas pajuto, kaip skausmas, sumišęs su džiugesiu, ima

trauktis. Iš akių trykštelėjo ašaros, pirmosios jo, kaip suaugusiojo, ašaros. Ir ūmai Tumis prisiminė švelnų, girtą balsą motinos, kuri dainavo seną dainą.

- Tu - ryto angelas? Tu būsi mano ryto angelas?

Taip... Būsiu. Jeigu tu šito nori, būsiu. Bet pasiskubink. Žinau, tau skauda, bet privalai pasiskubinti.

- Taip, - Kreigas sukūkčiojo ir bagažo konvejeriu nušliaužė prie jos. Kiekvienas judesys atsiliepė skausmu, iš nosies likučių, sudaužytos burnos kapnojo kraujas. Tačiau jis skubėjo. Skubėjo kaip įmanydamas. O priekyje mažoji mergaitė pralindo pro gumos juostas, kurios tuo metu nė nekrustelėjo.

- Paliesk mano skruostą, prieš palikdama mane, mažule, - įkandin sukuždėjo Kreigas, atsikrenkštęs krauju: ant sienos kaip negyvas voras pakibo raudonas skreplys.

Kreigas pamėgino šliaužti dar spėriau.

12

Iš rytų atsklido kurtinantis triokštelėjimas. Bobas su Albertu pašoko - išbalę, išsigandę. Susižvalgė.

- Kas tai? - paklausė Albertas.

- Tarytum parvirto medis, - Bobas apsilaižė perdžiūvusias lūpas.

- Bet nėra jokio vėjo!

- Ne, - sutiko Bobas. - Vėjo nėra.

Triukšmo fonas subyrėjo į atskirus garsus. Kažkas traškėjo, inkštė, kone lojo. Pastovus liko tiktai tolygus gurgždesys ir stabilus staugsmas.

- Kas čia darosi? - liuko angoje pasirodė išbalusi kaip drobė Betanė.

- Niek... - buvo bepratariąs Albertas, tačiau Bobas sugriebė jį už peties.

- Pažvelk! - šūktelėjo. - Pasižiūrėk štai ten!

Toli rytuose, ties pačiu horizontu, virš miško, kilo elektros perdavimo linijos atramos, žingsniuojančios kalvų viršūnėmis iš šiaurės į pietus. Alberto akyse viena iš atramų sudrebėjo, o paskui parvirto, pridurmais patraukdama laidus. Po akimirksnio nusviro antras stulpas, paskui trečias, ketvirtas...

- Tai dar ne viskas, - pastebėjo Albertas. - Atkreipkite dėmesį į medžius. Jie dreba it krūmai.

Bet medžiai ne tiktai drebėjo. Žmonių akyse medžiai pradėjo virsti ir nykti iš akiračio.

Triokšt, džirkšt, triokšt, pliūpt, BACH!
Triokšt, džirkšt, BACH, pliūpt, triokšt!

- Mums reikia iš čia dingti, - Bobas apkabino Albertą per pečius, jo akys išsiplėtė, kupinos siaubo. Protingas, inteligentiškas veidas sustingo it kaukė. - Privalome *nedelsdami* nešdintis iš čia.

Horizonte, už kokių dešimties mylių nuo jų, gigantiškas retransliatoriaus bokštas suvibravo nuo pagrindo iki viršūnės ir nuvirto, kad pranyktų tarp griūvančių medžių. Dabar jie pajuto, jog ėmė virpėti ir žemė. Šis drebėjimas kilo trapu ir persidavė į kojas.

- Liaukitės! - už jų nugaros sucypė Betanė ir rankomis užsidengė ausis. - Prašau jūsų, *liaukitės!*

Bet garso banga ritosi artyn prie jų, langoljerų gromuliavimą lydintis gurgždėjimas ir čežėjimas jau buvo visiškai čia pat.

13

- Nenoriu būti įkyrus, Brajenai, bet kiek tau dar reikia laiko? - nervingai pasiteiravo Nikas. - Už keturių mylių į rytus teka upė, pastebėjau ją dar anuolaik, mums betupiant, ir man atrodo, kad šie gromuliuojantys padarai, nė nežinau, kaip juos pavadinti, būtent dabar prisikasė iki jos.

Brajenas dirstelėjo į lygmačius. 24000 svarų dešiniajame sparne, 16000 - kairiajame. Dabar bakai pildėsi kiek greičiau, nes nereikėjo pumpuoti degalų iš 727-ojo į kitą sparną.

- Penkiolikos minučių, - Brajenas jautė ant kaktos stambius prakaito lašus. - Esamo degalų kiekio mums neužteks, Nikai. Galėtume pratraukti tiktai iki Mohavio dykumos. Ir dar dešimties minučių žarnoms atjungti, uždaryti liukus ir išvairuoti į pakilimo taką.

- Ar neįmanoma paspartinti? Tu įsitikinęs, kad neįmanoma paspartinti?

Brajenas pakratė galvą ir vėl nudelbė akis į prietaisus.

14

Kreigas lėtai praropojo po gumos juostomis, išniro į negyvą naujos trumpos dienos šviesą. Siaubingas garsas, artėjančios žmogėdrų armijos garsas kurtino. Netgi dangus drebėjo nuo šio garso, ir Kreigas akimirką apmirė: baimė pavertė jį statula.

Pasižiūrėk, pasakė jo ryto angelas ir ištiesė ranką.

Kreigas pasižiūrėjo... ir pamiršo bet kokią baimę. Tolumoje, už 767-ojo, ant nuvytusios žolės trikampio, kuris susidarė tarp pakilimo ir nutūpimo juostos bei dviejų manevrinių takų, stovėjo ilgas raudonmedžio pasitarimų stalas. Poliruotas jo paviršius blizgėjo netgi šioje

negyvoje šviesoje. Priešais kiekvieną kėdę gulėjo bloknotas, stovėjo grafinas su lediniu vandeniu ir krištolo stiklinė. Už stalo sėdėjo dvi dešimtys vyriškių griežtais dalykiniais kostiumais. Visi jie pasisuko į Kreigą.

Ir netikėtai pradėjo ploti delnais. Tebeplodami, nenuleisdami nuo Tumio akių, atsistojo ir stovėdami sveikino jo pasirodymą. Kreigas pajuto, kaip jo lūpos pačios savaime tįsta į laimingą, dėkingą šypseną.

15

Daina liko viena pirmosios klasės salone. Alsuoti jai darėsi vis sunkiau, balsas ėmė knarkčioti.

Bėk prie jų, Kreigai! Greičiau! Greičiau!

16

Kreigas nusivertė nuo konvejerio, atsitrenkė petimi į betoną, tuoj pat atsikėlė. Velniop skausmą! Kas kreips dėmesį į skausmą? Angelas juos atvedė! Suprantama, juos atvedė ji! Angelai - tai vaiduokliai iš istorijų apie misterį Skrudžą, jie gali padaryti viską, ko tiktai įsinori! Švytėjimas aplink mergaitę pradėjo blėsti, bet jau ir tai neturėjo reikšmės. Ji suteikė Kreigui išsigelbėjimą: tinklą, į kurį jis pagaliau įkliuvo.

Bėk pas juos, Kreigai! Apsuk lėktuvą! Laikykis nuo lėktuvo kuo atokiau! Lėk pas juos!

Kreigas ėmė bėgti. Jis klupinėjo, jį blaškė į šalis, tačiau jis bėgo. Galva tai pakildavo, tai vėl nusvirdavo ant krūtinės. Skuodė pas tuos humoro jausmo neturinčius, gailesčio nejaučiančius žmones - savo gelbėtojus, kurie galėjo būti žvejai, palinkę per savo škunos bortą pasižiūrėti, kokie nuostabūs jūros gelmių gyventojai šį kartą spurda jų tinkluose.

17

Kairiojo bako lygmačio rodyklė artėdama prie skaičiaus 21000 sulėtėjo ir sustingo ties skaičiumi 22000. Brajenas suprato, kas atsitiko, spragtelėjo dviem jungikliais, sustabdydamas siurblius. 727-asis atidavė jiems viską, ką tiktai galėjo - šiek tiek daugiau nei 46000 svarų aviacinio kuro. Jo turėjo pakakti.

- Gerai, - Brajenas atsistojo.
- Kas gerai? - pakilo ir Nikas.
- Atjungiam žarnas ir skrendam po perkūnais.

Triukšmas jau kurtino. Gurgždėjimas ir čepsėjimas išliko, tačiau prie jų prisijungė lūžtančių medžių traškesys, griūvančių namų bildėjimas. Kaip tik, prieš Brajenui atjungiant siurblius, pasigirdo keletas garsių pliūkštelėjimų. "Nugriuvo tiltas", - suprato Nikas.

- Misteris Tumis! - netikėtai sušuko Betanė. - Ana misteris Tumis!

Nikas pirmasis išpuolė iš pilotų kabinos, Brajenas pasekė jam pavymui. Jie išvydo per manevravimo taką skuodžiantį Kreigą. Į lėktuvą jis nekreipė jokio dėmesio. Dyžė kažkur į tuščią nuvytusios žolės trikampį, ribojamą poros susikertančių manevravimo keliukų bei pakilimo ir nutūpimo juostos grindinio.

- Ką jis daro? - iškvėpė Rudis.

- Koks skirtumas! - atsakė Brajenas. - Visiškai nebeturime laiko. Nikai, leiskis trapu pirmas. Palaikysi mane, kol atjunginėsiu žarną.

Brajenui atrodė, kad jis stovi ant kranto, o nuo jūros į jį ritasi devintoji banga.

Nikas vėl laikė Brajeną suėmęs per juosmenį, kol šis skubiai atjungė žarną, metė ją ant betono, užtrenkė liuką.

- Eime, - pasisuko į Niką, jo veidas papilkėjo, - daugiau nebeturime čia ką veikti.

Bet Nikas nė nekrustelėjo. Apmirė įsismaksojęs į rytus. Nuo veido nuslūgo kraujas. Jame sustingo siaubas. Viršutinė lūpa sudrebėjo, anglas panėšėjo į šunį, pernelyg išsigandusį, kad galėtų loti.

Brajenas lėtai pasuko galvą klausydamasis, kaip girgžda kaklo sausgyslės lyg netepti, surūdiję vyriai. Jis įsitikino: langoljerai prisiartino.

18

- Kaip patys matote, - prakalbo Kreigas, priėjęs prie laisvos kėdės stalo gale ir sulaukęs, kol visi susės, - brokeriai, su kuriais turėjau reikalų, ne šiaip nesąžiningi žmonės. Daugelis iš jų - CŽV agentai, jų uždavinys - apgaudinėti ir vedžioti už nosies tokius bankininkus, kaip aš. Tuos, kuriems tenka skubiai papildyti valstybinių obligacijų portfelį. Jų požiūriu, tikslas - sustabdyti komunizmo eksportą į Pietų Ameriką - pateisina visas priemones.

- Kokių imsitės priemonių saviems kontrargumentams patikrinti? - paklausė storulis brangiu mėlynu kostiumu. - Jūs pasinaudojote kompanijos, apdraudžiančios valstybinių obligacijų sandorius, paslau-

gomis ar jūsų bankas pasamdė privačią detektyvų agentūrą, besispecializuojančią panašiose bylose?

Švariai nuskusti Mėlynojo Kostiumo skruostai švytėjo galbūt puikia sveikata, gal daugiamečiu įpročiu gerti škotiškąjį su sodos vandeniu. Jo akys priminė mėlyno ledo kristalus. Nuostabios akys. Jo tėvo akys.

Kažkur toli toli nuo konferencijų salės, esančios trečiajame nuo viršaus Finansų centro aukšte, vyko didelis remontas. "Tikriausiai kloja kelią", - spėjo Kreigas. Bostone nuolat klodavo kelius. Kaip jam atrodė, daugeliu atvejų to daryti visiškai nebuvo būtina, bet šių nesibaigiančių statybų priežastis jam neatrodė paslaptinga: nesąžiningi lobo nežinančiųjų sąskaita. Bet su tuo jis visiškai nebuvo susijęs. Absoliučiai. Jis turėjo reikalų su storuliu mėlynu kostiumu, daugiau su niekuo.

- Mes laukiame, Kreigai, - paragino jo bankų korporacijos prezidentas.

Kreigas nustebo: misteris Parkeris konferencijoje dalyvauti nesirengė. O paskui jį užplūdo beribis džiaugsmas.

- Aš nesiėmiau jokių atsargumo priemonių! - išrėkė į jų sutrikusias fizionomijas. - Paprasčiausiai pirkau, pirkau ir pirkau! Aš nesiėmiau JOKIŲ... ATSARGUMO... PRIEMONIŲ!

Jis jau ketino tęsti, imti aiškinti detalų savo *planą*, kai jį sulaikė kažkoks garsas. Labai *artimas* garsas, kurio šaltinis, ko gero, buvo konferencijų salėje.

Rupšnojantis garsas, alkanų dantų tratėjimas.

Ūmai Kreigas panoro suplėšyti kokį nors lapą, bet kokį lapą. Jis siektelėjo priešais save gulinčio bloknoto, bet bloknotas prapuolė. Kartu su stalu. Kartu su bankininkais. Kartu su *Bostonu.*

"Kurgi aš?" - sutrikęs paklausė savęs Kreigas ir apsidairė.

Ir tuoj pat suprato... ir tuoj pat išvydo *juos.*

Langoljerai atėjo.

Langoljerai atėjo *jo.*

Kreigas Tumis suriko.

19

Brajenas juos regėjo, bet neįstengė suprasti, ką gi mato jie. Jie tarsi nepageidavo, kad juos matytų, ir pilotas jautė, jog ir šiaip jau ties išsekimo riba veikiantis jo protas stengiasi perdirbti gaunamą informaciją, transformuoti pavidalus būtybių, apsireiškusių ant rytinio 21-

-osios pakilimo ir nutūpimo juostos grindinio, į kažin ką suprantama, prieinama žmogiškam suvokimui.

Pradžioje jų buvo dvejetas: vienas juodas, kitas - tamsiai raudonas.

Ar tai sviediniai? - abejodamas klausė protas. *Ar jie apvalūs?* Kažkas spragtelėjo, ir Brajeno vaizduotėje būtybės pavirto pliažiniais sviediniais; šių sviedinių išorė, vibruojanti karštame ore, tai kiek bliūško, tai vėl išsipūsdavo. Jie išsirideno iš aukštos žolės, į kurią rėmėsi 21-asis pakilimo ir nutūpimo takas, įkandin savęs palikdami juodus pėdsakus. Jie tarytum rėžė žolę...

Ne, nenoriai patikslino protas. *Jie ne šiaip prarėžia žolę, ir tu tai žinai. Jie perrėžia viską, kas tiktai pasitaiko jų kelyje.*

O po savęs palieka idealaus juodumo juostas. Štai ir dabar, besirisdami per šviesų pakilimo ir nutūpimo juostos betoną, jie, kaip ir anksčiau, palikinėjo už savęs juodus dryžius. Kurie blizgėjo it karšta derva.

Ne, vėl nenoriai paprieštaravo protas. *Ne derva. Tu žinai, jog tai ne juoduma. Tai niekas. Visiškas niekas. Jie ryja ne tik pakilimo ir nutūpimo juostos dangą.*

Jų eibėse buvo justi kažkoks linksmumas. Jų judėjimo trajektorijos nuolat susikirsdavo, jie aukštai pasišokinėdami skubėjo prie lėktuvo. Ant betono liko ne tiesios linijos, o zigzagai.

Brajenas sušuko, jam už nugaros šūktelėjo Nikas. Jie išvydo artėjančių sviedinių *snukius*, klaikius ateivių iš kitų planetų snukius. Jie mirguliavo ir keitė pavidalą tarytum vaiduoklių veidai. Brajenas regėjo mažytes akutes ir gigantiškas burnas - žybsinčių dantų pripildytas olas.

Jie rijo nuolat, vis atplėšdami supančio pasaulio gabalėlius.

"Texaco" firmos degalų automobilis-cisterna stovėjo ant išorinio manevravimo keliuko. Plėšriai išsišiepę langoljerai pasuko prie jo. Perskrodė cisterną kiaurai, nesustodami nė sekundei. Vienas perkirto taką per užpakalinius ratus, ir akimirksnį - dar prieš automobiliui susmunkant ant žemės - Brajenas išvydo langoljerų sau pridurmais paliktą tunelį, nelyginant pelių urvelį iš kokio nors animacinio filmuko.

Antrasis langoljeras šoktelėjo, pranyko už didžiulės automobilio-cisternos talpyklos, kad tuoj pat išnirtų korpuse perrėžtoje angoje, iš kurios plačiu srautu kliokstelėjo aviacinis kuras. Langoljerai plėšė siauras realybės juostas, draskė realybę į dalis, ir Brajenas suprato, kad tuo viskas nesibaigs: langoljerams įpėdžiui pasiliekanti bedugnė žiojėjo begaline tuštuma.

Ties pakilimo aikštės riba langoljerai pristabdė. Tarsi apmąstyti, kur nukreipti savo pėdsaką.

O paskui staigiai pakeitė kryptį.

Pasuko į Kreigą Tumį, kuris neatplėšė nuo jų akių ir klykė iš siaubo.

Ir neįtikėtinomis valios pastangomis Brajenas prisivertė išsivaduoti iš transo. Sugriebė už alkūnės dviem laipteliais žemiau sustingusį Niką.

- Bėgam!

Nikas nesureagavo, ir Brajenas staigiai truktelėjo jam už rankos.

- Pasakiau, judinkis! Mes išskrendame!

Tolumoje pasirodė ketvertas naujų juodų bei raudonų sviedinių. Jie šokčiojo, sukosi nelyginant šokyje... ir artėjo.

20

Tu nesugebėsi nuo jų pasprukti, sakė jo tėvas. *Jų kojytės tau šito neleis. Jie turi mažas greitas kojytes.*

Ir vis dėlto Kreigas pabandė.

Pasisuko ir nuskuodė prie oro uosto pastato, vis gręžiodamasis atgalios. Į "Boingą-767", priklausantį aviakompanijai "Amerikietiškas pasididžiavimas" ir riedėjusį pakilimo takan, Kreigas nekreipė jokio dėmesio. Jis lėkė prie bagažo konvejerio.

Be reikalo, Kreigai, galvoje suskambėjo tėvo balsas. *Tu tikriausiai manai, jog bėgi, tačiau yra ne taip. Tu žinai, kaip tai vadinama, ar ne? Tu TRANKAISI!*

O pasekomis ritosi du rutuliai-sviediniai, didindami greitį ir nenukrypstamai mažindami atstumą, skiriantį juos nuo Kreigo. Jiedu du sykius apsimainė vietomis, už savęs palikdami juodą sankirtą. O paskui prisiartino per septynių colių atstumą ir pajudėjo kartu, įdurmais palikdami juodus "bėgius". Kreigą jie pasiekė per dvidešimtį pėdų nuo bagažo konvejerio. Ką tiktai jo batai karštligiškai atsispyrinėjo į asfaltą. O per tūkstantąją sekundės dalį Kreigas sumažėjo trimis coliais: langoljerai vienu metu apglėbė jo pėdas kartu su brangiais batais, pirktais "Bally" parduotuvėje. Kraujo nebuvo - įkaitę langoljerų nasrai akimirksniu pridegindavo žaizdas.

Kreigas nė nesuprato, jog liko be pėdų. Jis toliau skuto ant strampų, o kai skausmas ūžtelėjo aukštyn per kojas, langoljerai vėl jį puolė. Šį sykį jie apkabino jo kojas aukščiau kelių. Kreigas pargriuvo, vis dar stengdamasis bėgti, jei ne bėgti - tai šliaužti. Atmatuotą jam kelią įveikė iki galo.

- Ne! - suriko Kreigas. - Ne, tėti! Aš būsiu geras! Nuvaryk juos šalin! Aš būsiu geras, PRISIEKIU, NUO ŠIOL BŪSIU GERAS, TIKTAI NUVARYK JUOS NUO...

Bet langoljerai puolė jį. Kreigas spėjo pamatyti klaikius jų dantis, pajusti karštą, vibruojantį nuo juos sprogdinančios energijos alsavimą.

Kodėl jų mažosios kojytės tokios greitos? - spėjo pamanyti Kreigas. *Tokios ma...*

Ir tuomet langoljerai sudraskė jį į skutelius.

21

Jau pasirodė dešimtys juodų ir raudonų sviedinių. Lorelė suprato, kad neilgai trukus jų bus šimtai, tūkstančiai, milijardai. Netgi per reaktyvinių variklių gausmą, besiveržiantį pro atvirą liuką, ji girdėjo klaikų, nežmonišką langoljerų staugsmą.

Brajenas atitraukinėjo 767-ąjį nuo "Deltos" aviakompanijai priklausančio lėktuvo ir nuo trapo. Juodi dryžiai kirto tolimąjį 21-osios pakilimo ir nutūpimo juostos galą, juodos juostos vedė prie oro uosto pastato: visi sviediniai nusitaikė į Kreigą Tumį.

Veikiausiai jiems retai pasiseka pasmaguriauti žalia mėsa, pamanė Lorelė ir vos nesusivėmė.

Nikas Hopvelas paskutinį kartą iškišo galvą lauk ir užtrenkė liuko duris. Ėjo tarp sėdynių, jį supo į šalis. Akys išsprogo per pusę veido, pavirsdamos didžiuliais dubenėliais. Per smakrą tekėjo kraujas: jis prikando apatinę lūpą, idant sulaikytų iš krūtinės besiveržiantį klyksmą.

Nikas apkabino Lorelę, įkniaubė karščiuojantį veidą į duburį, kur susitinka kaklas su petimi. Ji apsivijo Niką rankomis ir tvirtai prispaudė prie savęs.

22

Brajenas apsuko 767-ąjį ir nuvarė jį prie pakilimo tako pačiu didžiausiu įmanomu, ko gero, netgi neįmanomu greičiu. Rytinis oro uosto pakraštys po sviedinių pasirodymo jau visas pajuodo. Tolimasis 21-osios pakilimo ir nutūpimo juostos galas po jais pranyko visiškai. Nyko ir už juostos besidriekiantis pasaulis. Blyškus nejudrus dangus tarsi griuvo ant juodų sprogymių ir išguldytų medžių.

Lėktuvas jau riedėjo prie pakilimo tako, ir Brajenas sugriebė mikrofoną:

- Prisisekite! Prisisekite! Jeigu negalite prisisegti, įsitverkite į ką nors!

Jis šiek tiek sumažino greitį, pasiruošdamas įsibėgėti 33-iąja juosta. Ir tuomet pamatė kažką tokio, nuo ko širdis nupuolė į užkulnius: didžiuliai pasaulio, erdvės gabalai, buvę į rytus nuo pakilimo juostos, prasmego į niekur, po savęs palikdami tuštumą.

"Jie ryja planetą, - pamanė Brajenas. - Viešpatie, jie ryja planetą!"

O paskui 767-asis apsisuko nosimi į vakarus, ir priešais Brajeną atsivėrė ilgas ir laisvas, neužimtas langoljerų ar dar ko nors 33-iasis pakilimo takas.

23

Bagažo skyreliai atsilapojo iki pat galo, jų turinys iškrito ant grindų ir sėdynių. Betanė, nespėjusi prisisegti, tėškėsi ant kelių prie Alberto Kausnerio. Albertas neatkreipė dėmesio nei į šiltą merginos užpakaliuką, nei į "diplomatą" chromuotais kampais, prašvilpusį per tris colius nuo jo nosies. Jis regėjo tiktai veržlius tamsius kamuolius 21-ojoje juostoje ir jų paliekamus blizgančius juodus pėdsakus. Šie pėdsakai susibėgo prie bagažo iškrovimo zonos.

Juos traukia prie misterio Tumio, pamanė Albertas, *arba ten, kur buvo misteris Tumis. Jeigu jie nebūtų pasukę prie oro uosto pastato, tai veikiausiai būtų užpuolę lėktuvą. Suriję ir jį, ir mus drauge su juo.*

- Dabar mes žinome, ar ne? - už Alberto nugaros nuaidėjo drebantis Bobo Dženkinso balsas.

- *Ką?* - sušuko Lorelė, pati nepažindama savo balso; jai ant kelių nukrito kelioninis krepšys, Nikas pakėlė galvą, išvydo krepšį, numetė jį į tarpueilį. - *Ką mes žinome?*

- Žinome, kas atsitinka dabarčiai po to, kai ji tampa praeitimi. Praeitis laukia - mirusi, tuščia, apleista. Laukia ateinant *jų*. Laukia amžinybės švarintojų, kurie visuomet lekia įkandin dabarties, valydami praeities liekanas pačiu efektyviausiu būdu: jas surydami.

- Misteris Tumis apie juos žinojo, - staiga aiškiai ir pabrėžiamai pratarė Daina. - Misteris Tumis sakė, kad jie vadinasi langoljerais.

Reaktyviniai varikliai pagaliau užkaukė visu pajėgumu: lėktuvas įsilėkė 33-iuoju pakilimo taku.

24

Brajenas išvydo du juodus sviedinius, kurie perkirto pakilimo juostą priešais lėktuvą, perrėždami realybės paviršių dviem paraleliais it juodas ebonitas blizgančiais plyšiais. Stabdyti galimybių nebuvo. 767-ąjį pamėtėjo, kai jis šoko per sprogymes, tačiau Brajenui pavyko lėktuvą išlaikyti pakilimo juostoje. Jis vis forsavo ir forsavo variklių darbą, nekantriai laukdamas, kada gi lėktuvas pasieks atsiplėšti nuo žemės reikiamą greitį.

Netgi variklių staugsmas neįstengė užgožti maniakiško čepsėjimo ir gurgždesio... nors Brajenas nežinojo, ar visa tai girdi savo ausimis, ar atstumiantys baisūs garsai jau skamba jo viduje. Beje, apie tai jis stengėsi negalvoti.

25

Pasilenkęs per Lorelę pasižiūrėti pro iliuminatorių, Nikas išvydo, kaip Bangoro tarptautinį oro uostą drasko, plėšo į gabalus. Pastatą suvarpė vingiuoti plyšiai, stogas ir sienos smego į niekur.

Suklykė Betanė Sims. Juodas pėdsakas driekėsi lygiagrečiai 767-ajam, prarydamas pakilimo juostos kraštą. Netikėtai jis nėrė dešinėn ir pranyko po fiuzeliažu.

Lėktuvą vėl smarkiai krestelėjo.

- Ar jis mus pasiekė? - riktelėjo Nikas. - *Jis prisikasė iki mūsų?*

Jam niekas neatsakė. Išbalę, išgąsdinti keleiviai spoksojo pro iliuminatorius; ir jam niekas neatsakė. Medžiai susiliejo į melsvai žalią sieną. Pilotų kabinoje Brajenas sustingo krėsle, kiekvieną sekundę laukdamas, kol vienas iš kamuolių išnirs priešais priekinį stiklą ir kiaurai perrėš kabiną.

Prietaisų skydelyje paskutines raudonas lenteles pakeitė žalios. Brajenas truktelėjo svirtį į save, ir 767-asis atsiplėšė nuo žemės.

26

Pagrindiniame salone barzdyla krauju pasruvusiomis akimis svirduliuodamas kėblino kairiuoju praėjimu.

- Jau artėjame prie Bostono? - klausinėjo jis tuščių sėdynių. - Labai to tikiuosi, nes man reikia vėl atsigulti į lovą. Mano galva tiesiog plyšta pusiau.

DEVINTAS SKYRIUS

Atsisveikinimas su Bangoru.
Kelionė į vakarus per dienas ir naktis.
Žvilgsnis į pasaulį svetimomis akimis.
Skylė laike. Perspėjimas.
Brajeno sprendimas. Nusileidimas.
Šaudymas tiktai prasideda

1

Lėktuvas staigiai pasuko į rytus, nublokšdamas pagaliau atsibudusį keleivį ant tuščių sėdynių eilės. Barzdotasis vyriškis nužvelgė kitus tuščius krėslus, smarkiai prisimerkė.

- Viešpatie, - sumurmėjo. - Baltoji karštinė. Prakeikta baltoji karštinė! Tokio dalyko man dar nepasitaikė, - dar vienas baugštus žvilgsnis. - Dabar apsireikš velniukai... Kurgi tie sumauti velniukai?

Velniukai nepasirodys, pamanė Albertas. *Užtat turi progą dirstelėti į sviedinius. Tau jie labai patiks.*

- Prisisek, drauguži, - metė Nikas, - ir užsič...

Jis nutilo stebeilydamas į oro uostą... tiksliau, į tą vietą, kur buvo oro uostas. Patsai pastatas pranyko, toks pat likimas laukė ir Nacionalinės gvardijos bazės, užimančios vakarinę oro uosto dalį.

767-asis skriejo virš besiplečiančios skylės, juodos ir bedugnės.

- Viešpatie, kas gi tai, Nikai?! - sušnabždėjo Lorelė ir užsidengė rankomis akis.

Kai jie skriejo virš 33-iojo pakilimo ir nutūpimo tako 1500 pėdų aukštyje, Nikas išvydo šešiasdešimt, o galbūt ir šimtą paralelinių linijų, dalijančių betoną į ilgas juostas. Šios juostos jam priminė Kreigą Tumį.

Dryyykst.

Kitoje praėjimo pusėje Betanė pasilenkė per Albertą, nuleido užuolaidėlę ir isteriškai klyktelėjo:

- Nedrįsk jos pakelti!

- Nesijaudink, - atsakė Albertas ir tuoj pat prisiminė, kad oro uoste paliko smuiką.

Ką gi... dabar ir jis paniro amžinybėn. Staigiu judesiu jaunuolis užsidengė veidą rankomis.

2

Prieš vėl pasukdamas į vakarus, Brajenas išvydo, *kas* driekėsi į rytus nuo Bangoro. Ten tiesiog nieko nebeliko. Po baltu dangaus kupolu, ten kur turėjo būti horizontas, plytėjo gigantiška tuštumos jūra. Medžiai pranyko, miestas pranyko, pranyko pati Žemė.

Tarytum skristum kosmose, pamanė Brajenas ir pajuto, kad jam netrukus pasimaišys protas. Kapitonas rado vienintelį būdą išsaugoti sveiką nuovoką: susikoncentruoti į lėktuvo valdymą.

Brajenas staigiai pakilo aukštyn, siekdamas kiek įmanoma greičiau pasinerti į debesis, kad daugiau nebematytų šio pragariško reginio. Bet prieš baltai skraistei uždengiant žemę, jis vis dėlto pažvelgė apačion: į vakarus nuo Bangoro išsidėsčiusias kalvas, miškus, ežerus išraižė tūkstančiai juodų gijų. Milžiniški realybės gabalai vienas paskui kitą smego į niekur, ir tuomet Brajenas pasielgė taip, kas anksčiau būtų atrodę tiesiog neįmanoma.

Užmerkė akis... sėdėdamas piloto krėsle. Ir atsimerkė tiktai lėktuvui įskriejus į debesis.

3

Šįsyk jie nepateko nė į vieną oro duobę. Kaip ir spėjo Bobas Dženkinsas, atmosfera, sakytum, sustingo. Skrydis per debesis užtruko dešimt minučių, o paskui 18000 pėdų aukštyje 767-asis išsiveržė į mėlyną dangų. Keleiviai nervingai susižvalgė, ir tuoj pat iš salono garsiakalbių pasigirdo Brajeno balsas:

- Mes išskridome. Jūs viską žinote, kas dabar mūsų laukia: skrisime atgalios vildamiesi, jog durys, pro kurias patekome čia, atviros iki šiol, - jis patylėjo, paskui kalbėjo toliau: - Skrydis užtruks nuo keturių su puse iki šešių valandų. Norėčiau pasakyti kur kas tikslesnį laiką, bet negaliu. Įprastomis aplinkybėmis skrydis į vakarus trunka ilgiau nei į rytus, bet, kiek galiu pasitikėti prietaisų duomenimis, priešpriešinio vėjo nėra, - Brajenas vėl patylėjo. - Čia, išskyrus mus, niekas nejuda.

Pasigirdo traškesys, Brajenas nutraukė garsinį ryšį, lyg ir norėjo kažką pridurti, paskui jį išjungė, taip ir nepasakęs nė žodžio.

4

- Vardan Dievo, pasakykite, kas čia dedasi? - drebančiu balsu paklausė barzdočius.

Albertas nužvelgė jį tiriančiu žvilgsniu.
- Nemanau, kad jūs panorėsite tai sužinoti.
- Aš vėl ligoninėje? - išsigandęs paklausė barzdočius, ir Albertui jo netgi pagailo.
- Jeigu šitai jums pagelbės, manykite, jog taip.
Barzdočius minutėlę dėbsojo į jį, paskui pareiškė:
- Ko gero, eisiu miegoti, tiesiog dabar.
Jis pasišalino į pagrindinį saloną, dribo į pirmą pasitaikiusį krėslą, užmerkė akis. Nepraėjo nė minutė, ir vyruko krūtinė jau tolygiai kilnojosi, o jis saldžiai šnirpščiojo.
Albertas jam pavydėjo.

5

Nikas trumpam prisiglaudė Lorelę, atsisegė saugos diržą, atsistojo.
- Eisiu pas mūsų pilotą. Ar nori kartu?
Lorelė, žiūrėdama į neštuvus kitoje praėjimo pusėje, pakratė galvą.
- Aš pasiliksiu su mergaite.
- Mes jai niekuo nepagelbėsime. Dabar viskas Dievo valioje.
- Žinau, - atsakė Lorelė, - tačiau noriu pasilikti su ja.
- Gerai, Lorele, - Nikas perbraukė delnu per jos plaukus. - Toks gražus vardas. Tu jį užsitarnavai.
Moteris pažvelgė Nikui į akis, nusišypsojo.
- Dėkoju.
- Mes tarėmės drauge papietauti... Tikiuosi, nepamiršai?
- Ne, - Lorelė vis šypsojosi. - Nepamiršau ir nepamiršiu.
Nikas pasilenkė ir švelniai pabučiavo ją į lūpas.
- Gerai. Aš irgi.
Jis nuėjo į pilotų kabiną, o Lorelė prispaudė pirštus prie lūpų, tarsi norėdama sulaikyti jo bučinį. Pietūs su Niku Hopvelu, tamsiaplaukiu mįslingu nepažįstamuoju. Galbūt žvakių šviesoje ir su buteliu vyno. O paskui ir su bučiniais... tikrais bučiniais. Tiesiog meilės romanų, kuriuos ji sykiais paskaitinėdavo, siužetas. Kodėl gi ne? Malonios pasakaitės, kupinos saldžių svajų. Šiek tiek pasvajoti visiškai nekenkia, ar ne?
Suprantama, ne. Bet iš kur tokia karti nuojauta, kad ši svajonė neišsipildys?
Lorelė atsisegė saugos diržą, atsistojo, perkirto praėjimą, priglau-

dė ranką prie mergaitės kaktos. Karščiavimo kaip nebūta. Vėsi ir tarsi vaškinė oda.

Ji prisiminė Rudžio frazę, ištartą prieš lėktuvui išsukant į pakilimo taką. "Man atrodo, kad ji išeina". Tiktai dabar Lorelė suvokė šiurpią šių žodžių prasmę. Daina alsavo labai tankiai. Krūtinė, suveržta diržo, spaudžiančio prie žaizdos įklotus, kilo ir leidosi.

Lorelė be galo švelniai nubraukė nuo mergaitės kaktos plaukų sruogą, prisiminė, kaip Daina sugriebė Niką už kelnių kiškos ir sukuždėjo: "Nežudykite jo... jo mums prireiks".

"Tu mus išgelbėjai, Daina? - ji uždavė nebylų klausimą. - Mus išgelbėjo tai, kaip tu pasielgei su misteriu Tumiu? Tu privertei misterį Tumį atiduoti *savąją* gyvybę mainais už *mūsų*?"

Lorelė pamanė, kad būtent taip, ko gero, viskas ir buvo. Nors ir nesuprato, kaip mažytė akla mergaitė galėjo priimti tokį nepaprastą sprendimą, dargi jį realizuoti... Maža mergaitė, sunkiai sužeista, prikaustyta prie neštuvų, gyvenanti visiškos tamsos pasaulyje.

Lorelė pasilenkė ir pabučiavo šaltus Dainos vokus.

- Laikykis, - sukuždėjo Lorelė. - Prašau tavęs, laikykis, Daina.

6

Betanė pasisuko į Albertą, suspaudė jo rankas savosiomis.

- Kas atsitiks, jeigu degalai pasirodys niekam tikę?

Albertas įdėmiai žvelgė į ją.

- Tu ir pati žinai atsakymą, Betane.

- Jeigu nori, gali mane vadinti Bete.

- Gerai.

Ji išsitraukė cigarečių pakelį, žvilgtelėjo į vis dar žibančią lentelę "NERŪKYTI", įsikišo cigaretes atgal.

- Taip, - atsiduso ji. - Žinau. Mes nukrisime ant žemės. Istorijos pabaiga. Ir žinai, ką dabar tau pasakysiu?

Albertas pakratė galvą, nusišypsojo.

- Jeigu nesugebėsime rasti tos laiko skylės, tikiuosi, kapitonas Englas daugiau nebandys tupdyti lėktuvo. Tikiuosi, pasirinks gražų aukštą kalną ir trenksis į jo viršūnę. Ar matei, kas atsitiko tam pamišėliui? Nenorėčiau, jog tas pats atsitiktų ir man.

Merginos kūnu perbėgo drebulys, ir Albertas tuoj pat ją apkabino. Betanė atlošė galvą.

- Ar nori mane pabučiuoti?

- Taip, - akimoju atsakė Albertas.

- Tai bučiuok. Ko gero, laiko turime ne itin daug.

Albertas nevertė prašyti jos du sykius. Pats mikliausias šaulys

žydas į vakarus nuo Misisipės bučiavosi trečią kartą gyvenime ir tirpo iš laimės. Galėjo per visą skrydį neatsiplėšti nuo šios merginos ir daugiau apie nieką negalvoti.

- Ačiū, - sušnabždėjo Betanė, paguldžiusi jam ant peties galvą. - Man šito taip trūko!

- Jeigu norėsi dar, tiktai pasakyk.

Mergina pakėlė galvą, nustebusį pažvelgė į vaikinuką.

- O argi reikia sakyti, Albertai?

- Manau, ne, - sutiko Arizonos Žydas ir vėl prigludo prie jos lūpų.

7

Pakeliui į pilotų kabiną Nikas sustojo ties Bobo Dženkinso krėslu: jam kilo labai jau klaiki idėja, ir Nikas norėjo ją apsvarstyti su rašytoju.

- Kaip jums atrodo, ar šių padarų gali būti tokiame aukštyje?

Bobas minutėlę susimąstė.

- Sprendžiant iš to, ką regėjome Bangore, ne. Bet nieko negalima tvirtinti. Šis pasaulis gyvena pagal savo taisykles.

- Taip, - atsiduso Nikas. - Iš tiesų. Čia savos taisyklės, - jis patylėjo. - O kaipgi jūsiškė laiko skylė? Kokie mūsų šansai ją rasti?

Bobas Dženkinsas lėtai papurtė galvą:

- Nesiimsiu spėlioti.

Tuomet iš kitos eilės prabilo Rudis Varvikas:

- Manęs jūs neklausiate, bet aš vis tiek išsakysiu savo nuomonę. Mūsų šansus įvertinčiau kaip vieną iš tūkstančio.

Nikas apmąstė Rudžio žodžius, o paskui jo veidas nušvito laiminga šypsena.

- Šansai neblogi. Labai neblogi, turint omeny, kad yra alternatyva.

8

Nepraėjo nė keturiasdešimties minučių, kai žydras dangus, kurį skrodė 767-asis, kadai kadės 29-uoju reisu išskridęs iš Los Andželo į Bostoną, pradėjo temti. Žydrynę pakeitė indigo spalva, paskui atėjo eilė violetiniams atspalviams. Brajenas neatitraukė akių nuo prietaisų, svajodamas apie kavos puodelį. Jis prisiminė lyg ir dainos, lyg ir eilėraščio žodžius: "...tamsiai violetinė naktis, nusileidusi ant miegančių sodų..."

Sodų, suprantama, nebuvo, bet užtat pasirodė pirmosios lediniu

blizgesiu žaižaruojančios žvaigždės. Savo įprastose vietose nušvitę pažįstami žvaigždynai ramino. Brajenas nesitikėjo, kad pamatys juos nepasikeitusius pasaulyje, kuriame pasikeitė kone viskas, todėl sutiko žvaigždynus kaip gerus draugus.

- Paros čia labai jau trumpos, ar ne? - už jo nugaros pasigirdo Niko balsas.

- Tai jau taip. Dienos ir naktys tiesiog skriete skrieja.

- O visi sunkumai, ko gero, dar mums priešaky, - Nikas atsiduso. - Lauksim to, kas turi atsitikti. Tikriausiai vertėtų ir pasimelsti.

- Manau, nepakenktų, - Brajenas Englas įdėmiai nužvelgė Niką Hopvelą. - Skridau į Bostoną, kadangi mano buvusi žmona žuvo per gaisrą savo bute. Daina - kadangi gydytojai žadėjo jai sugrąžinti regėjimą. Bobas - į kongresą. Albertas - į muzikos mokyklą. Lorelė - atostogų. O kodėl į Bostoną skridai tu, Nikai? Prisipažink. Laikas spaudžia.

Nikas ilgai tylėjo, paskui nusijuokė:

- Kodėl gi ne? Ką reiškia Ypatingos svarbos klasifikacija po to, kai paregėjai tuos sviedinio pavidalo padarus, ryjančius pasaulį nelyginant seną kilimą? - jis vėl nusijuokė ir kalbėjo toliau: - Jungtinės Valstijos anaiptol nėra monopolistės tamsių reikalų ir slaptų operacijų srityje. Mes, laimiai, užmiršome daugiau triukų, nei jūs, jankiai, apskritai jų žinojote. Mes šauniai padirbėjome Indijoje, Pietų Afrikoje, Kinijoje ir toje Palestinos dalyje, kuri dabar vadinama Izraeliu. Suprantama, paskutiniuoju atveju mes susikibome ne su tais. Kad ir kaip ten būtų, mes, britai, šventai tikime apsiausto ir durklo galybe, ir garsioji MI-5 ne dykai kremta savo duoną. Aš armijoje jau aštuoniolika metų, Brajenai, paskutiniuosius penkerius dalyvauju specialiosiose operacijose. Kartais man pavesdavo pačias nekalčiausias operacijas, kartais liejosi kraujas.

Lėktuvą apgaubė naktis, kaip blizgučiai ant aukštuomenės damos vakarinės suknelės spindėjo žvaigždės.

- Los Andžele leidau trumpas atostogas, kai su manimi susisiekė ir įsakė atvykti į Bostoną. Nedelsiant. Pasiruošti davė viso labo ketvertą dienų, taigi iš nuovargio vos bestovėjau ant kojų, todėl ir pramiegojau įžymųjį misterio Dženkinso Įvykį.

Matai, Bostone gyvena vienas žmogus... arba gyveno... arba gyvens... dėl šių kelionių laiku nė nežinai, kaip pasakyti. Politikas. Iš tų, kurie linkę laikytis šešėlyje, bet kontroliuoja realius valdžios svertus. Šis žmogus, pavadinkime jį O'Banjonu, pirma, labai turtingas, antra, aktyvus Airijos respublikonų armijos šalininkas. Jis persiuntė mi-

lijonus dolerių į ARA sąskaitą, ir jo rankos suteptos daugelio žmonių krauju. Ne tik britų kareivių, bet ir vaikų mokyklų kiemuose, moterų skalbyklose, tiesiog vežimėliuose susprogdintų kūdikių. Jis iš pačių pavojingiausių idealistų: tų, kurie nemato galutinio rezultato, tų, kuriems netenka griovyje pamatyti nuplėštą koją. Todėl jis ir neturi dingsties susimąstyti ir pergalvotyti savo veiksmus.

- Tau nurodė šį O'Banjoną nužudyti?

- Tiktai kraštutiniu atveju, - atsakė Nikas. - Jis labai turtingas, bet visas reikalas tuo neapsiriboja. Tai iš tiesų stambus politikas, ir Airijoje retai kas įvyksta be jo žinios. Amerikoje jis turi daug įtakingų draugų... kai kurie iš jų yra ir mūsų draugai... tokia jau politikos esmė... O'Banjono nužudymas - didelė politinė rizika. Tačiau jis turi meilužę. Štai ją man ir pavedė nugalabyti.

- Paskutinis perspėjimas.

- Taip, - linktelėjo Nikas. - Jeigu ne paskutinis, tai vienas iš jų.

Minutėlę vyrai žvelgė vienas į kitą. Tylą trikdė tiktai mieguistas variklių gausmas. Brajeno akyse sustingo šokas. Niko veide - nuovargis.

- Jeigu mes išsikapstysime iš šios kebeknės, - tylą nutraukė Brajenas, - jeigu sugrįšime, tu įvykdysi šią užduotį?

Nikas papurtė galvą. Lėtai, bet su pasiryžimu žmogaus, kuris jau viską žino iš anksto.

- Manau, kad visa tai jau praeityje, drauguži. Misis Hopvel sūnui daugiau jokių naktinių pasivaikščiojimų. Jeigu sugrįšime, kuo labai abejoju, aš atsistatydinsiu.

- O kas po to?

Prieš atsakydamas, Nikas mąsliai pažvelgė į kapitoną.

- Na... tikriausiai bandysiu persikvalifikuoti į pilotą.

Brajenas nusijuokė. Po akimirkos su juo kartu kvatojosi ir Nikolas, misis Hopvel sūnus.

9

Praėjus trisdešimt penkioms minutėms pilotų kabinoje pradėjo švisti. Po trijų minučių jau buvo vėlyvas rytas. Po penkiolikos atėjo pusiaudienis.

Lorelė pastebėjo, kad blizgančios nereginčios Dainos akys atmerktos.

Ar tokios jau jos *nereginčios*? Šiose akyse buvo kažkas, kas vertė Lorelę tuo suabejoti. Moteris pajuto, kaip ją apima pagarbus jaudulys ir tuo pat metu nesąmoninga baimė.

Ji atsargiai suėmė Dainos ranką ir švelniai pratarė:

- Nesistenk kalbėti. Jeigu atgavai sąmonę, Daina, nesistenk kalbėti, tiktai klausykis. Mes skrendame. Mes grįžtame, ir tau bus viskas gerai... aš tau šitai pažadu.

- Nesijaudink dėl manęs, Lorele. Aš gavau... ko norėjau.

- Daina, tau nereikia...

Neregin čios akys pasisuko į balso garsą. Krauju suteptas Dainos lūpas palietė lengva šypsena.

- Aš mačiau, - sušnabždėjo mergaitė. - Aš mačiau misterio Tumio akimis. Pačioje pradžioje... ir pabaigoje. Pabaigoje dar geriau. Pradžioje jam viskas atrodė pikta ir baugu. Pabaigoje buvo geriau.

Lorelei užėmė kvapą.

Mergaitės pirštai išslydo iš Lorelės rankos, prisilietė jos skruosto.

- Jis buvo ne toks jau blogas žmogus, - ji nusikosėjo, iš burnos ištiško mažyčiai kraujo pursleliai.

- Prašau tavęs, Daina! - Lorelę apėmė panika: jai kilo įspūdis, kad mažoji akla mergaitė tapo permatoma. - Prašau daugiau nieko nekalbėti.

Daina nusišypsojo.

- Aš jus mačiau. Jūs graži, Lorele. Ir viskas aplinkui taip gražu... netgi tie dalykai, kurie mirė. Taip nuostabu... kad žinotumėt... matyti.

Mergaitė įkvėpė, iškvėpė ir paprasčiausiai daugiau nebeįkvėpė. Ir jos neregin čios akys jau žvelgė ne į Lorelės Stivenson akis, o į amžinybę.

- Prašau tavęs, Daina, kvėpuok, - šnipštelėjo Lorelė.

Sugriebė mergaitės rankas ir pradėjo bučiuoti, tarytum tikėdamasi bučiniais įkvėpti jai gyvybę. Kaip Daina galėjo mirti juos visus išgelbėjusi! Dievas negalėjo reikalauti tokios aukos, netgi iš žmonių, kurie atsidūrė anapus laiko ribos.

- Prašau kvėpuoti, prašau, prašau kvėpuoti.

Bet Daina nebekvėpavo. Lorelė sudėjo mergytės rankutes jai ant krūtinės ir ilgai stebeilijo į blyškų sustingusį veidelį. Lorelė tikėjosi, kad jos akys prisipildys ašarų, bet ašaros nesikaupė. Tiktai spaudė širdį ir smilkiniuose stukseno vis tas pat: "Ne! Tai neteisinga! Neteisinga! Grąžink ją, Viešpatie! Grąžink ją, velniai tave griebtų, grąžink! Tu privalai ją grąžinti!"

Tačiau Dievas nieko nepakeitė. Gaudė varikliai, pro iliuminatorių saulės spindulys krito ant sukruvintos Dainos suknelės rankovės. Dievas nieko nenorėjo grąžinti. Lorelė nusisuko ir kitoje praėjimo pusėje išvydo besibučiuojančius Albertą ir Betanę. Alberto ranka at-

sargiai, švelniai glostė merginos krūtinę. Savimi jie įkūnijo ritualinį paveikslą, gyvenimo simbolį, jo tęstinumą, jo atsparumą netgi pačiais sunkiausiais momentais, kurie tenka žmogaus daliai. Lorelė vėl su viltimi pažvelgė į Dainą, bet... Dievas jos nesugrąžino.

Dievas jos nesugrąžino.

Lorelė pabučiavo mergaitę į sustingusį skruostą, pakėlė ranką prie jos veido, pirštai apmirė per colį nuo vokų.

Mačiau misterio Tumio akimis. Viskas aplinkui taip gražu... netgi tie daiktai, kurie mirė. Taip nuostabu matyti.

- Taip, - pasakė sau Lorelė. - Su šituo aš sugebėsiu gyventi.

Ir paliko Dainos akis atmerktas.

10

Aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" "Boingas-767" skrido į vakarus per dienas ir naktis, mainančias viena kitą nelyginant dideli stori debesys. Sulig kiekvienu ciklu paros vis trumpėdavo.

Apytikriai po trijų valandų skrydžio debesų sluoksnis baigėsi kaip tik toje vietoje, kur jis prasidėjo, kai lėktuvas skrido į rytus. Brajenas galėjo lažintis iš bet kokios pinigų sumos, kad debesys nepajudėjo nė per colį. Dabar po jais driekėsi Didžiosios lygumos.

- Jų čia nematyti, - pastebėjo Rudis Varvikas; jis galėjo netikslinti, ką turi galvoje.

- Nematyti, - sutiko Bobas Dženkinsas. - Ko gero, mes juos pralenkėme - arba erdvėje, arba laike.

- Arba ir vienur, ir kitur, - įterpė Albertas.

- Taip, arba ir vienur, ir kitur.

Tačiau jie nepralenkė. Kai 767-asis kirto Uolinius kalnus, jie apačioje vėl išvydo juodas juostas, iš viršaus panėšinčias į gijas. Jos raižė šlaitus ir aukštumas, braižė kažkokias figūras ant melsvai pilko miškų kilimo. Nikas prisiartino prie durų, veidu prigludo prie iliuminatoriaus. Nežinia kodėl, bet iliuminatoriaus stiklas didino vaizdą. Taigi Nikas paregėjo daugiau, nei norėjo. Jo akyse dvi juodos linijos išsiskyrė, aplenkė sniegu padengtą viršukalnę ir šlaitu nusileido žemyn, vis labiau toldamos viena nuo kitos. O viršukalnė prasmego, vietoje savęs palikdama tiktai vulkano kraterį.

- Viešpatie, išgelbėk ir pasigailėk, - sumurmėjo Nikas, drebančia ranka nusibraukdamas nuo kaktos prakaitą.

Kai jie skrido virš vakarinių atšakų, laikydamiesi Jutos krypties, vėl ėmė tirštėti sutemos. Kruvinai raudona šviesa užliejo šėtonišką kraštovaizdį, ir niekas iš jų jau negalėjo žiūrėti į tai, kas liko iš Žemės.

Vienas pakui kitą, sekdami Alberto ir Betanės pavyzdžiu, jie nuleido užuolaidėles. Nikas netvirta eisena sugrįžo į savo krėslą, atsisėdo, įrėmė smakrą į krūtinę. Po minutėlės kitos pasisuko į Lorelę, ir ši tylėdama jį apkabino.

Ir tiktai Brajenas buvo priverstas žiūrėti į tai, kas darosi apačioje: pilotų kabinoje užuolaidėlių nebuvo.

Vakarinė Kolorado dalis ir Jutos rytinė milžiniškais gabalais smego į amžinybės šulinį. Kalnai, kalvos, slėniai liovėsi egzistuoti spaudžiami langoljerų, šluojančių praeitį, siunčiančių ją į bedugnes gelmes. Nė vienas garsas nepasiekė tokio aukščio, ir tai, ko gero, gąsdino labiau už viską. Žemė nyko tylėdama, kaip nyksta dulkelės.

Užslenkančią tamsą Brajenas sutiko kaip gailestingumo ženklą ir nukreipė žvilgsnį į žvaigždes. Ėmė grožėtis jomis, vienintele realija, išlikusia šiame siaubingame pasaulyje: Šienpjoviai, Pegasas, didysis pusiaunakčio ristūnas, Kasiopėja savo žvaigždžių soste.

11

Po pusės valandos vėl patekėjo saulė, ir Brajenas pajuto, kad visiškai priartėjo prie ribos, skiriančios normalią psichiką nuo beprotybės. Žemė apačioje pranyko. Visiškai ir galutinai. Mėlynas dangus pakibo virš ciklopiško juodžiausios tuštumos okeano.

Langoljerai surijo pasaulį po skrendančiu 767-uoju.

Brajenui toptelėjo mintis, prieš tai jau garsiai pasakyta Betanės: jeigu nepavyks rasti laiko skylės, jeigu jų lauks blogiausia, jau geriau nukreipti lėktuvą į kalną ir baigti visa tai amžiams. Tačiau apačioje nebuvo kalnų!

Nebuvo ir žemės!

“Kas gi atsitiks, jeigu nerasime šios skylės? - paklausė Brajenas savo vidinio balso. - Kas įvyks, kai mums baigsis kuras? Tiktai nesakyk man, jog mes į ką nors atsitrenksime, kadangi aš tuo nepatikėsiu. Neįmanoma atsitrenkti į nieką. Manau, mes krisime... ir krisime... ir krisime. Ar ilgai? Ar toli? Kiek galima kristi į tuštumą?”

Negalvok apie tai, atsakė vidinis balsas.

“Tačiau kaip tai padaryti? Kaip negalvoti apie tuštumą?”

Brajenas vėl grįžo prie savo skaičiavimų, juos dažnai lygindamas su navigacinės sistemos kompiuterio duomenimis, kol vėl pradėjo temti. Laikas tarp aušros ir saulėlydžio sutrumpėjo iki dvidešimt aštuonių minučių.

Jis įjungė garso ryšį, paėmė mikrofoną.

- Nikai, ar gali užeiti pas mane?

Nikas išdygo duryse po kokių trisdešimties sekundžių.

- Jie nuleido užuolaidėles? - paklausė Brajenas anksčiau, nei Nikas spėjo peržengti slenkstį.

- Gali neabejoti.

- Išmintingas sprendimas. Noriu paprašyti tavęs nežiūrėti žemyn, jeigu pajėgsi. Noriu, kad žiūrėtum pro langą, bet bijau, kad nesugebėsi susilaikyti nepažvelgęs žemyn, nors primygtinai patariu užvilkinti šį momentą kiek įmanoma ilgiau. Reginys... ne iš maloniųjų.

- Vadinasi, nieko nebėra?

- Taip. Nieko.

- Ir mažoji mergaitė pasitraukė iš mūsų tarpo. Daina. Lorelės akyse. Moteris laikosi labai gerai. Lorelė pamilo mergaitę. Aš taip pat.

Brajenas linktelėjo. Niko naujiena jo nenustebino. Mergaitės žaizda reikalavo geriausių chirurgų rankų puikiai įrengtoje ligoninėje, ir net tokiu atveju niekas nebūtų garantavęs sėkmingos baigties. Ir vis dėlto Brajenui sugniaužė širdį. Jis irgi pamilo mergaitę, ir tikėjo tuo, kuo tikėjo Lorelė: jie išgyveno daugiausia Dainos pastangų dėka. Mažylė kažkaip paveikė misterį Tumį, kažkokiu būdu juo pasinaudojo. Brajenas net buvo įsitikinęs, jog Tumis nė neprieštaravo tam, kad juo pasinaudotų. Todėl mergaitės mirtis greičiausiai nežadėjo jiems nieko gera.

- Vadinasi, ji taip ir neišgyveno iki operacijos, - atsiduso Brajenas.

- Neišgyveno, - atsiliepė Nikas.

- Sakai, Lorelė laikosi gerai?

- Galima sakyti, taip.

- Ji tau krito į akį, ar ne?

- Taip. Turiu draugų, kurie iš to tiktai pasijuoktų, bet ji man krito į akį. Žinoma, daug verkia, bet jos būdas tvirtas.

Brajenas vėl linktelėjo.

- Ką gi, jeigu pasiseks sugrįžti, linkiu jums laimės.

- Dėkoju, - Nikas atsisėdo į antrojo piloto krėslą. - Aš vis mąsčiau apie klausimą, kurį man čia uždavei. Apie tai, ką darysiu, jeigu mes išsikapanosime iš šios kebeknės... neskaitant to, kad puikiąją Lorelę pakviesiu papietauti. Ko gero, aš vis dėlto patrauksiu misterio O'Banjono pėdsakais. Man atrodo, kad jis ne itin skiriasi nuo mūsų bičiulio Tumio.

- Daina tavęs prašė nežudyti misterio Tumio, - priminė Brajenas.
- Galbūt tau priderėtų turėti omeny ir šitai?

Dabar linktelėjo Nikas. Sunkiai, lyg ant jo pečių nenorėtų laikytis galva.

- Galbūt ir priderėtų.

- Paklausyk, Nikai, pasišaukiau tave į kabiną, kadangi mes artėjame prie tos vietos, kur turėtų būti Bobo laiko skylė, jeigu, žinoma, ji egzistuoja. Ieškosime jos drauge. Tu kontroliuoji dešiniąją pusę, aš - kairiąją. Jeigu pastebėsi ką nors panašaus į laiko skylę - švilptelk.

Nikas išpūtė akis.

- Mes ieškome kokios nors konkrečios laiko skylės ar mums tiks bet kokia?

- Labai šmaikštu, - Brajenas negalėjo nenusišypsoti. - Visiškai nenumanau, kaip ji turėtų atrodyti, netgi nežinau, ar įmanoma ją pastebėti. Jeigu nepastebėsime, jeigu ji pasitrauks kur nors į šalį, jeigu pasikeitė jos aukštis, nelaimės neišvengsime. Galbūt lengviau rasti adatą šieno vežime negu šią prakeiktą skylę.

- O kaip radaras?

Brajenas parodė į spalvotą monitoriaus ekraną.

- Nieko, gali pats įsitikinti. Ir nenuostabu. Pilotai nepamatė laiko skylės radare, todėl į ją ir įskrido.

- O jeigu būtų pamatę? - rūškanai paklausė Nikas.

- Įdomus klausimas. Galbūt jie išvydo ją pernelyg vėlai ir nesugebėjo pasukti į šalį. Reaktyviniai lėktuvai skraido greitai, o pilotai ne visą laiką žvalgosi po dangų, ieškodami neatpažintų skraidančiųjų objektų. Šito daryti ir nebūtina - tam egzistuoja antžeminės tarnybos. Pagrindinis piloto darbas baigiasi po trisdešimties, trisdešimt penkių minučių pakilus. Paukštelis ore, intensyvaus oro eismo rajonas už nugaros, daviklis, įspėjantis apie pavojingą suartėjimą su kitu lėktuvu, pypsi kas devyniasdešimt sekundžių, navigacinės sistemos kompiuteris užprogramuotas ir nurodinėja autopilotui, ką šis privalo daryti. Pilotų požiūriu, tiek pirmojo, tiek antrojo, pats laikas išgerti kavos. Jie galėjo sėdėti žvelgdami vienas į kitą, aptarinėdami paskutinį jų regėtą filmą arba futbolo rungtynes. Jeigu pas juos būtų užėjusi kuri nors iš stiuardesių, būtų atsiradusi dar viena pora akių, kuri būtų galėjusi pastebėti Įvykį. Tačiau mes žinome, kad pilotų kabinoje daugiau nieko nebuvo. Pilotai gėrė kavą ir užkandžiavo pyragaičiais, stiuardesės ruošė keleiviams gėrimus.

- Labai jau smulkus scenarijus. Tu nori įtikinti juo mane ar save?

- Šiuo metu esu pasirengęs įtikinti ką tiktai nori.

Nikas nusišypsojo, priėjo prie dešiniojo borto lango. Nevalingai pažvelgė žemyn, į žemę, ir šypsena sustingo, o paskui visai nuslinko

nuo jo veido. Keliai palinko, anglas atsirėmė į sieną, kad išsilaikytų ant kojų. Jo veidas papilkėjo.

- Šventasis Dieve! - išsiveržė jam.

- Reginys ne silpnų nervų žmonėms, ar ne?

- Visą gyvenimą, kai žmonės prabildavo apie skylę, visuomet įsivaizdavau, jog kalbama apie Australiją. Pasirodo, klydau. Štai ji, toji skylė - po mumis.

Brajenas pasitikrino kompiuteryje ir šturmano žemėlapiuose. Spėdamas apibrėžė žemėlapyje raudoną apskritimą: jie kaip tik artėjo prie jo.

- Ar gali padaryti tai, ko tavęs paprašiau? Jeigu ne, taip ir pasakyk. Išdidumas - tokia prabanga, kurios negalime sau...

- Suprantama, galiu, - sumurmėjo Nikas ir, atplėšęs žvilgsnį nuo gigantiškos juodos prarajos po lėktuvo pilvu, įsispitrijo į dangų. - Tiktai norėčiau žinoti, ko reikia ieškoti.

- Manau, tu išsyk atpažinsi laiko skylę, vos tiktai ją pamatęs, - atsakė Brajenas ir po pauzės pridūrė: - *Jeigu* pamatysi.

12

Bobas sėdėjo tvirtai apsiglėbęs rankomis, tarytum sušalęs. Jis iš tiesų jautė šaltį, tačiau ne kūnu. Šiurpas siautėjo jo galvoje.

Kažkas ne taip.

Jis niekaip neįstengė suprasti, kas būtent, ir niekaip negalėjo nusiraminti. Kažkas praleista... prarasta... užmiršta. Tarsi jie padarė klaidą, tarsi štai netrukus padarys. Šis pojūtis jo nepaliko: kai kuriomis akimirkomis mažne susiformuodavo į mintį, o paskui vėl kažkur šmurkštelėdavo nelyginant pelė į urvą.

Kažkas ne taip.

Praleista. Prarasta.

Užmiršta.

Priešais jį Albertas su Betane apsikabinę bučiavosi iki apsvaigimo. Už nugaros užmerkęs akis sėdėjo Rudis Varvikas. Jo lūpos be garso krutėjo, pirštai grabinėjo rožančių. Kitoje praėjimo pusėje Lorelė Stivenson, įsitaisiusi greta Dainos, glostė šios rankelę.

Ne taip.

Bobas kilstelėjo užuolaidėlę, pažvelgė žemyn, staigiai ją nuleido. Toks vaizdas neskatino racionalaus mąstymo, o atvirkščiai - atėmė gebėjimą suprasti. Po lėktuvu teliūskavo beprotybės okeanas.

Aš privalau juos perspėti, galvojo Dženkinsas. *Privalau. Mes*

realizuosime savo versiją, bet jeigu aš dėl ko nors suklydau ir šis procesas susijęs su pavojumi, privalau juos perspėti.

Perspėti apie ką?

Vėl mintis tarytum iškilo paviršiun, o paskui paniro gelmėn, pavirsdama šešėliu tarp šešėlių, tačiau šešėliu nerimastingai žibančiomis akimis.

Bobas staigiai atsisegė saugos diržą, atsistojo.

Albertas atsigręžė:

- Kur einate?

- Į Klyvlendą, - ir patraukė į užpakalinę lėktuvo dalį, vis dar bandydamas apčiuopti jį kamuojančios baimės priežastį.

13

Brajenas atplėšė žvilgsnį nuo dangaus, kuriame pasirodė eilinės aušros požymiai, trumpai dirstelėjo į navigacinio kompiuterio displėjų, po to susirado apskritimą šturmano žemėlapyje. Jie artėjo prie tolimosios apskritimo ribos. Jeigu laiko skylė yra čia, tai iki susitikimo liko visai nedaug. Jeigu ne, jam neliko nieko kito, kaip tik imti valdyti lėktuvą pačiam ir praskrieti šį apskritimą kitame aukštyje ir kita kryptimi. Žinoma, kuras baigia sekti, bet jeigu jie neras laiko skylės, kuro problema praras bet kokį aktualumą.

- Brajenai! - Niko balsas aiškiai drebėjo. - Brajenai! Aš kažką lyg ir matau.

14

Bobas Dženkinsas nusigavo iki paties lėktuvo galo, apsisuko ir patraukė atgalios, praeidamas eilę po eilės. Jis apžiūrinėjo daiktus, gulinčius ant sėdynių, ant grindų: rankinukus... akinius... rankinius laikrodžius... kišeninius laikrodžius... metalines kulniukų pasagėles... karūnėles... vestuvinius žiedus...

Kažkas ne taip.

Nejaugi? O gal tai pertemptų smegenų reakcija? Raumenų pertempimo ekvivalentas, kai jie toliau traukiasi, nors žmogus jau ilsisi?

Užmiršk tai, patarė sau Bobas, tačiau nepajėgė.

Jeigu tikrai ko nors trūksta, tai kodėl to nematai? - klausinėjo jis savęs. *Argi tu pats berniukui nesakei, kad dedukcinis metodas - tavo duona kasdieninė? Argi tu neparašei keturiasdešimties detektyvinių romanų, iš kurių dešimt tikrai neprasti? Argi "Newgate Callendar" nepavadino "Miegančios madonos" logikos šedevru, kai...*

Bobas Dženkinsas sustingo, jo akys plačiai prasivėrė. Spoksojo jis į krėslą kairėje eilėje, pačiame pagrindinio salono priekyje. Jame knarkčiodamas saldžiai miegojo barzdočius, taip ir nesužinojęs, kad jie pabuvojo Bangore. Štai tuomet ir nušvito Dženkinso protas. Jis išties padarė klaidą. Siaubingą klaidą. Klaikią klaidą.

Miegančioji madona.

Miegantis žmogus.

Pravėrė burną, pamėgino sušukti, bet pro lūpas neprasiveržė nė vienas garsas. Jam užėmė kvapą. Užgriuvo neįtikėtino svorio siaubas. Dar vienas bandymas sušukti baigėsi vos girdimu cyptelėjimu.

Miegančioji madona, miegantis vyriškis.

JIE, IŠGYVENĘ, TUOMET VISI MIEGOJO.

O DABAR, IŠSKYRUS BARZDOČIŲ, NIEKAS NEBEMIEGA.

Bobas vėl prasižiojo, vėl pabandė šūktelėti, bet, kaip ir anksčiau, nesėkmingai.

15

- Jėzau Kristau! - sušnabždėjo Brajenas.

Laiko skylė pakibo už devyniasdešimties mylių priekyje, per septynis aštuonis laipsnius į dešinę nuo skrydžio krypties. Jeigu ji ir pakeitė vietą, tai vos vos. Brajenas netgi spėjo, kad šis judesys - minimalios navigacinės klaidos išdava. Rombo pavidalo skylė, vedanti į realų pasaulį, o ne į juodą tuštumą. Ji žaižaravo rožiškai purpurine spalva, visiškai kaip šiaurės pašvaistės švytėjimas. Plati balta garo juosta galbūt tekėjo į šį aukštybėse kybantį rombą, gal sruvo iš jo. Nelyginant kokia padangių autostrada.

Skrisime tiesiog į ją! - džiugiai pamanė Brajenas. *Čia mes iš kelio neišklysime. Ji nukreips mus į tikslą geriau už radijo lokatoriaus spindulį.*

- Mes teisingame kelyje! - Brajenas garsiai nusikvatojo, pakratė ore kumščius.

- Jos plotis nemažesnis kaip dvi mylios, - sukuždėjo Nikas. - Viešpatie, Brajenai, kiek dar lėktuvų į ją pakliuvo?

- Nežinau, - sekė atsakymas. - Bet esu pasirengęs lažintis iš savo kepurės, kad du sykius pro ją praskrisime tiktai mes.

Jis įjungė garso ryšį.

- Ponios ir ponai, mes radome tai, ko ieškojome! - Brajeno balsas vibravo nuo džiugesio ir palengvėjimo. - Nežinau, kaip tai atsitiko ir kodėl, bet prieš mus pakabintos durys. Aš rengiuosi pro jas įskristi. Ir

mes visi sužinosime, kas yra anapus jų. O dabar paprašysiu prisisegti diržus...

Ir štai tuomet Bobas Dženkinsas atgavo žadą. Jis nuskuodė praėjimu visa gerkle šaukdamas:

- Ne! Ne! Mes visi žūsime, jeigu skrisime ten! Sukite į šalį! Jūs privalote sukti!

Brajenas susižvalgė su Niku. Tasai atsisegė saugos diržą, atsistojo.

- Tai Bobas Dženkinsas. Berods, jam pasimaišė galvoje. Dirbk savo darbą, Brajenai. Aš jį nutildysiu.

- Gerai, - linktelėjo Brajenas. - Svarbiausia, neprileisk jo prie manęs. Nenorėčiau, kad pačiu atsakingiausiu momentu jis sugriebtų man už rankos ir mes trenktumės į skylės kraštą.

Brajenas atjungė autopilotą ir lėktuvo valdymą perėmė pats. Pradėjo tolygiai sukti lėktuvą į dešinę, kol 767-ojo nosis nusitaikė į rombo centrą. Dabar jis girdėjo naują garsą, užgožiantį variklių gausmą: žemą pulsuojantį triukšmą, lyg priekyje tuščia eiga dirbtų gigantiškas dyzelis. Artėdamas prie garo upės - ji tekėjo į skylę, o ne sruvo iš jos - Brajenas ėmė skirti joje ir kitas spalvas: žalią, mėlyną, violetinę, raudoną, rožinę. “Pirmos tikros spalvos, kurias matau šiame pasaulyje”, - pamanė jis.

O už jo nugaros Bobas Dženkinsas jau skuodė pirmosios klasės salonu prie siauro praėjimo, kuris vedė į tarnybinę zoną... ir įpuolė į Niko glėbį.

- Ramiai, drauguži, - suulbėjo Nikas. - Viskas bus gerai.

- Ne! - Dženkinsas desperatiškai stengėsi ištrūkti, bet Nikas jį laikė be jokių pastangų, nelyginant įsišėlusį kačiuką. - Ne, jūs nesuprantate! Jis privalo pasukti atgal! Jis privalo pasukti atgal, dar nevėlu!

Nikas nutempė rašytoją nuo pilotų kabinos į pirmosios klasės saloną.

- Dabar mes atsisėsime, prisisegsime, ar ne ? - vis tas pats aksominis, raminantis balsas. - Lėktuvą gali kaip reikiant krestelėti.

Niko žodžiai Brajeno nepasiekė. Įskridęs į plačią garų juostą, jis pajuto, kaip galinga ranka sugriebė lėktuvą ir ėmė traukti prie laiko skylės. Prisiminė oro nutekėjimą skrydžio Tokijas - Los Andželas metu. Ir tuomet oras sparčiai sruvo iš lėktuvo dėl skirtingo slėgio viduje ir išorėje.

Pasaulio liekanos smenga į šią skylę, pamanė Brajenas, ir tuoj

pat mintyse plykstelėjo užrašas iš jo sapno: TIKTAI KRINTANČIOMS ŽVAIGŽDĖMS.

Laiko skylė dabar vėrėsi tiesiai pagal 767-ojo kursą ir spėriai plėtėsi.

Mes prasiveršime, drąsino save Brajenas. *Mes prasiveršime, tepadeda mums Dievas.*

16

Bobas priešinosi Nikui ir tuomet, kai šis pasodino jį į krėslą, viena ranka prilaikydamas, o kita stengdamasis užsegti saugos diržą. Nedidukas, prakaulus Bobas svėrė kiek daugiau nei šešiasdešimt kilogramų, tačiau jo jėgas padidino panika.

- Viskas bus gerai, drauguži, - toliau jį ramino Nikas netgi po to, kai pritvirtino diržu. - Mes kuo ramiausiai praskrisime pro skylę, gali neabejoti.

- *Mes visi miegojome, kai pirmą kartą praskridome pro skylę, besmegeni kretine!* - jam į veidą išrėkė Bobas. - *Supranti? MES VISI MIEGOJOME! Tu privalai jį sustabdyti!*

Nikas, jau pasirengęs užsisegti savąjį saugos diržą, apmirė. Tai Bobas sako... jis ir anksčiau mėgino pasakyti... štai tuomet Nikui ir atsivėrė tiesa.

- Viešpatie, - iškvėpė jis. - Apie ką gi mes galvojome!

Nikas iššoko iš krėslo ir metėsi pilotų kabinos link.

- Brajenai, stok! Sukis atgal! *Sukis!*

17

Brajenas neįstengė atplėšti akių nuo laiko skylės, spoksojo tarytum užhipnotizuotas. Oras taip ir siurbė į ją nelyginant į gigantišką aerodinaminį vamzdį. Jis dirstelėjo į 767-ojo prietaisų skydelį ir išvydo, jog lėktuvo greitis gerokai padidėjo.

Ir tuomet Nikas ėmė šaukti, o po akimirkos atsirado greta, ėmė purtyti Brajeno pečius, su siaubu spygsodamas į priešais lėktuvą besiplečiančius, skirtingomis spalvomis raibuliuojančius laiko skylės nasrus. Žemą dirbančio dyzelio triukšmą pakeitė garsus gruměјimas.

- Brajenai, sustok! Sukis atgalios! SUKIS!

Nikas suvokia, ką sako, ar jį užkrėtė Bobo panika? Laiko priimti sprendimus logiškai mąstant nebuvo. Beliko tiktai viena: pasitikėti intuicija.

Brajenas staigiai pasuko valdymo svirtį kairėn.

18

Niką bloškė ant špantų. Pasigirdo lūžtančio kaulo trekštelėjimas. Pagrindiniame salone iš bagažo skyrelių pasipylė visa, kas ten liko po to, kai Brajenas staigiai pasuko į kilimo juostą Bangoro tarptautiniame oro uoste. Juodabarzdį vyriškį švystelėjo iš krėslo. Jis nespėjo sušukti, kai trenkėsi galva į rankenėlę ir be sąmonės išsitiesė praėjime. Betanė klyktelėjo, ir Albertas stipriai prispaudė ją prie savęs. Rudis Varvikas dar smarkiau sumerkė akis, toliau čiupinėdamas rožančių ir melsdamasis.

Lėktuvą supurtė, jis pateko į didžiulių oro duobių juostą. Taip jį ir blaškė iš šono į šoną. Valdymo svertas ištrūko Brajenui iš pirštų, bet pilotas tuoj vėl sugriebė jį, iki galo padidino kuro padavimą, ir varikliai sustaugė visu galingumu. Lėktuvą vis labiau kratė. Jau sudžeržgė maksimaliu apkrovimu dirbantis metalas.

Bobas Dženkinsas įsikibo į krėslo ranktūrius, padėkodamas Dievui, kad anglas suspėjo jį prisegti. Atrodė, rašytojas atsidūrė vibracinėje kameroje. Lėktuvas pašoko, tiesiog statmenai pakrypo kairiuoju sparnu žemyn, ir tuo metu iš Bobo burnos iškrito įstatomas dantų protezas.

Mes įskriejome į skylę? Spėliojo jis. Viešpatie, įskriejome ar ne?

Jis nežinojo. Supanti aplinka pavirto kaukiančiu košmaru... Bet kaip ir anksčiau buvo šio pasaulio dalis.

Bent jau kol kas.

19

Turbulencija didėjo, kol Brajenas vairavo lėktuvą iš plačios oro upės, įtekančios į laiko skylę. Bet pamažu skylė pradėjo trauktis dešinėn, lėktuvą kaip reikiant krestelėjo, ir jis išsilygino. Skylė, likusi kažkur dešiniau, prapuolė. Jiems pavyko jos išvengti... Brajenas net nenorėjo galvoti, kokiu atstumu.

- Nikai! - riktelėjo jis nepasisukdamas. - Nikai, ar tau nieko neatsitiko?

Nikas lėtai atsikėlė, spausdamas dešinę ranką prie pilvo ir prilaikydamas ją kairiąja. Baltą kaip kreida jo veidą perkreipė skausmo grimasa. Iš šnervių tekėjo kraujo srovelės.

- Būdavo ir geriau, drauguži. Susilaužiau dešinę ranką. Žinai, ne pirmą kartą. Nuo skylės mes išsisukome, ar ne?

- Išsisukom, - patvirtino Brajenas; lėktuvą jis suko dideliu lanku. - O dabar pasakyk kodėl, jei mes taip troškome ją rasti. Norėčiau

sužinoti svarią priežastį, nors tu ir susilaužei ranką tam, kad šito pasiektumei.

Kapitonas ištiesė ranką prie mikrofono.

20

Lorelė atsimerkė, kai garsiakalbiuose pasigirdo Brajeno balsas. Ji pataisė Dainos plaukus ir patvarkė taip, kad mergaitė gulėtų ant neštuvų lygiai.

- Kalba kapitonas Englas. Apgailestauju, kad suteikiau jums keletą nemalonių minučių. Lėktuvui gerokai kliuvo, tačiau išbandymą jis atlaikė. Prietaisų skydelyje šviečia tiktai žalios lemputės. Leiskite pakartoti: mes radome tai, ko ieškojome, bet...

Netikėtai jis išjungė garso ryšį.

Keleiviai laukė pratęsimo. Betanė Sims ašarojo ant Alberto krūtinės. Per dvi eiles tolėliau Rudis vis perrinkinėjo rožančių ir meldėsi.

21

Brajenas atjungė mikrofoną pajutęs, kad už jo nugaros stovi Bobas Dženkinsas. Visas rašytojo kūnas virpėjo, ant jo kelnių atsirado drėgna dėmė, o burna kažin kaip keistai atvipo... bet, regis, nervus jis jau suvaldė. Susiraukęs iš skausmo, Nikas sunkiai susmuko į antrojo piloto krėslą.

- Ką visa tai reiškia? - griežtai paklausė Brajenas. - Jeigu mus būtų krestelėję kiek stipriau, šis paukštelis būtų išsilakstęs į tūkstančius skeveldrų.

- Ar galiu kalbėti per šį daikčiuką? - Bobas parodė į garsinio ryšio mikrofoną.

- Taip, bet...

- Tuomet leiskite man.

Brajenas jau norėjo paprieštarauti, tačiau persigalvojo.

- Kalbėkite. Tiktai be kvailysčių.

- Klausykitės manęs visi! - išrėkė Bobas. Iš salono atsklido protestuojantis cypimas: garsiakalbiai nepriėmė tokio garsaus balso. - Mes...

- Nekelkite balso, - patarė Brajenas. - Jiems plyš ausų būgneliai.

Vargais negalais Bobui pavyko pažeminti balsą.

- Mes privalėjome pasukti atgal, ir mes pasukome. Kapitonas aiškiai leido suprasti, kad tai pavyko padaryti pačiu paskutiniu momentu. Mums nuostabiai pasisekė... Juoba kad elgėmės stebėtinai kvailai. Neatkreipėme dėmesio į elementariausią dalyką. Kai lėktu-

vas pirmą kartą praskriejo pro laiko skylę, *pradingo visi, kurie nemiegojo.*

Brajenas kone pašoko. Jam tarsi kas būtų trenkęs stiprų antausį. Už trisdešimties mylių nuo jų vėl pasirodė laiko skylės rombas. Šis rombas, primenantis gigantišką brangakmenį, sakytum juokėsi iš jo.

- Dabar mes vis būdraujame. (Albertas paskersakiavo į gulintį ant grindų barzdočių ir mintyse pridūrė: *Žinoma, išskyrus vieną.*) Logika sako: jeigu praskrisime pro ją vėl, tai būtinai pradingsime, - pauzė. - Štai ir viskas.

Brajenas atjungė garsinį ryšį. Nikas nervingai susijuokė:

- Ar tai viskas? *Viskas?* Ir ką gi *mums*, velniai rautų, daryti?

Brajenas pasižiūrėjo į jį ir neatsakė. Nutylėjo ir Dženkinsas.

22

Betanė pakėlė galvą, įsistebeilijo į nieko nesuvokiantį Alberto veidą.

- Ar mes privalome miegoti? Kaip galime užmigti? Niekada gyvenime nesijaučiau tokia žvali.

- Nežinau, - Albertas viltingai pažvelgė į kitoje praėjimo pusėje sėdinčią Lorelę.

Toji pasukinėjo į šalis galvą. Ji norėjo užmigti, tiesiog užmigti ir baigti šį košmarą, tačiau kaip ir Betanė niekuomet gyvenime nejuto tokio žvalumo antplūdžio.

23

Bobas žingtelėjo priekin, kaip užburtas įsispoksojo į laiko skylę.

- Vadinasi, štai kaip ji atrodo! - išsiveržė jam po ilgos pauzės.

Brajeno atmintyje išplaukė populiarios dainos eilutė: "Tu gali žiūrėti, bet geriau neliesk". Jis dirstelėjo į lygmačius. Tai, ką išvydo, nepradžiugino, ir jis pašnairavo į Niką. Kaip ir likusieji, miego jis visiškai nenorėjo.

- Nežinau, ką mums daryti, bet jeigu nuspręsime veržtis pro skylę, delsti nevalia. Kuro mums užteks valandai, galbūt kiek ilgiau. O paskui skylę galima bus pamiršti. Ar yra idėjų?

Nikas palenkė galvą, vis dar sūpuodamas sulaužytą ranką. Paskui pasižiūrėjo į Brajeną.

- Taip, yra. Žmonės retai atiduoda savo vaistus su bagažu. Paprastai pasiima su savimi - dėl viso pikto, jeigu bagažas kur nors pasimestų ir rastų savo šeimininką tiktai po kelių dienų. Jeigu mes peržiūrėsime krepšius, "diplomatus", portfelius, tai tikriausiai rasime krū-

vą migdomųjų. Mums netgi nereikės jų traukti iš bagažo skyrelių. Sprendžiant iš garsų, kurie atsklinda iš salono, viskas jau voliojasi ant grindų... kas? Kas ne taip?

Paskutinieji žodžiai buvo skirti Bobui Dženkinsui, kuris pradėjo kratyti galvą, kai tiktai Nikas užsiminė apie migdomuosius.

- Jūs nors ką išmanote apie migdomųjų poveikį? - paklausė jis Niko.

- Nedaug, - prisipažino tasai. - Visiškai mažai.

- O štai aš žinau daugiau negu pakankamai. Išstudijavau visus, nuo "Olnaito" iki "Ksanakso". Žmogžudystė pasinaudojant migdomaisiais - viena iš mėgstamiausių detektyvų temų. Netgi jei išsyk rasime vieną iš pačių efektingiausių preparatų, kuo aš labai abejoju, mums nepavyks parinkti saugios dozės, kuri paveiktų pakankamai greitai.

- Kodėl gi ne?

- Kadangi migdomieji veikia maždaug po keturiasdešimties minučių, ir nesu įsitikinęs, kad jie visus užmigdo. Juoba kad stresinėje situacijoje organizmas migdomuosius stengiasi atmesti. Ir įveikti šią natūralią reakciją praktiškai neįmanoma. Žinoma, galima praryti arklišką dozę, bet tuomet vargu ar kas apskritai prabus. Mes paprasčiausiai paversime lėktuvą lavonine. Pro laiko skylę prasiveršime, tiktai niekuomet to nesužinosime.

- Keturiasdešimt minučių, - sudejavo Nikas. - Ar jūs įsitikinęs? Jūs absoliučiai įsitikinęs?

- Taip, - visiškai neabejodamas atsakė Bobas.

Brajenas pažvelgė į žioruojantį rombą. 767-asis skriejo ratu, ir rombas jau traukėsi iš regos lauko. Kad netrukus sugrįžtų... bet neprisiartintų.

- Negaliu tuo patikėti, - Nikas pakratė galvą. - Tiek pergyventi, ištrūkti iš šio pragaro, susirasti šią prakeiktą laiko skylę... ir išsiaiškinti, kad sugrįžti į savo laiką neįmanoma, kadangi nė vienas iš mūsų neįstengs užmigti.

- Mes neturime keturiasdešimties minučių, - priminė Brajenas. - Jeigu taip ilgai pralauksime, lėktuvas nukris per šešiasdešimt mylių į rytus nuo oro uosto.

- Tikriausiai yra ir kitų...

- Yra, bet jų tūpimo takai negali priimti tokių didelių lėktuvų.

- Jeigu perskrosime skylę ir pasuksime atgal į rytus?

- Vegas. Bet iki Vego nenuskrisime, jeigu čia pratūnosime... - Brajenas pasižiūrėjo į prietaisus, - ...dar aštuonias minutes. Manau,

reikia skristi į Los Andželą. Iki jo trisdešimt penkios minutės. Su sąlyga, kad jie viską pašalins iš mūsų kelio ir uždegs mums žalią šviesą. Vadinasi... - žvilgsnis į chronometrą, - ...mes turime dvidešimt minučių apsispręsti, kaip įveiksime laiko skylę.

Bobas mąsliai pasižiūrėjo į Niką.

- O kaip jūs?

- Kokia prasme?

- Manau, jūs kareivis... nors ne iš reguliariojo dalinio. Galbūt turite ką nors bendra su specialiosios paskirties grupe?

Niko veidas suakmenėjo.

- Tarkim, kad turiu, bet kas gi iš to, drauguži?

- Galbūt jūs galėtumėt mus užmigdyti? Argi specialiosios paskirties karių nemokina tokių dalykų?

Brajenas prisiminė pirmąjį Niko susidūrimą su Kreigu Tumiu. "Jūs matėte "Žvaigždžių kelią"? Tai puikus amerikiečių serialas... Ir jeigu jūs neužčiaupsite savo nasrų, bjaurus kretine, aš su malonumu pademonstruosiu jums įžymųjį užmigdantį misterio Spoko gniaužtą".

- Tai kaip, Nikai? Būtent dabar mirtinai prireikė misterio Spoko įžymiojo užmigdančio gniaužto.

Nikas perkėlė žvilgsnį nuo Bobo į Niką.

- Prašau neversti manęs juoktis, džentelmenai... Nuo juoko man dar smarkiau įsiskaudės ranka.

- Ir ką visa tai reiškia? - paklausė Bobas.

- Aš suklydau dėl migdomųjų, ar ne? Tuomet leiskite jums pasakyti, kad laikote mane ne tuo, kas esu iš tikrųjų. Aš ne Džeimsas Bondas. Realiame pasaulyje Džeimso Bondo niekuomet nė nebuvo. Tikriausiai sugebėčiau jus, Bobai, užmušti, kirsdamas delno briauna į man žinomą vietą ant kaklo, bet greičiausiai paralyžiuosiu jus visam likusiam gyvenimui. O galbūt jūs netgi nepraràsite sąmonės. O dabar štai dar kas, - Nikas parodė į sulaužytą ranką. - Tai mano stipresnioji ranka. Tikriausiai galėčiau apsiginti ir kaire, ypač kovodamas su neprofesionalu, bet juk mes kalbame ne apie tai? Ne. Nieko neišeis.

- Jūs pamirštate pagrindinį dalyką, - į diskusiją įsiterpė naujas balsas.

Jie atsisuko. Duryse stovėjo Lorelė Stivenson. Išblyškusi, sumenkusi, prispaustomis prie krūtinės rankomis.

- Jeigu mes visi miegosime, kas valdys lėktuvą? - paklausė ji. - Kas jį nutupdys Los Andžele?

Trys vyriškiai tylėdami spitrijo į ją. O už jų nugarų vėl niro "brangakmenis" - laiko skylė.

- Mes pralaimėjome, - pasidavė Nikas. - Ar tai suprantate? Mes švariai pralaimėjome, - jis nusijuokė, bet tuoj pat susiraukė iš skausmo - sujudino sulaužytą ranką.

- Galbūt ir ne, - greta Lorelės apsireiškė Albertas, apkabinęs per liemenį Betanę.

Šlapi nuo prakaito plaukai prilipo prie kaktos, bet tamsiose jo akyse švytėjo viltis. Žiūrėjo Albertas tiktai į Brajeną.

- Manau, *jūs* galite mus užmigdyti, ir manau, kad *jūs* galėsite nutupdyti lėktuvą.

- Apie ką tu kalbi? - griežtai paklausė Brajenas.

- Apie slėgimą, - atsakė Albertas. - Aš kalbu apie slėgimą.

24

Šiurpinančiai aiškiai sugrįžo Brajeno sapnas: Enė, spaudžianti ranką prie plyšio fiuzeliaže, ant sienos raudonai švytintys žodžiai "TIKTAI KRINTANČIOMS ŽVAIGŽDĖMS".

Slėgis.

Matai, brangusis? Aš viskuo pasirūpinau.

- Apie ką jis kalba, Brajenai? - paklausė Nikas. - Jo žodžiuose kažko esama, tai matau iš tavo veido. Ko būtent?

Brajenas tarytum jo neišgirdo. Jis dėbsojo į septyniolikmetį studentą muzikantą, kuris, ko gero, nurodė išeitį iš žabangų.

- O kas po to? - paklausė. - Po to, kai mes perskrisime pro skylę? Kaip man prabusti, kad nutupdyčiau lėktuvą?

- Gal kas nors paaiškins, apie ką kalbama? - maldaujamai paklausė Lorelė.

Nikas ją apkabino sveikąja ranka.

- Albertas siūlo užmigdyti mus štai šio daikčiuko pagalba, - Brajenas paplekšnojo per reostatą prietaisų skydelyje, reostatą su užrašu "SLĖGIS KABINOJE".

- Tu iš tiesų gali tai padaryti, drauguži? Tikrai gali?

- Taip, - linktelėjo Brajenas. - Pažinojau pilotus, užsakomųjų reisų pilotus, kurie būtent taip ir pasielgdavo, jeigu keleiviai padaugindavo išgerti ir situacija lėktuve grėsė tapti nebevaldoma. Atjungti girtuoklėlį sumažintu slėgiu salone - vieni niekai. Idant užmigtų visi, slėgį teks pažeminti smarkiau, apytikriai iki pusės atmosferos slėgio jūros lygyje. Tai tas pat, jei žmogus nuspręstų be deguonies kaukės pakilti į dviejų mylių aukštį. Taukšt! Ir jis atjungtas.

- Jeigu tai įmanoma, kodėl tokiu būdu nekovoja su teroristais? - paklausė Bobas.

- Todėl kad yra deguonies kaukės, ar ne? - įsiterpė Albertas.

- Taip, - linktelėjo Brajenas. - Pačioje skrydžio reaktyviniu laineriu pradžioje stiuardesės parodo, kaip jomis naudotis... Užsitempkite ant burnos ir nosies ir kvėpuokite įprastai, prisimenate? Jos iššoka automatiškai, kai tiktai slėgis salone nukrenta žemiau dvylikos psi*. Jeigu užgrobto lėktuvo pilotas pamėgins atjungti teroristą sumažindamas slėgį, teroristui užteks sugriebti kaukę, užsitempti ant veido ir pradėti šaudyti. Mažuose reaktyviniuose lėktuvuose to nėra. Jeigu slėgis salone krenta, kiekvienam keleiviui tenka pačiam pasiimti kaukę iš nišos, kurioje jinai yra laikoma.

Nikas užmetė akį į chronometrą. Jiems beliko tiktai keturiolika minučių.

- Manau, jau metas pereiti nuo žodžių prie darbų. Laikas spaudžia.

- Dar ne, - Brajenas vėl žvelgė į Albertą. - Aš sugebėsiu nukreipti lėktuvą į laiko skylę, Albertai, sugebėsiu tvarkingai sumažinti slėgį salone, esu įsitikinęs, kad pro skylę mes pralėksime. Tačiau iki šiol neturime atsakymo į Lorelės klausimą. Kas nutupdys lėktuvą, jeigu visi miegosime?

Albertas pravėrė burną, kad tuoj pat ją užčiauptų ir pakratytų galvą.

O prakalbo Bobas Dženkinsas. Teisėjo, skelbiančio paskutinį ir neskundžiamą nuosprendį, balsu.

- Man atrodo, lėktuvą nutupdysite jūs, Brajenai. Bet kažkuriam dėl to teks žūti.

- Paaiškinkite, - trumpai nukirto Nikas.

Bobas paaiškino. Paaiškinimui daug laiko neprireikė. Kai baigė, prie mažos grupelės prisijungė ir Rudis Varvikas.

- Ar pasiseks, Brajenai? - paklausė Nikas.

- Taip, - išsiblaškęs atsakė Brajenas, bet galvojo jisai visai apie ką kita. - Kodėl gi ne? - ir dirstelėjo į chronometrą.

Beliko vienuolika minučių. Vienuolika minučių persikelti į kitą laiko skylės pusę. Vienuolika minučių nukreipti lėktuvą reikiamu kursu, perprogramuoti navigacinį kompiuterį ir nuskrieti keturiasdešimt mylių.

- Bet kas tai padarys? Trauksime degtukus? - paklausė Bobas.

- Visiškai nebūtina, - tuoj pat atsakė Nikas, lengvai ir nevaržomai, tarytum būtų kalbama apie menkniekį. - Tai padarysiu aš.

---

*Psi *(psia)* - slėgio matavimo vienetas.

- Ne! - sušuko Lorelė; jos akys prasiplėtė, patamsėjo. - Kodėl tu? Kodėl šitai turi padaryti tu?

- Užsičiaupk! - sušnabždėjo Betanė. - Jeigu jis to nori, tai jo reikalas!

Albertas pasižiūrėjo į Betanę, į Lorelę, vėl į Niką. Vidinis balsas, ne itin įkyrus, kuždėjo jam, kad pasisiūlyti privalo jis, juk šis žygdarbis kaip sykis tiko atsilaikiusiam mūšyje prie Alamo arba Arizonos Žydui. Bet jis labai mylėjo gyvenimą... ir kol kas nenorėjo su juo išsiskirti. Tad prasižiojo ir, nepratarę nė žodžio, tuoj pat užsičiaupė.

- Kodėl tu? - nenurimo Lorelė. - Kodėl mes negalime traukti degtukų? Kodėl ne Bobas? Arba Rudis? Kodėl ne aš?

Nikas paėmė ją už rankos:

- Išeik su manimi minutėlei.

- Nikai, laiko mums visai nebeliko, - Brajenas stengėsi išguiti iš balso virpesį... o galbūt neviltį ar netgi paniką.

- Aš žinau. Daryk viską, kas reikalinga.

Ir Nikas trūktelėjo Lorelę už durų.

25

Ji bandė spyriotis, paskui pasidavė. Nikas sustojo mažytėje virtuvėlėje-nišoje, pasuko merginą veidu į save. Juos skyrė tiktai ketvertas colių, ir štai šią akimirką ji galutinai suprato: būtent tokį vyriškį vylėsi rasti Bostone. O jis visą laiką buvo šalia, lėktuve. Šiame atradime nebuvo nieko romantiško: Lorelę apėmė siaubas.

- Manau, mums galėjo kai kas pavykti, tau ir man, - prabilo jis. - Kaip tau atrodo, ar aš neklystu? Jeigu ne, taip ir pasakyk. Nėra kada kalbėti apylankomis. Laikas skaičiuojamas sekundėmis.

- Taip, - jai išdžiūvo burna. - Manau, tu teisus.

- Bet mes to nesužinosime. Negalėsime sužinoti. Viskas paskęs Letoje, ar ne? Laikas... ir miegas... ir nebūtis. Bet išgelbėti jus privalau aš. Bandžiau įvertinti, ir, kaip paaiškėjo, per visą gyvenimą tiktai nusidėjau. Tai mano vienintelis šansas išpirkti savo kaltes, ir aš nenoriu jo praleisti.

- Aš nesuprantu, ką...

- Tu - ne, užtat aš netgi labai suprantu, - Nikas kalbėjo greitai, žodžiai lipo vienas ant kito; jis paėmė Lorelės delną, truktelėjo į save. - Tu juk skridai pas meilužį, Lorele?

- Aš nesuprantu, apie ką...

Nikas ją krestelėjo.

- Kartoju, nėra laiko kalbėti apylankomis. Tu skridai pas meilužį?
- Aš... taip.
- Nikai! - iš pilotų kabinos pašaukė Brajenas.
- Einu! - šūktelėjo Hopvelas. - Paprašysiu tavęs nuskristi dar į vieną vietą. Jeigu sugrįši į Los Andželą gyva ir, aišku, jei sutiksi.

Lorelė tylėdama žvelgė į jį. Jos lūpos virpėjo. Galva atsisakė ką nors suprasti. Vyriškis ją laikė labai stipriai, bet šitai ji suprato vėliau, kai išvydo jo pirštų paliktas mėlynes. Šiuo metu kur kas stipresnis buvo jo akių gniaužtas.

- Klausykis. Klausykis įdėmiai, - Nikas patylėjo, o paskui prabilo aiškiai ir pamatuotai: - Aš ketinau visa tai baigti. Ir jau galutinai apsisprendžiau.
- Baigti - dėl ko? - suinkštė Lorelė.

Nikas nekantriai pakratė galvą.

- Nesvarbu. Svarbu kitkas: tu tiki manimi ar ne? Tiki?
- Taip. Nežinau, apie ką tu kalbi, bet tikiu, kad kalbi nuoširdžiai.
- Nikai! - iš pilotų kabinos riktelėjo Brajenas. - Mes sukame laiko skylės link!

Nikas paskersakiavo į pilotų kabiną. Jo akys susiaurėjo.

- Einu! - ir jis įsiverpė akimis į Lorelę. - Mano tėvas gyvena Flutingo miestelyje, į vakarus nuo Londono. Gali paklausti jo adreso bet kokioje Aukštosios gatvės parduotuvėlėje. Misterio Hopvelo. Seniai jį dar vadina dešimtininku. Nueik pas jį ir pasakyk, kad nusprendžiau tai baigti. Tau teks būti atkakliai. Tėvas turi įprotį nusisukti ir garsiai plūstis, kai kas nors jam girdint ištaria mano vardą. Jis netgi tvirtina, kad sūnaus neturi. Ar būsi atkakli?
- Taip.

Nikas linktelėjo ir rūškanai nusišypsojo.

- Gerai. Pakartok, ką tau pasakiau, ir pridurk, jog manimi patikėjai. Pasakyk tėvui, kad pasistengiau išpirkti tai, ką padariau tą dieną bažnyčioje Belfaste.
- Belfaste.
- Taip. O jeigu jis nepanorės nieko girdėti, pasakyk, kad jis privalo tavęs išklausyti. Dėl saulučių*. Dėl to... kai aš atnešiau saulučių. Ar įsiminei?
- Kadangi sykį tu jam atnešei saulučių.

Nikas lyg ir nusijuokė, tačiau jo veide sustingo liūdesys ir skausmas.

---

*Tokios gėlės.

- Ne... ne jam, bet tiks ir šitaip. Tai tu pasimatysi su juo?

- Taip... bet...

- Gerai. Lorele, dėkoju tau, - kairiąja ranka jis apkabino jos kaklą, prisitraukė prie savęs, pabučiavo. Šaltomis lūpomis. Jo alsavime mergina pajuto kartų baimės prieskonį.

Ir jis pasišalino.

26

- Ar jausimės... smaugiami? - paklausė Betanė. - Kad mes dūstame?

- Ne, - Brajenas pakilo pasižiūrėti, ar ateina Nikas.

Tasai kaip tik išniro iš nišos, jam iš paskos pasirodė išblyškusi Lorelė Stivenson, todėl Brajenas vėl atsisėdo į krėslą.

- Jums truputį susvaigs galva... ir daugiau nieko nejusite, - jis pažvelgė į Niką. - Kol mes visi atsibusime.

- Tiksliai! - džiugiai pasigavo Nikas. Ir kas gali žinoti? Galbūt sutiksiu jus. Vis dėlto mes skrendame į kitą pusę. Argi ne taip, Brajenai?

- Tikriausiai viskas įmanoma, - Brajenas kiek padidino degalų išeigą - laiko skylė buvo tiksliai jų kelyje. - Nikai, sėskis šalia manęs. Noriu tau parodyti, ką reikia daryti... ir kada.

- Vieną sekundę, - įsiterpė Lorelė.

Ji susikaupė, skruostuose suruseno raudonis. Pasistiebusi ant pirštų galų, Lorelė pabučiavo Niką į lūpas.

- Dėkoju, - išsiveržė Nikui.

- Tu rengeisi visa tai baigti. Tu apsisprendei. O jeigu jis nesiklausys, priminsiu jam tą dieną, kai tu atnešei saulutes. Ar viską teisingai įsiminiau?

Nikas nusišypsojo.

- Absoliučiai, meile mano. Absoliučiai, - jis apkabino Lorelę kairiąja ranka, karštai pabučiavo, ir jo lūpomis perbėgo lengva šypsena. - Kelionei. O dabar pats metas imtis darbo.

27

Po trijų minučių Brajenas įjungė garsinio ryšio sistemą.

- Aš pradedu mažinti slėgį. Pasitikrinkite, ar jūsų diržai prisegti.

Jie pasitikrino. Albertas įtemptai laukė kokio nors garso, pavyzdžiui, iš salono besiveržiančio oro švilpesio, bet girdėjo tiktai tolygų variklių gausmą. Niekuomet gyvenime jis nesijautė toks žvalus.

- Albertai? - išsigandusi sukuždėjo Betanė. - Gal galėtum mane apkabinti?

- Žinoma, - atsakė Albertas. - O tu apkabink mane.

Už jų nugarų Rudis Varvikas vėl meldėsi. Kitoje praėjimo pusėje Lorelė Stivenson įsikibo į ranktūrius. Jos lūpos dar jautė Niko bučinio karštį. Pakėlė galvą, įsistebeilijo į lubas ir pradėjo alsuoti lengvai ir giliai. Lorelė laukė, kada gi iš savo nišų išlėks kaukės... ir jos išlėkė apytikriai po devyniasdešimties sekundžių.

Kad tiktai nepamirščiau tos dienos Belfaste, galvojo ji. *Už bažnyčios. Atgailos aktas. Jo poelgis - atgailos aktas...*

Ir Lorelė nugrimzdo į miegą.

28

- Tu žinai... ką daryti? - vėl paklausė Brajenas. Kalbėjo jis besipinančiu liežuviu.

Laiko skylė artėjo prie jų uždengdama visą dangų. Skylę žibino aušros spinduliai, taigi jos vidus raibuliavo visomis vaivorykštės spalvomis.

- Žinau, - Nikas stovėjo greta Brajeno, pro uždėtą ant galvos deguonies kaukę jo žodžiai skambėjo dusliai. - Nesijaudink, Brajenai. Viskas bus atlikta kuo geriausiai. Mik. Saldžių tau sapnų.

Brajeną traukė miegoti. Jis jautė, kad snūduriuoja... bet toliau kovojo su miegu, žvelgdamas į gamtos anomaliją, kurion skriejo lėktuvas.

Kokia ji vis dėlto nuostabi! - galvojo Brajenas. *Viešpatie, kokia ji nuostabi!*

Jis pajuto, kaip nematoma ranka sugriebė 767-ąjį ir vėl ėmė traukti prie laiko skylės. Tiktai šį kartą jis nenukreipė lėktuvo į šalį.

- Nikai, - žodžius jis tarė su neįtikėtinomis pastangomis, atrodė, kad jo burną nuo smegenų skiria dešimtys mylių. Jis pakėlė ranką.

- Miegok, - Nikas spustelėjo jam ranką. - Nekovok su miegu, nebent ketini išeiti su manimi. Liko visai nedaug.

- Tiesiog norėjau... tau padėkoti.

Nikas nusišypsojo, suspaudė Brajeno pirštus.

- Ačiū, drauguži. Tokie skrydžiai ilgam įsimena. Netgi be filmavimo kamerų ir šviežių gėlių.

Brajenas perkėlė žvilgsnį į laiko skylę. Į ją sruvo įvairiaspalvė upė. Neįsivaizduojamų atspalvių srovės sukosi spiralėmis... mainėsi, pynėsi, sudarydamos iki skausmo pažįstamą frazę:

TIKTAI KRINTANČIOMS ŽVAIGŽDĖMS.

- Ar tai... apie mus? - pasmalsavo Brajenas, ir jo paties balsas pasiekė jį iš kažkokios tolimos galaktikos.

Jį prarijo tamsa.

29

Nikas liko vienas, vienintelis būdraujantis aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" lėktuve, išskridusiame 29-uoju reisu iš Los Andželo. Tas pats Nikas Hopvelas, kuris sykį nušovė tris berniukus už bažnyčios Belfaste, tris berniukus, kurie svaidėsi bulvėmis, nudažę jas tamsiai pilka spalva, dėl kurios jos tapo panašios į granatas. Kodėl jie taip pasielgė? Kas juos pastūmėjo į tokią kvailystę? Šito jis taip ir nesužinojo.

Nikas nejautė baimės, tiktai jį užpildė vienišumo jausmas. Pažįstamas jausmas. Ne pirmą kartą jis budėjo sargyboje, saugodamas kitų žmonių gyvenimus.

O laiko skylė artinosi. Nikas uždėjo ranką ant slėgį lėktuve reguliuojančio reostato.

Ji nuostabi! - galvojo jis. Ir raibuliuojanti laiko skylė savo grožiu tarsi apdovanojo Niką už tą siaubą, kurį jam teko išgyventi per paskutiniąsias valandas. Atrodė, jis žvelgė į savo naujojo gyvenimo šaltinį.

"O kodėl jai nebūti nuostabiai? - svarstė Nikas. - Tai vieta, kur gimsta gyvenimas, galbūt apskritai visa, kas gyva. Vieta, kurioje kiekvieną kiekvienos dienos sekundę atsinaujina gyvenimas, sąmonės lopšys ir laiko šaltinis. Pro ją neprasmuks nė vienas langoljeras".

Laiko skylės atšvaitai krito jam ant veido. Sodriai žalią spalvą pakeitė ryškiai oranžinė, pastarąją - šaltai mėlyna. Variklių gausmas nutolo ir pritilo. Nikas pažvelgė į piloto krėslą ir nenustebo, paregėjęs, kad miegantis Brajenas tarytum ištirpo kaleidoskopiškos šviesos švytėjime, pavirto vaiduokliu.

Nenustebo Nikas ir dėl to, kad jo rankos irgi pasidarė permatomos. Matyt, vaiduokliu pavirto ne tiktai Brajenas, bet ir jis pats.

Laiko skylė užslinko ant lėktuvo.

Variklių kaukimas visiškai ištirpo naujajame garse: 767-asis tarytum įskriejo į aerodinaminį vamzdį, pripildytą plunksnelių. Ūmai tiesiai pagal kursą plykstelėjo nauja skylė. Nikas išvydo spalvas, kokių žmogus netgi negalėjo įsivaizduoti. Jos ne tiktai sklandė laiko skylėje, jos pripildė jo protą, jo nervus, raumenis, kaulus. Nikas pavirto deglu.

- O Dieve, *kaip visa tai nuostabu!* - sušuko jis ir, kai lėktuvą jau siurbė į laiko skylę, grąžino reostatą į pradinę padėtį.

Nepraėjo nė sekundė, ir Niko dantų plombos išpuolė ant pilotų kabinos grindų. Šalia nukrito tefloninis kelio sąnario diskas - liudijimas apie Niko dalyvavimą dar viename konflikte, ne tokiame gėdingame, kaip begalinis karas Šiaurės Airijoje.

Nikas Hopvelas daugiau nebeegzistavo.

30

Visų pirma Brajenas pajuto, kad jo marškiniai visi permirkę prakaitu, o galva tiesiog skyla perpus.

Jis lėtai atsitiesė krėsle, susiraukė (menkiausias krustelėjimas atsiliepė smilkiniuose ir pakaušyje aštriu skausmu) ir pabandė prisiminti, kas jis, kur jis ir kodėl jam norisi kaip įmanoma greičiau prabusti. Kodėl šitai taip svarbu?

Nutekėjimas, sukuždeno vidinis balsas. *Pagrindiniame salone nutekėjimas. Jeigu jis nesistabilizuos, įvyks didelis spro...*

Ne, viskas yra ne taip. Su nutekėjimu susidorojo, tiksliau, plyšys užsikimšo pats savaime, ir jis sėkmingai nutupdė lėktuvą Los Andžele. O po to atėjo vyriškis žaliu bleizeriu ir...

Enės laidotuvės, toptelėjo jam. *Viešpatie, pramiegojau Enės laidotuves!*

Brajeno akys plačiai atsimerkė, ir jam paaiškėjo, kad yra ne motelyje ir ne svečių miegamajame pas Enės brolį. Pro pilotų kabinos langą į kapitoną žvelgė žvaigždės.

Ir staiga, iš karto... jis viską prisiminė.

Bet pernelyg greitai atsiplėšė nuo krėslo atkaltės. Skausmas paralyžiavo smegenis. Iš nosies plūstelėjo kraujas, aptaškydamas prietaisų skydelį. Pastebėjo, kad ir marškiniai kruvini.

Taip, nutekėjimas buvo. Nutekėjau aš pats. Natūralu, pamanė Brajenas. *Dekompresija be šito retai praeina. Derėjo perspėti keleivius... O kiek jų beliko?*

Jis neįstengė prisiminti. Galva buvo kupina miglos.

Brajenas dirstelėjo į lygmačius, pastebėjo, kad padėtis tuoj taps nebevaldoma, užmetė akį į navigacinio kompiuterio monitorių. Jie artėjo prie Los Andželo ir bet kurį momentą galėjo įskrieti į oro koridorių, jau užimtą kito lėktuvo.

Kas dar buvo greta, prieš man prarandant sąmonę... kas? Jis pasirausė atmintyje, ir ne veltui. *Nikas, suprantama, Nikas Hopvelas. Nikas išėjo. Toks šaunus vaikinas. Bet jis tikriausiai padarė viską, kas nuo jo priklausė, antraip būčiau neatsibudęs".*

Kapitonas įjungė radijo imtuvą.

- Antžemine Los Andželo oro uosto kontrole, kalba "Amerikos pasididžiavimas", reisas... - Brajenas užsikirto. Kokiu reisu jie skrido? Jis nepajėgė prisiminti. Trukdė miglos siena.

- Dvidešimt devintasis? - už nugaros nuskambėjo abejojantis balsas.

- Ačiū, Lorele, - Brajenas į ją netgi nepažvelgė. - O dabar grįžk į vietą ir prisisek. Galimas avarinis nusileidimas, - ir vėl prabilo į mikrofoną: - "Amerikos pasididžiavimas", dvidešimt devintasis reisas, kartoju, dvidešimt devintasis. *Mayday**, antžemine kontrole, čia ypatinga situacija. Prašau atlaisvinti man kelią. Skrendu 85-u kursu ir nebeturiu kuro. Praneškite gaisrininkams...

- Liaukis, - už jo nugaros sumurmėjo Lorelė. - Užteks.

Brajenas atsigręžė, nekreipdamas dėmesio į eilinį galvos skausmo priepuolį ir kraują, plūstelėjusį iš nosies dėl staigaus judesio.

- Grįžk į vietą, velniai rautų! Mes tuoj atsidursime intensyvių skrydžių zonoje. Jeigu nenori nusisukti sau sprando...

- Nėra čia jokių skrydžių, - vis tokiu pat negyvu balsu paprieštaravo Lorelė. - Nei intensyvių skrydžių, nei gaisrininkų. Nikas žuvo veltui, ir aš negalėsiu perduoti jo *prašymo*. Pats pasižiūrėk.

Brajenas pažvelgė. Nors pagal laiką jie jau privalėjo skristi virš Los Andželo priemiesčių, apačioje viešpatavo tamsa.

Nešvietė joks žiburėlis.

Po jais plytėjo tuščia žemė.

Už jo nugaros Lorelė įsiraudojo iš siaubo ir skausmo.

31

Ilgas sniego baltumo laineris slydo virš žemės per šešiasdešimt mylių į rytus nuo Los Andželo tarptautinio oro uosto. Ant uodegos puikavosi skaičiai 767. Fiuzeliažą dabino užrašas "AMERIKOS PASIDIDŽIAVIMAS" kiek pasvirusiomis atgalios raidėmis, vaizduojančiomis greitį. Priekinę dalį iš abiejų pusių buvo apglėbęs didelis raudonas erelis su mėlynomis žvaigždėmis ant sparnų. Kaip ir lėktuvas, erelis, atrodė, rengiasi tūpti ant žemės.

Ant apačioje pralekiančių namų ir gatvių lėktuvas šešėlio nemetė: iki aušros dar buvo likusi valanda. Po juo nevažinėjo automobiliai, nedegė gatvės žibintai. Priekyje nežibėjo nusileidimo prožektoriai.

Atsidarė liukai. Išlindo šasi.

Lėktuvas leidosi kiek sukdamas į dešinę. Kapitonas Englas galėjo koreguoti kursą tiktai vizualiai. Jie praskriejo virš motelių, šmėste-

*Tarptautinis katastrofos signalas.

lėjo monumentas oro uosto komplekso centre: restoraną palaikantis žavingas trikampis. Praslinko aštrios žolės atkarpos, nuo betoninės tūpimo juostos lėktuvą skyrė vos trisdešimt pėdų.

Laiko minkštam nusileidimui nebeliko. Lygmačių indikatoriai stovėjo ties nuliu. Metalinis paukštelis bet kurią akimirką galėjo pavirsti gaišena. Brajenas paleido lėktuvą žemyn tarytum plytų prikrautą vežimą. Nuo smūgio sužlegsėjo dantys, iš nosies vėl pasipylė kraujas. Brajeną šveitė ant prietaisų skydelio, ir tiktai saugos diržas jį tesulaikė. Nuo antrojo piloto krėslo atsklido Lorelės klyksmas.

Brajenas iki galo pasuko sklendes ir įjungė priešpriešinę variklių eigą. Jie dar skuodė šimto mylių per valandą greičiu, kai du varikliai išsijungė ir prietaisų skydelyje plykstelėjo raudonos lemputės: "VARIKLIŲ ATJUNGIMAS". Brajenas sugriebė mikrofoną.

- Laikykitės! Mes nespėjame stabdyti! Laikykitės.

Po kelių akimirksnių atsijungė antrasis ir ketvirtasis varikliai. Dabar lėktuvas riedėjo per nusileidimo juostą kraupioje tyloje. Jį stabdė tiktai eleronai. Brajenas bejėgiškai stebėjo, kaip po kabina dingsta nusileidimo tako betonas. O priekyje jau kelią užstoja aviakompanijos "Pacific Airways" lėktuvas.

767-ojo greitis sumažėjo tik iki šešiasdešimt penkių mylių. Brajenas pabadė nusukti lėktuvą į dešinę, visomis jėgomis užguldamas valdymo svertą. 767-asis sureagavo vangiai, bet vis dėlto suspėjo prasilenkti su pakilimo take apmirusiu lėktuvu. Pro Brajeną slinko aklos jo iliuminatorių akiduobės.

- LAIKYKITĖS TVIRČIAU! - riktelėjo Brajenas, pamiršęs, kad lėktuvas nebegyvas kaip ir juos supantis pasaulis, o garso ryšio sistema nebeveikia. - LAIKYKITĖS TVIRČIAU, NETRUKUS MES SUSIDURSIME! LAIK...

Aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" lėktuvas, išskridęs iš Los Andželo 29-uoju reisu, rėžėsi į aviakompanijos "United Airlines" galeriją dvidešimt devynių mylių per valandą greičiu. Smūgis, besilankstančio metalo džeržgimas, dūžtančių stiklų žvangesys. Brajeną vėl švystelėjo ant prietaisų skydelio, tačiau saugos diržas grąžino jį prie krėslo atlošo. Jis sustingo laukdamas sprogimo... po to prisiminė, kad kuro bakai tušti: nebėra kam sprogti.

Brajenas išjungė visus jungiklius: valdymo skydelis jau seniai atsijungė, tačiau suveikė įprotis. Dirstelėjo į Lorelę. Jos akyse sustingo neviltis.

- Padariau viską, ką galėjau, - Brajeno balsas virpėjo nuo įtampos.

- Jau geriau būtume atsitrenkę visu greičiu. Visi mūsų kentėjimai... Daina... Nikas... Donas... viskas perniek. Čia tas pat kaip ir ten. Tokia pati tuštuma.

Brajenas atsisegė saugos diržą, atsistojo ant nelinkstančių kojų. Iš užpakalinės kelnių kišenės išsitraukė nosinę, ištiesė ją Lorelei.

- Nusišluostyk nosį. Iš jos teka kraujas.

Lorelė iš pradžių paėmė nosinę, paskui pasižiūrėjo į ją taip, tarytum būtų išvydusi pirmą kartą gyvenime.

Brajenas lėtai išžirgliojo pro duris. Jo keleivių skaičius lyg ir nepasikeitė. Betanė raudojo įbedusi galvą į Alberto krūtinę. Rudis Varvikas atsisegė diržą, staigiai atsistojo, stuktelėjo galva į bagažo skyrelį ir vės atsisėdo, neatitraukdamas akių nuo Brajeno. Pastarasis kažkodėl vėl ėmė sukti galvą, ar Rudis kaip ir anksčiau alkanas? Ir nusprendė, kad vargu.

- Galbūt išlipkime iš lėktuvo, - pasiūlė Brajenas.

- Kada jie ateis? - isteriškai šūktelėjo Betanė. - Kiek prireiks, kad jie ateitų? Ar jų dar nesigirdi?

Brajeno galvą perskrodė skausmo žaibas, jis susverdėjo ir išsigando, jog praras sąmonę.

Ir tuoj pat jį prilaikė kažkieno tvirta ranka. Jis nustebęs atsigręžė. Lorelė.

- Kapitonas Englas teisus. Lipkime iš lėktuvo. Galbūt ne viskas taip ir blogai, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio.

Betanė nusikvatojo.

- O kaip visa tai turėtų atrodyti? Ko jums reikėtų tam, kad...

- Kažkas pasikeitė, - nutraukė ją Albertas, jis stebeilijo pro iliuminatorių. - Kažkas pasikeitė. Negaliu pasakyti, kas konkrečiai... tačiau Bangore buvo kitaip, - jis užmetė akį į Betanę, paskui į Brajeną ir Lorelę. - Kitaip.

Brajenas pasilenkė prie iliuminatoriaus, toje eilėje, kur sėdėjo Bobas Dženkinsas. Jokio skirtumo nuo Bangoro tarptautinio oro uosto nepastebėjo. Daugiau lėktuvų, bet jie visi apleisti, nebegyvi... ir vis dėlto pajuto, kad Albertas teisus. Pajuto, bet nepamatė. Kažkas skyrėsi, bet šio skirtumo išreikšti žodžiais nesugebėjo. Šis žodis slydo nuo Brajeno visiškai kaip pavadinimas kvepalų, kuriuos mėgo jo buvusi žmona.

Tai "L'Envoi", brangusis, sušlameno Enės balsas. *Aš juos visuomet vartojau, argi tu neprisimeni?*

Argi jis neprisiminė?

- Eime, - Brajenas pasisuko. - Šįsyk išlipsime pro pilotų kabiną.

32

Brajenas atkėlė grindyse dureles ir pasistengė prisiminti, kodėl jis nepasinaudojo kopėtėlėmis, išlaipindamas keleivius Bangoro tarptautiniame oro uoste. Vis dėlto kopėčiomis leistis kur kas paprasčiau nei loviu. Atsakymo nesurado. Kopėčių jis paprasčiausiai nė neprisiminė, ko gero, todėl, kad smegenyse tvirtai įsišaknijo instrukcija: ypatingomis aplinkybėmis naudotis gelbėjimosi loviu.

Jis nusileido į techninę zoną, pranėrė po elektros kabeliais, pakėlė liuką. Prie jo prisijungė Albertas, pagelbėjo nusileisti Betanei. Albertas ištiesė ranką Lorelei, po to ji su Albertu sugriebė Rudį. Tasai visiškai sukiužo. Techninėje zonoje buvo labai ankšta, todėl Bobui Dženkinsui teko pasilikti viršuje. Jis pritūpė ant pirštų galų, įsirėmė rankomis į grindis ir spoksojo, kas daroma apačioje.

Brajenas nuėmė kopėčias nuo kronšteinų, pritvirtino liuke; vienas paskui kitą jie nusileido ant kilimo ir tūpimo aikštės. Brajenas - pirmasis, Bobas - paskutinis.

Kai Brajeno kojos palietė tvirtą pagrindą, jis desperatiškai panoro priglausti prie širdies ranką ir visa gerkle sušukti: *Aš skelbiu šią žemę išgyvenusių dvidešimt devintojo reiso keleivių valda... bent jau iki pasirodant langoljerams.*

Tačiau nepasakė nieko. Tylėdamas laukė, dairėsi, skruostu jautė lengvą vėjelį. Iš tolumos atsklido kažkoks garsas. Ne rupšnojimas ir čepsėjimas, kaip amžinai ryjančiųjų padarų Bangore. Ne, nieko panašaus. Bet koks tai buvo garsas, kapitonas kol kas negalėjo pasakyti.

- Kas tai? - paklausė Betanė. - Kažkas gaudžia? Panašu į elektros laidus.

- Ne, - mąsliai paprieštaravo Bobas. - Veikiau tai... - jis pakratė galvą, nerasdamas reikalingo žodžio.

- Tokio garso rasi niekuomet nesu girdėjęs, - išsiveržė Brajenui, tačiau jis žinojo, jog tai netiesa; girdėjo jis šį garsą, girdėjo, tik niekaip neįstengė prisiminti, kur ir kada.

- Tai jie, ar ne? - Betanės balse vėl pasigirdo isteriškos gaidelės. - Tai jie? Jie eina? Tai langoljerai, apie kuriuos mums kalbėjo Daina?

- Aš taip nemanau, - papurtė galvą Brajenas. - Ne toks garsas, - bet jam pilvą sutraukė iš baimės.

- Kaip dabar? - sukrenkštė Rudis. - Varysim antrą ratą?

- Visų pirma šįsyk galėsime apsieiti be bagažo konvejerio, - atsakė Brajenas. - Tarnybinio įėjimo durys atviros.

Jis išlipo iš lėktuvo, parodė. Nuo 767-ojo smūgio į 29-ąją galeriją trapas pasislinko nuo durų iki įlaipinimo rankovės sienos, tačiau atstatyti atgal į vietą jį nebuvo sunku.

- Eime.

Jie patraukė prie trapo.

- Albertai, - Brajenas pasisuko į jaunuolį. - Padėk man...

- Palūkėkite! - sušuko Bobas.

Brajenas pasižiūrėjo į jį, pastebėjo, kad Bobas atsargiai dairosi, uostinėja. O jo akių išraiška... nejaugi jose pasirodė viltis?

- Kas? Koks reikalas, Bobai? Ką tu matai?

- Matau dar vieną apleistą oro uostą. Tiktai klausimas, ką aš *jaučiu*, - jis pakėlė prie skruosto ranką... paskui ištiesė priešais save, tarytum stabdydamas pakeleivingą mašiną.

Brajenas jau norėjo paklausti, *ką* visa tai reiškia, bet suprato, kad ir pats žino atsakymą. Argi jis pats neatkreipė į tai dėmesio? Kai dar jie stovėjo po lėktuvu?

Vėjelis. Silpnutis, bet vėjelis. *Oras judėjo.*

- Dieve švenčiausias! - Albertas kyštelėjo į burną pirštą, apseilėjo, pakėlė ranką, jo lūpos išplito laiminga šypsenėle.

- Čia dar ne viskas, - įsiterpė Lorelė. - Įsiklausykite!

Ji nubėgo prie 767-ojo sparno. Paskui grįžo besiplaikstančiais plaukais. Aukšti kulneliai skambiai kaukšėjo į betoną.

- Ar girdėjote? - paklausė ji. - Girdėjote?

Jie girdėjo. Garsai neduso kaip vatoje. Dabar, įsiklausydamas į Lorelės žodžius, Brajenas suprato, kad Bangore ant jų galvų tarsi kas buvo užmovęs metalinius gaubtus, slopinančius garsą nelyginant žalvaris ar švinas, ten buvo pasikeitęs netgi jų balso tembras.

Betanė pakėlė rankas, kelis sykius pliaukštelėjo delnais. Per kilimo ir tūpimo aikštę pasklido aiškus, švarus garsas. Mergaitė nusišypsojo.

- Ir ką visa tai reiš... - prabilo Rudis.

- Lėktuvas! - sušuko Albertas, kažkuo Brajenui primindamas vieną seno filmo "Fantazijos sala" herojų. - Žinau, koks yra skirtumas! Pažvelkit į *mūsų lėktuvą! Jie niekuo nesiskiria nuo kitų!*

Visi pasisuko, pasižiūrėjo. Ilgai nė vienas neįstengė ištarti nė žodžio. Jie tarsi prarado amą. "Delta" aviakompanijos "Boingas-727", stovėjęs prie jų lėktuvo Bangore, atrodė pilkas ir negyvas. Dabar visi lėktuvai, ir aviakompanijos "Amerikos pasididžiavimas" 767-asis, ir priklausantys "United Airlines", atrodė naujutėlaičiai, žvilgantys.

Netgi migloje prieš aušrą blizgėjo ant fiuzeliažų firminiai kompanijų ženklai ir pavadinimai.

- Ką visa tai reiškia? - pasisukęs į Bobą paklausė Rudis. - Ką visa tai reiškia? Jeigu tikrai viskas susitvarkė, tai kodėl nėra elektros? Ir kur žmonės?

- O kas tai per triukšmas? - pridūrė Albertas.

Garsas artinosi, augo, kažkas gaūdė, Betanė į tai atkreipė dėmesį. Tačiau ne kaip elektros laidai. Tarytum vėjas ūktų kamine, tarytum nežmoniškas choras trauktų vienintelę natą: a-a-a-a-a-a...

Bobas pakratė galvą:

- Nežinau. Geriau pastatykime trapą į vietą ir įeikim į...

Lorelė sugriebė jam už peties.

- Jūs kažką žinote! - balse skambėjo įtampa. - Jaučiu, kad žinote. Kodėl nenorite mums pasakyti, ką žinote?

Bobas pasimuistė, vėl pakratė galvą.

- Dar nesu pasirengęs, Lorele. Visų pirma norėčiau įeiti į oro uosto pastatą ir apsidairyti.

Daugiau jie nieko iš rašytojo nepešė. Brajenas su Albertu pririденo trapą prie tarnybinių durų. Viena iš aliumininių pakopų siūbavo, ir Brajenas ją prilaikė, kol likusieji lipo trapu. Jis pats užbaigė koloną, peršokdamas per pažeistą pakopą. Likusieji jo laukė įlaipinimo rankovėje, paskui visi glaudžia grupele patraukė į pastatą.

Ir pateko į didžiulę salę, kurios viena siena buvo ovalios formos. Nuo jos vienodais tarpais driekėsi įlaipinimo rankovės. Salės viduryje stovėjo eilės tuščių krėslų, palubėje tamsavo matinio plastiko kvadratai, už kurių slypėjo fluorescencinės lempos. Alberas tačiau pajuto žmogišką kvapą, tarsi sėdėjusieji salėje pasišalino keletą sekundžių prieš tai, kai iš įlaipinimo rankovės pasirodė tie, kurie atvyko 29-uoju reisu.

O iš išorės vis augdamas sklido tasai keistas garsas: a-a-a-a-a...

- Eime su manimi, - vadovauti ėmėsi Bobas Dženkinsas; niekas neprieštaravo. - Tiktai sparčiau.

Jis patraukė tuščios aikštelės link už krėslų eilių, likusieji nusekė įkandin. Albertas su Betane keliavo apkabinę vienas kitą per liemenį. Jų žingsniai gaudžiai aidėjo nuo sienų ir lubų, tarsi būtų žingsniavę ne šešetas, o dvi dešimtys žmonių. Jie praėjo pro reklaminius plakatus ant sienos: "Žiūrėk CNN", "Rūkyk "Marlboro", "Važiuok Hercu", "Skaityk "Newsweek", "Pabuvok Disneilende".

Ir garsas, vis toji vienintelė, pirmoji, abėcėlės raidė, augo ir augo. Jis jau prasiskverbė į pastatą, tarytum giedotojai, jeigu būtų galima

kalbėti apie kažkur netoliese esančius giedotojus. Šis garsas ne baugino, o atvirkščiai - pripildė pagarbaus nerimo.

Jie nusigavo iki kavinės. Bobas nesustodamas įlėkė į salę, užėjo už prekystalio, paėmė į celofaną susuktą pyragą. Bandė dantimis nuplėšti apvalkalą, prisiminė, kad dantų protezas liko lėktuve, susiraukė ir per prekystalį pastūmėjo pyragą Albertui.

- Nagi, Albertai! - jo akys karštligiškai blizgėjo. - Greičiau! Greičiau!

- Greičiau, Vatsonai, žaidimas prasidėjo! - nusikvatojo Albertas.

Nuplėšė celofaną, suleido dantis į pyragą. Į šalis slystelėjo kremas su aviečių džemu. Albertas užvertė akis.

- Kaip škanu! - kalbėjo jis prikimšta burna. - Fantaštika! - ir ištiesė pyragą Betanei.

Atsikando ir ji.

Iki Lorelės šnervių atsklido aviečių džemo kvapas, ir jai suurzgė pilvas. Mergina nusijuokė. Ūmai jai tapo stebėtinai linksma. Dekompresijos pasekmes nuėmė kaip ranka. Ji tarytum išėjo iš tvankaus kambario ir pajuto šviežią brizą. Lorelė pamanė apie Niką, kurio su jais nebebuvo, kuris žuvo, kad jie čia patektų, ir nusprendė, kad Nikas tiktai pritartų dabartinei jos dvasios būsenai.

Garsas juos apgaubė iš visų pusių.

- A-A-A-A-A-A-A-A...

Bobas Dženkinsas apibėgo prekystalį, vos nenuvertė kasos aparato. Kad nepargriūtų, jam teko nusičiupti serviravimo stalelio. Ant grindų nuskriejo plastmasinės šakutės, šaukšteliai, peiliai, paketėliai su garstyčiomis ir pomidorų padažu.

- Greičiau! - riktelėjo jis. - Mums nevalia čia pasilikti! Tai netrukus įvyks, bijau, bet kurią sekundę, mes negalime tuo momentu čia būti! Manau, tai nesaugu!

- *Kas* turėtų įvyk... - baigti sakyti Betanė nesuspėjo. Albertas sugriebė ją už rankos ir nusitempė įkandin Bobo, kuris skubėjo durų link.

Jie išlėkė iš kavinės ir vėl nuskuodė laipinimo į kompanijos "United" lėktuvus salėn. Dabar jų žingsniai paskendo terminalą užpildžiusiame gausme.

Brajenas pajuto, kaip vienintelė gaida išsibarstė į *atskirus* garsus. Tas pat vyko ir langoljerams besiartinant prie Bangoro.

Įbėgęs į laipinimo salę jis išvydo, kaip tamsa ima šviestis, pašaukdama gyvybei krėslų eiles, monitorius, fiksuojančius atvykimo ir išvykimo laiką, registracijos aptvarus. Mėlyną šviesą pakeitė raudona,

geltona, žalia. Brajenas suvirpėjo. Plaukai pasistojo piestu. Jam atsivėrė tiesa: *dabar turėtų įvykti kažin kas neįtikėtina, neįtikėtina ir keista.*

- Čia!

Bobas parodė į sieną šalia laipinimo rankovės, pro kurią jie visi įėjo salėn. Išilgai jos driekėsi raudona aksominė juosta. Bobas lengvai ją peržengė.

- Glauskitės prie sienos!

- Glauskitės prie sienos! - pakartojo Albertas ir netikėtai visu balsu nusikvatojo.

Visi išsirikiavo išilgai sienos, nelyginant įtariamieji per atpažinimo procedūrą policijoje. Ovalioje salėje mirguliuojančios šviesos akimirksnį tapo ryškesnės... ir pradėjo blėsti. Užtat garsas stiprėjo, darėsi vis realesnis. Brajenas jau skyrė jame balsus, žingsnius, netgi vaiko verksmą.

- Nežinau, kas tai yra, tačiau man patinka, - sušuko Lorelė. Ji vienu metu ir juokėsi, ir verkė. - Aš paprasčiausiai esu *laiminga.*

- Tikiuosi, čia esame saugūs, - Bobui teko pakelti balsą, antraip jo būtų neišgirdę. - Norisi tuo tikėti. Išilgai sienų mažai kas vaikšto.

- O kas turėtų įvykti? - paklausė Brajenas. - Ko jūs laukiate?

- Skrisdami į rytus, mes peršokome laiko skylę ir patekome į praeitį! - išrėkė Bobas. - Atsiliekančią nuo mūsų laiko kokias penkiolika minučių... pamenu, kalbėjau apie tai, ar ne?

Brajenas linktelėjo, ir Albertas tuoj pat viską perprato.

- O šį sykį laiko skylė nunešė mus į ateitį! - riktelėjo jis. - Ar aš teisus? Mes patekome į ateitį!

- Manau, jog taip! - sekė Bobo atsakymas. Jis irgi visa burna šypsojosi. - Ir užuot atvykę į negyvą pasaulį, pasaulį, kuriame jau viskas praeityje, mes atsidūrėme *gimstančiame pasaulyje*! Pasaulyje švariame ir šviežiame, kaip rožės pumpuras, kuris štai netrukus išsiskleis! Štai šitai dabar ir vyksta aplinkui mus. Tai mes girdime, tai mes jaučiame... iš čia ir mus užpildęs džiaugsmas. Esu įsitikinęs, kad dabar tapsime liudininkais nuostabaus įvykio, kurio pamatyti daugiau niekam nepavyks. Mes regėjome pasaulio mirtį, dabar mūsų laukia reginys, kaip jis gimsta. Jaučiu, kad laukti liko visiškai neilgai.

Spalvos išbluko galutinai, garsinis fonas prapuolė, užtat balsai tapo garsesni, aiškesni. Lorelė suprato, kad atskiria atskirus žodžius, frazes.

- ...privalau paskambinti jai dar prieš tai, kai ji nuspręs...

- Nemanau, kad juo galima dėl to pasitikėti...

- ...namo ir išsiaiškink, ar galėsime šį užsakymą perkelti savo dukterinei kompanijai...

Paskutinioji frazė nuskambėjo visai arti, prie pat aksominės virvutės.

Brajenas jautė savyje kylančią pakilumo bangą. Jis suėmė Lorelę už rankos, nusišypsojo jai, pajuto atsakomąjį spustelėjimą. Albertas prispaudė prie savęs Betanę, ir ši juokdamasi apipylė bučiniais jo veidą. Bobas su Rudžiu džiugiai šypsojosi vienas kitam - kaip seni bičiuliai, atsitiktinai susitikę Dievo pamirštame užkampyje.

Virš galvos ėmė žiebtis fluorescuojančios lempos. Pradedant nuo centro, platėjančiais ratais, vydamos lauk naktinius šešėlius.

Ūmai į Brajeno nosį trenkė kvapai: prakaito, kvepalų, odekolono po skutimosi, cigarečių dūmų, odos, muilo.

Dar minutėlę ovali salė buvo tuščia, joje tesigirdėjo vien balsai ir neregimų vaiduoklių žingsniai. *Aš pamatysiu, kaip tai atsitiks,* - pamanė Brajenas. - *Aš pamatysiu, kaip judanti dabartis užslinks ant stacionarios ateities ir patrauks ją paskui save, lygiai taip pat, kaip pašto ekspresuose panaudodavo specialius kablius, idant nesustojant būtų sugriebiami pašto maišai, kabantys ant stulpų mieguistuose mažuose Pietų ir Vakarų miesteliuose. Aš pamatysiu, kaip atsiveria laikas, atsiveria nelyginant rožė vasaros rytą.*

- Pasiruoškite, - sumurmėjo Bobas. - Galime pajusti krestelėjimą.

Ir po sekundėlės Brajenas jį pajuto. Ne kojomis - visu kūnu. Ir tuo pat metu neregima ranka atstūmė jį nuo sienos. Jį mestelėjo priekin, drauge su Lorele. Albertą švystelėjo ant Rudžio. Tasai neprieštaravo: šiepėsi visa burna.

- Pažvelk! - aiktelėjo Lorelė. - Brajenai, tu tiktai pasižiūrėk!

Laipinimo salę užpildė permatomos figūros: vyriškiai dalykiniais kostiumais ir su portfeliais rankose, moterys kelionine apranga, džinsuoti paaugliai su marškinėliais, išmargintais populiarių roko grupių pavadinimais. Jie išvydo vaiduoklį tėvą, besivedantį du vaiduoklius vaikus, o kiaurai juos - kitus vaiduoklius, sėdinčius krėsluose, skaitančius permatomus žurnalus "Cosmopolitan", "Esquire", "U.S. News and World Report". Paskui spalvos pradėjo įsilieti į permatomus siluetus, suteikdamos jiems realumo; balsų jūra pasidalijo į upelius, iš kurių kiekvienas įgavo savininką.

Tiktai krintančioms žvaigždėms, prisiminė Brajenas. *Tiktai krintančioms žvaigždėms.*

Vien jiems nusišypsojo laimė pamatyti šį nuostabų reginį.

Du vaikai pasirodė vieninteliai, kurie žvelgė į pergyvenusius 29-ąjį reisą tuo momentu, kai dabartis pasiekė ateitį, kurion pakliuvo Brajenas, Lorelė, Albertas, Betanė, Rudis ir Bobas. Tiktai dvejetas vaikų pastebėjo keturis vyriškius ir dvi moteris, išdygusias prie sienos, kur prieš akimirksnį jų dar nebuvo.

- Tėti! - šūktelėjo mažas berniukas, truktelėdamas tėvą už dešinės rankos.

- Tėti! - pareikalavo sau dėmesio mažytė mergaitė, timpteldama už kairiosios.

- Kas atsitiko? - paklausė tėvas, nužvelgdamas juos nekantriu žvilgsniu. - Aš ieškau jūsų motinos!

- *Nauji žmonės!* - mergaitė parodė į Brajeną ir jo bendrus. - Pasižiūrėk į naujus žmones!

Vyriškis dirstelėjo į Brajeną, jo skruostas nervingai trūktelėjo. "Kraujas", - sumojo Brajenas. Sumažėjus slėgiui, jam, Lorelei ir Betanei pradėjo tekėti iš nosies kraujas. Vyriškis stipriau suspaudė vaikų rankeles ir nusitempė juos šalin.

- Taip, labai įdomu. O dabar padėkite man rasti jūsų motiną. Ši kelionė išeis mums pro...

- Bet *anksčiau* jų čia nebuvo! - ėmė spyriotis mažasis berniukas. - Jie...

Daugiau Brajenas nieko nebeišgirdo. Berniuku ir mergaite vedinas vyriškis įsimaišė į minią.

Brajenas nužvelgė monitorius. Keturios valandos septyniolika minučių. Ryto.

Labai jau daug čia žmonių, pamanė jis. *Ir, galėčiau eiti lažybų, aš žinau priežastį.*

Tarsi patvirtindamas jo mintį, iš garsiakalbių nugriaudėjo moteriškas balsas: "Visi reisai iš Los Andželo tarptautinio oro uosto į Rytų pakrantę atidedami dėl neįprastų atmosferos trikdžių virš Mohavio dykumos. Atsiprašome dėl suteiktus nepatogumus, prašome išlaikyti ramybę ir sąmoningumą, kadangi kalbama apie skrydžių saugumą. Kartoju: visi reisai..."

Neįprasti atmosferos trikdžiai, mintyse pakartojo Brajenas. *Tai jau taip. Labiau negu neįprasti.*

Lorelė pasisuko į Brajeną, jos skruostais ritosi ašaros, tačiau jinai nesistengė jų nusišluostyti.

- Ar girdėjai? Ar girdėjai, ką pasakė toji mažytė mergaitė?

- Taip.

- Tai mes, Brajenai? Nauji žmonės? Manai, tai apie mus?
- Nežinau, bet manau, kad mergaitė neapsiriko.
- Tai buvo nuostabu, - išsiveržė Albertui. - Viešpatie, koks esu laimingas!
- *Fantastika!* - sušuko Betanė ir suplojo delnais.
- Ką mums dabar daryti, Brajenai? - paklausė Bobas. - Ar turi idėjų?

Brajenas apžvelgė žmonių užsikimšusią laipinimo salę.

- Manau, metas iš čia pasišalinti. Norisi įkvėpti šviežio oro. Pasižiūrėti į dangų.
- Ar nederėtų mums pranešti...
- Pranešime, - nutraukė jį Brajenas. - Bet iš pradžių dirstelėsime į dangų.
- O galbūt pakeliui pasiimsime ką nors valgomo? - su viltimi paklausė Rudis.

Brajenas nusijuokė.

- Kodėl gi ne?
- Mano laikrodis sustojo, - pastebėjo Betanė.

Brajenas dvilktelėjo į savąjį, įsitikino, jog sustojo ir jo. Sustojo *viso* šešeto laikrodžiai.

Brajenas nusisegė laikrodį, numetė ant grindų, apkabino Lorelę per liemenį.

- Dingstam. Jeigu, žinoma, kuris nors iš jūsų nenori palaukti kito reiso į Rytus.
- Šiandien - ne, - atsakė jam Lorelė, - bet netrukus teks skristi. Į Angliją. Ten gyvena vienas žmogus, su kuriuo privalau pasimatyti. Gyvena jis... - akimirką merginą apėmė siaubas: ji užmiršo miestelio pavadinimą! Bet ne, atmintis jos neapvylė. - Flutinge. Aukštojoje gatvėje kiekvienas pasakys, kaip rasti jo namą. Senbuviai jį vadina dešimtininku.
- Apie ką jūs kalbate? - paklausė Albertas.
- Apie saulutes, - paaiškino Lorelė ir nusijuokė. - Manau, aš kalbu apie saulutes. Bet negaiškime laiko... Eime iš čia.

Bobas plačiai nusišypsojo, apnuogindamas rožines dantenas.

- Dėl manęs, tai kitą sykį keliausiu į Bostoną traukiniu.

Lorelė batelio galu palietė Brajeno laikrodį.

- Ar esi tikras, kad tau jo neprireiks? Laikrodis iš brangiųjų.

Brajenas nusišypsojo, pasukinėjo galvą, pabučiavo Lorelei į kaktą. Kaip skaniai kvepėjo jos plaukai! Jis ne šiaip buvo geros nuotaikos. Jis tarsi užgimė antrąjį kartą, pasijusdamas naujame, švariame,

gyvenimo nenudėvėtame kūne. Kapitonui atrodė, kad išskleidęs rankas pakiltų į orą. Ir nereikėtų jokių variklių.

- Kam jis man? Laiką žinau ir be jų.

- Tikrai?

- Žinoma. *Mes esame dabartyje*, ir tai svarbiausia!

Albertas pliaukštelėjo Brajenui per petį, šitaip parodydamas, kad jam visiškai pritaria.

Jie išėjo glaudžia grupele, skindamiesi kelią pro suirzusius, reisų sulaikymu nepatenkintus žmones. Daugelis keleivių smalsiai juos nužvelgdavo. Ne todėl, kad buvo iškruvinti kai kurių drabužiai. Paprasčiausiai jie juokėsi, kai kiti buvo paniurę ir pikti.

Žvelgė į juos, kadangi visame oro uoste tiktai šis šešetas tiesiog *švytėjo* iš laimės.

Juos viskas džiugino.

Jie nematė priežasties liūdėti.

Tiktai krintančioms žvaigždėms, pagalvojo Brajenas ir netikėtai prisiminė, kad lėktuve liko dar vienas keleivis - vyriškis juoda barzda. *Tokių pagirių šis vaikinas turbūt nepamirš visą gyvenimą*, nusprendė Brajenas ir nusišypsojo. Sugriebė Lorelę ir ėmė sukti. Ši nusikvatojo, apsikabino Brajeną.

Ir visas šešetas išbėgo iš oro uosto į plytintį už jo pasaulį.

NUOLANKIOSIOS ELURIJOS SESERYS

Autoriaus paaiškinimas:

"Tamsiojo Bokšto" ciklas prasideda pasakojimu apie tai, kaip Rolandas iš Gileado, paskutinis Šaulys išnykusio pasaulio, kuris "pasislinko", persekioja žynį juodais drabužiais. Valterio persekiojimas užtruko gana ilgai. Pirmosios ciklo knygos pabaigoje Rolandui pavyksta pavyti žynį. Žemiau papasakota istorija nutiko Rolandui, kai jis dar sekė Valterio pėdomis. Todėl, norint suprasti šį pasakojamą, nebūtina žinoti, kas vyko šešiose anksčiau išspausdintose ciklo knygose. Tikiuosi, skaityti šį trumpą Rolando gyvenimo epizodą jums bus įdomu ir malonu.

S. K.

PIRMAS SKYRIUS

Pilnoji Žemė. Miestas be žmonių. Varpeliai. Negyvas jaunuolis. Apverstas furgonas. Žalieji žmogiukai

Pilnosios Žemės diena, kai Rolandas prijojo mažo Apleistųjų kalnų miestelio vartus, buvo nepaprastai karšta, atrodė, kad ji iščiulpia orą iš plaučių anksčiau, nei kūnas spėja juo pasinaudoti. Rolandas keliavo vienas, raitomis, nors lygiai taip pat sėkmingai galėjo eiti pėsčias. Visą pastarąją savaitę jis nesėkmingai bandė surasti veterinarą, bet dabar jau susitaikė su mintimi, kad iš arklių gydytojo, jeigu toks ir atsirastų priešais plytinčiame miestelyje, naudos nebūtų. Keršas dvimetis Rolando eržilas gyveno paskutines valandas.

Atlapoti vartai - išdabinti gėlėmis, likusiomis po kažkokios šventės, - kvietė į miestą, tačiau už jų viešpatavusi tyla kėlė neramias mintis. Šaulys negirdėjo nei arklių prunkštimo, nei furgonų ratų girgždesio, nei pirklių, šūkaujančių turgaus aikštėje. Jo klausą pasiekdavo tiktai monotoniškas svirplių čirpimas (arba kitų vabzdžių, nes svirpliai čirpia truputį kitokia tonacija), kaži koks keistas, lyg ir medinis bilsnojimas bei mažų varpelių skimbčiojimas.

O ir gėlių girliandos, kuriomis miestelėnai apipynė vartus, buvo seniai sudžiūvusios.

Topsis dukart garsiai suprunkštė ir skersas žengtelėjo į šoną. Rolandas kaipmat nušoko nuo jo, rūpindamasis tiek arkliu, tiek ir savimi: nesinorėjo atsidurti ant žemės sulaužyta koja, jeigu eržilas sumanytų šią akimirką baigti savo gyvenimo kelią ir iš jo pasukti į dykvietę.

Apdulkėjusiais batais, nušutusiais džinsais stovėjo Šaulys prie eržilo, glostydamas jam kaklą ir retsykiais nuvaikydamas muses nuo ašarotų Topsio akių: tegu jos deda savo kiaušinius ir augina lervas po eržilo mirties, bet ne anksčiau.

Rolandas glostė žirgo sprandą, klausėsi tolimo varpelių tilindžiavimo ir keisto medinio bilsnojimo. Netrukus liovėsi dairytis į šalis ir įsispitrijo į atlapotus vartus.

Kryžius virš vartų truputį lyg ir skyrėsi nuo įprastų, bet tokie vartai paprastai jį pasitikdavo visuose mažuose miesteliūkščiuose, kurių per pastaruosius dešimt mėnesių išties nemažai aplankė. Kitus vartus, ne tokius įspūdingus, galėjai pamatyti ir išvykdamas iš kiekvieno

miestelio. Vartai buvo skirti ne tam, kad neįleistų nekviestų svečių. Stūksojo jie tarp rožinio smiltainio sienų, tačiau sienos baigdavosi už dvidešimties pėdų nuo kelio. Uždaryk vartus, pakabink ant jų sunkias spynas, bet šios pastangos nekviestiems svečiams pailgins kelią tiktai keliomis dešimtimis pėdų.

Už vartų Rolandas išvydo įprastą Pagrindinę gatvę: viešbutis, dvi karčemos (viena vadinosi "Linksmasis paršiukas", antrosios iškaba visiškai išblukusi, tad pavadinimo Rolandas neįskaitė), krautuvė, kalvė, Susirinkimų namai. Rolandas dar išvydo nedidelį, bet gražų medinį pastatą su varpine ir aukso kryžiumi virš dvivėrių durų. Kryžius visiškai nesiskyrė nuo regėto virš vartų ir leido spėti, kad prieš Rolandą - šventovė tų, kurie garbina žmogų Jėzų. Viduriniajame Pasaulyje vieningos religijos nebuvo. Tenai garbino ir Baalą, ir Asmodėjų, ir šimtus kitų dievų. Tikėjimas, kaip ir visa kita šiame pasaulyje, *pasislinko.* Tad, Rolando požiūriu, Kryžiaus Dievas stovėjo ilgoje sau lygių dievybių eilėje, o mokė jis, kad meilė ir žmogžudystė yra artimai susijusios, idant galų gale Dievas galėtų pasisotinti krauju.

Vabzdžiai ir toliau čirpė, - na, visai kaip svirpliai, - tolydžio suskambėdavo varpeliai. Netilo ir bilsnojimas. Tarytum kas nors ritmingai daužytų kumščiu į duris. Arba į karsto dangtį.

Kažkas čia ne taip, pagalvojo Rolandas. *Būk atsargus, Šauly, už vartų tyko pavojus.*

Bet jis paragino Topsį pirmyn, pro vartus su apdžiūvusiomis gėlėmis, į Pagrindinę gatvę. Krautuvės verandoje, kur paprastai renkasi seniai aptarti derliaus, politikos naujienų ir jaunimo išsišokimų, stovėjo tiktai tušti supamieji krėslai. Prie vieno mėtėsi pypkė, lyg iškritusi iš nusilpusios (arba nukirstos) rankos. Tuščia buvo ir arklių pririšamoji vieta prie "Linksmojo paršiuko". Karčemos langai priminė juodas skyles. Vieną dvivėrių durų dalį, nuplėštą nuo vyrių, kažkas rūpestingai atrėmė į sieną. Kita dalis žiojėjo pusiau pravira. Žalios durys sodriai aptėkštos kažkuo tamsiai raudonu. Rolandas nusprendė, kad tai ne dažai.

Arklidės vartai stūksojo nepaliesti, tačiau iš jos pačios buvo likę vien nuodėguliai. Gaisras, matyt, įsiplieskė lietingą dieną, pagalvojo Šaulys, antraip būtų supleškėjęs visas miestas.

Bažnyčia dunksojo jam iš dešinės, pusiaukelėje į miesto aikštę. Žalias gazonas iš vienos pusės skyrė ją nuo Susirinkimų namų, iš kitos - nuo nediduko kotedžo, kuriame gyveno dvasininkas su šeima (žinoma, jeigu ši Kristaus sekta savo šamanams leidžia vesti ir turėti vaikų; pasitaikė ir tokių pamišėlių, kurie reikalavo iš dvasininkų

skaistybės įžadų). Gėlės gazonuose, suprantama, buvo apdžiūvusios, bet galutinai nenuvytusios. Todėl Rolandas padarė išvadą, kad miestelis ištuštėjo neseniai. Turint galvoje kaitrą, prieš savaitę, daugiausia - dvi.

Topsis vėl suprunkštė ir panarino nuvargusią galvą.

Šaulys suprato, iš kur sklinda skambesys. Po auksiniu kryžiumi ant durų ilgu puslankiu karojo ilga virvė, prie kurios kybojo ne mažiau kaip kelios dešimtys mažų sidabrinių varpelių. Vėjas bemaž nepūtė, bet užteko menkiausio dvelktelėjimo, kad varpeliai nuolat judėtų. Beliko tik spėlioti, kokį triukšmą jie kelia stipresniam vėjui papūtus. Rolandas net pagalvojo, kad nuolatinis žvangėjimas, tegu ir melodingas, negali nedirginti nervų.

- Ei, - šūktelėjo Rolandas, spoksodamas į "Minkštų patalų" viešbučio iškabą. - Ei, ar yra čia kas nors?

Atsako nepasigirdo, tik skambčiojo varpeliai, čirpė vabzdžiai ir galai žino kur nežinia kas bilsnojo į medį. Nei atsako, nei judesio... bet kažkas čia buvo. Gal miestelėnai, gal... kas nors kitas. Rolandas jautė, kad jį stebi. Ir smulkiausi plaukeliai ant jo kaklo pasistojo piestu.

Rolandas patraukė toliau, į miestelio centrą, įpėdžiui vesdamasis Topsį. Kiekvienas žingsnis pakeldavo debesėlį dulkių: Pagrindinės gatvės nesusiprotėjo išgrįsti akmenimis. Netrukus Šaulys vėl sustojo, šįsyk priešais žemą pastatą (mūriniai pamatai, medinės sienos, visai kaip bažnyčios), kurio frontone puikavosi žodis: "ĮSTATYMAS".

Už nugaros vis tilindžiavo varpeliai.

Rolandas paliko eržilą gatvės viduryje ir pakilo į prieangį. Varpeliai netilo, saulė plieskė, per šonus sruvo prakaitas. Stumtelėjo uždarytas, tačiau neužrakintas duris, suraukė grimasą, kilstelėjo ranką, saugodamas veidą nuo plūstelėjusio pro plyšį karšto oro. Jeigu uždarose patalpose toks pragaras, pagalvojo, svirnuose gali užsidegti grūdai. Ir jei nepradės lyti (juk čia nėra gaisrinių), tai miestelis apskritai gali staigiai pranykti nuo žemės paviršiaus.

Rolandas peržengė slenkstį, stengdamasis kvėpti orą mažyčiais gurkšneliais. Tuoj pat išgirdo musių zyzimą.

Prie pakankamai erdvaus kambario glaudėsi viena kamera, tuščia, atviromis grotuotomis durimis. Prie gulto kėpsojo pora purvais aplipusių batų. Vienas iš jų buvo suplyšęs. Didžiulė dėmė ant gulto savo spalva nesiskyrė nuo tiškalų ant "Linksmojo paršiuko" karčemos durų. Virš šios dėmės ir suko ratus musės.

Ant stalo Rolandas pastebėjo oda įrištą storą knygą. Atsuko ją į save, perskaitė odoje įspaustus žodžius:

TEISĖS PAŽEIDIMŲ IR BAUSMIŲ REGISTRACIJOS KNYGA MŪSŲ DIEVO GARBEI ELURIJA

Štai ir sužinojo miestelio pavadinimą. Elurija. Malonus ausiai, tačiau sykiu ir pikta lemiantis. Vis dėlto, pamatuotai pagalvojo Rolandas, tokioje situacijoje bet kuris pavadinimas gali pasirodyti gūdus. Apsisuko grįžti ir staiga pastebėjo medine stūma užšautas duris.

Žingtelėjo prie jų, sustojo, paskui iš dėklo išsitraukė didelį revolverį. Luktelėjo keletą sekundžių svarstydamas (Ketbertas, neperskiriamas jo draugas, ne kartą sakė, kad mąsto Rolandas lėtai, tačiau visados nusprendžia teisingai), laisva ranka ištraukė stūmą. Pravėrė duris ir iškart per žingsnį pasitraukė atatupstas, kad ant jo neužvirstų kūnas (galbūt netgi Elurijos šerifo) su išluptomis akimis ir perrėžta gerkle, TEISĖS PAŽEIDIMO kaltininkas ir BAUSMĖS auka...

Niekas neužvirto.

Už durų mėtėsi pustuzinis nešvarių darbinių drabužių, kuriuos, matyt, priklausė dėvėti suimtiesiems, du lankai, strėlinė su strėlėmis, senas surūdijęs variklis, šautuvas, iš kurio jau šimtą metų niekas nešaudė... ir plaušinė šluota. Taigi, Šaulio supratimu, nieko įdomaus. Sandėliukas, ir tiek.

Rolandas grįžo prie stalo, atsivertė registracijos knygą, pavartė. Įkaitę netgi puslapiai, lyg knyga būtų gulėjusi orkaitėje. Antra vertus, temperatūra šerifo kabinete buvo gal tik keliais laipsniais žemesnė nei orkaitėje. Jeigu savo Pagrindine gatve Elurija skirtųsi nuo daugumos kitų panašių miestelių, Rolandas registracijos knygoje tikėtųsi aptikti daugybę įrašų apie nusikaltimus prieš religiją ir podraug apie bausmes nusidėjėliams. Tačiau Jėzaus bažnyčios ir dviejų karčemų kaimynystė rodė, kad bažnytininkai taikstėsi su žmonių silpnybėmis.

Taigi knygoje buvo registruojami įprasti teisės pažeidimai, tarp jų ir sunkūs: žmogžudystė, arklio vagystė, nederamas elgesys su moterimi (tikriausiai galvoje turėta išprievartavimas). Žmogžudį išsiuntė į Leksingvortą, kur ir pakorė. Rolandas nebuvo girdėjęs tokio pavadinimo. Vienas įrašas, jau į pabaigą, bylojo, kad *"Žaliuosius žmones išgujo lauk"*. Ką tai reiškė, Rolandas nesuprato.

Paskutinysis įrašas skelbė:

12 / PŽ / Teisiamasis Čes. Fribornas, arkliavagis.

Teismas, kaip spėjo Rolandas, įvyko dvyliktąją Pilnosios Žemės dieną (Elurijoje, regis, atsisakyta įprastų mėnesių pavadinimų). Šaulys nusprendė, kad netrukus po šio įrašo registracijos knygoje atsirado ir kraujo dėmė ant kameros gulto, kitaip sakant, Čes. Fribornas, arkliavagis, veikiausiai jau nuėjo savo gyvenimo kelią ir pasuko iš jo į dykvietę.

Rolandas vėl išėjo į ryškią saulę, kur skimbčiojo varpeliai. Topsis liūdnai dėbtelėjo į Šaulį ir dar sykį nuleido galvą, tarytum tikėdamasis gatvės dulkėse rasti maisto. Nors vargu ar jam norėjosi parupšnoti žolelės.

Šaulys suėmė pavadį, sušėrė juo sau per dulkinus džinsus ir patraukė toliau. Medinis bilsnojimas darėsi vis garsesnis (išeidamas iš šerifo kabineto, Rolandas neįsikišo revolverio į dėklą), ir, artėdamas prie miesto aikštės, kur geresniais laikais, matyt, erzeliavo turgus, pagaliau pastebėjo kažkokį judėjimą.

Tolimajame aikštės gale Rolandas išvydo ilgą lovį, išskobtą iš geležinio medžio (šiose vietose jį vadino sekvoja). Geresniais laikais vanduo į lovį tekėjo iš surūdijusio metalinio vamzdžio, kuris kabojo virš pietinės lovio dalies. Iš lovio kyšojo koja - pilkos medžiagos kelnių klešnė ir sumaitotas kaubojiškas batas.

Batą žiautarojo didelis šuva, kurio kailis buvo truputį tamsesnis nei kelnių audeklas. Rolandas nusprendė, kad šuo būtų seniai nutraukęs batą, bet nuo kaitros koja, matyt, stipriai išpampo, todėl šuniui neliko nieko kito, kaip tiktai dantimis pašalintį kliūtį. Sukandęs batą, šuo tąsė jį į visas puses. Kulnas vis kaukšteldavo į medinį lovį, ir duslus bilsmas sklido po aikštę, pasiekdamas netgi vartus. Taigi Šaulys ne itin suklydo manydamas, jog kažkas daužo į karsto dangtį.

Kodėl jam neatsitraukus keletą žingsnių ir neįšokus į lovį, nustebo Rolandas. *Vanduo jau neteka, vadinas, šuniui nėra ko bijot nuskęsti.*

Topsis dar kartą suprunkštė, ir kai šuo atsigręžė į šį garsą, Rolandas suprato, kodėl jam tenka kramsnoti batą: gyvuliui buvo lūžusi priekinė letena, kuri paskui kreivai suaugo. Jam buvo sunku netgi vaikščioti, o šokinėjimą privalėjo tiesiog pamiršti. Ant šuns krūtinės Rolandas išvydo nešvarią balto kailio juostą, o ant pastarosios - juodo kailio kryžių. Jėzaus šuva, galbūt atraišavęs į dienines pamaldas.

Nors Rolandas neįžvelgė nieko religingo nei urzgime, besiver-

žiančiame iš šuns nasrų, nei jo piktame kraujais pasruvusių akių žvilgsnyje. Šuo atkragino snukį, iššiepdamas pagarbą keliančius dantis.

- Atvėsk, - tarstelėjo šuniui Rolandas. - Kol aš geras.

Šuo pasitraukė atatupstas, įrėmė nugarą į apkramtytą, iš lovio nukarusią koją. Į artėjantį žmogų spangino baugščiai, tačiau neketino nusileisti. Revolveris Rolando rankoje jo negąsdino. Savo ruožtu Šaulio nuostabos tai nekėlė: šuva revolverio tikriausiai niekados neregėjo ir manė, jog jis niekuo nesiskiria nuo lazdos, kurią sviesti galima tiktai vieną sykį.

- Sakau tau, dink, - pridūrė Rolandas, tačiau tasai nė nekrustelėjo.

Rolandas galėjo gyvulį nušauti, naudos iš jo nebebuvo, - sykį paragavęs žmogienos šuva vis tiek niekam tikęs, - bet šauti nesinorėjo. Vienintelio gyvo padaro mieste (neskaitant čirpiančių vabzdžių) nužudymas galėjo prišaukti nelaimę.

Ir jis iššovė į dulkes, prie pat sveikosios priekinės šuns kojos. Trenksmas perplėšė mieguistą karštos dienos tylą ir keliom akimirkom nustelbė vabzdžius. Šuva vis dėlto galėjo bėgioti, nors ir trimis kojomis. Rolando širdyje netgi krustelėjo gailestis nelaimingam padarui. Gyvulys sustojo prie apversto furgono (ant jo, regis, irgi matėsi kraujo pėdsakai), apsidairė ir sustaugė; plaukeliai ant Rolando kaklo dar labiau pasišiaušė. Po to šuva aplenkė apverstą furgoną ir šlubčiodamas nurisnojo tarp namų. Rolandas spėjo, kad prie vartų, už kurių driekėsi kelias iš Elurijos.

Vesdamas už pavadžio merdėjantį eržilą, Šaulys perėjo aikštę, prisiartino prie lovio, dirstelėjo į jį.

Apkramtytas batas priklausė ne vyriškiui, o jaunam vaikinui, kuriam dar tik pradėjo kaltis barzdaplaukiai. Jo kūnas iš tiesų buvo išsipūtęs, ne vieną dieną pragulėjęs po kaitria saule, lovyje su devyniais coliais vandens ant dugno.

Jaunuolio akys, dabar tiktai balti veizolai, Šauliui priminė statulos spanges. Plaukai mirkdami vandenyje nušuto. Rolandas nusprendė, kad vaikinui ne daugiau kaip šešiolika metų. Ant jo kaklo saulės spinduliuose pro vandenį žibėjo auksinis medalionas.

Nenoriai, prisiversdamas Rolandas panardino ranką į vandenį, sugriebė medalioną, patraukė. Grandinėlė nutrūko, medalionas liko Rolando delne.

Šaulys tikėjosi išvysti žmogaus Jėzaus simbolį, kuris vadinamas nukryžiavimu, tačiau rankoje gulėjo mažytis gryno aukso stačiakampis. Su jame išgraviruotu užrašu:

Džeimsas
Šeimos numylėtinis. Dievo numylėtinis

Rolandas, vos prisivertęs panardinti ranką į pradvisusį vandenį (būdamas jaunesnis niekados taip nebūtų pasielgęs), dabar pasijuto pamalonintas savo paties ryžto. Galbūt jam niekados neteks sutikti mylėjusių Džeimsą, tačiau žinojo, kad *ka* keliai nepaaiškinami, tad visko gali nutikti. Bet kuriuo atveju jis pasielgė teisingai. Dabar jaunuolį derėjo palaidoti, suprantama, jeigu pavyks iškelti kūną iš lovio: šis galėjo suirti tiesiog rankose.

Eržilas suprunkštęs parvirto ant žemės. Rolandas atsigręžė ir išvydo aštuonetą žmonių, kurie viena greta, sakytum varovai, artinosi prie jo. Šauliui krito į akis neįprastai žalia jų oda. Tokios odos žmonės švyti tamsoje nelyginant vaiduokliai. Rolandas nenumanė - vyrai jie ar moterys, tačiau argi tai turėjo kokią nors reikšmę? Tai buvo lėtieji mutantai. O judėjo jie tarsi piktojo burtininko atgaivinti lavonai.

Dulkės nelyginant kilimas nuslopino jų žingsnius. Galėjo prisėlinti visiškai arti, jeigu Topsis nebūtų Rolandui paskutinį sykį pasitarnavęs, savo mirtimi perspėdamas apie artėjantį pavojų. Šaunamojo ginklo mutantų rankose Rolandas nepastebėjo, tiktai lazdas. Daugiausia kėdžių ir stalų kojas, tačiau vienas turėjo tikrą vėzdą - su pastorintu, surūdijusių vinių prikalinėtu galu. Rolandas mintyse sumetė, kad tas vėzdas, ko gero, anksčiau priklausė karčemos tvarkdariui, galbūt žiūrinčiam tvarkos "Linksmajame paršiuke".

Rolandas pakėlė revolverį, nusitaikė į einantį gretos viduryje. Dabar Šaulys girdėjo jų žingsnių šiūravimą, švilpčiojantį, lyg sergant stipriu bronchitu, šnopavimą.

Tikriausiai jie atėjo tiesiog iš šachtų, pamanė Rolandas. *Kažkur čia buvo kasamas radis. Todėl ir odos spalva tokia. Vis dėlto keista, kad jų nepribaigia saulės spinduliai.*

Ir staiga tiesiog jo akyse neaiškių bruožų, lyg iš vaško nulipdyto veido būtybė, kuri ėjo iš krašto, ėmė merdėti... o gal neteko sąmonės. Jo (Rolandas nusprendė, kad tai vyras) keliai sulinko, gerklinis riksmas išsiveržė iš lūpų, jis ištiesė ranką, įsikibo į šalia einantį mu-

tantą. Šis buvo plika gumbuota galva, su raudonomis žaizdomis kakle. Plikis nė negrįžtelėjo į suklupusįjį. Neatplėšdamas drumsto žvilgsnio nuo Rolando, jis atstūmė bendražygio ranką, kad neatsiliktų nuo kitų.

- Stovėt! - riktelėjo Rolandas. - Nesiartinkit, jei norite išgyventi iki saulėlydžio! Primygtinai patariu nesiartinti!

Jis stengėsi kreiptis į einantį gretos viduryje - mutantą su nešvariu katiliuku ant galvos ir raudonomis petnešomis, užtemptomis ant palaidinės skarmalų. Šis ponas teturėjo likusią vienintelę akį, kuri ryte rijo Rolandą. Šalia Katiliuko žingsniavo, sprendžiant iš visko, moteris (bent jau tą bylojo liemene pridengtos varganos krūtys). Ji sviedė į Rolandą kėdės koją. Trajektoriją apskaičiavo teisingai, tačiau pervertino savo jėgas. Koja nukrito į dulkes, per dešimtį pėdų priešais Šaulį.

Rolandas atlaužė revolverio gaiduką ir vėl iššovė. Šįkart kulka pakėlė dulkes ne prie šuns, bet prie Katiliuko kojos.

Žaliaodžiai nepaspruko kaip šuo, tačiau sustojo nenuleisdami nuožmių akių nuo Rolando. Nejau Elurijos gyventojai baigė savo gyvenimus šių padarų pilvuose? Rolandas nenorėjo tuo tikėti, nors ir žinojo, kad kanibalizmas tarp lėtųjų mutantų - įprastas reiškinys (beje, apie kanibalizmą kalbėti galbūt nedera, nes šias būtybes vargu ar galima laikyti žmonėmis). Jie pernelyg lėti, pernelyg kvaili. Jeigu, išvaryti šerifo, būtų sugrįžę atgalios, miestelėnai juos negyvai užmėtytų akmenimis.

Nesvarstydamas, ką darąs, tiktai stengdamasis išlaisvinti ranką, idant galėtų išsitraukti antrąjį revolverį, jeigu mutantai nepaklausytų proto balso, Rolandas nužudyto jaunuolio medalioną kartu su grandinėle įsikišo į džinsų kišenę.

Jie stovėjo spangindami į Šaulį, mesdami ant žemės keistai išlenktus šešėlius. Kas toliau? Paliepti nešdintis? Rolandas abejojo, ar jie paklus. Antra vertus, nenorėjo išleisti jų iš akių. Gali ir iš pasalų užpulti. Viena problema, tiesa, pati išsisprendė: palaidoti Džeimso jau nepavyks.

- Stovėkite vietoje, - ištarė jis ramiu balsu ir pasitraukė atatupstas. - Pirmasis, kuris pajudės...

Nespėjo baigti sakinio, kai vienas iš jų, neūžauga plačia krūtine, atsikišusiomis lūpomis ir sutinusiu, lyg sergančiojo kiaulyte, kaklu, metėsi pirmyn. Kaži ką neaiškaus spiegė, galbūt juokėsi, mosikuodamas dešinėje rankoje sugniaužta rojalio kojele.

Rolandas iššovė. Neūžaugos krūtinė sukrito kaip kortų namelis. Jis žengė žingsnį atgal, stengdamasis išsilaikyti ant kojų, laisvą ranką prispaudęs prie krūtinės. Viena koja, apauta nešvaria raudona šlepete, užsikabino už kitos, ir neūžauga parkrito ant žemės. Jo gerklėje sugargaliavo, mutantas paleido iš rankos lazdą, persivertė ant šono, dar bandė stotis, bet vėl susmuko į dulkes. Ryškūs saulės spinduliai atsispindėjo jo plačiai atmerktose akyse, baltos garo srovelės ėmė kilti nuo odos, kuri staiga prarado žalią spalvą. Kaži kas sušnypštė - visiškai kaip vanduo, šliūkštelėtas ant įkaitusios keptuvės.

Tikiuosi, vienos akivaizdžios pamokos jiems pakaks, pagalvojo Rolandas.

- Patys matote, jis buvo pirmas pajudėjęs iš vietos. Kas nori tapti antruoju?

Norinčių lyg ir neatsirado. Mutantai stovėjo stebėdami Šaulį, nesiartino... bet ir nesitraukė. Jis pagalvojo (kaip ir apie šunį), kad reikėtų juos iššaudyti, išsitraukti kitą revolverį ir pakloti vieną po kito. Mokant šaudyti kaip jis, užtektų keleto sekundžių. Bet neįstengė prisiversti. Jis dar netapo šaltakrauju žudiku... kol kas dar ne.

Lėtai, labai lėtai ėmė trauktis atatupstas. Iš pradžių apėjo lovį. O kai Katiliukas žengė priekin, Rolandas sustabdė ir jį, ir visus kitus, įsegdamas kulką į dulkes per colį nuo Katiliuko kojos.

- Tai paskutinis perspėjimas, - jis vis dar kalbėjo ramiai, nors ir nežinojo, ar mutantai jį supranta. Beje, Šaulio tai nejaudino. Kulkų kalbą jie suprato puikiai. - Kita kulka suplėšys vieno iš jūsų širdį. Susitarkim: jūs liekate, o aš pasitraukiu. Jums tai vienintelis išganymas. Kas bandys sekti man pavymui, mirs. Dabar pernelyg karšta, kad tuščiai pliaukštume, ir aš jau pradedu netekti...

- Bum! - pasigirdo už nugaros. Balse girdėjosi džiūgavimas. Rolandas šnairomis pastebėjo šešėlį, atsiskyrusį nuo apversto furgono, prie kurio jis pernelyg prisiartino, ir suprato, kad už furgono slėpėsi dar vienas žaliaodis.

O kai Šaulys jau sukosi, pajuto lazdos smūgį į dešinį petį, ranka nutirpo. Vis dėlto Rolandas sugebėjo pakelti revolverį ir iššauti, tačiau kulka pataikė į furgono ratą, sutrupindama medinį stipiną. Girgždėdamas ratas ėmė suktis, o už nugaros jau girdėjosi prie furgono artėjančių mutantų šūksmai.

Už furgono slėpėsi dvigalvis monstras. Viena galva bejėgiškai karojo ant krūtinės, užtat kita, irgi žalia, buvo gyvybinga. Plačios lū-

pos išsiviepė šypsena, kai mutantas pakėlė lazdą naujam smūgiui.

Kairiąja, nenutirpusia, ranka Rolandas išsitraukė antrąjį revolverį. Spėjo įsodinti kulką į šią idiotišką šypseną. Kraujas ir dantys ištiško į visas puses, lazda iškrito iš ūmai nusilpusių pirštų. Bet tuo metu priartėjo kiti mutantai.

Šauliui pavyko išsisukti nuo pirmųjų smūgių, jis jau pamanė, kad sugebės pasprukti nuo išgamų, šmurkštelėti už furgono, tada atsisukti į juos veidu ir vieną po kito iššaudyti. Be abejo, jam pasiseks. Juk negalėjo jo žygis į Tamsųjį Bokštą taip gėdingai baigtis šioje atkampaus Vakarų miestelio gatvikėje, užlietoje karštų saulės spindulių. Negalėjo žaliaodžiai lėtieji mutantai įveikti Šaulio. Negalėjo *ka* būti toks žiaurus.

Tačiau Katiliuko lazda pasiekė Rolandą, ir šis, užuot prasmukęs pro šalį, atsimušė į lėtai besisukantį apversto furgono ratą. Visomis keturiomis drėbėsi ant žemės, dar bandė atsistoti, išsisukti nuo jį užgriuvusių smūgių. Matė, kad žaliaodžių jau ne penki, ne dešimt. Kur kas daugiau. Pagrindine gatve į aikštę skubėjo dar gal trisdešimt mutantų. Ne saujelė išsigimėlių, bet ištisa gentis! O dar pačioje dienos aky, šviečiant saulei! Jis buvo tikras, kad lėtieji mutantai išlenda iš savo urvų tiktai sutemus, kaip rupūžės. Bet su tokiais, nebijančiais šviesos, niekados nebuvo susidūręs. Jie...

Būtybė raudona liemene iš tikrųjų buvo moteris. Jos nuogas krūtis - tai ir viskas, ką Rolandas spėjo pamatyti, kai mutantai suglaudė savo gretas. Šaulys dar bandė kilstelėti vieną revolverį (akyse viskas liejosi, bet vargu ar tai būtų išgelbėję mutantus, jei Rolandui būtų pavykę iššauti: Džeimis Dikaris sakydavo, kad Rolandas gali šaudyti užsimerkęs, nes jo pirštai turi nuosavas akis). Bet iš jo rankos revolverį išmušė į dulkes. Ir nors antrosios pirštai vis dar spaudė sandalmedžio rankeną, Rolandas suprato, kad iššauti jam nepavyks.

Jis užuodė jų kvapą, vimdantį pūvančių kūnų kvapą. O gal taip dvokė jo rankos, kuriomis prisidengė galvą? Rankos, kurios buvo panirusios į pradvisusį vandenį, kai traukė medalioną nuo nužudyto jaunuolio kaklo?

Lazdos talžė iš visų pusių, atrodė, kad žaliaodžiai troško ne tik jį užmušti, bet ir sutrupinti visus kaulus. Smigdamas tamson, Rolandas neabejojo, kad miršta. Jis išgirdo vabzdžių čirpimą, šuns skalijimą, varpelių skimbčiojimą, po to visi garsai susiliejo į vieną gausmą. Pagaliau nutrūko ir šis. Tamsa galutinai prarijo Rolandą.

ANTRAS SKYRIUS

Grįžimas į realų pasaulį. Tarp dangaus ir žemės. Sniego baltumo grožis. Dar du ligoniai. Medalionas

Tokiu būdu grįžti į realų pasaulį Rolandui dar neteko. Atsigauti po stipraus smūgio (keletą kartų buvo patyręs ir tai) - viena, nubusti iš sapno - visai kas kita. Šįsyk tarytum kilo į paviršių iš tamsos gelmių.

Aš miręs, pagalvojo jis vienu metu... kai iš dalies jau gebėjo galvoti. *Esu miręs ir kylu į pasaulį, kuriame gyvenama po gyvenimo. Taip ir turi būti. O giedojimas, kurį girdžiu... tai gieda mirusiųjų sielos.*

Rašalo juodumo tamsą pakeitė audros debesų pilkuma, o paskui - pieno ryškumo rūkas. Pagaliau rūkas pradėjo sklaidytis, jo properšose kai kur prasimušdavo saulės spinduliai. Jam visą laiką atrodė, kad kyla nešamas galingos, aukštyn besiveržiančios srovės.

Bet štai šis pojūtis ėmė silpti, ryški šviesa vis stipriau sunkėsi pro užmerktus vokus, ir tik tuomet Rolandas galutinai patikėjo, kad vis dėlto yra gyvas. O įtikino jį vabzdžių čirpimas. Nes girdėjo jis ne mirusiųjų sielų giesmę, ir ne angelų, apie kuriuos kartais pasakodavo žmogaus Jėzaus pamokslininkai, bet vabzdžių čirpimą. Mažų kaip svirpliai, bet tokių saldžiabalsių. Tų pačių, kuriuos girdėjo prie Elurijos vartų.

Su šia mintimi Rolandas atmerkė akis.

Ir įsitikinimas, jog yra gyvas, iškart susvyravo, nes Rolandas pamatė, kad kabo tarp dangaus ir žemės kažkokiame akinamos baltumos pasaulyje. Net pagalvojo, kad sklando aukštybėse tarp sniego baltumo debesų. Vabzdžių čirpimas sklido iš visų pusių. Girdėjo jis ir varpelių skimbčiojimą.

Pabandė pasukti galvą ir pajuto po savimi kažką panašų į siūbuojantį hamaką, kuris akimoju protestuodamas sučežėjo. Ramus ir lygus vabzdžių čirpimas - lygiai taip jie čirpdavo vakarėjančiame Gileade - tarsi išsimušė iš ritmo. Tą pat mirksnį Rolando nugaroje tarytum išsikerojo skausmo medis. Šaulys nė nenutuokė, į kur driekėsi ugnimi tvilkančios to medžio šakos, bet jo kamienas tiksliai sutapo su Rolando stuburu. Ypač stipri skausmo srovė nutvilkė vieną koją: apkvaitęs iš skausmo, Šaulys net nesuprato kurią. *Tikriausiai tą, kuri atlaikė smūgį vinių prikalinėtu vėzdu*, pagalvojo jis. Skausmas

pulsavo ir galvoje. Ne galva, o kiaušinis sumuštu lukštu. Rolandas sušuko ir nepatikėjo: iki jo ausų atsklidęs krankiantis garsas išlėkė iš jo paties burnos. Tarytumei išgirdo ir šuns lojimą, šuns, kurį pats nuvijo nuo nužudyto jaunuolio, bet veikiausiai šitai jam tiktai pasigirdo.

Ar aš mirštu? Dar sykį atsigavau prieš pat mirtį?

Ranka glostė jo kaktą. Šaulys tai juto, tačiau nematė: pirštai slydo oda, stabteldami pamasažuoti kokį nors tašką. Švelni ranka, geidžiama - kaip stiklinė šalto vandens tvankią dieną. Jau ketino užmerkti akis, kai galvą perskrodė baisi mintis: o jeigu ši ranka žalia ir priklauso tai raudonliemenei pabaisai su nukarusiomis krūtimis?

O jeigu ir priklauso? Ką tu gali padaryti?

- Gulėk ramiai, vaikine, - balsas jaunos moters... gal net mergaitės. Suprantama, pirmiausia Rolandas pagalvojo apie Siuzeną, mergaitę iš Medžiso.

- Kur... kur...

- Gulėk ramiai. Nejudėk. Dar nevalia.

Skausmas nugaroj aprimo, skausmo vaizdinys - medis ugninėmis šakomis - liko, nes Šaulio oda be perstojo tirtėjo tarytum lapai vėtroje. Ar gali taip būti?

Jis nuvijo šį klausimą, nuvijo visus klausimus, susitelkė vien ties miniatiūrine vėsia ranka, glostančia jo kaktą.

- Nusiramink, gražuoliuk. Dievo meilė tave saugo. Vis dėlto gerokai tau kliuvo. Gulėk tykiai. Sveik.

Šuo liovėsi lojęs (jei Šaulį vis dėlto pasiekė jo lojimas), o štai gurgždesys pasigirdo vėl. Rolandui jis priminė kinkinį... ir virvę ant nusikaltėlio kaklo. Tačiau apie pastarąją galvoti nesinorėjo.

Po to Rolandas pagalvojo apie hamaką. Prisiminė vaikystėje regėtą vyrą, pakabintą virš grindų arklidžių veterinaro kambarėlyje už Didžiojo dvaro. Arklininkas taip apdegė, kad nepajėgė gulėti lovoje. Vis dėlto jis numirė, bet neiškart - iš arklidžių dar dvi naktis sklido jo riksmai.

Nejaugi taip apdegiau, kad mane paguldė į hamaką?

Pirštai judėjo kaktos viduriu, glostydami surauktus antakius. Pirštai tarsi skaitė jo mintis, gaudydami šias švelniomis, minkštomis pagalvėlėmis.

- Jei Dievas panorės, viskas bus gerai, - nuramino jį balsas. - Bet laikas priklauso Dievui, ne tau.

Ne, būtų prieštaravęs Rolandas, jei įstengtų. *Laikas priklauso Bokštui.*

O paskui jis paniro į gelmę, nusileido į ją taip pat lengvai, kaip ir

iškilo paviršiun, palikęs tenai ir švelnią ranką, ir vabzdžių čirpimą, ir varpelių skimbčiojimą.

Valandėlę jam pasirodė, kad girdi mergaitės balsą, pakeltą įniršio ar baimės, o galbūt ir vieno, ir antro išsyk. "Ne! - šaukė ji. - Tu negali paimti to daikto, pats gerai žinai! Keliauk savo keliu ir daugiau apie tai neužsimink!"

Kai Rolandas vėl atgavo sąmonę, jėgų jam vis dar stigo, tačiau mąstyti įstengė blaiviau. Atsimerkęs pasijuto anaiptol ne tarp debesų, tačiau sniego baltumo grožio, supančio jį iš visų pusių, pojūtis neišblėso. Niekados gyvenime Rolandas nebuvo patekęs į tokią nuostabią vietą... iš dalies jam taip atrodė dar ir todėl, kad liko gyvas, bet labiausiai dėl aplinkui viešpatavusios tylos ir ramybės.

Rolandas gulėjo milžiniškoje salėje, labai ilgoje, su nepaprastai aukštomis lubomis. Kai jis atsargiai, itin atsargiai, pasuko galvą, iškart sumetė, kad salės ilgis siekia ne mažiau kaip du šimtus jardų. Plotis, suprantama, gerokai nusileido ilgiui, tačiau aukštumoje ištirpstančios lubos kėlė ypatingą erdvės pojūtį.

Beje, nei sienos, nei lubos, prie kokių buvo įpratęs Šaulys, nė negzistavo. Jeigu milžiniška salė ką ir priminė - tai palapinę. Virš jo galvos saulės spinduliai krito ant besikilnojančių balto šilko paklodžių. Būtent jas Rolandas ir palaikė debesimis. O štai po šilko užuolaida viešpatavo prieblanda. Sienos, irgi balto šilko, dvelktelėjus lengvam vėjeliui, išsipūsdavo kaip burės. Išilgai kiekvienos sienos ant virvelių kabojo varpeliai. Jie melodingai skimbčiodavo, kai šilko siena, keisdama savo formą, juos sujudindavo.

Platus praėjimas dalijo salę į dvi dalis. Abiejose praėjimo pusėse stovėjo dešimtys baltai paklotų lovų, kiekvienos galvūgalyje pūpsojo po švariai apvilktą pagalvę. Priešingoje praėjimo pusėje galėjai įžiūrėti gal keturiasdešimt lovų. Visos tuščios. Tiek pat jų stovėjo ir Rolando pusėje. Dvi buvo užimtos, viena Rolandui iš dešinės. Tasai žmogus...

Juk tai jaunuolis, visai dar berniukas. Tasai, kuris gulėjo lovyje.

Nuo šios minties Rolando rankomis ėmė bėgioti skruzdėlytės. Jis įdėmiai pažvelgė į miegantį vaikiną.

Negali būti. Tu dar neatsigavai, štai ir viskas. Šito papras-čiausiai negali būti.

Vis dėlto net įdėmiai žvelgdamas, Rolandas neįstengė įtikinti savęs, kad klysta. Lovoje gulėjo jaunuolis iš lovio, galbūt sergantis (ant-

raip - ką jis čia veiktų), bet jokiu būdu ne negyvas. Rolandas matė, kaip kilojasi jo krūtinė, kaip pirštai retsykiais sugniaužia antklodę.

Žinoma, tu nespėjai gerai į jį įsižiūrėti. Tačiau kelias dienas lovio vandenyje mirkusio žmogaus neatpažintų nė tikroji jo motina.

Rolandas pastebėjo dar vieną savo spėjimo patvirtinimą. Ant jaunuolio krūtinės blizgėjo medalionas. Prieš Rolandą užpuolant žaliaodžiams, jis nutraukė medalioną nuo jaunuolio kaklo ir įsikišo kišenėn. O dabar kažkas, greičiausiai šios vietovės šeimininkai, burtų kerais grąžino jaunuoliui, vardu Džeimsas, gyvybę, paėmė iš Rolando medalioną ir atidavė teisėtam savininkui.

Tai padarė švelnių, nuostabiai vėsių rankų mergaitė? Gal ji galėjo pamanyti Rolandą esant iš tų, kurie apiplėšinėja negyvėlius? Šaulys labai norėjo tikėti, kad ne. Lengviau susitaikyti su mintimi, jog jaunuolį atgaivino iš mirusiųjų, negu šios žavios mergaitės akyse pasirodyti marodieriumi.

Toliau išilgai praėjimo, atskirtas nuo vaikino ir Rolando Diskeino dešimtimi tuščių lovų, gulėjo trečiasis pacientas. Iš pirmo žvilgsnio, keturiskart vyresnis už jaunuolį ir dusyk už Šaulį. Ilga, gerokai pražilusia barzda, įdegusiu, raukšlėtu veidu, su maišeliais paakiuose. Per kairįjį skruostą ir tarpuakį driekėsi plati tamsi juosta. Rolandas ją palaikė randu. Barzdočius gal miegojo, o gal buvo be sąmonės - Rolandas girdėjo jį knarkiant - ir kybojo per tris colius virš lovos, palaikomas sudėtingos baltų, prieblandoje švytinčių juostų konstrukcijos. Jos kryžiavosi, raizgėsi pynėmis, kurios gobė vyro kūną. Įvilktas jis buvo į baltą ligoninės palaidinę.Viena juosta driekėsi per jo tarpkojį, prilaikydama kapšelį ir penį. Vyro kojos priminė tamsias gumbuotas šakas. Beliko tik spėlioti, keliose vietose jos lūžusios. Ir netgi tokiu atveju jos tarytumei *judėjo*. Tai buvo nesuvokiama, nes vyras gulėjo be sąmonės. Tikriausiai regėjimo apgaulė, pagalvojo Rolandas, šviesos ir šešėlių žaismas. Galbūt palaidinės plazdėjimą jis palaikė kojų judesiais. Arba...

Rolandas nusisuko, dirstelėjo aukštyn, į šilkines lubų paklodes, stengdamasis nuraminti pradėjusią tankiau plakti širdį. Tai, ką išvydo, negalėjo būti nei šviesos ir šešėlių žaismas, nei palaidinės plazdėjimas. Vyro kojos judėjo nejudėdamos... lygiai taip, jei tikėtum pojūčiais, judėjo ir Rolando nugara. Jis nežinojo šio reiškinio priežasties ir nenorėjo žinoti. Bent jau kol kas nenorėjo.

- Aš dar nepasirengęs, - sukuždėjo Šaulys. Jo lūpos išdžiūvo. Jis

užsimerkė bandydamas užsnūsti, stengdamasis negalvoti apie barzdoto vyro kojas. Bet...

Bet tau geriau būtų pasirengti.

Tai buvo balsas, kuris visada suskambėdavo Rolando galvoje, kai pradėdavo sau nuolaidžiauti, vengti darbo arba, sutikęs kliūtį, ieškoti ne efektyviausio, bet lengviausio aplinkkelio. Korto, jo senojo mokytojo, balsas. Žmogaus, kurio lazdos visi berniūkščiai bijojo kaip ugnies. Bet dar didesnė baimę keldavo jo liežuvis. Jeigu jie stengdavosi paaiškinti, kodėl neįvykdė užduoties, arba pradėdavo skųstis gyvenimu, Korto pašaipa būdavo skaudesnė nei laukinių bičių įgėlimai.

Ar tu Šaulys, Rolandai? Jeigu taip, tai verčiau pasirenk.

Rolandas vėl atsimerkė, pasuko galvą kairėn. Ir pajuto, kaip ant jo krūtinės kažkas sujudėjo.

Atsargiai, labai atsargiai kilstelėjo dešinę ranką. Šis judesys išsyk sukėlė nugaroje skausmą. Rolandas sustingo nusprendęs, kad jau smarkiau nebeskaudės (žinoma, jeigu staigiai nejudėsi), jo ranka slinko toliau, kol pasiekė krūtinę. Užčiuopė audinį. Medvilnė. Rolandas įbedė smakrą krūtinėn ir pamatė, kad yra apvilktas tokia pat ligoninės palaidine kaip ir barzdotas vyras.

O palaidinės iškirptėje Rolando pirštai apčiuopė grandinėlę. Paskui ėmė leistis žemyn ir pasiekė metalinį stačiakampį. Jis suprato, koks tai stačiakampis, tačiau norėjo įsitikinti. Ištraukė stačiakampį iš po palaidinės, visa tai atlikdamas nepaprastai atsargiai, stengdamasis neįtempti nugaros raumenų. Auksinis medalionas. Nepaisydamas skausmo, nusprendė pakelti medalioną ir perskaityti jame išgraviruotus žodžius:

Džeimsas
Šeimos numylėtinis. Dievo numylėtinis

Rolandas pakišo medalioną po palaidine, pašnairakiavo į jaunuolį, miegantį gretimoje lovoje, ne pakeltą virš jos, bet gulintį po apklotu. Apklotas buvo uždengtas tik iki krūtinės, o medalionas gulėjo ant palaidinės ties raktikauliu. Toks pat medalionas kaip ir Rolando. Tiktai...

Šaulys pagalvojo, kad įminė mįslę, ir nuo šios minties jam atlėgo širdis.

Pasuko galvą į barzdotą vyrą, ir jo laukė dar vienas siurprizas. Juodojo rando, kirtusio skruostą ir tarpunosį, nebebuvo. Liko tik rožinis gyjančios žaizdos dryželis, vos pastebimas įdrėskimas.

Man pasivaideno.

Ne, Šauly, vėl pasigirdo Korto balsas. *Pasivaidenti negalėjo. Ir tu tai žinai.*

Pastangos ištraukti medalioną ir vėl jį pasikišti po palaidine Rolandą nepaprastai nuvargino. O gal nuvargino svarstymai. Vabzdžių čirpimas ir varpelių skimbčiojimas susiliejo į vientisą lopšinę. Rolando akys užsimerkė, jis užsnūdo.

TREČIAS SKYRIUS

Penkios seserys. Džena. Elurijos daktarai. Medalionas. Pažadas tylėti

Nors Rolandas nubudo, jam pasirodė, kad vis dar tebemiega. Ir sapnuoja sapną. Ne paprastą sapną - košmarą.

Kadaise, kai jis susipažino ir pamilo Siuzeną Delgado, jam teko sutikti žynę, vardu Rėja, pirmą tikrąją Viduriniojo pasaulio žynę, su kuria jį suvedė gyvenimas. Būtent ji pasmerkė Siuzeną baisiai mirčiai, nors ir Rolandas tada suvaidino tam tikrą vaidmenį. Dabar, atmerkęs akis ir išvydęs ne vieną Rėją, o visas penkias, jis pamanė: *štai kur nuveda prisiminimai. Atmintin pasikviečiau Siuzeną, o paskui ją įsėlino ir Rėja iš Koso. Rėja ir jos seserys.*

Visos penkios vilkėjo ilgomis tunikomis - tokio pat baltumo kaip sienų ir lubų medžiaga. Jų senovinius, pilkus, raukšlėtus, nuo kaitros suaižėjusią žemę primenančius veidus rėmino balti gobtuvai, slepiantys kaklą, smakrą ir skruostus. Prie gobtuvų, pririšti šilko siūleliais, kabojo miniatiūriniai varpeliai, kurie skimbčiojo, kai moterys sujudėdavo arba prabildavo. Ant balto jų tunikų priekio Rolandas išvydo išsiuvinėtą kraujo ryškumo rožę... Tamsiojo Bokšto simbolį. Šios rožės galutinai įtikino Rolandą, kad jis nubudo. *Tai ne sapnas*, pamanė jis. *Senės tikros!*

- Jis bunda! - nelauktai koketišku balseliu sušuko viena.

- O-o-o-o!

- O-o-o-o-k!

- Ak!

Jos pradėjo čiauškėti kaip paukštelės. Viena, stovinti viduryje, žengtelėjo priekin, ir tą pat mirksnį jų veidai ėmė keistis tiesiog akyse. Moterys anaiptol ne senos, toptelėjo Rolandui, vidutinio amžiaus - taip, bet ne senos.

Aiman. Jos - senės. Tu matai, ką jos nori tau parodyti.

Toji, kuri žengė prie lovos, aukštesnė už kitas, pasilenkė prie Rolando. Sutilindžiavo varpeliai. Nuo šio garso Šauliui pasidarė negera, jį akimoju apleido paskutiniai jėgų likučiai. Visas galias tarytum iščiulpė rusvos akys. Ji palietė Rolando skruostą - toje vietoje oda iškart aptirpo. Tada žvilgtelėjo jam į krūtinę, veide šmėkštelėjo nerimas, ji skubiai atitraukė ranką.

- Nubudai, gražuoliuk. Nubudai. Gerai.

- Kas jūs? Kur aš?

- Mes - Nuolankiosios Elurijos seserys, - atsakė viena. - Aš - sesuo Merė. Štai sesuo Luiza, sesuo Mikelė, sesuo Kokuina...

- Ir sesuo Tamra, - prisistatė paskutinioji. - Žavinga dvidešimt vienerių metų katytė, - ji sukrizeno. Sesers veidas sumirguliavo, atgijo, bet po akimirkos ji vėl pavirto sene. Pilka oda, kumpa nosis. Rolandas dar kartą prisiminė Rėją.

Moterys pasilenkė prie jo, susigrūdo aplink hamaką, o kai Rolandas loštelėjo nuo jų, nugarą ir koją pervėrė toks skausmas, kad Šaulys suvaitojo.

- O-o-o-o!

- Skauda!

- Jam skauda!

- Taip skauda, kad negali kentėti!

Senių žiedas dar labiau susiglaudė, tarytum jas būtų viliojęs jo skausmas. Dabar Rolandas užuodė ir kvapą - išdžiūvusios žemės kvapą. Sesuo Mikelė ištiesė ranką...

- Išeikite! Palikite jį! Argi jums to nesakiau?

Senės atšlijo, sakytum netikėtas riksmas jas būtų išgąsdinęs. Merės akyse plykstelėjo pyktis. Bet ir ji žengtelėjo atgal, dvilktelėjusi akimis (dėl to Rolandas galėjo prisiekti) į medalioną, gulintį ant jo krūtinės. Prieš užmigdamas Šaulys paslėpė medalioną po palaidine, tačiau kažkokiu būdu jis vėlei atsidūrė viršuje.

Pasirodė šeštoji sesuo, prasispraudė tarp Merės ir Tamros. Ji iš tiesų atrodė dvidešimt vienerių metų: nurausvinti skruostai, lygi oda, juodos akys. Ant baltos tunikos - ta pati kraujo ryškumo rožė.

- Išeikite! Palikite jį ramybėje!

- O mano brangioji, - Luizos balse skambėjo ir pajuoka, ir susierzinimas. - Štai ir Džena, mūsų jaunėlė. Nejaugi jinai jį įsimylėjo?

- Tikrai įsimylėjo! - nusijuokė Tamra. - Ir yra pasiryžusi atiduoti jam savo širdį.

- Iš tiesų! - sutiko sesuo Kokuina.

Merė atsisuko į Dženą, jos lūpos susiaurėjo.

- Tau nėra ką čia veikti, mažoji gašlūne.

- O aš manau, kad yra, - atšovė sesuo Džena. Ji atrodė pasitikinti savimi. Juoda plaukų sruoga išslydo iš po gobtuvo ir užkrito ant kaktos. - Dabar išeikite. Jis per silpnas jūsų juokeliams ir pašaipoms.

- Nenurodinėk mums, mes niekados nejuokaujame. Tu tai žinai, sese Džena.

Mergaitės veidas kiek atlėgo, ir Rolandas suprato, kad ji bijo.

- Palikite jį, - pakartojo mergina. - Dar ne laikas. Argi kitų nereikia prižiūrėti?

Sesuo Merė susimąstė. Likusios žvelgė į ją. Pagaliau mergina linktelėjo galva ir nusišypsojo Rolandui. Jos veidas sumirguliavo, bruožai ėmė tirpti, tarp jos ir Rolando radosi tarytum koks virpantis ūkas - toks kyla karštą vasaros dieną. Ir tai, ką Rolandas išvydo už to ūko (arba pamanė, kad išvydo), sukėlė jam siaubą.

- Ilsėkis, gražuoliuk. Naudokis mūsų svetingumu, ir mes tave išgydysim.

Argi aš galiu rinktis? - mintyse paklausė Rolandas.

Seserys vėl sučiauškėjo kaip paukštelės. Sesuo Mikelė net pasiuntė jam oro bučinį.

- Eime, damos! - pašaukė sesuo Merė. - Palikime Dženą su juo - vien iš pagarbos jos motinai, kurią mes visos taip mylėjome! - ir nužingsniavo praėjimu, nusivesdama paskum save kitas seseris.

- Ačiū tau, - Rolandas pakėlė akis į tą, kurios vėsi ranka lietė jo kaktą... nes žinojo, kad būtent šioji guodė jį, dar neatgavusį sąmonės.

Džena apglėbė jo ranką savosiomis, paglostė.

- Jos nenorėjo tau pakenkti...

Bet Rolandas jautė, kad moteris netiki tuo, ką sako. Nepatikėjo ir jis, suprasdamas, kad pateko į mirtiną pavojų.

- Kur aš?

- Pas mus, - atsakė ji. - Nuolankiųjų Elurijos seserų namuose. Jeigu nori - vienuolyne.

- Tai ne vienuolynas. - Rolandas mestelėjo žvilgsnį į tuščias lovas. - Čia ligoninė, ar ne?

- Ligoninė, - Džena vis glostinėjo jo pirštus. - Mes tarnaujame daktarams... o jie tarnauja mums, - Rolandas nepajėgė atitraukti akių nuo juodos sruogos, jaukiai įsitaisiusios ant pieno baltumo merginos kaktos, norėjo paliesti ją, jeigu tik būtų išdrįsęs pakelti ranką. Vien tam, kad pajustų jos plaukus. Kaip tai gražu: juoda tartum varno

sparnas sruoga baltame fone. Grynai balta spalva prarado jam savo dalį žavesio. - Mes - medicinos seserys... arba buvome jomis, iki pasislinko pasaulis.

- Jūs garbinate žmogų Jėzų?

Ji nustebusi pažvelgė į Rolandą, paskui nusijuokė.

- Ne, jokiu būdu!

- Jeigu jūs... medicinos seserys, tuomet kas yra daktarai?

Džena vėl pažvelgė į jį, tada prikando lūpą lyg svarstydama, kokį sprendimą priimti. Dvejonė pavertė merginą dar žavesne, ir Rolandas pagalvojo, kad pirmą kartą po Siuzenos Delgado mirties, o tai įvyko gana seniai (nuo to laiko visas pasaulis pasikeitė, bet ne į gerąją pusę), jis žiūri į ją kaip į moterį, nors ir nepajėgia pajudinti nei rankų, nei kojų.

- Tu tikrai nori žinoti?

- Taip, suprantama, - dabar atėjo eilė nustebti Rolandui. Bet podraug su nuostaba jis patyrė neaiškų nerimą. Pagalvojo, kad tuojau Dženos veidas ims mirguliuoti ir pasikeis, kaip kitų seserų, tačiau to neįvyko. Beje, nuo jos nedvelkė išdžiūvusia, mirusia žeme.

Neskubėk daryti išvadas, perspėjo jis save. *Čia niekuo nevalia pasikliauti, netgi savo jausmais. Kol kas nevalia.*

- Ko gero, tau reikia šitai žinoti, - atsiduso Džena. Sutilindžiavo varpeliai, jų spalva buvo tamsesnė nei likusiųjų, nors ir ne tokia juoda, kaip jos plaukai. Iš garso Rolandas spėjo, kad jie yra gryno sidabro. - Tiktai pažadėk man, kad nesuriksi ir nepažadinsi šalia tavęs gulinčio berniuko.

- Pažadu, - nedelsdamas atsakė Rolandas. - Aš jau pamiršau, gražuole, kada paskutinį kartą rėkiau.

Ji nukaito, ir skruostų rožės atrodė kur kas gyvesnės ir tikresnės nei išsiuvinėtoji ant krūtinės.

- Nevadink gražuole moters, kurios dar neapžiūrėjai.

- Tad nusimesk nuo galvos gobtuvą.

Rolandas neapsakomai troško išvysti jos plaukus, juodų plaukų krioklį baltame fone. Aišku, galėjo būti juos nusikirpusi, jeigu to reikalavo jų ordino įstatai, tačiau jis beveik neabejojo, kad Dženos plaukai ilgi.

- Ne, to daryti nevalia.

- Kas uždraudė?

- Vyriausioji sesuo.

- Ta, kuri vadina save Mere?

- Taip, - Džena apsidairė, norėdama įsitikinti, kad nė viena sesuo

negrįžo į baltąją palapinę, tuomet vėl pažvelgė į Rolandą. - Prisimink savo pažadą.

- Prisimenu. Jokių riksmų.

Ji patraukė prie barzdoto vyriškio. Aplinkui tvyrančioje prieblandoje, eidama pro tuščias lovas, metė ant jų vos vos pastebimą šešėlį. Sustojusi prie pat vyriškio (Rolandui pasirodė, kad šis ne miega, o guli be sąmonės), Džena vėl atsigręžė į Šaulį. Jis linktelėjo galva.

Tada sesuo Džena prisiartino prie hamako, kuris dabar kabojo tarp jos ir Rolando, uždėjo rankas ant vyro krūtinės, pasilenkė prie jo... ir papurtė galvą į šalis - lyg kažkam prieštaraudama. Varpeliai suskambėjo garsiau, ir Rolandas nugaroje vėl pajuto įtampą, lydimą skausmo bangos. Jo kūną nukrėtė šiurpas, nors nesujudėjo nė vienas raumuo. Sakytum, jį nukrėtė šiurpas per sapną.

Tai, kas nutiko, vertė surikti, tačiau nežmoniškomis valios pastangomis jam pavyko nepraverti lūpų. Be sąmonės gulinčio vyro kojos vėl sujudėjo... nejudėdamos, nes visi judesiai koncentravosi odoje. Palaidinė nedengė apžėlusių vyro kelių, kulkšnių ir pėdų. Dabar tenai lakstė juoda vabalėlių banga. Jie garsiai tarškaliavo - visai kaip kolona žengiantys kareiviai.

Rolandas prisiminė tamsųjį randą, išnykusį nuo barzdoto vyro veido. Tikriausiai, nutarė Šaulys, randu jis palaikė tuos pačius vabalėlius, tvarkančius vyro žaizdą. Bet vabalėliai tvarkė ir jo žaizdas! Štai kodėl Rolando kūnas tirtėjo, nors pats jis nepajudino nė vieno raumens. Jie dengė visą jo nugarą. Gydė jį.

Kur jau ten - nuslopinti riksmui prireikė nežmoniškų pastangų.

Vabalėliai pasiekdavo vyro kojų pirštų galiukus, o po to šokdavo žemyn - lyg nertų nuo atbrailos į baseiną. Tada ant sniego baltumo paklodės išsirikiuodavo į koloną, o pasiekę grindis ištirpdavo palapinės apyblandoje. Rolandas negalėjo gerai įžiūrėti vabalėlių, mat vis dėlto gulėjo tolokai nuo barzdylos, tačiau jam atrodė, kad jie du kartus didesni už skruzdes, bet mažesni už stambias bites, kurios sukdavo ratus virš Gileado gėlių klombų.

Vabalėliai čirškė ir tarškaliavo.

O štai barzdylos savijauta akivaizdžiai pablogėjo. Vos tik vabalėlių armados, dengusios jo kojas, praretėjo, vyras suaimanavo, jį ėmė krėsti drebulys. Jaunoji moteris ramindama uždėjo vyriškiui ant kaktos ranką, ir Rolandas, nepaisant pasidygėjimą keliančio vaizdo, pajuto pavydo dūrį.

Beje, juk nepamatė nieko ypatingai šiurpaus. Juk ir Gileade sutinimus galvoje, pažastyse, pakirkšniuose gydydavo dėlėmis. Netgi gy-

dant smegenis, nebuvo skubama atverti kaukolę, bet pirmiausia uždėdavo dėles, nors šios niekam nekėlė teigiamų emocijų.

Ir vis dėlto vabalėliams jis jautė pasidygėjimą - galbūt dėl negalėjimo jų kaip pridera apžiūrėti, gal dėl žinojimo, jog tie laksto jo nugara, o jis visiškai bejėgis pakabintas hamake. Tiesa, vabalėliai nečirpė. Kodėl? Todėl, kad valgė? O gal miegojo? Ir valgė ir miegojo vienu metu?

Barzdylos aimanos nutilo. Vabalėlių kolonos išnyko: ant baltos paklodės, virš kurios kybojo barzdotas vyriškis, neliko nė vieno juodo taško.

Džena grįžo prie Rolando, jos akyse sustingo nerimas.

- Tu puikiai laikeisi. Mačiau, ką jautei. Tavo jausmai atsispindėjo veide.

- Daktarai, - iškvėpė Rolandas.

- Taip. Jų galia didelė, bet... - ji pritildė balsą. - Manau, šiam bėdžiui pagelbėti nepajėgs. Jo kojos pradėjo sveikti, veidas visiškai užgijo, tačiau esama traumų, kurių daktarai nesugebės pasiekti, - ji perbraukė ranka per savo pilvą, rodydama, kur yra tos traumos.

- O man?

- Tave buvo sučiupę žaliaodžiai, - atsakė Džena. - Ko gero, smarkiai juos supykdei, jei nepribaigė iššyk. Surišo tau kojas virve ir tempė į savo urvą. Tamra, Mikelė ir Luiza rinko žoles. Pamatė, kaip žaliaodžiai tave velka, sustabdė juos...

- Sesuo Džena, ar mutantai visada jums paklūsta?

Ji nusišypsojo - gal todėl, kad jis įsiminė jos vardą.

- Ne visada, bet dažnai. Tąkart pakluso, antraip jau būtumei iš kelio nužengęs į dykvietę.

- Tikriausiai.

- Odos ant tavo nugaros beveik nebeliko - nuo kaklo iki pat sėdmenų. Liksi randuotas visą gyvenimą, bet, dėkui daktarams, sparčiai gyji.

- Aišku, - Rolandą vėl kone pravimdė mintis, kad atviromis jo nugaros žaizdomis šmižinėja nesuskaičiuojamos armados vabalėlių. - Esu labai dėkingas. Gal galėčiau padaryti kokią nors paslaugą?

- Pasakyk man savo vardą. Pradėkim nuo šito.

- Rolandas iš Gileado. Šaulys. Sesuo Džena, aš turėjau du revolverius, ar jų nematei?

- Šaunamųjų ginklų nemačiau, - atsakė ir nusuko žvilgsnį. Jos skruostus vėl nutvieskė raudonos rožės. Rolandui toptelėjo, kad slaugyti ligonius ji moka, o štai meluoti - ne. Ir tuo pasidžiaugė. Melagių

šiame pasaulyje ir taip pakako su kaupu. Gi sąžiningumas tapo reta prekė.

Dabar dėl melo neverta jai priekaištauti, pagalvojo Rolandas. *Tikriausiai ji kažko bijo, todėl ir sako netiesą.*

- Džena! - pasigirdo balsas iš prieblandoje skendinčio ligoninės galo, kuris, kaip pasirodė Šauliui, buvo dar labiau nutolęs, ir sesuo Džena net pašoko iš netikėtumo. - Ateik čia. Savo kalbomis ligonį vargini. Leisk jam pamiegoti!

- Einu! - atsiliepė Džena ir pažvelgė į Rolandą. - Tik joms neprasitark, kad parodžiau tau daktarus.

- Juk pažadėjau tylėti, Džena.

Ji sustingo, prikando lūpą, o paskui ryžtingu judesiu nusmaukė gobtuvą sau nuo galvos. Švelniai sutilindžiavo varpeliai. Ant skruostų suverpetavo juodi plaukai.

- *Aš graži? Graži?* Pasakyk man tiesą, Rolandai iš Gileado... tiktai nepataikauk. Melo trumpos kojos.

- Tu graži kaip vasaros naktis.

Jo veido išraiška tikriausiai jai patiko labiau nei žodžiai, todėl mergina akinamai nusišypsojo. Vėl užsismaukė gobtuvą ant galvos, paskubom slėpdama po juo plaukus.

- Viskas savo vietoje?

- Žinoma, - jis atsargiai pakėlė ranką, rodydamas pirštu į jos kaktą. - Tik viena sruoga... ten.

- Taip. Ji niekuomet man nepaklūsta, - nutaisiusi mielą veidą, Džena pasitaisė neklusnią plaukų sruogą. Rolandas tuo metu pamanė, kad norėtų pabučiuoti šiuos rožinius skruostus... o ir ryškiai raudonas lūpas.

- Dabar viskas gerai, - ištarė jis Dženai.

- *Džena!* - šūktelėjimas nuskambėjo reikliau. - Metas medituoti!

- Jau einu! - mergina timptelėjo plačias tunikos klostes, bet prieš išbėgdama paskutinį kartą atsisuko į Rolandą. Jos veidas tapo gerokai rimtesnis. - Auksinis medalionas... Tu jį nešioji todėl, kad jis tavo. Supranti mane... Džeimsai?

- Taip, - Šaulys pašnairavo į miegantį berniuką. - O jis - mano brolis.

- Jeigu jos paklaus - taip. Kitoks atsakymas Dženai grėstų dideliais nemalonumais.

Rolandas neklausinėjo, kokie tie nemalonumai, be to, ji būtų ir neatsakiusi - mat jau skubėjo tarp lovų, viena ranka sukėlusi savo ilgo drabužio klostes. Rožinis atspalvis dingo nuo jos veido, skruostai

akimoju papilkėjo. Šaulys prisiminė, kaip godžiai į jį žvelgė kitos seserys, susigrūdusios prie hamako... kaip mirguliavo, nepastebimai keitėsi jų veidai.

Šešios moterys - penkios senės, viena jauna.

Daktarai, kurie čirpia ir pradingsta, paklusę varpelių garsams.

Milžiniška ligoninės palata, kurioje išrikiuotas geras pusšimtis lovų, balto šilko lubos ir sienos...

...visos lovos, išskyrus tris, tuščios.

Rolandas neįstengė suprasti, kodėl Džena iš jo džinsų kišenės ištraukė medalioną, priklausantį nužudytam vaikinukui, ir užkabino jam ant kaklo, tačiau paskutinioji Dženos frazė leido spėti, kad Nuolankiosios Elurijos seserys, jei tik sužinotų, ką mergina padarė, ją nugalabytų.

Rolandas užsimerkė, monotoniškas vabalų-daktarų čirpimas jį užliūliavo. Šaulys užmigo.

KETVIRTAS SKYRIUS

Dubenėlis sriubos. Jaunuolis iš gretimos lovos. Naktinės slaugės

Rolandas sapnavo, kad labai didelis vabalas (galbūt vabalas-daktaras) suka ratus virš jo galvos ir nuolat atsimuša jam į nosį. Tie smūgiai veikiau erzino, nei kėlė skausmą. Šaulys vaikė vabalą ranka, tačiau vis nepataikydavo, nors Rolandas nuo seno garsėjo staigia reakcija. O vabalas sukrizendavo kiekvienąsyk, kai Šaulys mostelėdavo pro šalį.

Mano judesiai tokie lėti, nes sergu, pamanė Rolandas.

Ne, pakliuvau į pasalą. Mane vilko žeme lėtieji mutantai, o paskui išgelbėjo Nuolankiosios Elurijos seserys.

Ūmai Rolandas mintyse išvydo vyro šešėlį, išnirusį iš už apversto furgono. Jis išgirdo triumfuojantį šūksnį: "Bum!"

Nubusdamas krūptelėjo taip smarkiai, kad net susiūbavo hamakas. Moteris, stovinti šalia, prie pat jo galvos, krizenanti ir sykiais mediniu šaukštu stukteldama Šauliui į nosį, per žingsnį atšlijo. Atšlijo pernelyg staigiai - dubenėlis, kurį laikė kitoje rankoje, išsprūdo iš pirštų.

Rolando rankos akimoju kilstelėjo pasitikdamos dubenėlį - jo reakcija tebebuvo puiki, vadinasi, tiktai sapne nepajėgė pataikyti į va-

balą. Jis sučiupo bekrintantį dubenėlį, iš jo spėjo ištikšti vos keletas lašų. Moters, sesers Kokuinos, akys suapvalėjo iš nuostabos.

Nugarą, savaime aišku, nudiegė skausmas, tačiau ne toks aštrus kaip anksčiau. Ir ant odos Rolandas nejautė jokio judėjimo. Matyt, "daktarai" miegojo, bet jis labiau norėjo tikėti, kad jie apskritai pasišalino.

Rolandas ištiesė ranką prie šaukšto, kuriuo Kokuina bilsnojo jam per nosį (beje, jis nė kiek nenustebo, kad viena iš seserų galėjo taip šaipytis iš miegančio ir ligoto žmogaus; tiesa, jei tai būtų buvusi Džena, tuomet nustebtų), ir moteris, vis dar neatsipeikėjusi iš nuostabos, iškart padavė jam šaukštą.

- Na ir vikrus gi tu! - sušuko ji. - Tokia reakcija, ir dar pusiaumiegiu!

- Nepamiršk to, - atsakė Rolandas ir paragavo sriubos. Lyg ir paprastas vištienos sultinys, tačiau smarkiai išalkusiam Rolandui jis pasirodė kaip ambrozija. Šaulys godžiai suskubo valgyti.

- Ką nori tuo pasakyti? - paklausė Kokuina.

Ligoninėje tapo dar tamsiau, baltos sienos nusidažė rausvai oranžiniais saulėlydžio tonais. Šioje šviesoje Kokuina atrodė jauna ir simpatiška... bet Rolandas neabejojo, jog tai tėra regimybė, koks nors burtų triukas.

- Nieko svarbaus. - Rolandas nuleido šaukštą ir priglaudė dubenėlį prie burnos. Keturi dideli gurkšniai, ir šis ištuštėjo. - Jūs buvote man geros...

- Žinoma! - Kokuinos balse girdėjosi pasipiktinimas.

- ...ir aš tikiuosi, kad jūsų gerumas nuoširdus. O jeigu ne, sese, prisimink, koks esu vikrus. Turiu prisipažinti - ne visada būnu geras.

Kokuina neatsakė, paėmė Rolando jai ištiestą dubenėlį. Paėmė labai atsargiai, kad neprisiliestų prie jo pirštų. O žvilgsnis nejučia slydo ton vieton, kur gulėjo medalionas, šiuo metu paslėptas po palaidine. Rolandas pakeitė temą, kad Kokuina nesimėgautų tuo, jog jis beginklis guli hamake, o nugara dar nepajėgia atlaikyti kūno svorio.

- Kur sesuo Džena? - paklausė Šaulys.

- O-o-o... - Kokuina pašaipiai kilstelėjo antakius. - Mums ji patiko, ar ne? Ji privertė suvirpėti mūsų širdį, - ir paplekšnojo delnu sau per krūtinę su išsiuvinėta raudona rože.

- Anaiptol, anaiptol - paprieštaravo Rolandas, - tačiau ji labai gera. Esu tikras, ji nežadintų manęs, daužydama šaukštu per nosį, kaip kai kurios kitos.

Šypseną sesers Kokuinos veide pakeitė pyktis ir nerimas.

- Neprasitark apie tai seseriai Merei, jei ji prieis prie tavęs. Galiu sulaukti nemalonumų.

- Kodėl man tai turi rūpėti?

- Jei pridarysi man nemalonumų, galiu su tavimi atsiskaityti apsunkindama mažosios Dženos gyvenimą. Juoba kad dabar ji užsitraukusi Vyriausiosios sesers nemalonę. Seseriai Merei nepatiko, kaip Džena kalbėjo apie tave... Nepatiko jai ir tai, kad nuo tavo lovos Džena grįžo su juodaisiais varpeliais ant gobtuvo.

Vos šie žodžiai išsprūdo iš sesers Kokuinos lūpų, ji prisidengė burną delnu - suprato per daug pasakiusi.

Rolandą Kokuinos žodžiai sudomino, tačiau nenorėjo, kad ji šitai pastebėtų. Todėl nusprendė daugiau apie tai neklausinėti.

- Tylėsiu, jeigu Dženos neapskųsi seseriai Merei.

Kokuinos veide nušvito palengvėjimas.

- Sutinku, - ji daug patikliau pasilenkė prie Šaulio. - Tavo draugužė Apmąstymų namuose. Tai nedidelė ola kalvoje, kur medituojame, jeigu Vyriausioji sesuo nusprendžia, kad nusižengėme. Ji tenai apmąstys nederamą savo elgesį, kol Merė ją išleis, - Kokuina patylėjo, po to nelauktai paklausė: - Kas guli šalia tavęs? Ar žinai?

Rolandas pasuko galvą. Vaikinas jau nebemiegojo ir atidžiai klausėsi jų pašnekesio. Jo akys buvo tokios pat juodos kaip Dženos.

- Ar aš žinau? - Rolandas vylėsi, kad jo balsui pajuokos pakako. - Kodėl turėčiau nepažinti savo brolio?

- Jeigu jis - tavo brolis, kodėl toksai jaunas, o tu - senas? - dar viena sesuo išniro iš tamsos, Tamra, neseniai prisipažinusi, kad jai vos dvidešimt vieneri. Prieš akimirksnį, kol nebuvo priėjusi prie lovos, jos veidas atrodė kaip šimtametės senės. Paskui jis sumirguliavo, kaži kaip nesuvokiamai pakito, ir Rolandas priešais save jau regėjo sveikata trykštančią trisdešimtmetę matroną. Tikrąjį Tamros amžių išdavė vien akys - patinusios, sunerimusios, pageltusia ragena.

- Jis - jauniausias, aš - vyriausias, - atsakė Rolandas. - Tarp mūsų dar yra septyni broliai ir seserys, bei dvidešimt metų bendro tėvų gyvenimo.

- Kaip įdomu. Jeigu jis - tavo brolis, vadinasi, žinai jo vardą, ar ne? Kuo puikiausiai žinai.

Šauliui nespėjus nė prasižioti ir pasiteisinti atminties spragomis, jam į pagalbą atėjo jaunuolis.

- Joms atrodo, kad galėtum pamiršti tokį paprastą vardą - Džonas Normanas. Tiesiog keista, kaip tokia mintis apskritai gali šauti į galvą, ar ne, Džimi?

Kokuina ir Tamra perliejo jaunuolį piktais žvilgsniais. Šįsyk jos pralaimėjo ir neslėpė nusivylimo.

- Jau pamaitinote jį savo mėšlu, - tęsė jaunuolis (dabar Rolandas žinojo, kad jo medalione išgraviruota: Džonas. Šeimos numylėtinis. Dievo numylėtinis). - Kodėl gi jums neišėjus, kad mudu galėtume pasikalbėti vieni?

- Geras diegas! - nepatenkinta sušuko Kokuina. - Toks, vadinasi, tavo dėkingumas!

- Aš įpratęs dėkoti už tai, ką man duoda, - atsakė jaunuolis, žvelgdamas Kokuinai į akis, - bet ne už tai, ką iš manęs atima.

Tamra suniurzgė, staiga apsisuko ir nužingsniavo praėjimu. Kokuina keletą sekundžių užtruko, kad sutramdytų įžūlųjį vaikiną.

- Prikąsk liežuvį, antraip ne po savaitės, o rytoj ryte pamatysi tą, kieno veidas tau bus mielesnis nei mano.

Ir nelaukdama atsakymo nuskubėjo paskui Tamrą.

Rolandas ir Džonas Normanas luktelėjo, kol jos pasišalins iš ligoninės. Tada jaunuolis atsigręžė į Šaulį ir tyliai paklausė: "Mano brolis... mirė?"

Rolandas linktelėjo galva.

- Pasiėmiau medalioną, nes tikėjausi kada nors sutikti jo giminaičius. Jis priklauso tau. Apgailestauju, kad tavo šeima patyrė tokią netektį.

- Ačiū, - apatinė Džono Normano lūpa suvirpėjo, bet tik akimirką. - Žinau, ką žaliaodžiai tau padarė. Nors šios senės man nieko nepasakojo. Jie daugelį suluošino, o kitus visai sunaikino.

- Gal seserys to nežino?

- Žino. Gali neabejoti. Jos daug ko nesako, bet žino pakankamai. Vienintelė, kuri nuo jų skiriasi - Džena. Būtent ją turėjo galvoje ta sena žiežula, sakydama "tavo draugužė", ar ne?

Rolandas linktelėjo.

- Ji paminėjo juoduosius varpelius. Norėtųsi išgirsti apie juos daugiau.

- Džena ne tokia, kaip kitos seserys. Lyg ir princesė. Jos padėtį lemia kilmė ir kraujas. Didesnę laiko dalį čia guliu apsimesdamas miegančiu, manau, taip saugiau, bet girdžiu jų pokalbius. Džena grįžo pas jas neseniai. O juodieji varpeliai turi kažkokią ypatingą galią... bet vis dėlto svarbiausia čia Merė. Galvoju, kad juodieji varpeliai yra tam tikras ritualinis atributas, gal kaip žiedas, kurį baronai tėvai perduodavo savo sūnums. Ji užmovė tau ant kaklo Džimio medalioną?

- Taip.

- Niekados jo nenusiimk, - Džono Normano veidas įsitempė, tapo panašus į kaukę. - Nežinau, kas saugo - auksas ar Dievas, bet medalionas neprileidžia jų prie manęs. Tik jo dėka dar esu gyvas, - vaikino balsas virto šnabždesiu. - Jos - ne-žmonės!

- Klausyk, jos, žinoma, įvaldžiusios magijos kerus ir...

- Ne! - didelėmis pastangomis jaunuolis truputį pasikėlė ant alkūnės. - Tu kalbi apie raganas ir burtininkes. Jos - ne raganos ir ne burtininkės. Jos - *ne-žmonės*!

- Iš kurgi jos atsirado?

- Nežinau.

- O kaip tu, Džonai, čia patekai?

Tyliu balsu jaunuolis papasakojo, kas jam nutiko. Jis, jo brolis ir dar keturi vaikinai, turintys gerus arklius, parsisamdė septynių furgonų karavano sargybiniais. Karavanas gabeno sėklas, maistą, įrankius, paštą ir keturias nuotakas. Keliavo jie į Tedžusą, miestelį už dviejų šimtų mylių į vakarus nuo Elurijos. Sargybiniai pasidalijo į dvi grupes, kurios paeiliui lydėjo karavaną arba žvalgė vietovę. Normanas paaiškino, kad jis ir jo brolis buvo skirtingose grupėse, nes būdami kartu jie vaidijosi kaip... kaip...

- Kaip broliai, - pasiūlė Rolandas.

Džonas Normanas kreivai šyptelėjo.

- Būtent.

Trijulė, kuriai priklausė Džonas, ėjo žvalgybą, kai karavanas pateko į pasalą, surengtą Elurijos žaliaodžių.

- Kiek pastebėjai furgonų? - paklausė jis Rolando.

- Vieną. Apverstą.

- O kūnų?

- Tiktai vieną. Tavo brolio.

Džonas niūriai linktelėjo galva.

- Jį paliko tiktai dėl medaliono.

- Mutantai?

- Seserys. Mutantams nusispjauti ir į auksą, ir į Dievą. O štai šitos kalės... - jis įsispoksojo į ligoninę gaubiančią tamsą. Rolandas pajuto, kad jį spaudžia miegas, tačiau tada dar nesuprato, jog priežastis - sriuba.

- O kiti furgonai? Kurie neapvirto?

- Juos pasisavino mutantai. Kartu su prekėmis, - atsakė Džonas. - Auksas ir Dievas jiems nė motais, o seserims nereikia tų prekių. Įprasto maisto jos, atrodo, nevalgo. Čia viskas ne taip, kaip pas žmones. Kad ir tie vabalai...

Kai jis ir dar du vaikinai atšuoliavo į Eluriją, mūšis jau buvo pasibaigęs. Kai kas žuvo, bet dauguma liko gyvi. Tarp jų ir trys nuotakos. Žaliaodžiai vedėsi jas iš miesto. Džonas Normanas įsidėmėjo ir mutantą su katiliuku, ir jo draugę raudona liemene.

Nedidukas Normano būrys stojo į mūšį. Jis dar spėjo pamatyti, kaip vienas vaikinas krito pervertas strėlės, o paskui Džonui trenkė lazda per galvą, ir šviesa akyse užgeso.

Rolandas norėjo paklausti, ar puolantysis, prieš smogdamas lazda Džonui per galvą, suriko: "Bum!" - bet paskutinę akimirką persigalvojo ir nutylėjo.

- Atsipeikėjau jau čia, - tęsė Džonas Normanas. - Išvydau ir kitus, kuriuos gydė šie velnio vabalai.

- Kitus? - Rolandas nužvelgė tuščias lovas. Jos atrodė kaip baltos salelės, kyšančios tamsos jūroje. - Ar daug čia buvo žmonių?

- Ne mažiau dvidešimties. Jie pasveiko... vabalai juos išgydė... o paskui žmonės vienas po kito pradingo. Vakare užmiegi, o rytą nubudęs matai, kad vieno jau nebėra. Vienas paskui kitą jie prapuolė, kol likome tiktai mudu su šiuo barzdočiumi.

Džonas Normanas pažvelgė į Rolandą.

- O dabar atsiradai tu.

- Normanai... - Rolandui sukosi galva. - Aš...

- Numanau, kas tau nutiko, - Džono Normano balsas sklido iš toli, gal net nuo paties horizonto. - Dėl visko kalta sriuba. Bet vyras privalo valgyti. Ir moteris taip pat. Jeigu ji normali moteris. Šitos - nenormalios. Netgi sesuo Džena. Ji gera, bet irgi nėra žmogus, - balsas tolo ir tolo. - Galų gale ji taps tokia pat, kaip anos. Atsiminsi mano žodį.

- Nepajėgiu nė krustelti, - kiekvienam žodžiui Rolandas turėjo sutelkti visas jėgas. Tarytumei būtų ridenęs milžiniškus akmenis.

- Nesistebėk, - Normanas netikėtai nusijuokė. - Sriuboje ne tik migdomieji. Jos prideda kažkokios bjaurasties, kuri sukausto judesius. Aš juk visiškai pasveikau, broli... kaip manai, kodėl čia esu?

Džono Normano balsas dabar jau sklido ne nuo horizonto, o iš mėnulio.

- Netikiu, kad kuris iš mūsų vėl pamatys saulę.

Šįkart tu klysti, pabandė paprieštarauti Rolandas, bet neįstengė išspausti nė garso. Tamsos banga užliejo jį visą, prarydama kartu su žodžiais.

Vis dėlto galutinai savikontrolės jis neprarado. Gal sesuo Kokuina į sriubą įbėrė nepakankamai "vaistų", gal jos niekados neturėjo

reikalų su šauliu, todėl nežinodamos, kas pateko į jų tinklus, paskyrė įprastam žmogui numatytą dozę.

Suprantama, Rolandas neturėjo galvoje sesers Dženos - ji žinojo. O naktį kuždesiai, krizenimas ir varpelių skimbčiojimas pažadino jį lyg iš miego, lyg iš užmaršties. "Daktarai" toliau monotoniškai čirpavo, nė sekundę nenutraukdami savo darbo.

Rolandas atsimerkė. Pamatė ligoninės tamsą sklaidančius blyksnius. Kuždesiai ir krizenimas artėjo. Rolandas pabandė pasukti galvą, bet iš pradžių jam nepavyko. Jis pagulėjo, atsikvėpė, sukaupė valią ir pabandė antrą kartą. Šįsyk jo galva pasisuko. Vos ne vos, tačiau to užteko.

Penkios nuolankiosios seserys - Merė, Luiza, Tamra, Kokuina ir Mikelė - artėjo praėjimu, kikendamos kaip pasivaikščioti išėję vaikai. Kiekviena nešė po sidabrinę žvakidę su įstatyta ilga žvake. Jos sustojo prie lovos, virš kurios hamake kabojo barzdotasis vyras. Žvakių šviesa raibuliuojančia kolona kilo aukštyn ir pusiaukelėje į lubas tirpo tamsoje.

Tuomet prabilo sesuo Merė. Rolandas pažino jos balsą, bet nesuprato žodžių: tokių nebuvo nei prastuomenės, nei aukštuomenės, nei jokioje kitoje kalboje. Frazę jis girdėjo aiškiai: *kan de lah, mi him en tou*, bet nenutuokė, ką ji galėtų reikšti.

Ir ūmai Rolandas suvokė, kad girdi vien varpelių skimbčiojimą: "daktarai" buvo nutilę.

- *Ras mi! On, on!* - sušuko sesuo Merė.

Žvakės užgeso, tamsa paslėpė ir seseris, ir barzdylą.

Rolandas laukė, kas bus toliau. Jam atšalo oda. Pamėgino sulenkti rankas arba kojas. Nepavyko. Taip, jis pajėgė penkiolikos laipsnių kampu pasukti galvą, bet kūną tarsi paralyžiavo. Jis priminė mirtinai voratinklyje įstrigusią musę.

Tamsoje tylutėliai suskambo varpeliai... ir kartu su tilindžiavimu pasigirdo čiulpsėjimas. Sakytum - kažkas kažką godžiai siurbė. Vos tai išgirdęs, Rolandas suprato, kad būtent šito ir tikėjosi. Tam tikra jo sąmonės dalis jau seniai suprato, kas gi yra tos Nuolankiosios Elurijos seserys.

Jeigu Rolandas būtų sugebėjęs pakelti rankas, jis būtų užsikimšęs ausis, kad negirdėtų šio klaikaus čiulpsėjimo. Bet rankos neklausė, todėl jam beliko gulėti, klausytis ir laukti, kada visa tai baigsis.

Bet seserys vis nebaigė pasisotinti krauju. Kažkuo jos priminė kiaules, šlamščiančias paplavas iš lovio. Kartą viena iš jų net riaugtelėjo, o kitos pradėjo kikenti (juoką nutraukė sesers Merės riktelėji-

mas: "Heis!"). Po akimirkos Rolando klausą pasiekė sunki, ilga aimana, be abejonės, išsiveržusi iš barzdotojo gerklės. Tikriausiai paskutinis garsas, išsprūdęs iš jo lūpų šiame gyvenime.

Galų gale jos pasisotino, čiulpsėjimas nutilo, vėl sučirpė "daktarai". Pasigirdo kuždesiai, juokeliai. Sušvito žvakės. Dabar Rolandas gulėjo pasukęs galvą į kitą pusę. Nenorėjo, kad suprastų jį mačiusį seserų užsiėmimą. O dar viena priežastis: jis nenorėjo žiūrėti į seseris ir jų auką. To, ką jau išvydo ir išgirdo, užteko su kaupu.

Bet kuždesiai ir juokeliai priartėjo. Rolandas užsimerkė, galvodamas apie medalioną, gulintį ant jo krūtinės. *Nežinau, kas saugo - auksas ar Dievas, bet medalionas neprileidžia jų prie manęs*, sakė jam Džonas Normanas. Šie žodžiai teikė drąsos, tačiau artėjančių Nuolankiųjų seserų džiugus juokas, pasikuždėjimai jų keista kalba griovė pasitikėjimą stebuklinga medaliono galia.

O kai seserys apstojo Rolandą ratu, jis užuodė nuo jų sklindantį aštriai nemalonų gendančios mėsos dvoką. O koks galėjo nuo jų sklisti kitoks kvapas?

- Tikras gražuoliukas, - svajingai sukuždėjo sesuo Merė.

- Bet koks atstumiantis jo medalionas, - pastebėjo sesuo Tamra.

- Mes jį nuplėšim! - pareiškė sesuo Luiza.

- O paskui jį užbučiuosim! - pridūrė sesuo Kokuina.

- Užbučiuosim negyvai! - sušuko sesuo Mikelė su tokiu susižavėjimu, kad visos ėmė juoktis.

Rolandas pajuto, kad ne visas jo kūnas paralyžiuotas. Seserų balsai pažadino iš snaudulio vieną jo dalį, kuri dabar stovėjo stačia kaip mietas. Ranka paniro po ligoninės palaidine, apčiuopė pritvinkusį penį, apglėbė jį, paglostė. Rolandas apmirė iš baimės, vaidindamas miegantį, ir tą pat akimirksnį iš jo trykštelėjo šilta sperma. Minutėlę ranka liko ankstesnėje vietoje, nykštys švelniais judesiais glostė penį. Paskui plaštaka nuslinko ant pilvo, susirado šiltą balutę.

Seserys kikeno.

Varpeliai tilindžiavo.

Rolandas atsargiai pramerkė vieną akį ir išvydo prie jo palinkusias besivaipančias senes, apšviestas virpčiojančios žvakių šviesos: ašarojančios akys, pageltę skruostai, iš po apatinės lūpos styrantys dantys. Seserims Mikelei ir Luizai radosi mažos barzdikės: ant smakro sukrešėjo barzdotojo vyro kraujas.

Merė, suskliaudusi delną geldele, kaišiojo jį seserims po nosimi. Tos kažką iš jos delno lyžčiojo.

Rolandas užsimerkė, laukdamas, kada gi pagaliau jos pasišalins. Ir galų gale jos pasišalino.

Dabar niekaip nebeužmigsiu, pagalvojo jis, o po penkių minučių jau kietai miegojo.

PENKTAS SKYRIUS

Sesuo Merė. Raštelis. Ralfas. Normano likimas. Vėl sesuo Merė

Nubudo Rolandas jau įdienojus. Vėjas plaikstė akinamai balto šilko lubas. Daktarai-vabalai taikiai čirpė. Šalimais, atmetęs galvą taip, kad neskustas skruostas lietė petį, miegojo Normanas.

Rolandas ir Džonas Normanas liko vieninteliai pacientai. Hamakas, kuriame vakar gulėjo barzdotas vyras, dingo. Ir lova po juo buvo tuščia, uždengta sniego baltumo drobule, galugalvyje pūpsojo tokio pat baltumo pagalvė.

Rolandas prisiminė žvakes, jų šviesą, susiliejančią į koloną, seseris, palinkusias prie barzdočiaus. Jų juoką. Ir varpelių skimbčiojimą.

Tarsi išgirdusi jo mintis, prie Rolando priėjo sesuo Merė. Jai įpėdžiui, nešina padėklu, sekė sesuo Luiza. Luiza akivaizdžiai nervinosi. Merė atrodė paniurusi. Jautėsi, kad nuotaika jos prasta.

Nejau galima niršti po tokios sočios puotos, mintyse papriekaištavo jai Rolandas. *Prasti reikalai, sesule.*

Prisiartinusi prie hamako, sesuo Merė įrėmė žvilgsnį į Šaulį.

- Turiu tau padėkoti, - be jokiós įžangos prašneko ji.

- Argi man reikia tavo dėkingumo? - be galo nuvargusio žmogaus balsu išstenėjo Rolandas.

Merė praleido jo pašaipą pro ausis.

- Tavo dėka savo vietos nenorėjusi žinoti įžūlėlė ryžosi atviram maištui. Jos motina buvo lygiai tokia pat, todėl ir pasimirė, kai tik Džena sugrįžo. Pakelk ranką, nedėkingasis.

- Negaliu. Nė piršto neįstengiu pajudinti.

- Ką tikiesi apgauti, balandėli? Aš tai jau žinau, ką tu gali, o ko - ne. O dabar kelk ranką.

Rolandas pakėlė dešinę ranką, visa savo povyza rodydamas, kiek jėgų jam kainuoja šis paprastutis kūno judesys. O mintyse sumetė, kad jam jau užtenka jėgų išsiropšti iš hamako... bet kas toliau? Ilgai kelionei jų pristigs, netgi išvengus eilinės "vaistų" dozės. O už

Merės nugaros sesuo Luiza jau kėlė dangtelį nuo sriubos dubenėlio. Rolandui užteko mestelėti į sklidiną dubenėlį vienintelį žvilgsnį, kad jo pilvas pradėtų gurgti.

Vyriausioji sesuo šį garsą išgirdo ir nusišypsojo.

- Stipriam vyrui apetitas atsiranda netgi vartantis pataluose. Aišku, jeigu jis vartosi gana ilgai. Ką galvoji apie tai Džeisonai, Džono broli?

- Mano vardas Džeimsas. Tu gerai tai žinai, sese.

- Žinau? - ji ėmė tulžingai juoktis. - O jeigu aš išpersiu rimbu tavo gražuolę, išpersiu taip, kad jos nugara pavirs kruvinais mėsgaliais, argi neišgirsiu iš jos kito vardo? Nejau per jūsų intymų pokalbį neprisipažinai jai, kaip tave vadina?

- Tik paliesk ją nors pirštu - ir aš tave užmušiu.

Vėl juokas. Sesers Merės veidas sumirguliavo. Burna pavirto dantingais nasrais.

- Mirtis laukia veikiau tavęs, o ne mūsų.

- Sese, jeigu judvi su Džena negalite viena kitos pakęsti, kodėl neatleidi jos nuo įžadų ir nepasiunti kur akys veda?

- Nė viena iš mūsų negali būti atleista nuo įžadų ir pasitraukti. Jos motina pabandė, bet greitai sugrįžo - jau merdėdama, su sergančia dukra ant rankų. Ką gi, mes Dženą išgydėme, jau po to, kai jos motina pavirto į dulkes, kurias vėjas išnešiojo po Pakraščio pasaulį, - ir štai kaip ji mums atsidėkojo! Be to, ji nešioja juoduosius varpelius, mūsų ordino simbolį. Arba mūsų *ka-tetą*. O dabar valgyk... tavo pilvas reikalauja, kad jį pripildytum.

Sesuo Luiza ištiesė jam dubenėlį, bet jos žvilgsnis vis kliuvo už medaliono, kurio kontūrai matėsi pro palaidinės audinį. *Nepatinka jis tau, ar ne*, pamanė Rolandas ir prisiminė kitą Luizą, nutviekstą žvakių šviesos, su barzdočiaus kraujo dėme ant smakro, laižančią jo spermą iš sesers Merės delno.

Ir nusigręžė.

- Nieko nenoriu.

- Betgi tu alkanas, - užprotestavo Luiza. - Jeigu nepasistiprinsi, Džeimsai, iš kur rasis jėgos?

- Atsiųskite čia Dženą. Suvalgysiu viską, ką ji atneš.

Sesuo Merė pasidarė niūresnė už debesį.

- Daugiau jos nepamatysi. Išleidau ją iš Apmąstymų namų, kai pasižadėjo medituoti du kartus ilgiau ir daugiau nesirodyti ligoninėje. Tad valgyk, Džeimsai, ar kaip ten tave vadina. Arba suvalgysi sriubą,

arba mes brūkštelsime peiliu ir tai, kas yra sriuboje, įlašinsime tiesiai tau į kraują. Mums nesvarbu, ar ne, Luiza?

- Nesvarbu, - linktelėjo toji. Ji vis tebetiesė Rolandui dubenėlį. Nuo jo kilo garas. Kvepėjo riebiu vištienos sultiniu.

- O štai tau svarbu, - išsišiepė Merė, parodydama neįprasto didumo dantis. - Daktarai kraujo nemėgsta. Jis juos erzina.

Rolandas puikiai suvokė, kad kraujas erzina visai ne daktarus. Bet suprato ir tai, kad neturi iš ko rinktis. Paėmė iš Luizos dubenėlį, lėtai viską suvalgė. Ir daug ką būtų atidavęs už galimybę nuo sesers Merės veido nubraukti savimi patenkintą šypsenėlę.

- Gerai, - linktelėjo ji, kai Rolandas grąžino tuščią indą, o Merė įsitikino, kad jame nebeliko nė lašo. Ligonio ranka bejėgiškai nukrito ant hamako, pernelyg sunki, kad pajėgtų dar kartą ją pakelti. Rolandas pajuto, kad vėlei grimzta į miegą.

Sesuo Merė pasilenkė virš jo, tunikos kraštelis palietė Šaulio petį. Į Rolandą plūstelėjo dvėselienos dvoko banga. Jis vos nesusivėmė.

- Kai atgausi jėgas, nusiimk šį auksinį daikčiuką... ir išmesk į pisuarą palovėje. Ten jo vieta. Vien į jį pažvelgus man pradeda skaudėti galvą ir sutrinka kvėpavimas.

- Jei medalionas tau taip nepatinka, nuimk jį pati, - sukaupęs paskutines jėgas, atsakė Rolandas. - Kaip galėčiau tau sutrukdyti, kale?

Sesuo Merė vėl piktai išsišiepė. Rolandas pamanė, kad Vyriausioji skeltų jam antausį, jeigu nesibaimintų priartinti rankos prie medaliono. Matyt, liesti jį aukščiau juostos sesuo nesiryžo.

- Manau, turėtum rimtai apsvarstyti mano pasiūlymą. Aš vis dar galiu išperti Dženą. Ji nešioja juoduosius varpelius, bet aš - Vyriausioji sesuo. Todėl ir pagalvok.

Ji pasišalino. Luiza nusekė įkandin, metusi į Rolandą paskutinį žvilgsnį, kuriame sumišo baimė ir geidulys.

Privalau iš čia ištrūkti, pagalvojo Rolandas. *Privalau.*

Tačiau užuot šitaip pasielgęs, paniro į kažin kokią, nuo miego besiskiriančią, būseną. Galbūt kurį laiką ir snaudė, o kai kada sapnavo atmerktomis akimis. Sykį kažkieno pirštai paglostė jam ranką, kažkas lūpomis palietė jo ausį ir sukuždėjo: “Žvilgtelėk po pagalve, Rolandai... tik niekas neturi žinoti, kad buvau pas tave atėjusi”.

Praslinko dar šiek tiek laiko, ir Rolandas, atmerkęs akis, tikėjosi virš savęs pamatyti mielą sesers Dženos veidelį. Ir juodų plaukų krioklį, krentantį iš po gobtuvo. Tačiau neišvydo nieko. Tik ryškų šilkinio audinio ant lubų baltumą. Rolandas spėjo, kad jau vidurdienis.

Vadinasi, praėjo mažiausiai trys valandos nuo to laiko, kai jis suvalgė antrąjį dubenėlį sriubos.

Šalimais, negarsiai šnirpščiodamas, vis dar miegojo Džonas Normanas.

Rolandas pamėgino kilstelėti ranką ir pakišti ją po pagalve. Bet ranka judėti nepageidavo. Jam pavyko pajudinti tik pirštų galiukus. Kantriai laukė, stengdamasis išlikti ramus. Ne itin pavyko. Galvoje sukosi Džono Normano žodžiai, kad neseniai ligoninėje gulėjo dvidešimt žmonių. *Jie vienas paskui kitą prapuolė, kol likome tik aš ir jis. O dabar atsiradai tu.*

Mergina nebuvo atėjusi. Jo galvoje suskambo švelnus Aleno, vieno iš senų jo bičiulių, kuris jau kadai kadės mirė, balsas. *Ji nebūtų pasiryžusi, kitos seserys seka ją išvertusios akis. Visa tai tau prisisapnavo.*

Bet Rolandas vylėsi, kad jo draugas klysta.

Praėjo dar šiek tiek laiko. Iš to, kaip pasikeitė lubų audinio ryškumas, Rolandas nusprendė, kad ne mažiau nei valanda, todėl pabandė antrąsyk. Šįsyk jam pavyko pakišti ranką po pagalve. Po minkšta, puria, prilaikančia ne tiek galvą, kiek kaklą. Iš pradžių nerado nieko, bet jo pirštai naršė vis giliau, kol užčiuopė kaži kokias plonas lazdeles.

Jis kiek palaukė, kaupdamas jėgas (kiekvienas judesys reikalavo neįtikėtinų pastangų), truktelėjo lazdeles į save. Pasirodė, kad jos perrištos kaspinu.

Rolandas apsidairė, norėdamas įsitikinti, ar ligoninėje nėra seserų, ar Džonas Normanas miega, tik tada ištraukė radinį iš po pagalvės. Šešios sudžiovintos gėlės šviesiai žaliais koteliais ir rudomis galvutėmis, kurios aitriai kvepėjo perskrudintais džiūvėsiais. Šis kvapas Rolandui priminė tolimą vaikystę: rytines ekspedicijas į Didžiųjų rūmų virtuvę, kurių iniciatoriumi paprastai būdavo Ketbertas. Iš po plataus balto kaspino, kuriuo buvo surišti koteliai, kyšojo kraštelis sulankstytos medžiagos. Be abejo, šilkas, nieko kito šioje prakeiktoje vietoje nebuvo.

Rolandas sunkiai alsavo, kaktą išmušė prakaito lašai. Tačiau jis vis dar buvo vienas. Ištraukė medžiagą, išlankstė. Perskaitė anglimi rašytą laišką:

KRAMTYK ŽOLĘ. KAS VALANDĄ PO KĄSNELĮ. DAUGIAU NEVALIA - PRADĖS TAMPYTI MĖŠLUNGIS ARBA MIRSI. RYTOJ NAKTĮ. ANKSČIAU NEPAVYKS. BŪK ATSARGUS!

Jokių paaiškinimų, bet, antra vertus, jų nė nereikėjo. Rolandas ir pats suprato: pasilikti čia - neišvengiama mirtis. Senės siekė tik vieno - nuplėšti medalioną, o jis neabejojo, kad sesuo Merė sugalvos, kaip tai padaryti.

Rolandas atsikando sudžiovintos gėlės, bet jos skonis niekuo nepriminė tų džiūvėsių, kurių jis su Ketbertu kaulydavo virtuvėje. Burnoje pajuto aitrumą, o pilve - karštį. Po minutės širdis ėmė plakti dusyk tankiau. Raumenys atgijo, sukeldami nemalonius pojūčius: ėmė virpėti, paskui įsitempė, susisuko į žiužį. Priepuolis netrukus praėjo, širdies ritmas atsistatė Normanui dar nenubudus, bet Rolandas suprato, ką reiškė Dženos perspėjimas: jinai davė jam labai stiprių vaistų.

Rolandas grąžino puokštę po pagalve, nubraukė nuo apkloto du tris smulkius nuo gėlių nubirusius žiedlapėlius. Po to nykščiu ėmė trinti baltame šilke anglimi parašytus žodžius, kol šie pavirto pilkomis dėmėmis. Baigęs darbą, po pagalve pakišo ir šilko gabalėlį.

Kai Normanas nubudo, su Šauliu pasikalbėjo apie gimtąjį vaikino miestą Dileiną, kuris sykiais buvo pavadinamas Drakono Irštva. Vaikinas paprašė, kad jo ir brolio medalionus Rolandas perduotų tėvams ir papasakotų, kas nutiko Džonui ir Džeimsui, Džeso sūnums. Aišku, jeigu Šauliui pavyks pasprukti iš Elurijos.

- Apie viską papasakosi pats, - paprieštaravo Rolandas.

- Ne, - Normanas pabandė kilstelėti ranką, matyt, norėdamas pasikasyti nosį, bet jam nepavyko. Ranka pakilo šešetą colių, o paskui it pliauska nukrito ant paklodės. - Manau, tikrai ne. Gaila, kad susitikome tokiomis aplinkybėmis. Tu man patinki.

- O tu - man, Džonai Normanai. Jau gerai vien tai, kad susitikome.

- Žinoma, bet galėjome apsieiti be tų damų.

Netrukus jis vėl užmigo. Ir Rolandui daugiau neteko pasikalbėti su juo... nors jo balsą dar išgirdo. Taip. Rolandas gulėjo hamake virš lovos ir apsimetė miegąs, kai Džonas Normanas su priešmirtiniu riktelėjimu lūpose pasitraukė į nebūtį.

Sesuo Mikelė atnešė dubenėlį vakarykštės sriubos tuomet, kai Rolandas peikėjosi, eilinį sykį sukramtęs dar vieną Dženos žolelę. Sesuo Mikelė susirūpinusi nužvelgė įraudusį Rolando veidą, bet Šaulys ją įtikino, kad nekarščiuoja. Gi pati neprisivertė paliesti Rolando kaktos ir nustatyti temperatūros: ją atbaidė medalionas.

Kartu su sriuba sesuo Mikelė atnešė ir gabalėlį mėsa įdaryto py-

rago. Mėsa buvo kieta, tešla - prėska, tačiau Rolandas viską godžiai sušlamštė. Mikelė stebėjo jį sukryžiavusi rankas ant krūtinės ir, kartkartėm palinkčiodama galva, patenkinta šypsojosi. Kai Rolandas baigė valgyti sriubą, ji atsargiai paėmė dubenėlį, stengdamasi neprisiliesti jo pirštų.

- Tu sveiksti. Netrukus keliausi toliau, Džimi, o mes išsaugosime tavo viešėjimo pas mus atminimą.

- Nejaugi? - paklausė Rolandas.

Mikelė probėgšmais į jį žvilgtelėjo, apsilaižė lūpas, sukikeno ir nuėjo. O Rolandas užmerkęs akis gulėjo ir jautė, kaip jį vėl apima letargas. Jos vertinantis žvilgsnis... aplaižantis lūpas liežuvis. Lygiai taip moterys turguje apžiūrinėdavo nupeštą vištą arba gabalą mėsos svarstydamos, ką iš jų galima paruošti pietums.

Kūną baisingai traukė miegoti, bet Rolandui pavyko prabūdrauti dar valandą. Tuomet jis įsikišo burnon dar vieną porciją žolės. Tikriausiai judesius kaustanti medžiaga sriuboje nebūtų leidusi jam iš po pagalvės išsitraukti visos puokštės, tačiau Rolandas buvo apdairiai pasiruošęs vieną stiebelį iš anksto. *Rytoj naktį*, parašė Džena. Jeigu ji galvoje turėjo pabėgimą - ši idėja atrodė absurdiška. Dabartinė būsena neleido jam net atsistoti, ką jau kalbėti apie ėjimą ar bėgimą.

Rolandas krimstelėjo žolės. Energija galingu srautu plūstelėjo į jo organizmą, raumenys įsitempė, širdis ėmė plakti tankiau, bet šliuzai tuoj pat užsidarė: judesius kaustanti medžiaga pasirodė stipresnė. Tad Rolandui beliko tikėtis... ir miegoti.

Nubudo jis gilią naktį ir pajuto, kad gali judinti ir rankas, ir kojas. Iš po pagalvės ištraukė vieną gėlę, atsargiai atsikando dalį galvutės. Džena atsiuntė jų pustuzinį. Dvi galveles jis jau buvo suvalgęs.

Šaulys pakišo stiebelį po pagalve ir išsyk ėmė drebėti kaip šuva po šaltu lietumi. *Aš suvalgiau per daug*, pamanė. *Kad tik neprasidėtų konvulsijos...*

Širdis plakė dar tankiau. O tuo metu toliajame ligoninės praėjimo gale nušvito žvakės. Netrukus jis išgirdo tunikų šlamesį, šlepečių čežėjimą.

Dievai, na kodėl dabar? Jos pastebės, kad drebu, viską supras...

Nuolankiosios seserys vis artėjo. Šįkart jos nesijuokė, nesikuždėjo. Ir kai buvo jau visai netoli, Rolandas suprato, kad jos atėjo ne vienos: atsivedė kažkokią būtybę, kuri nuolat šniurkščiojo nosimi.

Šaulys nedrįso atsimerkti. Širdis daužėsi kaip būgnas, per rankas ir kojas perbėgo drebulys. Vieno žvilgsnio būtų užtekę, kad jos viską suprastų. Jos privalėjo to nepastebėti...

Tačiau Nuolankiosios seserys žiūrėjo ne į jį. Kol kas jis jų nedomino.

- Nuplėšk nuo jo tą daikčiuką, - prabilo sesuo Merė tokia darkyta kalba, kad Rolandas vos ją suprato. - O paskui nuo kito. Greičiau, Ralfai.

- O tu turi viskio? - paklausė šniurkščiotojas. - O tabokėlės?

- Taip. Gausi ir viskio, ir tabokos, bet tik nuplėšęs tas geležėles! - nekantraudama tarė jam Merė. Tačiau jos balse Rolandas išgirdo ir baimę...

Šaulys atsargiai pasuko galvą, trupučiuką pramerkė akis.

Penkios iš šešių Nuolankiųjų Elurijos seserų stovėjo prie lovos, kurioje miegojo Džonas Normanas. Žvakės apšvietė ir miegantį jaunuolį, ir jų veidus. Reginys buvo ne silpnų nervų žmogui. Ne senės, baltu šilku pridengti lavonai.

Sesuo Merė rankoje laikė vieną iš Rolando revolverių. Neapykanta plūstelėjo į Rolando širdį. Jis prisiekė sau atkeršyti jai už tokį įžūlumą.

O nepažįstamasis, kurį atsivedė seserys, palyginti su jomis, atrodė kur kas žmogiškesnis. Tai buvo vienas iš žaliaodžių. Rolandas Ralfą beregint atpažino. Argi jis galėjo pamiršti apšnerkštą katiliuką!

Ralfas apėjo Normano lovą, atsidūrė tarp Rolando ir seserų, trumpą minutėlę uždengdamas jas nuo Šaulio, po to nudūlino toliau, prie jaunuolio galvos.

Normano medalionas gulėjo ant palaidinės, matyt, jaunuolis jį ištraukė paviršiun. Tikėjosi, kad taip gulintis medalionas saugos jį patikimiau. Ralfas sugriebė medalioną. Senės sustingo, vos tik žaliaodis įtempė grandinėlę... bet tuoj pat paguldė medalioną į vietą. Senių veidai ištįso iš nusivylimo.

- Man jo nereikia! - gergždžiančiu balsu tarė Ralfas. - Noriu viskio! Noriu tabokėlės!

- Gausi, - nuramino jį sesuo Merė. - Užteks ir tau, ir visam tavo klanui. Visiems užteks. Bet iš pradžių turi nuplėšti nuo jo šį šlamštą! Nuo abiejų nuplėšti! Supranti? Nevesk mūsų iš kantrybės!

- O kas bus, jeigu išvesiu? - Ralfas nusikvatojo, ir jo krūtinė sugurgė, sukliuksėjo - kaip žmogaus, mirštančio nuo gerklės ir plaučių vėžio. Bet Rolandas nusprendė, kad jo juokas kur kas malonesnis nei

seserų krizenimas. - Gal tu, sese Mere, išgersi mano kraują? Nuo mano kraujo krisi negyva ir pradėsi spindėti tamsoje.

Merė pakėlė revolverį ir nusitaikė į Ralfą.

- Nuplėšk tą šlamštą. Antraip mirsi vietoje.

- Arba mirsiu po to, kai įvykdysiu tavo prašymą.

Sesuo Merė nieko neatsakė. O likusios seserys neatplėšė nuo Ralfo savo juodų akių.

Ralfas nulenkė galvą, lyg ir susimąstė. Rolandas neabejojo, kad gebėjimo mąstyti jo bičiulis Katiliukas nebuvo praradęs. Senės tuo gal ir netikėjo, bet Ralfas mokėjo judinti smegenis, antraip nebūtų taip ilgai pragyvenęs. Tiesiog eidamas pas seseris, nesitikėjo Merės rankoje išvysti į jį nukreiptą Rolando revolverį.

- Be reikalo Žudikas atidavė tau šiuos ginklus, - sumurmėjo mutantas. - Atidavė ir man nepranešė. Tu kyštelėjai jam viskio? Kyštelėjai tabokėlės?

- Ne tavo reikalas, - atkirto Merė. - Arba tu nedelsdamas nuplėši gabaliuką aukso nuo šio žmogaus krūtinės, arba aš peršausiu tau galvą.

- Gerai, - atsakė Ralfas. - Tebus tavo valia.

Jis vėl ištiesė ranką ir apčiuopė medalioną. Ištiesė lėtai, o štai paskui viskas vyko labai staigiai. Viena ranka timptelėjo grandinėlę, nutraukė ją, sviedė medalioną į tamsą. O kitos rankos nagais įsikirto į Džono Normano kaklą, perplėšdamas arterijas.

Kraujas trykštelėjo kaip fontano srovė, žvakių šviesoje jis veikiau atrodė ne raudonas, bet juodas. Moterys sušuko, bet ne iš baimės. Iš džiaugsmo. Žaliaodį akimoju pamiršo; Rolandą pamiršo; senės pamiršo viską, išskyrus kraują, srūvantį iš Džono Normano kaklo.

Jos metė žvakes. Merė paleido iš rankos revolverį. Šaulys dar spėjo pamatyti, kaip Ralfas nėrė į tamsą (tikriausiai suprato, kad dabar reikia galvoti ne apie viskį ir tabokėlę, bet kaip išnešti sveiką kailį), o seserys pripuolė prie vaikino.

Rolandas tysojo tamsoje dusliai besidaužančia širdimi, klausydamasis, kaip tos harpijos siurbia Džono kraują. Atrodė, šis siaubas niekada nesibaigs, bet pagaliau jos išsiurbė viską iki paskutinio lašelio. Užžiebė žvakes ir, pusbalsiu besišnekučiuodamos, nutolo.

Ir kai seserų vaistai nuslopino Dženos žolelių poveikį, Rolandas pajuto joms kone dėkingumą... bet pirmąsyk susapnavo košmarą.

Sapne jis regėjo išpampusį kūną, gulintį lovyje su vandeniu, ir

galvojo apie eilutę, perskaitytą knygoje, kurioje buvo registruojami TEISĖS PAŽEIDIMAI ir BAUSMĖS. *Žaliuosius žmones išgujo lauk.* Galbūt anuos žaliuosius žmones ir išgujo, bet atėjo kita padermė, kur kas blogesnė nei žaliaodžiai. Nuolankiosios Elurijos seserys - taip jos vadino save. O po metų jos gali tapti Tedžuso, Kambero arba bet kurio kito Vakarų platybių miestelio Nuolankiosiomis seserimis. Jos atėjo su savo varpeliais ir vabalais... Iš kur? Kas žino? Nors ar svarbu šitai žinoti?

Lovį uždengė šešėlis. Rolandas pabandė pasisukti, bet neįstengė. Pavirto statula. Po to žalia ranka sugriebė ji už peties ir atgręžė. Ralfas. Šiek tiek į šoną pakreiptas katiliukas. Ant kaklo - Džono Normano medalionas, raudonas nuo kraujo.

- Bum! - riktelėjo Ralfas, ir jo lūpas iškreipė bedantė šypsena. Jis pakėlė didelį revolverį sandalmedžio rankena. Atlaužė gaiduką...

...ir Rolandas nubudo virpėdamas visu kūnu, išmuštas šalto prakaito. Pasuko galvą kairėn. Tuščia, tvarkingai paklota lova. Sniego baltumo pagalvė. Ir jokių Džono Normano buvimo žymių. Ši lova galėjo būti tuščia ne vieną dieną, mėnesį, metus.

Jis - vienintelis likęs gyvas Nuolankiųjų Elurijos seserų pacientas. Seserų, garsėjančių užuojauta kenčiantiesiems. Paskutinis žmogus šioje kraupioje ligoninėje, paskutinis, kurio gyslomis dar tekėjo šiltas kraujas.

Gulėdamas hamake, Rolandas suspaudė kumštyje auksinį medalioną ir ilgai spitrijo į praėjimą tarp tuščių lovų. Tada iš po pagalvės išsitraukė sudžiovintą gėlę ir nukando dalį galvutės.

Kai po ketvirčio valandos prie lovos prisiartino sesuo Merė, Šaulys paėmė dubenėlį, vaidindamas labai nusilpusį, nors silpnumo nebejautė. Vietoj sriubos jam atnešė košės... bet svarbiausias jos komponentas buvo tas pats.

- Kaip puikiai šiandien atrodai, - nepamiršo pabrėžti Vyriausioji sesuo. Ji ir pati neprastai atrodė, netgi jos veidas mirguliavimu neišdavė joje slypinčio senovinio vampyro pavidalo. Naktį ji gerokai papuotavo, pasisotino krauju. Ši mintis Rolandui susuko vidurius. - Neilgai trukus galėsi atsistoti ant kojų.

- Ką čia tauški, - sumurmėjo Rolandas. - Pastatyk mane ant kojų, ir po to tau teks mane kelti nuo grindų. Visą laiką svarstau, ką gi tu dedi į valgį?

Merė geraširdiškai nusijuokė.

- Ak jau tie vyrai! Savo silpnumo priežasčių jie visada ieško mo-

terų klastoje! Ir kaipgi jūs mūsų bijotės! Taip, taip, apsimetate drąsuoliais, o drebat kaip epušės.

- Kur mano brolis? Naktį sapnavau, kad prie jo lovos buvo kažkas priėjęs, o dabar regiu ją tuščią.

Merės šypsena prigeso. Akys susiaurėjo.

- Jis pradėjo karščiuoti. Mes jį nunešėme į Apmąstymų namus, kad neplistų infekcija.

Jeigu kur nors jį ir nunešėte, tai tiktai į kapą, pagalvojo Rolandas. *Galbūt jūsų kalba jis vadinamas Apmąstymų namais, bet iš tikrųjų tai kapas.*

- Žinau, kad jis - joksai tavo brolis, - pasakė Merė, stebėdama, kaip Rolandas valgo košę. Jis jautė, kaip į valgį įmaišyti vaistai vėl atima paskutines galias. - Nors ant jūsų krūtinių kabo vienodi simboliai, aš žinau, kad jūs - ne giminaičiai. Kodėl sumelavai? Juk tai nuodėmė.

- Iš kur tai ištraukei? - paklausė Rolandas. Jam buvo smalsu, ar ji užsimins apie revolverius.

- Vyriausioji sesuo žino tai, kas neprieinama kitoms. Kodėl tau neprisipažinti melavus, Džimi? Sako, atgaila - sielos balzamas.

- Atsiųsk man Dženą, kad maloniais pašnekesiais galėčiau sutrumpinti nuobodų laiką, tada, kas žino, gal ir patenkinsiu tavo smalsumą.

Šypsenos Merės veide neliko nė pėdsako.

- Kodėl užsimanei su ja paplepėti?

- Ji - sąžininga. Ne taip, kaip kitos.

Merė išsišiepė, parodydama didelius dantis.

- Tu jos daugiau nebepamatysi, gražuoliuk. Tu sugildei jos sielą, sugildei, todėl ir užkirtau kelią tokiai netvarkai.

Vyriausioji apsisuko eiti. Rolandas ištiesė jai tuščią dubenėlį, kiekvienu savo judesiu stengdamasis parodyti, kad yra labai nusilpęs.

- O dubenėlį paliksi?

- Užsivožk jį ant galvos vietoj naktinės kepuraitės, - atrėžė Merė. - Arba susikišk į užpakalį. Tu dar prabilsi, gražuoliuk. Prakalbėsi taip, kad neįstengsi užsičiaupti!

Ir pasišalino, kilstelėjusi tunikos skverną. Rolandas buvo girdėjęs, kad tokios kaip ji negali ištverti saulės šviesos. Paaiškėjo, kad ši legendos dalis neatitinka tikrovės. Užtat kitkas visiškai pasitvirtino: kaži kas neaiškaus ir amorfiško judėjo išilgai tuščių lovų eilės, dešiniau nuo sesers Merės, tačiau tikras šešėlis nuo jos nekrito.

ŠEŠTAS SKYRIUS

Džena. Sesuo Kokuina. Tamra, Mikelė, Luiza. Šuva su kryžiumi ant krūtinės. Dženos dingimas

Toji diena tapo viena ilgiausių Rolando gyvenime. Jis snūduriavo, bet nė karto nenugrimzdo į gilų miegą: žolelės veikė, ir vis tvirtėjo įsitikinimas, kad Dženos padedamas sugebės iš čia ištrūkti. Ir dar tikėjosi, kad Džena padės jam atgauti revolverius.

Laiką trumpino prisimindamas senus gerus laikus. Gileadą, savo draugus, mįslių turnyrą, kurio vos nelaimėjo Plačiosios Žemės mugėje. Žąsį vis dėlto laimėjo kitas, bet ir jis turėjo galimybę nugalėti. Galvojo apie tėvą ir motiną, apie Abelį Vanėjų, kuris prašlubavo per gyvenimą sėdamas gėrį, ir apie šlubį Eldredą Džoną, kuris buvo įsikūnijęs blogis... kol Rolando kulka išmušė jį iš balno.

Ir, kaip visada, jis galvojo apie Siuzeną.

Jeigu myli mane, mylėk, pasakė ji... ir jis ją mylėjo.

Kaip jis ją mylėjo!

Laikas slinko; kas valandą Rolandas pakramtydavo sudžiovintų gėlių. Raumenų dabar jau nebetraukdavo mėšlungis, o širdis nesidaužė kaip pašėlusi. Vaistams jau nereikėjo žūtbūtinai kovoti su seserų kvaišalais, galvojo Rolandas. Mūšis baigtas: gėlės pasiekė akivaizdžią pergalę.

Balto šilko lubų blizgesys prigeso: saulė artėjo prie horizonto. Blanda, gaubusi lovas ir vaiskų vidurdienį, ėmė tirštėti. Vakarinė siena nusidažė saulėlydžio raudoniu.

Šįkart pietus jam atnešė sesuo Tamra: sriubos ir gabalėlį mėsa įdaryto pyrago. Prie pat jo rankos paguldė leliją. Nusišypsojo. Skruosteliai nuraudo. Šiandien visos seserys tiesiog žvilgėte žvilgėjo. Kaip pasisotinusios dėlės.

- Nuo tavo gerbėjos, Džimi, - suvogravo Tamra. - Ji pametė protą dėl tavęs. Lelija reiškia: "Nepamiršk mano pažado". Ką ji tau pažadėjo, Džimi, Džonio broli?

- Ateiti ir pasikalbėti su manimi.

Tamra juokėsi taip nuoširdžiai, kad net ėmė skimbčioti jos gobtuvo varpeliai. Suplojo delnais.

- Kaip miela! O taip! - vis dar šypsodamasi pažvelgė į Rolandą. - Gaila, ji pažadėjo tai, ko neįmanoma įvykdyti. Tu niekuomet, gražuoliuk, jos nepamatysi, - Tamra paėmė tuščią dubenėlį. - Taip nuta-

rė Vyriausioji sesuo, - šypsena neapleido jos lūpų. - Kodėl tau nenusiėmus šios šlykščios aukso skardelės?

- Kol kas nenoriu.

- Štai tavo brolis nusiėmė... pažiūrėk, - Rolandas pažvelgė, kur rodė jos pirštas, ir išvydo aukso kibirkštėlę: medalionas gulėjo tarp lovų, tenai, kur jį nusviedė Ralfas.

- Jis nusprendė, kad visos ligos kyla dėl šios geležėlės, todėl ir išmetė ją, - tęsė Tamra. - Tikiuosi, tau užteks proto pasekti jo pavyzdžiu.

- Man toks noras nekyla, - laikėsi savo Rolandas.

- Tavo reikalas, - sesuo Tamra gūžtelėjo pečiais ir pasišalino.

Kovodamas su snauduliu, Rolandas sulaukė, kol užges saulėlydis, tuomet vėl atsikando sudžiovintos gėlės kraštelį. Pajuto kaip jėgos, tikros jėgos, plūsteli į jo kūną. Pažvelgė į medalioną, gulintį ant grindų, ir mintyse Džonui Normanui pasižadėjo: Rolandas paims medalioną ir grąžins jį brolių tėvams, jeigu tiktai *ka* pageidaus, kad jis savo kelionėse juos sutiktų.

Pirmąsyk po ilgo laiko Šaulys užsnūdo ramia širdimi. O nubudo jau tamsoje. Veriamai čirpiant daktarams-vabalams. Iš po pagalvės išsitraukė gėlelę, atsikando ir tą pat akimirką išgirdo rūstų balsą: "Vadinasi, Vyriausioji sesuo buvo teisi. Tu turi paslapčių".

Rolandas apmirė. Paskui pasuko galvą balso pusėn ir išvydo seserį Kokuiną, besiropščiančią iš po gretimos lovos. Ten ji palindo, kol Šaulys miegojo, idant galėtų jį šnipinėti.

- Kas tau šitai davė? - paklausė. - Juk tai...

- Aš.

Kokuina grįžtelėjo. Pagrindiniu praėjimu artinosi Džena. Jos galvą dengė gobtuvas su varpeliais, bet jo kraštai krito ne ant tunikos, o ant languotų marškinių. Mūvėjo džinsus ir avėjo aulinukais. Rankose kažką nešėsi. Tamsa neleido įžiūrėti ką, bet Rolandui pasirodė...

- *Tu*, - sesers Kokuinos balsas buvo persisunkęs neapykantos. - Kai papasakosiu apie tai Vyriausiajai...

- Tu niekam nieko nepapasakosi, - nutraukė ją Rolandas.

Šaulys būtų iššokęs iš hamako akimirksniu, tačiau užkliuvo už jo dešiniąja koja, parvirto ant lovos ir sustingo neįprastoje padėtyje: pečiai ant pagalvės, viena, įstrigusi, koja pakelta į dangų, kita maskatuoja praėjime tarp lovų.

Kokuina metėsi prie jo šnypšdama kaip įsiutusi katė. Prašiepusi aštrius it peiliai dantis. Atkišusi priekin rankas su ilgais nagais.

Rolandas pakėlė nuo savo krūtinės auksinį medalioną. Kokuina atšlijo, vis dar šnypšdama pasisuko Dženos pusėn.

- Tuomet atsiskaitysiu su tavimi, nususUsi avie!

Rolandas iš visų jėgų stengėsi išlaisvinti koją, bet jam nepavyko. Ji įstrigo tarp virvių; šios susipynė ir veržė kulkšnį tartum užsitraukusi kilpa.

Džena pakėlė rankas, ir Rolandas pamatė, kad jo spėjimas buvo teisingas. Ji atnešė jo revolverius kartu su šovinių diržu ir dėklais.

- Nušauk ją, Džena! Nušauk!

Tačiau užuot iššovusi, vis dar tebelaikydama rankose dėklus su revolveriais, Džena papurtė galvą - kaip ir anąsyk, jam paprašius nuleisti nuo galvos gobtuvą, idant pamatytų jos plaukus. Veriamai sutilindžiavo juodieji varpeliai.

Juodieji varpeliai. Jų ka-teto simbolis. Kas...

Daktarų-vabalų čirpimas ėmė rėžti ausį, jis virto sielą stingdančiu gausmu. Sesers Kokuinos rankos suakmenėjo nepasiekusios Dženos kaklo. O Džena stovėjo kaip uola, žvilgsniu gręždama Kokuiną.

- Ne, - sukuždėjo Kokuina. - *Tu to nepadarysi!*

- *Jau padariau,* - atsakė Džena, ir Rolandas išvydo vabalus.

Anąsyk nuo barzdoto žmogaus kojų jų nusileido batalionas. Dabar jis išvydo armiją. Jeigu tai būtų ne vabzdžiai, o žmonės, jų skaičius būtų kur kas didesnis nei vyrų, nešiojusių ginklą per visą ilgą ir kraujais patvinusią Viduriniojo pasaulio istoriją.

Vis dėlto ne vabalų kohortos, marširuojančios grindų lentomis, įsirėžė į Rolando atmintį, ne jie dar gerus metus laiko sapnuodavosi vyrui naktimis. Įsirėžė kitas vaizdas: kaip abipus pagrindinio praėjimo sustatytos lovos paeiliui pajuodavo - nelyginant užgesinti žibintai.

Kokuina suklykė, ėmė kratyti galvą, suskambėjo visi jos varpeliai. Bet skambesys pasigirdo silpnutis, geibus, nė iš tolo nepalyginamas su juodųjų varpelių skambesiu.

Ir vabalai žingsniavo toliau, užjuodindami vieną lovą po kitos.

Džena praslydo pro vapančią seserį Kokuiną, numetė revolverius prie pat Rolando ant grindų, sugriebė hamako virves, veržiančias Rolando kulkšnį, praskyrė jas. Šaulys pagaliau išlaisvino koją.

- Eime, - sukuždėjo jam Džena. - Aš juos sujudinau, tačiau sustabdyti - kur kas sunkiau.

Sesuo Kokuina klykė jau ne iš siaubo, bet iš skausmo. Vabalai pasiekė ją.

- Nežiūrėk, - Džena padėjo Rolandui atsistoti. Kokia laimė, pa-

galvojo jis, stovėti ant savo kojų. - Eime. Turime skubėti - ji sukvies visas kitas seseris. Tavo batus ir drabužius aš paslėpiau prie kelio, kuriuo pabėgsime iš čia. Atnešiau viską, ką galėjau. Kaip jautiesi? Turi jėgų?

- Tik tavo dėka, - Rolandas nežinojo, ar tų jėgų jam užteks ilgam... tačiau dabar šis klausimas nė nereikalavo atsakymo. Jis išvydo, kaip Džena sugriebė dvi ant lovos nukritusias sudžiovintas gėles, ir jiedu nuskubėjo pagrindiniu praėjimu - kuo toliau nuo vabalų ir sesers Kokuinos, jau ne tiek klykiančios, kiek vaitojančios.

Pakeliui Rolandas apsijuosė šovinių diržu. Jie praėjo tik pro tris lovas ir priešais save išvydo palapinės dangą. Tai iš tiesų buvo palapinė, o ne milžiniška ligoninė. Šilko sienos ir lubos pavirto brezentu, tokiu nusidėvėjusiu, kad pro jį prasišvietė pilnėjančio mėnulio diskas. Ir lovos buvo visai ne lovos, o tik negrabiai sukalti gultai.

Rolandas atsigręžo ir toje vietoje, kur stovėjo sesuo Kokuina, ant grindų išvydo vien juodą krutantį gūbrį. Tik tuomet jis prisiminė savo pažadą.

- Pamiršau paimti Džono Normano medalioną! - sušuko Rolandas ir jau buvo bežengiąs atgal, bet Džena jį sustabdė, įkišo ranką į savo džinsų kišenę, ištraukė iš jos mėnulio šviesoje blykstelėjusį medalioną.

- Aš paėmiau jį nuo grindų.

Rolandas nesuprato, kas nudžiugino jį labiau: pats medalionas ar jį laikiusi Dženos ranka. Tai reiškė, jog ji ne tokia, kaip likusios seserys.

Bet ilgai džiaugtis jam neteko.

- Paimk jį, Rolandai, - iškvėpė Džena. - Aš negaliu jo laikyti, - ir Rolandas po medalionu išvydo anglėjančius jos pirštus.

Paėmė medalioną, pabučiavo kiekvieną nudegimą.

- Ačiū tau, - Dženos akyse sužvilgo ašaros. - Ačiū, brangusis. Taip malonu, kai tave bučiuoja. Dėl to galima iškęsti bet kokį skausmą. O dabar...

Rolandas pastebėjo, kur šmėstelėjo jos žvilgsnis, atsigręžė ir išvydo artėjančias žvakių švieseles: kažkas leidosi kalnų takiuku. O truputį aukščiau stūksojo pastatas, kuriame gyveno Nuolankiosios Elurijos seserys, - ne vienuolynas, bet apgriuvęs namas, pūpsantis ant kalvos gal jau tūkstantį metų. Švietė tiktai trys žvakės, ir Rolandas netruko pamatyti iš priešais ateinančias tiktai tris seseris; tarp jų nebuvo Merės.

Jis pakėlė revolverius.

- O taip, jis Šaulys! - sušuko Luiza.
- Oi, kaip išsigandau! - Mikelė.
- Atrodo, jis rado ne tik savo mylimąją, bet ir ginklus! - Tamra.
- Savo šliundrą! - Luiza.

Visos trys piktdžiugiškai nusikvatojo. Jos nebijojo... bent jau jo revolverių.

- Nuleisk juos, - sukuždėjo Džena Rolandui, o grįžtelėjusi pamatė, kad revolveriai jau seniai įkišti į dėklus.

Tuo metu seserys priėjo visai arti.

- Tik pažiūrėkite - ji verkia! - Tamra.
- Ir nusimetė tuniką! - Mikelė. - Matyt, ji verkia, kad sulaužė įžadus!
- Dėl ko tos ašaros, meilute? - Luiza.
- Verkiu, nes jis pabučiavo mano nudegintus pirštus, - atsakė Džena. - Manęs niekas niekada nėra bučiavęs. Todėl ir pravirkau.
- O-o-o!
- Kaip įdomu!
- Kitą kartą jis įkiš į ją savo daikčiuką! Bus dar įdomiau.

Džena ramiai išklausė jų pasišaipymus. Ir prabilo tik tuomet, kai jos nutilo.

- Aš išeinu su juo. Traukitės iš kelio.

Seserys išsprogino akis, paniekos sklidinas juokas perrėžė tylą kaip peilis.

- Ne! - sušnypštė Luiza. - Gal proto netekai? Juk žinai, kas tavęs laukia!
- Nežinau lygiai taip pat, kaip ir jūs nežinote, - atsakė Džena. - Be to, man tas pats, - ji pasisuko į seseris šonu, mostelėjo ranka karo lauko ligoninės palapinės pusėn. Mėnulio šviesoje ant žalio palapinės stogo brezento juodavo apiblukęs raudonas kryžius. Rolandui beliko tik spėlioti, kiek miestų seserys aplankė su šia palapine - tokia maža ir nepatrauklia iš išorės ir tokia erdvia ir prabangia iš vidaus. Kiek miestų ir per kiek amžių?

Tik dabar iš palapinės ėmė lįsti be galo ilgas juodas liežuvis. Daktarai-vabalai jau nečirpė. Jų tyla kėlė siaubą.

- Šalin iš kelio, o jei ne - užsiundysiu juos ant jūsų, - įspėjo Džena.
- Tu neišdrįsi! - suspigo Mikelė.
- Esi tikra? Jie jau sušveitė vakarienei seserį Kokuiną.

Seserys aiktelėjo. Jos nedrįso net įsivaizduoti, kad tai įmanoma.

- Tuomet tu prakeikta, - sušnabždėjo sesuo Tamra.

- Ar tau kalbėti apie prakeikimą? Šalin iš kelio!

Jos prasiskyrė. Rolandui einant pro jas, seserys atšlijo. Dar labiau jos atšlijo praeinant Dženai.

- Prakeikta? - paklausė Rolandas, kai jiedu apsuko namą ir išėjo į keliuką. Pilnėjantis mėnulis apšvietė uolas, pro kurias vingiavo jų kelias. Vienoje iš jų Rolandas išvydo tamsius urvo nasrus. Suprato, kad būtent juos seserys vadino Apmąstymų namais. - Ką reiškia prakeikta?

- Nesvarbu. Dabar turime kitą rūpestį - seserį Merę. Man nepatinka, kad jos čia nebuvo.

Džena paspartino žingsnį, bet Rolandas sugriebė jai už rankos, atgręžė į save. Jie tolo ne tik nuo namo, kuriame gyveno Nuolankiosios seserys, bet ir nuo Elurijos. Kompasas Rolando galvoje veikė tiksliai. Šaulys neabejojo, kad miestelis yra priešingoje pusėje. Teisiau - tai, kas liko iš miestelio, mintyse pataisė save Rolandas.

- Pasakyk, ką jos turėjo omenyje?

- Galbūt visa tai niekai. Neklausinėk, Rolandai. Ką tai gali pakeisti? Reikalas atliktas, tiltas sudegintas. Kelio atgalios man nebėra. O ir nenoriu grįžti, - ji nunarino galvą, prikando apatinę lūpą, o kai vėl pažvelgė į Rolandą, jos skruostais sruvo ašaros. - Aš drauge su jomis vakarieniaudavau. Kartais negalėjau atsisakyti... kaip ir tu negalėjai atsisakyti sriubos, nors ir žinojai apie joje esančius nuodus.

Rolandas prisiminė Džono Normano žodžius: "*Vyras privalo valgyti... ir moteris taip pat*".

Jis linktelėjo.

- Jų keliu daugiau neisiu. Jeigu manęs ir laukia prakeiksmas, tebus tai mano pasirinkimas, ne jų. Atvesdama pas jas, mano motina norėjo gero, bet suklydo, - baugščiai, varžydamasi Dženė pakėlė galvą... ir sutiko Šaulio žvilgsnį. - Noriu eiti tavo keliu, Rolandai iš Gileado. Ir eisiu juo, kol tu leisi.

- Sveika pasukusi mano keliu, - nusišypsojo Rolandas. - Tokia kompanija...

Ištarti žodžius "*mane tiktai džiugina*" jis nespėjo. Kadangi iš įkalnės viršaus, iš tos vietos, kur takelis suko iš akmenuoto, be jokių augalijos požymių klonio, kuriame rado prieglobstį Nuolankiosios Elurijos seserys, pasigirdo sesers Merės balsas: "Apgailestauju, kad privalau nutraukti tokią romantišką kelionę. Liūdna, bet faktas".

Ji išniro iš šešėlio. Balta šilkinė tunika su išsiuvinėta rože ant krūtinės buvo pavirtusi įkapių drobule. Akiduobėse žibėjo du iki raudonumo įkaitinti angliukai. Iš burnos kyšojo keturi ilgi dantys.

Ant sesers Merės kaktos skimbčiojo varpeliai. Tačiau ne juodieji, pastebėjo Rolandas.

- Šalin iš kelio! - sušuko Džena. - Arba aš apskųsiu tave *kan tam.*

- Ne, - sesuo Merė žengė žingsnį artyn. - Nepavyks. Jie negali nueiti taip toli nuo kitų seserų. Kratyk savo sumautus varpelius kiek nori, kol iškris liežuvėliai - jie neateis.

Džena taip ir padarė - ėmė siūbuoti galvą iš šono į šoną. Juodieji varpeliai skambėjo tūžmingai, bet tonas jų buvo pasikeitęs. Ir daktarai-vabalai, *kan tam*, kaip juos pavadino Džena, nepasirodė.

Sesers Merės šypsena praplatėjo (Rolandas įtarė, kad ir ji nežinojo - atsišauks daktarai-vabalai į Dženos kvietimą ar ne), ir Vyriausioji, slinkdama virš žemės, ėmė artėti jų linkui. Įverpė žvilgsnį į Šaulį.

- O šitą patrauk.

Rolandas nuleido akis ir pamatė, kad rankoje laiko revolverį. Nė neprisiminė, kaip išsitraukė iš dėklo.

- Jeigu jis nepašventintas, jeigu neapšlakstytas kokiu nors švęstu skysčiu, krauju, vandeniu, sperma, Šauly, jis man negali pakenkti. Nes esu veikiau dvasia nei kūnas... nors tai, kas kūniška, kaip pats žinai, man irgi nėra svetima.

Ji suprato, kad Rolandas vis tiek iššaus, jis tai perskaitė jos akyse. *Ginklai - viskas, kas tau dar liko,* sakė jos žvilgsnis. *Be jų tu niekas, ir tavo vieta palapinėje, kurią mes tau "nupaišėme", hamake, kur lauksi mūsų ateinant.*

Žaibišku judesiu Rolandas įkišo revolverį į dėklą ir puolė seserį Merę. Nuostabos riksmas, išsiveržęs iš jos lūpų, tuoj pat nutrūko: Rolando pirštai sugniaužė gerklę.

Prisilietimas prie jos kaklo buvo siaubingas. Kaklas tarytum išslysdavo iš jo delnų. Bet Šaulys nepasidavė, vis stiprindamas gniaužtą, tvirtai nusprendęs pagaliau senę pribaigti.

Paskui ūmai kažkas plykstelėjo (ne ore, kaip iš pradžių pasirodė, bet jo galvoje), rankos pačios atšoko į skirtingas puses. Akimirksnį jis dar matė žiojinčias skyles pilkame jos kūne, savo pirštų žymes, o tada kažkas sviedė jį žemėn. Galva atsimušė į akmenį, akyse plykstelėjo kibirkštys.

- Ne, gražuoliuk, - sesuo Merė paniekinamai šyptelėjo. - Tokios kaip aš nepasmaugsi. O už įžūlumą mirsi lėta mirtimi. Tavo kraują išsiurbsiu ne iškart, bet mažais gurkšneliais, smaguriaudama. Tik pir-

miau susidorosiu su šia mergiote, sulaužiusia įžadus... Iš pradžių nuplėšiu nuo jos galvos tuos varpelius.

- Pasižiūrėsim, ar tau pavyks! - sušuko Džena drebančiu iš įtūžio balsu ir dar stipriau ėmė kratyti galvą. Juodųjų varpelių garsas sutilindžiavo tiesiog pajuokiamai.

Vypsnis nuslinko nuo Merės veido.

- Pavyks, - ji grasinamai išsišiepė. Iš burnos kyšantys dantys žybčiojo mėnulio šviesoje. - Pavyks, ir tuojau tu...

Kažkur viršuje pasigirdo urzgimas. Jis vis garsėjo, kol pagaliau perėjo į lojimą. Merė pasuko galvą, ir, prieš šuniui nušokant nuo olos (Šaulys jau suprato, kas ketina pulti seserį Merę), Rolandas pamatė nustebusį ir sutrikusį Vyriausiosios sesers veidą.

Po to sekė šuolis. Šuva išskėtė priekines letenas, virsdamas padaru, primenančiu šikšnosparnį. Letenos nusileido ant moters pečių, o šuns dantys įsikirto į kaklą.

Klaikiai surikusi, sesuo krito aukštielninka kartu su šunimi, įsikibusiu į ją mirtinu gniaužtu.

Rolandas sunkiai atsistojo, sugriebė už rankos Dženą, kuri it pakerėta spitrijo į parkritusią seserį.

- Eime! - sušuko jis. - Kol jis ir tavęs nepalaikė tinkama savo skoniui!

Ir ėmė tempti ją pro šunį. Šis nekreipė į juos nė mažiausio dėmesio. Iš Merės kaklo bemaž nieko nebeliko, o šuva buvo pasiryžęs pradėtą darbą užbaigti.

Kažkas nutiko ir Merės kūnui. Jis pradėjo irti, bet Rolandas nepageidavo to matyti. Nenorėjo, kad ir Džena šitai matytų.

Jie nusigavo iki kalvos viršūnės, stabtelėjo atsikvėpti; sunkiai alsavo nutvieksti mėnulio šviesos.

Urzgimas pritilo, bet sykiais vis dar pasiekdavo jų klausą. Džena atsigręžė į Šaulį ir paklausė:

- Kas jis? Tu žinai, tai supratau iš tavo veido. Kaip jis išdrįso ją pulti? Visi gyvūnai paklūsta mūsų valiai, o juk ji - Vyriausioji sesuo.

- Šis šuva jai nepavaldus, - Rolandas prisiminė nelaimingąjį jaunuolį, kuris gulėjo gretimoje lovoje. Normanas nesuprato, kodėl medalionas gąsdino seseris - kad auksinis ar kad jame išgraviruotas Dievo vardas? Dabar Rolandas žinojo atsakymą. - Tai šuva, kurį mačiau Elurijoje. Lyg ir paprastas kiemo šuo. Užtikau jį aikštėje dar prieš žaliesiems mutantams mane sumušant ir atiduodant seserims. Manau, visi gyvūnai, kurie sugebėjo išnešti sveiką kailį, paspruko. O šis šuva liko. Jis nebijojo Nuolankiųjų Elurijos seserų, nes kažkokiu

būdu žinojo, kad jos jam nepavojingos. Ant jo krūtinės yra žmogaus Jėzaus ženklas. Juodas kailis baltame fone. Tikriausiai toks jis ir atėjo į šį pasaulį. Taip jau atsitiko. Kad ir kaip būtų, sesers Merės jau nebėra. Žinojau, kad jis bastosi netoliese. Du ar tris kartus girdėjau jį lojant.

- Bet kodėl? - sukuždėjo Džena. - Kodėl jis čia bastėsi? Kodėl nepaspruko? Kodėl ją užpuolė?

Į šiuos ir panašius klausimus Rolandas iš Gileado galėjo atsakyti tik taip: "*Ka*. Keliaukim. Pasistenkime nueiti kuo toliau nuo šios vietos, tik tuomet ieškokime nakvynės".

Paaiškėjo, kad jie sugebėjo nukulniuoti aštuonias mylias. Tiesa, kai iš nuovargio susmuko šalavijais švelniai kvepiančioje pievelėje, želiančioje šalia aukštos uolos, Rolandas pagalvojo, kad nuėjo kur kas mažiau. Daugiausia penkias mylias. Nes jis nėjo, o tiktai vilko kojas. Priežastis buvo paprasta: Nuolankiųjų Elurijos seserų sriuba dirbo savo darbą. Rolandas jautė, kad jėgos senka, ir paprašė Dženos duoti jam pakramtyti sudžiovintą gėlę. Džena nedavė ir pasakė, jog tai pernelyg stipri priemonė ir jos nevalia vartoti esant dideliems fiziniams krūviams: gali neatlaikyti širdis.

- Be to, - pridūrė ji atsisėdusi pailsėti, - mūsų niekas nepersekios. Tos, kurios liko - Mikelė, Luiza, Tamra - dabar jau kraunasi daiktus. Jos puikiai žino, kada dera kraustytis į naują vietą. Kaip tik todėl seserys iki šiol tebegyvena žemėje. Mes esame stiprios, bet turime ir silpnų pusių. Sesuo Merė tai pamiršo. Ją pražudė ne tiek šuo su kryžiumi ant krūtinės, kiek per didelis pasitikėjimas savimi.

Kalvos viršūnėje Džena buvo paslėpusi ne tiktai jo aulinius ir drabužius, bet ir mažesniąją kuprinę. Kai ji ėmė atsiprašinėti, jog neatnešė miegmaišio ir antrosios kuprinės (bandė, bet buvo per sunku), Rolandas nutraukė ją, priglausdamas pirštą prie merginos lūpų. Juoba kad (jis nesakė, tačiau ji pati tikriausiai žinojo) Šaulys brangino tiktai revolverius. Jie priklausė jo tėvui, prieš tai - seneliui; jie buvo perduodami iš kartos į kartą jau nuo senųjų Arturo iš Eldo laikų, kuris gyveno tais tolimaisiais metais, kai riteriai grūmėsi su drakonais, o svajonės - išsipildydavo.

- Tau nieko blogo nenutiks? - paklausė jis Dženos, vos jiedu įsitaisė nakvynei. Mėnuo nusileido, bet iki aušros dar buvo likusios trys valandos. Juos gaubė švelnus šalavijų kvapas. Purpurinis kvapas, pagalvojo jis tuosyk. Rolandui atrodė, kad šis kvapas po juo virsta skraidančiuoju kilimu, idant nuneštų į sapnų karaliją. Dar niekados gyvenime nesijautė taip pavargęs.

- Aš nežinau, Rolandai, - atsakė ji, o vėliau jis priėjo prie išvados, kad ji žinojo viską. Vieną kartą motina atvedė ją atgalios; dabar motina buvo mirusi. Ir Džena valgė su kitomis Nuolankiosiomis seserimis, įstojo į jų ordiną. *Ka* - tai ratas. Ir kartu tinklas, iš kurio ištrūkti neįmanoma.

Bet tada nuovargis neleido jam galvoti... o ir kokia nauda iš to galvojimo? Tiltas sudegintas, ji pati tai pasakė. Net jeigu jiedu grįžtų į slėnį, nerastų tenai nieko, išskyrus urvą, kurį seserys vadino Apmąstymų namais. Likusios gyvos seserys tikriausiai jau susikrovė savo mantą ir drauge su daktarais-vabalais patraukė ieškoti kito slėnio, kur joms niekas netrukdys daryti juodus darbelius.

Jis pažvelgė į Dženą, pakėlė ranką (ji jau apsunko) ir palietė nepaklusnią plaukų sruogą, kuri iš po gobtuvo vėl išlindo ant kaktos.

Džena sutrikusi nusijuokė.

- Nieko negaliu jai padaryti. Tokia nenuorama. Kaip ir jos šeimininkė.

Mergina kilstelėjo ranką prie kaktos, ketindama paslėpti sruogą, bet Rolandas sulaikė jos pirštus.

- Ji nuostabi. Juoda kaip naktis, grakšti kaip danielė.

Šaulys sunkiai atsisėdo, nuovargis jį lenkė prie žemės. Pabučiavo sruogą. Džena užsimerkė, patenkinta atsiduso. Lūpomis jautė, kaip jinai virpa. Šalta, tiesiog ledinė kakta ir juodas plaukų šilkas.

- Nusmauk gobtuvą nuo galvos, - paprašė Rolandas. - Kaip anąsyk.

Džena pakluso neatsikalbinėdama. Valandėlę jis gėrėjosi ja. Ir Džena neatitraukė žvilgsnio nuo Rolando akių. Jis paglostė jos plaukus (kaip tamsus lietus, pamanė Šaulys), po to uždėjo ranką jai ant pečių, pabučiavo - į vieną skruostą, į kitą. Truputėlį atsitraukė.

- Tu pabučiuosi mane kaip vyras bučiuoja moterį? Į lūpas?

- Taip.

Ir jis pabučiavo Dženą į lūpas - kaip ir troško anuomet, kai dar gulėjo hamake. Ji nedrąsiai atsakė į bučinį. Kitaip ir būti negalėjo - jeigu ji kada nors ir bučiavosi, tai tiktai sapnuose. Rolandas pagalvojo, kokia ji nuostabi, kad dabar jis ją myluos... ir užmigo, neatplėšęs savo lūpų nuo Dženos.

Sapnavo jis šunį su kryžiumi ant krūtinės; garsiai skalydamas šis bėgo lyguma. Rolandas ėjo iš paskos, norėdamas sužinoti, dėl ko šuva kelia tokį triukšmą, ir lygumos pakrašty išvydo Tamsųjį Bokštą su spirale kylančiais langais, apšviestais tamsiai raudonos besileidžian-

čios saulės. Išvydęs Tamsųjį Bokštą, šuva atsitūpė ant užpakalinių kojų ir sukaukė.

Veriamai suskalambijo varpeliai. Juodieji varpeliai, jis gerai tai žinojo, bet tilindžiavo jie sidabriniu garsu. Nuo šio garso tamsūs Bokšto langai iš vidaus nušvito kruvinai raudona spalva. Ir staiga naktį perrėžė nepakeliamo skausmo riksmas.

Sapnas nutrūko, tačiau riksmas aidėjo ir aidėjo naktyje, virsdamas pratisa dejone. Rolandas atsimerkė: jau brėško. Įkvėpė švelnaus šalavijų aromato, stvėrė revolverius ir dar kaip reikiant neatsibudęs pašoko.

Džena buvo dingusi. Jos aulinukai gulėjo prie mažosios kuprinėlės. Tolėliau Rolandas pamatė jos džinsus, marškinius. Jo akys išsiplėtė: marškiniai buvo apjuosti diržu. Netoliese gulėjo ir gobtuvas su juodaisiais varpeliais. Šaulys netgi pamanė, kad būtent jų skambesį palaikė riksmu.

Bet ne. Varpeliai tylėjo, užtat čirpė daktarai-vabalai. Čirpė šalavijuose, visai kaip svirpliai.

- Džena?

Tyla. Tik vėjas ir šalavijų kvapas.

Nieko negalvodamas (nuojauta retai apgaudavo Rolandą, todėl iš pradžių jis veikdavo, o jau tik po to rasdavo loginį savo poelgio paaiškinimą) pasilenkė, pakėlė Dženos gobtuvą, pakratė. Suskambo juodieji varpeliai.

Valandėlę niekas nepasikeitė. Bet vėliau mažos juodos būtybės išlindo iš šalavijų, susispietė ant plikos žemės. Rolandui toptelėjo, kad vabalai ims artėti prie jo ir žengė atatupstas. Bet vos vieną žingsnį. Nes pastebėjo, kad vabalai nė neketina pulti.

Tą mirksnį jo sąmonė nušvito. Prisiminė savo nesėkmingas pastangas pasmaugti seserį Merę, Dženos žodžius: "*Aš vakarieniaudavau kartu su jomis...*" Tokios kaip ji negali mirti, bet gali pakeisti pavidalą.

Vabalai vibravo - juoda dėmė ant balkšvos, saulės išsvilintos žemės.

Rolandas dar kartą krestelėjo gobtuvą. Vabalai persirikiavo. Dar kelios akimirkos, ir ant žemės jie sudarė raidę S.

Bet gerai įsižiūrėjęs Šaulys suprato, kad tai ne raidė, o sruoga, toji pati nepaklusnioji sruoga ant Dženos kaktos.

Vabalai pradėjo čirpti, ir šiame čirpime Rolandas išgirdo daug sykių kartojamą savo vardą.

Gobtuvas išslydo iš Rolando rankų, nukrito ant žemės, skimbte-

lėjo varpeliai, ir vabalai akimoju išsišliaužiojo į skirtingas puses. Rolandas pagalvojo, kad varpelių skambinimu galėtų juos vėl surinkti į būrį... bet kam to reikia?

Neklausinėk, Rolandai. Ką tai gali pakeisti? Reikalas atliktas, tiltas sudegintas.

Vis dėlto ji rado būdą ateiti pas jį paskutinį kartą, privertusi paklusti savo valiai tūkstančius vabalų. Kiek jėgų tai pareikalavo?

O vabalai slėpėsi šalavijuose, lindo į uolos plyšius.

Štai ir paskutinis pradingo. Džena išėjo.

Rolandas atsisėdo, užsidengė delnais veidą. Manė pravirksiąs, bet ne - kai nuleido rankas, jo akys išliko sausos kaip dykuma, kurią jam teks pereiti persekiojant Valterį, žmogų juodais drabužiais.

Jeigu manęs ir laukia prakeiksmas, pasakė ji, *tebus tai mano pasirinkimas, ne jų.*

Jis tiek mažai žinojo apie prakeikimus... bet jautė, kad jam teks apie juos sužinoti dar labai daug.

Mažojoje kuprinėlėje, kurią atnešė Džena, buvo tabokos. Rolandas susisuko suktinę ir užsirūkė. Sutraukė ją iki pat galiuko, nenuleisdamas akių nuo Dženos drabužių, prisimindamas jos juodų akių žvilgsnį. Prisimindamas ir nudegimus ant jos pirštų, kuriuos paliko auksinis medalionas. Ir vis tiek Džena paėmė medalioną žinodama, kad Rolandas nori jį turėti. Skausmas jos nesustabdė, ir dabar ant Rolando kaklo kabojo du medalionai.

Kai patekėjo saulė, Šaulys patraukė į vakarus. Žinojo, kad kur nors susiras arklį arba mulą, bet kol kas jam buvo gera keliauti pėsčiomis. Ir visą dieną jo ausyse tilindžiavo varpeliai. Retsykiais jis atsigręždavo tikėdamasis išvysti jį atsivejančią juodaplaukę figūrėlę. Bet ne - jis buvo vienas šioje kalvotoje šalyje, besidriekiančioje į vakarus nuo Elurijos.

Visiškai vienas.

TURINYS

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS

Apie paslaptingą Bermudų trikampį,
kuriame nuolat dingsta laivai bei lėktuvai,
yra girdėję bemaž visi. Tačiau turbūt
nė vienas 29-ojo reiso "Los Andželas - Bostonas"
keleivis ir šiurpiausiame košmare
nesapnavo, jog šiek tiek snustelėjęs nubus
skrendančiame lėktuve, iš kurio
išnyko beveik visi žmonės, tarp jų - ir pilotai.
Juolab nė vienas iš keleivių nesvajojo
atsidurti pasaulyje, kuriame pradingo garsai,
kvapai, skonis, net laikas.
Užtat knibždėte knibžda langoljerų -
pasibaisėtinų viską naikinančių padarų...

*"Ko gero, "Langoljeruose" Stephenas Kingas
įminė Bermudų ir panašių "trikampių" mįslę."*
Washington Book Review

9789986 970835